

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

Godišnje izvješće o stanju poljoprivrede u 2013. godini

ZELENO IZVJEŠĆE

Izdavač: Ministarstvo poljoprivrede, Ulica grada Vukovara 78, Zagreb
Uprava poljoprivrede i prehrambene industrije

Publisher: Ministry of Agriculture, Ulica grada Vukovara 78, Zagreb
Directorate for Agriculture and Food Industry

Telefon / Phone: 01 - 6106 111

Telefaks / Fax: 01 - 6109 201

Elektronička pošta / E-mail: office@mps.hr

Internetske stranice / Web site: <http://www.mps.hr>

Za izdavača / For publisher: Tihomir Jakovina, ministar

Glavna urednica / Editor-in-Chief: Snježana Španjol, zamjenica ministra

Suradnici / Associates: Zdenka Berak Fakin, Krešimir Jakuš, Jasna Putar, Gezim Ramqaj, Marina Blažina, Tanja Gustin, Ana Tičinović Masnica, Andreja Čakija, Dragomir Đević, Branka Palčić, Goran Lipavić, Darija Musulin, Ana Posedi, Ivan Ciprijan, Tihomir Landeka, Miljenko Rakić, Tomislav Makar, Dalibor Janda, Ivan Herjavić, Saša Paprika, Antonijo Štefan, Andreja Martonja Hitrec, Andreja Bišćan Rendulić, Ankica Cvjetičanin, Marko Petek, Sanja Krnić Bastać, Mihael Rebić, Marijana Kojić Jurinić, Mihaela Samržija, Ingeborg Hoppe, Mirjana Dašek, Ivana Čorni, Kristina Novak Vrkljan, Đuka Marić, Antonio Zorić, Gordon Haluška, Edita Volar Pantić, mr.sc. Vlatka Vrdoljak Muheljić, Brankica Capek, dr.med.vet., dr.sc. Ivona Babić, Sandra Andrić, Zvonimir Savić, Valentino Vidić, Antonija Horvat Hrzić, Snježana Kasić Santro, Robert Smolec, Dubravka Kunac, Jadranka Kolar-Joha, Marina Šarčević, Juraj Orenda, Sonja Tučkar, Snježana Skakelja, Damir Matejčić.

Lektura / Language editor: INTERPRETA USLUGE d.o.o.

Prilikom korištenja podataka iz ove publikacije molimo da navedete izvor.
When using the data from this publication we kindly request to state the source.

Zagreb, listopad 2014. godine
Zagreb, October 2014

Sadržaj

Sažetak	3
A. POLJOPRIVREDA U NACIONALNOM GOSPODARSTVU	6
A.1. Bruto domaći proizvod i makroekonomska kretanja u gospodarstvu Republike Hrvatske	6
A. 2. Ekonomski računi u poljoprivredi	7
A. 3. Zaposlenost	9
A. 4. Plaće	9
A. 5. Indeksi potrošačkih cijena	10
A. 6. Vanjskotrgovinska bilanca razmjene Republike Hrvatske	10
B. MJERE POLJOPRIVREDNE POLITIKE	12
B.1. Mjere tržišno-cjenovne politike	12
B.1.1. Izravna plaćanja	12
B.1.2. Zajednička organizacija tržišta	13
B.2. Mjere ruralnog razvoja	15
B.2.1. Nacionalne mjere	15
B.2.2. Mjere u sklopu IPARD programa	21
B. 3. Mjere zemljišne politike	24
B.4. Posebna potpora poljoprivredi	26
C. HRVATSKA POLJOPRIVREDA	27
C.1. Struktura poljoprivrednih gospodarstava	27
C.1.1. Poljoprivredna gospodarstva	27
C.1.2. Poljoprivredno zemljište	29
C.1.3. Ekološka poljoprivreda	29
C.2. Proizvodnja, tržište i potrošnja poljoprivrednih proizvoda	31
C.2.1. Proizvodnja	31
C.2.2. Cijene poljoprivrednih proizvoda (TISUP)	47
C.2.3. Vanjskotrgovinska razmjena poljoprivredno-prehrambenih proizvoda	49
D. INSPEKCIJA U POLJOPRIVREDI	52
D.1. Godišnje izvješće o radu Sektora inspekcija u poljoprivredi u 2013. godini	52
D.2. Godišnje izvješće o radu Sektora veterinarske inspekcije u 2013. godini	57
D.3. Godišnje izvješće o radu Sektora fitosanitarne inspekcije u 2013. godini	59
E. PLAN MJERA POLJOPRIVREDNE POLITIKE ZA 2014. GODINU	62
E.1. Mjere tržišno-cjenovne politike	62
E.2. Mjere ruralnog razvoja	62

Sažetak

Ekonomski pokazatelji hrvatske poljoprivrede

Gospodarstvo Republike Hrvatske u 2013. godini bilježi daljnji pad bruto domaćeg proizvoda i rast nezaposlenosti. Ovi negativni trendovi bilježe se i u poljoprivredi. Poljoprivredna djelatnost u 2013. godini bilježi pad bruto dodane vrijednosti od 3,2 % te pad broja zaposlenih od 10,7 %, međutim zaustavljen je pad realnog dohotka poljoprivredne djelatnosti kojeg smo bilježili od 2009. godine.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku poljoprivredna djelatnost je u 2013. godini ostvarila vrijednost proizvodnje u iznosu od 19,2 milijarde kuna, što je u odnosu na prethodnu 2012. godinu smanjenje vrijednosti proizvodnje za 8,1 %. Međufazna potrošnja u 2013. godini iznosi 10,7 milijarda kuna, što je promatrano u odnosu na prethodnu 2012. godinu smanjenje vrijednosti međufazne potrošnje¹ za 11,7 %.

Izraženiji pad vrijednosti međufazne potrošnje od pada vrijednosti proizvodnje ublažio je pad bruto dodane vrijednosti poljoprivrede. Bruto dodana vrijednost poljoprivredne djelatnosti u 2013. godini iznosi 8,5 milijarda kuna, što je u odnosu na prethodnu godinu manja vrijednost za 3,2 %.

U 2013. godini u Republici Hrvatskoj bilo je zaposleno 1 364 298 osoba, dok je prosječna stopa nezaposlenosti iznosila 20,2 %.

U djelatnosti poljoprivrede u Republici Hrvatskoj u 2013. godini bilo je zaposleno 43 870 osoba, što u ukupnom broju zaposlenih čini udio od 3,2 %. U odnosu prema 2012. godini, zaposlenost u poljoprivredi je manja za 10,7 %.

Vanjskotrgovinskom razmjenom poljoprivredno-prehrambenih proizvoda u 2013. godini ostvaren je deficit u iznosu od 0,9 milijarda EUR. Izvoz poljoprivredno-prehrambenih proizvoda iz Republike Hrvatske u 2013. godini ostvario je vrijednost od 1,2 milijarde EUR i u odnosu na 2012. godinu manji je 4,6 %, dok je istovremeno u Republiku Hrvatsku uvezeno poljoprivredno-prehrambenih proizvoda u vrijednosti od 2,1 milijarda EUR, što je 6,4 % više nego u 2012. godini.

U razmjeni poljoprivredno-prehrambenih proizvoda najvažniji hrvatski partneri su zemlje članice EU-a i zemlje članice CEFTA-e.

Poljoprivredna proizvodnja

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, u 2013. godini fizički obujam poljoprivredne bruto proizvodnje promatrano u odnosu na prethodnu 2012. godinu bilježi rast od 5,2 %. Na povećanje fizičkog obujma poljoprivredne proizvodnje utjecao je rast biljne proizvodnje, i to za 17,5 %, dok je stočarska proizvodnja pala za 9,4 %. U ukupnoj bruto proizvodnji u 2013. godini biljna proizvodnja sudjeluje sa 60,6 %, a stočarska proizvodnja s 39,4 %.

Vrijednost otkupa i prodaje poljoprivrednih proizvoda u 2013. godini iznosila je 7,6 milijarda kuna, od čega je vrijednost prodaje iz vlastite proizvodnje poslovnih subjekata iznosila 4,3 milijarde kuna, a vrijednost otkupa od obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava iznosila je 3,3 milijarde kuna. U 2013. godini, u usporedbi s 2012. godinom, vrijednost otkupa i prodaje poljoprivrednih proizvoda smanjena je za 4,0 %, pri čemu je vrijednost otkupa smanjena za 8,9 %, a vrijednost prodaje neznatno povećana za 0,05 %. U strukturi vrijednosti otkupa i prodaje poljoprivrednih proizvoda u 2013. godini žitarice su sudjelovale s 19,7 %, sirovo kravlje mlijeko s 15,7 %, žive svinje s 14,5 %, živa goveda s 10,8 %, uljano sjemenje i plodovi s 9,4 %, vino sa 6,4 %, živa perad sa 6,3 %, kokošja jaja s 4 %, šećerna repa i sjemenje šećerne repe s 3,7 %, ostalo povrće svježe ili rashlađeno s 2,8 %, ostalo voće, orasi i slično koštuničavo voće s 1,3 % te neprerađeni duhan s 1,1 %. Ostali proizvodi čine 4,3 % ukupne vrijednosti otkupa i prodaje poljoprivrednih proizvoda u 2013.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku u 2013. godini bilježimo pad cijena poljoprivrednih proizvoda, dok su cijene dobara i usluga korištenih u poljoprivrednoj proizvodnji ostale na razini cijena iz prethodne godine. Cijene poljoprivrednih proizvoda u 2013. godini, promatrano u odnosu na prethodnu 2012. godinu te promatrano na razini prosječnih proizvođačkih cijena, smanjene su za 6,2 % dok su

¹ Međufazna potrošnja jest vrijednost utrošenih inputa u poljoprivrednu proizvodnju. Iskazuje se u kupovnim cijenama.

cijene dobara i usluga za tekuću uporabu (input I²) u 2013. godini, promatrano u odnosu na prethodnu 2012., smanjene za svega 0,1 %. Na pad cijena poljoprivrednih proizvoda najviše su utjecale cijene biljnih proizvoda koje su smanjene za 11,5 % te cijene žive stoke i peradi koje su smanjene za 1,9 %.

Biljna proizvodnja

U 2013. godini korištena poljoprivredna površina iznosila je 1.301.985 ha. Prema načinu korištenja najzastupljenije su oranice i vrtovi, koji čine 67,1 %, i trajni travnjaci (livade i pašnjaci), koji čine 26,9 % korištenog poljoprivrednog zemljišta, dok voćnjaci čine 2,2 %, vinogradi 2,1 % i maslinici 1,4 % korištenog poljoprivrednog zemljišta.

U odnosu na prethodno petogodišnje razdoblje površine pod žitaricama i industrijskim biljem u 2013. godini povećale su se za 4 %, a proizvodnja za 5, odnosno 9 %. Istodobno, površine pod voćarskim kulturama smanjene su za 14 %, ali je proizvodnja povećana za 12 %. Proizvodnja krmnog bilja odvijala se na gotovo istoj površini, uz povećanje proizvodnje od 10 %. Površina za proizvodnju maslina povećala se za 8 %, ali se proizvodnja smanjila za 4 %, kao i proizvodnja maslinovog ulja (smanjenje za 4 %). Za proizvodnju suhih mahunarki, korjenastih i gomoljastih usjeva, povrća, grožđa i vina utvrđen je trend smanjenja i površina i proizvodnje za oko 10 %. Smanjenje proizvodnje bilo je pod velikim utjecajem suše.

Stočarstvo

Posljednjih godina bilježi se intenzivan proces restrukturiranja u stočarskom sektoru, pri čemu se ova proizvodnja nastoji prilagoditi uvjetima otvorenog tržišta i postizanja više razine konkurentnosti proizvođača. Po ovome je 2013. godina bila prijelomna. Ulaskom na otvoreno europsko tržište s jedne strane te izlaskom iz okruženja CEFTA-e došlo je do bitnih promjena tržišnih okolnosti i uobičajenih trgovinskih obrazaca, uslijed čega je nastala potreba za pronalaskom novih tržišta i uspostavom novih tržišnih tokova.

Struktura gospodarstava

U 2010. godini, prema podacima istraživanja o strukturi poljoprivrednih gospodarstava, u Republici Hrvatskoj djelovalo je 233.280 poljoprivrednih gospodarstava, koja su prosječno koristila 5,6 ha poljoprivrednog zemljišta po gospodarstvu, dok je u EU djelovalo 12,01 milijuna poljoprivrednih gospodarstava, koja su u prosjeku koristila 14,5 ha poljoprivrednog zemljišta.

Tržišno-cjenovna politika

Mjerama tržišno-cjenovne politike koje su se provodile u proteklom razdoblju cilj je bio omogućiti stabilnost domaćeg tržišta poljoprivrednih proizvoda te ojačati konkurentnost hrvatske poljoprivrede.

Tržišno-cjenovna politika odvijala se putem mjera poljoprivredne politike u dva osnovna područja:

- izravnim plaćanjima
- mjerama uređenja tržišta.

U 2013. godini Republika Hrvatska je počela provoditi sustav izravnih plaćanja koji je u cijelosti usklađen s modelom jedinstvenih izravnih plaćanja za koji se u pregovaračkom procesu Republika Hrvatska opredijelila da će ga primjenjivati od prve godine članstva u EU-u.

Izravna plaćanja se u 2013. godini dijele na program izravne potpore, kao dio Zajedničke poljoprivredne politike, te na plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima, kao oblik postojeće državne potpore koje Republika Hrvatska može primjenjivati u razdoblju od tri godine od pristupanja u EU.

Za proizvodnu 2013. godinu gornja granica za stvaranje obveza za program izravnih plaćanja iznosila je 2.891.476.600 kn, od čega je iznos plaćanja iz Europskog poljoprivrednog jamstvenog fonda (EPJF) iznosio 722.869.150 kn. Za plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima gornja granica za stvaranje obveza iznosila je 167.594.780 kn. Isplate za proizvodnu 2013. godinu odvijale su se tijekom veljače i svibnja 2014. godine, pri čemu je ukupno za izravna plaćanja isplaćeno 2.065.075.459,02 kn.

Zakonom o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda („Narodne novine“, broj 82/13) ukinut je Zakon o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda („Narodne novine“, broj 149/09, 22/11 i 120/12) i završen proces normativnog usklađivanja s europskim zakonodavstvom u području zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda. Time je stvoren preduvjet za provođenje mjera zajedničke

² Input I uključuje dobra i usluge za tekuću uporabu u poljoprivredi npr. sjeme i sadni materijal, energiju i maziva, gnojivo, sredstva za zaštitu bilja, veterinarske usluge, stočnu hranu, održavanje opreme, održavanje zgrada te ostale usluge.

organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda Europske unije u čijim donošenjima i provedbi aktivno sudjeluje i Republika Hrvatska. Mjere su diferencirane na različite sektore uzimajući u obzir drugačije potrebe svakog od tih sektora s jedne strane, kao i međuovisnost između različitih sektora s druge strane, a uključuju mjere na unutarnjem tržištu (tržišne intervencije, pravila za stavljanje na tržište i proizvođačke organizacije), mjere koje se odnose na trgovinu s trećim zemljama (uvozne i izvozne dozvole i naknade), pravila tržišnog natjecanja te okvir za uvođenje izvanrednih mjera.

Ruralni razvoj

Za ostvarivanje ciljeva iz Strategije ruralnog razvoja za razdoblje od 2008. do 2013. godine Ministarstvo poljoprivrede je definiralo nacionalne mjere ruralnog razvoja koje su financirane iz proračuna Republike Hrvatske i mjere ruralnog razvoja određene IPARD programom koje su sufinancirane iz sredstava pretpristupne pomoći EU-a.

U 2013. godini ukupno isplaćen iznos financijskih sredstava potpore na osnovi svih mjera ruralnog razvoja iznosio je 588.702.064,08 kn. Od toga, 400.748.105,10 kn odnosilo se na nacionalne mjere ruralnog razvoja za 56.543 korisnika, a 187.953.958,98 kn tj. 24.743.461,37 EUR isplaćeno je korisnicima u sklopu mjera IPARD programa.

Inspekcija u poljoprivredi

Aktivnosti inspekcija u poljoprivredi tijekom 2013. godine bile su sustavne i sveobuhvatne. Obavljeno je 14.162 inspekcijiska nadzora, 15.563 inspekcijiskih pregleda i sastavljeno 15.055 inspekcijiskih zapisnika o očevidu. Kad bi ustanovili nepravilnosti, inspektori

su donosili rješenja kojima su naređivali uklanjanje nedostataka, povrat potpora te poduzimali mjere odgovornosti. Doneseno je 1.480 prvostupanjiskih rješenja kojima je naređeno uklanjanje različitih nepravilnosti. Inspektori su podnijeli 642 optužna prijedloga nadležnim prekršajnim sudovima i donijeli 6 prekršajnih naloga. Prekršajni su sudovi u 2013. godini riješili 793 zahtjeva i izrekli 642 kazne. Tijekom 2013. godine pripremljeno je i provedeno 17 ciljanih inspekcijiskih nadzora.

Sektor veterinarska inspekcije

Veterinarska inspekcija je tijekom 2013. godine provela 28.766 inspekcijiskih nadzora te je zbog utvrđenih nepravilnosti izdano 7.400 rješenja o njihovu otklanjanju i podneseno je 850 optužnih prijedloga i 11 kaznenih prijava.

Dodatno, inspekcijiski nadzor te verifikacija službenih kontrola obavljena je i s centralne razine u ukupno 149 nadzora temeljem kojih je izdano 49 rješenja za otklanjanje nesukladnosti te je obavljeno 17 kontrola izvršenja rješenja. U odnosu na verifikaciju službenih kontrola izdano je 28 preporuka za otklanjanje nesukladnosti u provedbi službenih kontrola.

Fitosanitarna inspekcija

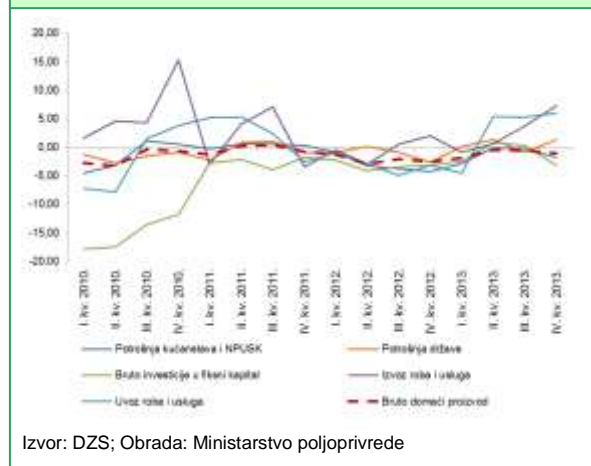
Fitosanitarna inspekcija obavila je u 2013. godini ukupno 30.082 nadzora, od čega 27.938 inspekcijiskih i 2.144 ostalih nadzora.

A. POLJOPRIVREDA U NACIONALNOM GOSPODARSTVU

A.1. Bruto domaći proizvod i makroekonomska kretanja u gospodarstvu Republike Hrvatske

Bruto domaći proizvod Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: BDP) u 2013. godini, prema procjeni Državnog zavoda za statistiku (u daljnjem tekstu: DZS) iznosi 330,1 milijardu kuna i u odnosu na prethodnu 2012. godinu realno je manji za 0,9 %.

Realne stope rasta BDP-a u Republici Hrvatskoj, kvartalno za razdoblje od 2010. do 2013. godine

Pad potrošnje kućanstava (potrošnja kućanstava u 2013. godini, promatrano u odnosu na prethodnu 2012. godinu, bilježi pad od 1,3 %), pad bruto investicija u fiksni kapital (bruto investicije u fiksni kapital u 2013. godini, promatrano u odnosu na prethodnu 2012. godinu, bilježe pad od 1,0 %) i rast uvoza roba i usluga (uvoz roba i usluga u 2013. godini, promatrano u odnosu na prethodnu 2012. godinu, bilježi rast od 3,2 %) negativno su utjecali na kretanje BDP-a u 2013. godini, dok su rast izvoza roba i usluga (izvoz roba i usluga u 2013. godini, promatrano u odnosu na prethodnu 2012. godinu, bilježi rast od 3 %) i rast potrošnje države (potrošnja države u 2013. godini, promatrano u odnosu na prethodnu 2012. godinu, bilježi rast od 0,5 %) pozitivno utjecali na kretanje BDP-a.

Promatrano s proizvodne strane, bruto dodana vrijednost (u daljnjem tekstu: BDV) prema procjeni

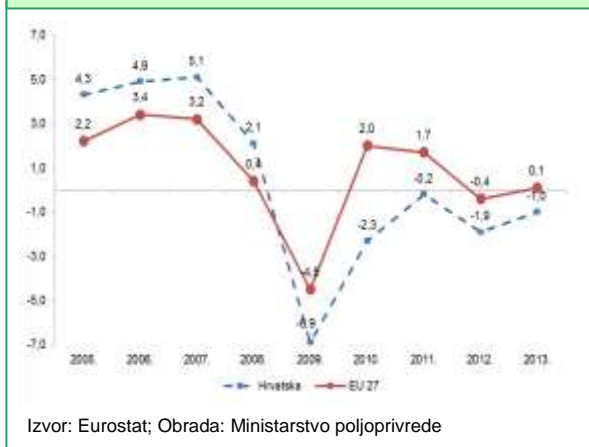
DZS-a u 2013. godini iznosi 279,6 milijarda kuna i u odnosu na prethodnu 2012. smanjena je za 0,7 %.

Promatrano po djelatnostima rast BDV-a u 2013. godini bilježe stručne, znanstvene, tehničke, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti (u 2013. godini, promatrano u odnosu na prethodnu 2012. godinu, BDV stručnih, znanstvenih, tehničkih, administrativnih i pomoćnih uslužnih djelatnosti veći je za 1,1 %), djelatnosti informacija i komunikacija (u 2013. godini, promatrano u odnosu na prethodnu 2012. godinu, BDV djelatnosti informacija i komunikacija veći je za 0,7 %) i djelatnosti javne uprave i obrane, obrazovanja te djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (u 2013. godini, promatrano u odnosu na prethodnu 2012. godinu, BDV djelatnosti javne uprave i obrane, obrazovanja te djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi veći je za 0,5 %). Najveći pad BDV-a bilježimo u djelatnosti građevinarstva. U 2013. godini, promatrano u odnosu na prethodnu 2012. godinu, pad BDV-a građevinarstva iznosi 4,2 %.

Bruto dodana vrijednost poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u 2013. godini u iznosu od 11,9 milijarda kuna činila je 4,3 % bruto dodane vrijednosti hrvatskog gospodarstva. U odnosu na prethodnu 2012. godinu bruto dodana vrijednost poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u 2013. godini bilježi pad od 1,6 %.

Europska unija, gledano sveukupno na razini 27 zemalja članica, u 2013. godini promatrano u odnosu na prethodnu 2012. godinu, bilježi rast BDP-a od 0,1 %. Promatrano na razini zemalja članica EU najveći rast BDP-a u 2013. godini bilježi Letonija (u 2013. godini Letonija bilježi rast BDP-a od 4,1 %), dok najveći pad BDP-a bilježe Cipar (u 2013. godini Cipar bilježi pad BDP-a za 5,4 %), Grčka (u 2013. godini Grčka bilježi pad BDP-a za 3,9 %), Italija (u 2013. godini Italija bilježi pad BDP-a za 1,9 %) te Finska i Portugal (u 2013. godini i Finska i Portugal bilježe pad BDP-a za 1,4 %).

Realne stope rasta BDP-a u Republici Hrvatskoj i Europskoj uniji, razdoblje od 2005. do 2013. godine

A. 2. Ekonomski računi u poljoprivredi

Izvor : DZS ; obrada MPRRR

Ekonomski računi u poljoprivredi su skup makroekonomskih pokazatelja koji se koriste za analizu proizvodnog procesa i pokazatelj su stvaranja dohotka u poljoprivrednoj djelatnosti.

Prema podacima DZS-a poljoprivredna djelatnost u BDP-u Republike Hrvatske, iskazano kao prosjek razdoblja od 2008. do 2012. godine, sudjeluje s 3 %. U 2013. godini BDV poljoprivredne djelatnosti u BDP-u Republike Hrvatske čini udio od 2,6 % i u odnosu na prethodnu 2012. godinu udio BDV-a poljoprivrede u BDP-u je smanjen za 0,08 postotnih poena.

Udio BDV-a poljoprivredne djelatnosti u ukupnom BDV-u RH u 2013. godini čini udio od 3,1 % i u odnosu na prethodnu 2012. godinu udio BDV-a poljoprivrede u BDV-u RH je smanjen za 0,09 postotnih poena.

Premda je i u 2013. godini nastavljen trend pada BDV-a poljoprivredne djelatnosti, zaustavljen je trend pada realnog dohotka (u daljnjem tekstu: dohodak) kojeg bilježimo od 2009. godine. Dohodak poljoprivrede u 2013. godini iznosi 6,4 milijarda kuna, što je u odnosu na prethodnu 2012. godinu povećanje od 1,6 %.

U 2013. godini vrijednost proizvodnje poljoprivredne djelatnosti iznosi 19,2 milijarde kuna. Promatrano u odnosu na prethodnu 2012. godinu vrijednost proizvodnje smanjena je za gotovo 1,7 milijarda

kuna, odnosno iskazano relativnim pokazateljima 8,1 %.

Na smanjenje vrijednosti proizvodnje poljoprivredne djelatnosti utjecalo je smanjenje cijena poljoprivrednih proizvoda. Prema podacima DZS-a u 2013. godini, promatrano u odnosu na prethodnu 2012. godinu, cijene poljoprivrednih proizvoda smanjene su za 11,8 %.

Vrijednost međufazne potrošnje (u daljnjem tekstu: troškovi proizvodnje) u 2013. godini iznosi 10,7 milijarda kuna. Promatrano u odnosu na prethodnu 2012. godinu troškovi proizvodnje su u 2013. godini smanjeni za 1,4 milijarde kuna, odnosno iskazano relativnim pokazateljima 11,7 %.

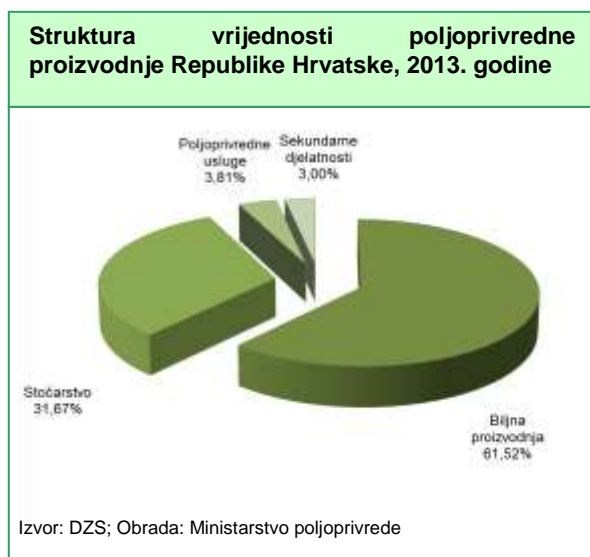
Značajnije smanjenje troškova proizvodnje ublažilo je pad bruto dodane vrijednosti koja iznosi 8,5 milijarda kuna. Promatrano u odnosu na prethodnu 2012. godinu BDV je u 2013. godini smanjen za 283,6 milijuna kuna odnosno iskazano relativnim pokazateljima 3,2 %.

Bruto dodana vrijednost i međufazna potrošnja u vrijednosti poljoprivredne proizvodnje, 2013. godina

U ukupnoj vrijednosti poljoprivredne djelatnosti Republike Hrvatske najveći udio pripada biljnoj proizvodnji. U razdoblju od 2008. do 2012. godine biljna proizvodnja je prosječno u ukupnoj vrijednosti proizvodnje poljoprivredne djelatnosti činila 58,3 %. U 2013. godini u ukupnoj vrijednosti proizvodnje poljoprivredne djelatnosti biljna proizvodnja čini udio od 61,5 %, dok stočarstvo čini udio od 31,7 %, uslužne djelatnosti udio od 3,8 % i sekundarne djelatnosti udio od 3 %.

Izvor : DZS ; obrada MPRRR

U usporedbi s 27 zemalja članica EU, vrijednost poljoprivredne proizvodnje Republike Hrvatske prosječno je u razdoblju od 2008. do 2012. godine činila 0,78 % vrijednosti poljoprivredne proizvodnje EU. Prema procjeni Eurostata u 2013. godini vrijednost poljoprivredne proizvodnje EU ostvarit će rast od 1,1 %.

U strukturi troškova poljoprivredne proizvodnje Republike Hrvatske u 2013. godini najznačajniji su troškovi stočne hrane koji u ukupnim troškovima poljoprivredne proizvodnje čine udio od 40,6 % i troškovi gnojiva i sredstva za poboljšanje strukture tla koji u ukupnim troškovima poljoprivredne proizvodnje čine udio od 14,6 %. U strukturi ukupnih troškova poljoprivredne proizvodnje u 2013. godini ostala dobra i usluge (najmovi strojeva i opreme bez operatera, poslovnih prostora, softvera, savjetodavne usluge, istraživački rad i dr.), koja uključuju i troškove financijskog posredovanja (FISIM), čine udio od 8,9 %, troškovi za energente i maziva čine udio od 8 %, dok trošak za sjeme i sadnice čini udio od 7,5 %. Ostali troškovi za poljoprivredne usluge, troškovi sredstava za zaštitu bilja i pesticide, veterinarski troškovi te troškovi za održavanje materijala i zgrada čine 20,4 % ukupnih troškova.

Promatrano kao prosjek razdoblja od 2008. do 2012. godine trošak poljoprivredne proizvodnje Republike Hrvatske činio je 53,5 % vrijednosti poljoprivredne proizvodnje Republike Hrvatske. U istom razdoblju međufazna potrošnja poljoprivredne proizvodnje u 27 zemalja članica EU u prosjeku je činila 60,1 % vrijednosti poljoprivredne proizvodnje zemalja EU.

U 2013. godini troškovi za stočnu hranu iznose 4,3 milijarde kuna i u odnosu na prethodnu 2012. godinu smanjeni su za 17,2 %. Iako su cijene stočne hrane u 2013. godini, promatrano u odnosu na 2012. godinu, porasle za 2,1 %, smanjenjem broja stoke smanjena je količina potrošnje stočne hrane. U 2013. godini potrošnja stočne hrane je manja za 18,9 %.

Troškovi gnojiva i sredstva za poboljšanje strukture tla iznose 1,6 milijarda kuna i u odnosu na prethodnu 2012. godinu ovi troškovi su smanjeni za 13,9 % (promatrano u odnosu na prethodnu 2012. godinu cijene ovih proizvoda smanjene su za 4 % dok im je potrošnja smanjena za 10,3 %).

U 2013. godini rast troškova zabilježen je jedino kod troškova za zaštitna sredstva i pesticide koji su u odnosu na prethodnu godinu veći za 5,8 %. Rast troškova za zaštitna sredstva i pesticide uzrokovan je rastom cijena ovih proizvoda za 1,4 % i povećanjem potrošnje za 4,4 %.

Uloženi rad u poljoprivredi u 2013. godini iznosi 196 tisuća jedinica godišnjega rada, što je u odnosu na prethodnu 2012. godinu smanjenje za gotovo 3 %. Promatrano u odnosu na 2005. godinu, uloženi rad u poljoprivredu smanjen je za 14,2 %.

Promatrano u odnosu na 27 zemalja članica EU, prosječno u razdoblju od 2008. do 2012. godine,

uloženi rad u poljoprivredu u Republici Hrvatskoj činio je 1,90 % uloženog rada u poljoprivredu u zemljama članicama EU.

A. 3. Zaposlenost

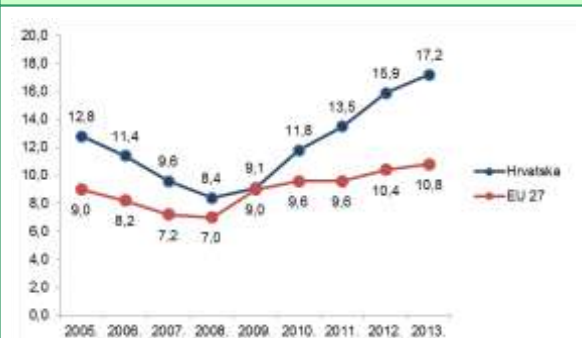
Tržište rada Republike Hrvatske i u 2013. godini bilježi rast nezaposlenosti.

Prosječna stopa nezaposlenosti u 2013. godini iznosila je 20,2 %, dok je anketna stopa nezaposlenosti iznosila 17,2 %.

I na tržištu rada EU u 2013. godini bilježimo rast nezaposlenosti. Anketna stopa nezaposlenosti na tržištu rada EU u 2013. godini iznosila je 10,8 %. Najveću nezaposlenost na tržištu rada EU zabilježile su Grčka (anketna stopa nezaposlenosti u 2013. godini iznosila je 27,3 %) i Španjolska (anketna stopa nezaposlenosti u 2013. godini iznosila je 26,1 %).

U 2013. godini u Republici Hrvatskoj bilo je zaposleno 1 364 298 osoba. U odnosu na prethodnu 2012. godinu bilježimo pad broja zaposlenih od 2,2 %.

Stopa anketne nezaposlenosti, usporedba Republike Hrvatske i Europske unije, razdoblje od 2005. do 2013. godine

Izvor: Eurostat; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

U 2013. godini u Republici Hrvatskoj u djelatnosti poljoprivrede bilo je zaposleno 43 870 osoba što u ukupnom broju zaposlenih čini 3,2 %. Djelatnost poljoprivrede već duži niz godina bilježi pad broja zaposlenih. U posljednjih pet godina broj zaposlenih u poljoprivredi je smanjen za 20,6 %.

U proizvodnji hrane, pića i duhanskih proizvoda u 2013. godini bilo je zaposleno 51 866 osoba, što čini 3,8 % ukupnog broja zaposlenih.

Prehrambena industrija (industrija hrane i pića) u 2013. godini, promatrano u odnosu na prethodnu 2012. godinu, bilježi pad broja zaposlenih od 1,9 %. Promatrano u odnosu na 2009. godinu, broj

zaposlenih u prehrambenoj industriji smanjen je za 10,1 %.

U posljednje dvije godine duhanska industrija bilježi rast broja zaposlenih. Broj zaposlenih u duhanskoj industriji u 2013. godini promatrano u odnosu na prethodnu 2012. godinu povećan je za 1,7 %.

A. 4. Plaće

Prema podacima DZS-a prosječna neto isplaćena plaća po zaposlenome u 2013. godini iznosila je 5.515 kn. U usporedbi s prosječnom neto isplaćenom plaćom po zaposlenome u 2012. godini neto plaće u 2013. godini porasle su za 0,7 %.

Prosječna neto isplaćena plaća po zaposlenome u poljoprivrednoj djelatnosti u 2013. godini manja je od prosječne neto plaće u Republici Hrvatskoj. Prosječna neto isplaćena plaća po zaposlenome u poljoprivrednoj djelatnosti (djelatnost biljne i stočarske proizvodnje i lovstva) u 2013. godini iznosila je 4.274 kn, što čini 77 % prosječne neto isplaćene plaće po zaposlenome u Republici Hrvatskoj. U odnosu na prethodnu 2012. godinu, prosječna neto plaća u poljoprivrednoj djelatnosti smanjena je za 0,7 %.

Prosječna neto isplaćena plaća po zaposlenome u djelatnostima prerađivačke industrije, promatrano ukupno za sve djelatnosti prerađivačke industrije, također je manja od prosječne neto plaće u RH. Prosječna neto plaća po zaposlenome u djelatnostima prerađivačke industrije u 2013. godini iznosila je 4.899 kn, što čini 89 % prosječne neto isplaćene plaće po zaposlenome u Republici Hrvatskoj. U odnosu na prethodnu 2012. godinu, prosječna neto plaća u djelatnostima prerađivačke industrije povećana je za 1,4 %.

Prosječna isplaćena neto plaća po zaposlenome u djelatnostima proizvodnje prehrambenih proizvoda u 2013. godini iznosila je 4.710 kn (što čini 85 % prosječne neto isplaćene plaće po zaposlenome u Republici Hrvatskoj) i u odnosu na prethodnu 2012. godinu smanjena je za 0,5 %.

Prosječna neto isplaćena plaća po zaposlenome u djelatnostima proizvodnje pića u 2013. godini iznosila je 6.355 kn. U odnosu na prosječnu neto isplaćenu plaću po zaposlenome u Republici Hrvatskoj prosječna neto isplaćena plaća po zaposlenome u djelatnostima proizvodnje pića veća je za 15 %. U odnosu na prethodnu 2012. godinu, prosječna neto plaća u djelatnostima proizvodnje pića veća je za 2,3 %.

Prosječna isplaćena neto plaća po zaposlenome u djelatnostima proizvodnje duhanskih proizvoda u 2013. godini iznosila je 6.832 kn. U odnosu na prosječnu neto plaću u Republici Hrvatskoj, prosječna isplaćena neto plaća po zaposlenome u djelatnostima proizvodnje duhanskih proizvoda veća je za 24 %. U odnosu na prethodnu 2012. godinu, prosječna neto plaća po zaposlenome u djelatnostima proizvodnje duhanskih proizvoda smanjena je za 3,9 %.

A. 5. Indeksi potrošačkih cijena

Cijene dobara i usluga za osobnu potrošnju na godišnjoj razini, mjerene indeksom potrošačkih cijena, u 2013. godini u Republici Hrvatskoj porasle su za 2,2 %. U 2012. godini inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena manja je od inflacije u 2012. godini kada je iznosila 3,4 %.

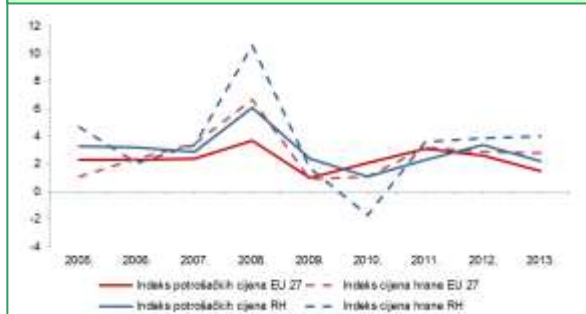
U zemljama članicama EU inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u 2013. godini iznosila je 1,5 %. Rast cijena dobara i usluga za osobnu potrošnju zabilježen je u svim zemljama članicama EU osim u Letoniji i Grčkoj. Cijene dobara i usluga u Letoniji ostale su na razini cijena dobara i usluga iz prethodne 2012. godine dok su cijene dobara i usluga u Grčkoj niže za 0,9 % od cijena dobara i usluga zabilježenih prethodne godine. Najveći rast cijena dobara i usluga zabilježen je u Estoniji i Rumunjskoj od 3,2 %.

U 2013. godini potrošačke cijene prehrambenih proizvoda i bezalkoholnih pića u Republici Hrvatskoj, u odnosu na 2012. godinu, veće su za 3,7 %, dok su cijene alkoholnih pića porasle za 4,1 % i duhana za 11,7 %.

Kod prehrambenih proizvoda najveći rast bilježimo kod cijena mlijeka, sira i jaja za 8,3 %, povrća 7,7 %, voća 5,2 %, ribe 4,1 %, kruha i žitarica 3,4 %, mesa 2,3 %, ostalih prehrambenih proizvoda 2,1 %, šećera, džema, meda, čokolade i konditorskih proizvoda 0,4 % te ulja i masti 0,1 %.

U zemljama članicama EU najveći rast cijena prehrambenih proizvoda bilježimo kod voća za 6,4 %, povrća za 5,8 %, ulja i masti za 4,4 %, mesa za 2,8 %, ribe za 1,9 %, kruha i žitarica za 1,6 %, mlijeka, sira i jaja za 1,5 %, ostalih prehrambenih proizvoda 1,4 % te šećera, džema, meda, čokolade i konditorskih proizvoda za 1,3 %. Cijene duhana u zemljama članicama EU porasle su za 5,4 %, dok su cijene alkoholnih pića porasle za 2,6 %.

Stope rasta potrošačkih cijena u Republici Hrvatskoj i Europskoj uniji, razdoblje od 2005. do 2013. godine

Izvor: Eurostat i DZS; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

A. 6. Vanjskotrgovinska bilanca razmjene Republike Hrvatske

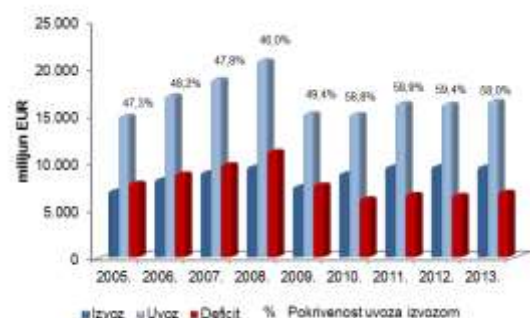
U 2013. godini ukupna vrijednost vanjskotrgovinske razmjene dobara i usluga iznosila je 26.117,7 milijuna EUR. Promatrano u odnosu na prethodnu 2012. godinu, ukupna vrijednost robne razmjene Republike Hrvatske povećana je 1,1 %. Vrijednost izvoza dobara i usluga u 2013. godini, promatrano u odnosu na prethodnu 2012. godinu, smanjena je 0,4 %, dok je vrijednost uvoza dobara i usluga povećana 1,9 %.

Iskazano apsolutnim pokazateljima u 2013. godini, vrijednost izvoza ukupne robne razmjene iznosi 9.589,4 milijuna EUR, dok vrijednost uvoza ukupne robne razmjene iznosi 16.528,3 milijuna EUR. Veća vrijednost uvoza od izvoza rezultirala je deficitom od 6.938,8 milijuna EUR.

Promatrano u odnosu na prethodnu 2012. godinu, deficit ukupne robne razmjene je povećan za 353,1 milijun EUR odnosno za 5,4 %.

Pokrivenost uvoza izvozom ukupne robne razmjene u 2013. godini iznosila je 58,0 % i u odnosu na prethodnu godinu razina pokrivenosti manja je za 1,4 postotnih poena.

Vanjskotrgovinska razmjena Republike Hrvatske, razdoblje od 2005. do 2013. godine

Izvor: DZS; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Vrijednost vanjskotrgovinske razmjene poljoprivredno-prehrambenih proizvoda u 2013. godini čini 12,8 % vrijednosti ukupne robne razmjene Republike Hrvatske, pri čemu vrijednost izvoza poljoprivredno-prehrambenih proizvoda čini 12,6 %

vrijednosti izvoza ukupne robne razmjene, a vrijednost uvoza poljoprivredno-prehrambenih proizvoda čini 12,9 % vrijednosti uvoza ukupne robne razmjene.

B. MJERE POLJOPRIVREDNE POLITIKE

Mjere poljoprivredne politike jesu ekonomske mjere kojima se ostvaruju ciljevi poljoprivredne politike sukladno Zakonu o poljoprivredi („Narodne novine“, broj 149/09, 127/10, 50/12 i 120/12), a prema području djelovanja dijele se na:

- B.1. mjere tržišno-cjenovne politike
- B.2. mjere politike ruralnog razvoja
- B.3. mjere zemljišne politike.

B.1. Mjere tržišno-cjenovne politike

Mjere tržišno-cjenovne politike jesu:

- izravna plaćanja i
- mjere uređenja tržišta.

B.1.1. Izravna plaćanja

Pregovorima u poglavlju 11. Poljoprivreda i ruralni razvoj zaključeno je da će se Republika Hrvatska uključiti u europski sustav izravnih plaćanja od 2013. godine. Kako je Zakon o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju („Narodne novine“, broj 92/10, 127/10 i 124/11) uređivao izravna plaćanja zaključno s 2012. godinom, bilo je potrebno donijeti novi zakon kojim će se urediti izravna plaćanja od 2013. godine. Novi Zakon o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju („Narodne novine“, broj 120/12 i 136/12) stupio je na snagu u studenom 2012. godine. Njime su propisane sljedeće potpore:

1. izravna plaćanja
2. mjere ruralnog razvoja
3. državna potpora.

Izravna plaćanja obuhvaćaju:

1. ZPP izravna plaćanja i
2. plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima u prijelaznom razdoblju od tri godine nakon pristupanja Republike Hrvatske u EU.

ZPP izravna plaćanja jesu:

1. jedinstveno plaćanje (pravo na regionalno plaćanje i pravo na plaćanje iz nacionalne rezerve),
2. proizvodno vezana plaćanja u sektoru ovaca i koza te krava dojlja,
3. specifična plaćanja.

Sredstva za omotnicu za ZPP izravna plaćanja se od 2013. proizvodne godine osiguravaju u državnom proračunu Republike Hrvatske i proračunu EU, dok se sredstva za financiranje izravnih plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima osiguravaju isključivo u državnom proračunu.

Za ZPP izravna plaćanja predviđena je ukupna omotnica od 373 milijuna EUR godišnje, uz postupno povećanje udjela financiranja iz EPJF kroz 10 godina (phasing-in), počevši od 25 % u 2013. godini do 100 % u 2022. godini. Republika Hrvatska ima mogućnost plaćanja iz državnog proračuna Republike Hrvatske do punog iznosa ukupne omotnice.

Pored toga, Republika Hrvatska može koristiti omotnicu za razminirane površine koja iznosi 9,6 milijuna EUR godišnje, također s postupnim uvođenjem financiranja iz EPJF kroz 10 godina.

Prava na regionalno plaćanje dodjeljuju se temeljem broja hektara prihvatljivih površina. Prihvatljiva površina je poljoprivredno zemljište na poljoprivrednom gospodarstvu ili svaka površina zasađena kulturama kratkih ophodnji (šifra Carinske tarife ex. 0602 90 41), koja se koristi za poljoprivrednu aktivnost ili poljoprivredna površina koja se uz pretežito obavljanje poljoprivredne aktivnosti koristi i za nepoljoprivredne aktivnosti.

Nacionalna rezerva je dio omotnice za ZPP izravna plaćanja. Prava na plaćanje iz nacionalne rezerve dodjeljuju se korisnicima:

- koji se nalaze u posebnom položaju radi prijelaza na jedinstveno plaćanje (korisnici kojima su u 2012. godini dodijeljena prava na plaćanje iz nacionalne rezerve za sektore mlijeka, tova goveda, ovaca i koza te duhana),
- koji su započeli s obavljanjem poljoprivredne aktivnosti,
- u područjima u kojima se provode programi restrukturiranja ili razvojni programi, povezani s određenim oblikom javne intervencije kako bi se spriječilo napuštanje zemlje i/ili kompenzirao nepovoljniji položaj poljoprivrednika u tim područjima,
- koji se nalaze u posebnoj situaciji (korisnici koji su u 2012. godini okončali investicije u sektoru mlijeka, tova goveda, ovaca i koza).

Prava na plaćanje iz nacionalne rezerve dodjeljuju se u obliku prava na regionalno plaćanje povećane vrijednosti, novih prava na regionalno plaćanje ili posebnih prava na plaćanje za korisnike bez zemljišta.

Proizvodno vezana plaćanja obuhvaćaju:

1. premije za krave dojilje, ovce i koze i
2. dopunsku premiju za ovce i koze.

Prihvatljiva grla su krave i junice mesne pasmine te njihovi križanci, koje pripadaju stadu za uzgoj teladi za proizvodnju mesa te rasplodne ovce i koze koje su se najmanje jednom janjile ili jarile ili druga ženska grla starija od godine dana.

Dopunska premija za ovce i koze isplaćuje se korisnicima koji uzgajaju ovce i koze u područjima gdje takav uzgoj predstavlja tradicionalnu djelatnost ili znatno doprinosi ruralnom gospodarstvu, a čija gospodarstva imaju najmanje 50 % površina koje se koriste za poljoprivrednu djelatnost na područjima s težim uvjetima gospodarenja.

Zakonom je postavljen pravni okvir za mogućnost korištenja specifičnih plaćanja u poljoprivredi. U 2013. godini specifično plaćanje ostvaruje se za krave u kontroli mliječnosti, što se smatra posebnom poljoprivrednom djelatnošću čijom se provedbom stvara dodatna korist za poljoprivredu i okoliš.

Uređena su plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima (šećerna repa, ekstra djevičansko i djevičansko maslinovo ulje, duhan, mliječne krave, rasplodne krmače) za koje će Republika Hrvatska u prijelaznom razdoblju do 2015. godine osigurati sredstva iz državnog proračuna.

Propisana je dodjela prava iz nacionalne rezerve za razminirano zemljište kao specifična vrsta prava na plaćanja koja su omogućena Republici Hrvatskoj temeljem rezultata pregovora u poglavlju 11. Poljoprivreda i ruralni razvoj. Posebna nacionalna rezerva za razminirano zemljište se koristi za dodjeljivanje prava na plaćanje poljoprivrednicima s razminiranim zemljištem koje se ponovno stavlja u poljoprivrednu funkciju tijekom razdoblja od deset godina od pristupanja.

U 2013. godini prava na plaćanje dodjeljuju se za razminirano zemljište koje je ponovno stavljeno u poljoprivrednu funkciju između 1. siječnja 2005. i 31. prosinca 2012.

Od dana pristupanja Republike Hrvatske Europskoj uniji, 1. srpnja 2013., prestaje važiti Zakon o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju („Narodne novine“,

broj 120/12 i 136/12) i stupa na snagu Zakon o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju („Narodne novine“, broj 80/13) kojim se utvrđuju nadležnosti, zadaće i pojedine specifične odredbe u provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009 od 19. siječnja 2009. godine, kojom se utvrđuju zajednička pravila za programe izravne potpore za poljoprivrednike u okviru Zajedničke poljoprivredne politike i određeni programi potpore za poljoprivrednike i koja postaje izravno primjenjiva.

B.1.2. Zajednička organizacija tržišta

Zakonom o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda („Narodne novine“, broj 82/13) ukinut je Zakon o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda („Narodne novine“, broj 149/09, 22/11 i 120/12) i završen proces normativnog usklađivanja s europskim zakonodavstvom u području zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda. Time je stvoren preduvjet za provođenje mjera zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda Europske unije u čijim donošenjima i provedbi aktivno sudjeluje i Republika Hrvatska. Mjere su diferencirane na različite sektore uzimajući u obzir drugačije potrebe svakog od tih sektora s jedne strane, kao i međuovisnost između različitih sektora s druge strane, a uključuju mjere na unutarnjem tržištu (tržišne intervencije, pravila za stavljanje na tržište i proizvođačke organizacije), mjere koje se odnose na trgovinu s trećim zemljama (uvozne i izvozne dozvole i naknade), pravila tržišnog natjecanja te okvir za uvođenje izvanrednih mjera.

Nakon trogodišnjih konzultacija te nakon što je postignut politički dogovor o reformi Zajedničke poljoprivredne politike između Komisije, Europskog parlamenta i Vijeća, kako bi se modernizirao sektor i učinio više tržišno orijentiranim, usvojena je Uredba Europskog parlamenta i Vijeća (EU) br. 1308/2013. od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72., (EEZ) br. 234/79., (EZ) br. 103/2001. i (EZ) br. 1234/2007. (SL L 347 20. 12. 2013). Ovime je stvorena osnova za ostvarenje ciljeva strategije razvoja Zajedničke poljoprivredne politike u području zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda.

Tijekom 2013. godine provedene su sljedeće mjere organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda:

- mlijeko i mliječni proizvodi
 - proizvodna ograničenja za kvotnu godinu 2012/2013 (od 1. travnja 2012. do 31. ožujka 2013.) - nacionalna kvota iznosila je 765.000.000 kg (nacionalni sadržaj mliječne masti 40,70 g/kg mlijeka) od čega je dodijeljeno individualne kvote A 655.949.287 kg i individualne kvote B 31.677.922 kg;
 - proizvođačke organizacije, pregovori i ugovorni odnosi – odnosi pri trgovini mlijekom i između zainteresiranih strana, pri čemu su određeni uvjeti i način formiranja proizvođačkih i međusektorskih organizacija u sektoru mlijeka i mliječnih proizvoda, uvjeti koje trebaju udovoljavati pregovaračke strane pri postizanju dogovora o otkupu mlijeka, uvjeti zaključenja ugovora između proizvođača, odnosno obaveza sklapanja ugovora za sve isporučene količine mlijeka od proizvođača prerađivaču;
- razvrstavanje govedih, svinjskih i ovčjih trupova - Republika Hrvatska je zajedno s ostalim državama članicama EU odgovorna za implementaciju sustava razvrstavanja govedih, svinjskih i ovčjih trupova. Svrha ovog sustava je osigurati jedinstveno razvrstavanje govedih trupova kako bi se dobila objektivna osnovica za plaćanje goveda za klanje temeljena na klaoničkoj masi trupova i rezultatima njihova razvrstavanja, odnosno kako bi se proizvođačima osiguralo pošteno plaćanje prema EU ljestvici za odrasla goveda isporučena u klaonice. Svrha ovog sustava je također unaprijediti transparentnost tržišta;
- mjere potpore sektoru pčelarstva – 2013. godina bila je posljednja godina provedbe Nacionalnog pčelarskog programa za razdoblje od 2011. do 2013. godine koji je u potpunosti bio financiran iz sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske. Temeljem programa isplaćena je potpora u 2013. godini u iznosu od 18.146.989,42 kn;
- tržišni standardi - propisani zahtjevi u odnosu na kvalitetu, klasiranje, masu, određivanje veličine, pakiranje, umatanje, skladištenje, prijevoz, prezentiranje, trženje, podrijetlo i označavanje proizvoda za mlijeko, meso peradi, konzumna jaja i jaja za valenje;
- šećer
 - sustav proizvodnih ograničenja u sektoru šećera počeo se primjenjivati od 1. listopada 2013. godine, odnosno tržišne godine 2013/2014. Nacionalna proizvodna kvota za Republiku Hrvatsku iznosi 192.877 t.
- voće i povrće
 - u školskoj godini 2013/2014 započelo se s provedbom Sheme školskog voća koja ima za cilj promovirati i oblikovati zdrave prehrabene navike kod djece školske dobi i omogućiti dodatni obrok svježeg voća i povrća djeci u osnovnim školama. U provedbi Sheme školskog voća, u školskoj godini 2013/2014, sudjelovalo je 720 osnovnih škola odnosno 138.501 učenik od 1. do 4. razreda te je isporučeno više od 600 t voća. Sredstva za provođenje Sheme školskog voća osiguravaju proračuni EU i Republike Hrvatske te su za školsku godinu 2013/2014 ukupno iznosila 1.512.050 EUR.
 - proizvođačke organizacije - mogućnost sustavnoga pristupa u organiziranju proizvođača voća i povrća u proizvođačke organizacije otvorena je kroz postojeći zakonodavni okvir s ciljem jačanja položaja proizvođača na tržištu. U Republici Hrvatskoj u 2013. nije postojala niti jedna priznata proizvođačka organizacija.
 - tržišni standardi – propisani su opći tržišni standardi za voće i povrće koji se primjenjuju na svježe voće i povrće prilikom stavljanja na tržište, uključujući uvoz i izvoz; i posebni tržišni standardi kojima moraju udovoljavati određene vrste voća i povrća.
- žitarice
 - uz postojeći sustav javnih intervencija u sektoru žitarica, određen je interventni centar i interventna skladišta. U 2013. godini nije bilo provedbe sustava javnih intervencija.

B.2. Mjere ruralnog razvoja

B.2.1. Nacionalne mjere

U 2013. godini nacionalne mjere ruralnog razvoja definirane su Zakonom o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju („Narodne novine“, broj 120/12, i 136/12), a obuhvaćaju:

- potporu za osiguranje od mogućih šteta proizvodnji u poljoprivredi,
- potporu za organizaciju manifestacija,
- potporu za proizvode s oznakama kvalitete i IAKS mjere.

IAKS mjere ruralnog razvoja su:

- potpora za očuvanje izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja,
- potpora za očuvanje izvornih i zaštićenih vrsta i kultivira poljoprivrednog bilja,
- potpora za ekološku poljoprivrednu proizvodnju,
- potpora za integriranu poljoprivrednu proizvodnju,
- potpora za područja s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi.

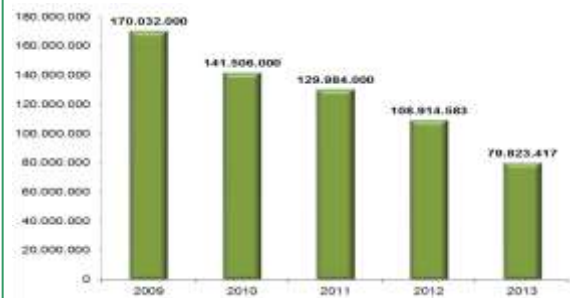
Pravilnikom o provedbi izravnih plaćanja i IAKS mjera ruralnog razvoja („Narodne novine“, broj 145/12 i 29/13) u 2013. godini, definirane su potpore za IAKS mjere ruralnog razvoja. IAKS mjere ruralnog razvoja podrazumijevaju plaćanja koja se obavljaju po površini ili grlu stoke i za čiju provedbu se koristi integrirani administrativni i kontrolni sustav (IAKS).

a. Potpora dohotku

Potpore dohotku bila je potpora nevezana uz proizvodnju, sa ciljem zbrinjavanja i osiguranja primjerenijeg životnog standarda, uza stvaranje pretpostavke za postupno smanjenje aktivnosti u poljoprivredi. Potpora je bila namijenjena za mala, nekonkurentna, poljoprivredna gospodarstva čiji su članovi starije životne dobi, ali još radno aktivni. Riječ je o manjim, staračkim, gospodarstvima koja su ispod praga ekonomske održivosti i postaju socijalna kategorija.

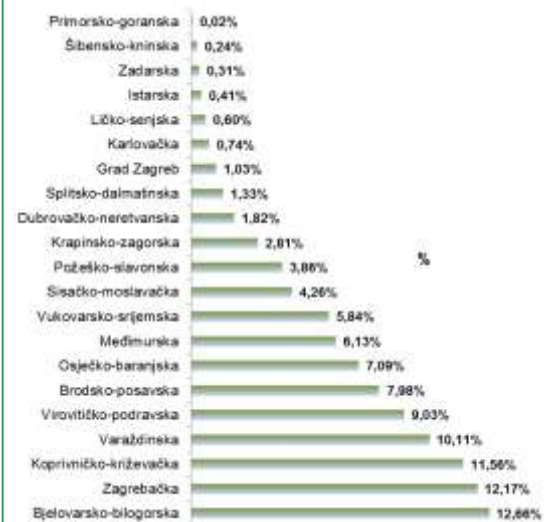
Pravo na potporu ostvarivalo se na temelju Pravilnika o provedbi mjere potpore dohotku poljoprivrednih gospodarstava („Narodne novine“, broj 33/12).

Ukupan novčani iznos isplaćene dohodovne potpore u kunama od 2009. do 2013. godine

Izvor: APPRRR; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Udio isplaćenih dohodovnih potpora po županijama u 2013. godini

Izvor: APPRRR; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

U 2013. godini nije se provodila mjera potpore dohotku, već je samo isplaćena potpora na temelju zahtjeva iz 2012. godine u iznosu od 79.823.416,76 kn za 11.825 korisnika.

b. Potpora kapitalnim ulaganjima

Cilj ove potpore bio je povećanje i modernizacija proizvodnoga kapaciteta te unapređenje uvjeta proizvodnje poljoprivrednih gospodarstava, kao i fizičkih i pravnih osoba koje se bave ulovom i uzgojem ribe.

Potpore kapitalnim ulaganjima investicijska je potpora koja se od 2007. do 2009. godine ostvarivala na temelju Pravilnika o provedbi modela kapitalnih ulaganja u poljoprivredi, ribarstvu i šumarstvu („Narodne novine“, broj 73/07 i 66/08).

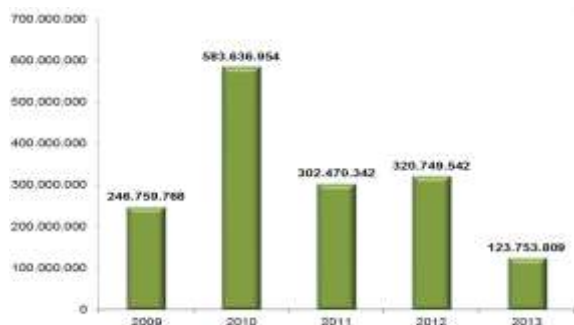
Isplate ovih potpora nastavile su se i u 2010., 2011. i 2012. godini s obzirom na vrlo velik iznos obveza.

Potporom su se dodjeljivala nepovratna sredstva za sufinanciranje troškova izgradnje, rekonstrukcije i opremanja objekata, kupovine uzgojno valjanih grla stoke, novih strojeva i mehanizacije te podizanja nasada voćnjaka, maslinika i vinograda.

Novim Pravilnikom o potpori za kapitalna ulaganja u poljoprivredi („Narodne novine“, broj 46/11 i 103/11), koji je usklađen s IPARD programom, omogućeno je financiranje iz državnog proračuna samo onih sektora i korisnika koji nisu obuhvaćeni IPARD programom.

Međutim, s obzirom na velik iznos obveza na temelju odobrenih zahtjeva, isplata ovih potpora obavljala se i u 2010., 2011., 2012. i 2013. godini. Za izvršenje svih preostalih obveza bit će nužna isplata i tijekom 2014. godine.

Ukupan iznos isplaćene potpore kapitalnim ulaganjima u poljoprivredu u kunama od 2009. do 2013. godine

Izvor: APPRRR; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Izvor : DZS ; obrada MPRRR

Udio isplaćenih potpora kapitalnim ulaganjima u 2013. godini po županijama

Izvor: APPRRR; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

c. Potpora očuvanju izvornih i zaštićenih pasmina

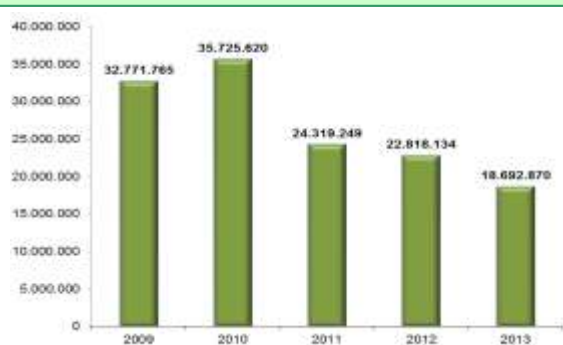
Zakon o stočarstvu Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 70/97, 36/98 151/03, i 132/06) definira izvorne pasmine kao „pasmine domaćih životinja koje su stvorene na području Republike Hrvatske“. Njihovim nestajanjem smanjuje se biološka raznolikost u poljodjelstvu, odnosno ukupna biološka raznolikost ekološkog sustava.

Pravo na potporu i visina potpore za izvorne i zaštićene pasmine domaćih životinja definirani su Zakonom o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju („Narodne novine“, broj 120/12 i 136/12), a ostvaruje ga poljoprivredno gospodarstvo upisano u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava, i to po odraslom grlu/kljunu/komadu upisane uzgojno valjane rasplodne izvorne i zaštićene pasmine domaće životinje u Jedinostveni registar domaćih životinja (JRDŽ) i središnji popis matičnih grla, odnosno Središnji registar kopitara, odnosno Središnji popis matičnih jata i matični popis ovlaštenih organizacija za uzgoj uzgojno valjanih grla. Uvjeti i način provedbe potpore propisani su Pravilnikom o provedbi izravnih plaćanja i IAKS mjera ruralnog razvoja („Narodne novine“, broj 145/12 i 29/13.)

Uzgoj izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja poticaj je oživljavanju dijela ruralnih područja koji lokalnoj populaciji osigurava dodatan prihod. Izvorne i zaštićene pasmine domaćih životinja pogodne su za korištenje i održavanje pašnjačkih površina, sprečavanje devastacije i sukcesije staništa (biotopa), uključivanje u program ekološke proizvodnje i razvijanje prepoznatljivih tradicionalnih robnih marki. Sastavni su dio ekosustava o kojem ovise brojne druge biljne i životinjske vrste.

Popisom izvornih i zaštićenih pasmina i sojeva domaćih životinja nastalih na teritoriju Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 127/98, 73/03, 39/06, 126/07, 70/09 i 80/13) utvrđene su izvorne i zaštićene pasmine goveda (istarsko govedo, slavonsko-srijemski podolac, buša), konja (hrvatski posavac, hrvatski hladnokrvnjak, lipicanac, međimurski konj), magaraca (istarski magarac, primorsko-dinarski magarac, sjevernojadranski magarac), ovaca (cigaja, creska ovca, dalmatinska pramenka, dubrovačka ruda, istarska ovca, krčka ovca, lička pramenka, paška ovca, rapska ovca), koza (hrvatska šarena koza, hrvatska bijela koza i istarska koza), svinja (crna slavonska i turopoljska), peradi (zagorski puran i kokoš hrvatica).

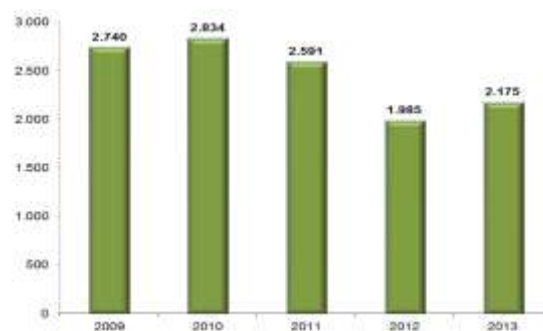
Ukupno isplaćene potpore za izvorne i zaštićene pasmine u kunama od 2009. do 2013. godine

Izvor: APPRRR; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Mjerom potpore očuvanju izvornih i zaštićenih pasmina uspjele se očuvati od gubitka zatečeni fond pasmina domaćih životinja, što je zaštita nacionalnog, genetskog i kulturnog naslijeđa u Republici Hrvatskoj. Ipak, sukladno klasifikaciji Svjetske organizacije UN-a za hranu i poljoprivredu (FAO), šest je pasmina još kritično ugroženo: međimurski konj, istarski magarac, sjevernojadranski magarac, slavonsko-srijemsko podolsko govedo i turopoljska svinja. U sklopu ove potpore, u 2013. godini isplaćeno je 18.692.869,62 kn.

Broj korisnika potpore za izvorne i zaštićene pasmine od 2009. do 2013. godine

Izvor i obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Udio isplaćene potpore za izvorne i zaštićene pasmine po županijama u 2013. godini

Izvor: APPRRR; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

d. Potpora organizatorima manifestacija

Cilj je ove potpore poticanje promicanja domaćih proizvoda, povezivanje proizvođača i unapređenje poljoprivredne proizvodnje i prodaje transferom znanja i u skladu sa svjetskim dostignućima. Potpora je definirana Pravilnikom o provedbi mjere potpore za organizaciju manifestacija („Narodne novine“, broj 20/13).

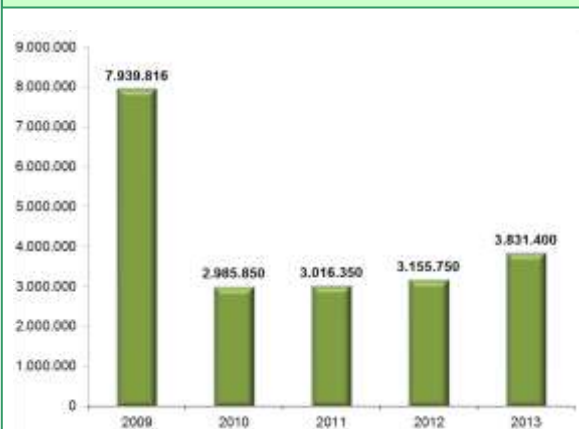
Dugoročan učinak ovakve mjere ogleda se u povezivanju proizvođača i unapređenju poljoprivredne proizvodnje te povećanju

konkurentnosti i tržnosti hrvatskih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda.

Ovom potporom za organizaciju manifestacija u području poljoprivrede i ruralnog razvoja potiču se znanstveno-stručni skupovi, sajmovi i izložbe vezane uz poljoprivredu, prehranu i ruralni razvoj te lokalno-tradicijske manifestacije vezane uz prezentaciju kulturne baštine, tradicijskih obrta i lokalnih proizvoda.

Korisnici ove potpore pravne su osobe sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje su organizatori manifestacija iz djelokruga rada ministarstva nadležnog za poljoprivredu. Ministarstvo već godinama objavljuje javne natječaje, a od 2010. godine javni poziv za dodjelu financijske potpore organizatorima manifestacija otvoren je cijele godine. U sklopu ove potpore, u 2013. godini isplaćeno je 3.831.400,00 kn za 242 korisnika.

Ukupan iznos isplaćenih potpora za manifestacije u kunama od 2009. do 2013. godine

Izvor i obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Izvor : DZS ; obrada MPRRR

Udio isplaćene potpore za manifestacije po županijama u 2013. godini

Izvor i obrada: Ministarstvo poljoprivrede

e. Potpora osiguranju od šteta u proizvodnji

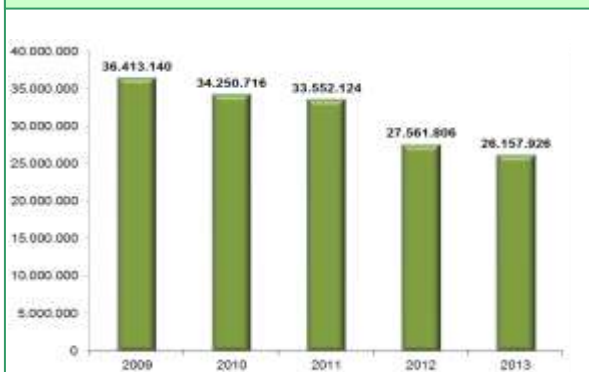
Od 2004. godine provodi se sustav potpore osiguranju poljoprivredne proizvodnje. Cilj potpore je da se poljoprivrednim proizvođačima pokriva dio troškova premije osiguranja njihove proizvodnje od mogućih šteta od vremenskih nepriklina i elementarnih nepogoda (tuče, mraza, poplave). Osiguraniku se po pojedinoj polici osiguranja plaća potpora od 25 % troška zaračunate ukupne premije osiguranja, odnosno premije po skupnoj polici osiguranja, bez obzira na osigurani rizik za koji je sklopljena polica osiguranja.

Pravo na potporu u 2013. godini ostvarivano je na temelju Pravilnika o ostvarivanju prava na potporu osiguranja od mogućih šteta proizvodnji u poljoprivredi („Narodne novine“, broj 33/12). Maksimalan iznos potpore za osiguranje proizvodnje u tijeku jedne godine po pojedinoj pravnoj ili fizičkoj osobi, kada je ona osiguranik ili ugovaratelj osiguranja po skupnoj polici, bio je 350.000,00 kn. U sklopu ove potpore, u 2013. godini isplaćeno je 26.157.925,51 kn za 5 716 korisnika.

Iako se tijekom godina povećao broj korisnika ove potpore, svijest naših proizvođača o potrebi osiguranja proizvodnje još nije dovoljno razvijena, ali

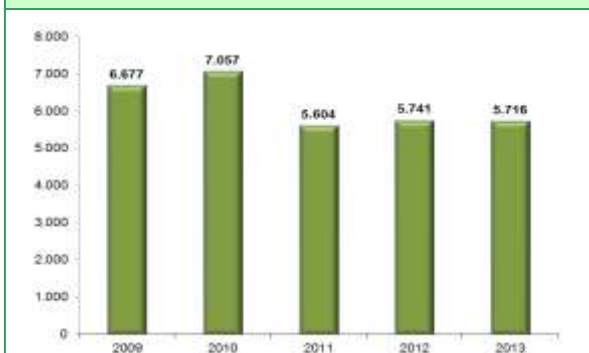
ni modeli osiguravajućih kuća nisu najbolje prilagođeni rizicima u poljoprivrednoj proizvodnji.

Ukupan iznos isplaćenih potpora osiguranju od šteta u proizvodnji u kunama od 2009. do 2013. godine

Izvor: APPRRR; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Broj korisnika potpora osiguranju od šteta u proizvodnji od 2009. do 2013. godine

Izvor i obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Udio isplaćenih potpora osiguranju od šteta u proizvodnji po županijama u 2013. godini

Izvor: APPRRR; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

f. Područja s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi

Cilj uvođenja ove potpore je osiguranje kontinuiteta poljoprivredne proizvodnje na područjima sa ograničenjima, čime se istovremeno ublažuje trend depopulacije na tim prostorima.

Potpore je u obliku nadoknade proizvođačima za umanjeni prinos i povećane troškove proizvodnje uzrokovane težim uvjetima gospodarenja.

Prema Zakonu o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju („Narodne novine“, broj 120/12 i 136/12), područja s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi imaju pravo na viši iznos državne potpore u sklopu određenih poljoprivrednih programa pomoći.

Pravilnikom o područjima s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi („Narodne novine“, broj 44/11) definirana su područja s težim uvjetima gospodarenja temeljem sljedećih kriterija:

- brdsko-planinska područja:
 - prosječna nadmorska visina od najmanje 600 m ili
 - prosječni nagib terena od najmanje 20 % ili
 - prosječna nadmorska visina od 500 do 600 m, uz prosječni nagib terena od najmanje 15 %.
- Otoci i poluotok Pelješac (Zakon o otocima, „Narodne novine“, broj 34/99, 149/99, 32/06 i 33/06) pod posebnom su zaštitom države zbog specifična položaja i važnosti za nacionalni razvoj.

- Područja od posebne državne skrbi I. i II. skupine primaju posebnu potporu prema Programu posebne državne skrbi, a definirana su Zakonom o područjima posebne državne skrbi („Narodne novine“, broj 86/08 i 57/11).

Vrijednosti za katastarske općine koje su dobile status brdsko-planinskog područja s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi dobivene su temeljem digitalnog modela reljefa Državne geodetske uprave.

Isplate na osnovi ove potpore u 2013. godini obavljene su u skladu s Pravilnikom o provedbi izravnih plaćanja i IAKS mjera ruralnog razvoja za 2013. godinu („Narodne novine“, broj 145/12 i 29/13). U sklopu ove potpore, u 2013. godini isplaćeno je 71.795.782,68 kn za 34 686 korisnika.

Udio isplaćene potpore za područja s otežanim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi po županijama u 2013. godini

Izvor: APPRRR; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Udio broja korisnika potpore za područja s otežanim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi po županijama u 2013. godini

Izvor: APPRRR; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

g. Potpora ekološkoj proizvodnji

Ekološka proizvodnja je sustav poljoprivredne proizvodnje definiran Uredbom Vijeća (EZ) br. 834/2007 od 28. lipnja 2007. o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda i Zakonom o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 o

ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda („Narodne novine“, broj 80/13).

Zakon o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju („Narodne novine“, broj 120/12, i 136/12) propisuje mjere državne potpore poljoprivredi i ruralnom razvoju, a na temelju njega uvjete za ostvarivanje državne potpore i korisnike državne potpore u ekološkoj proizvodnji propisuje Pravilnik o provedbi izravnih plaćanja i IAKS mjera ruralnog razvoja („Narodne novine“, broj 145/12 i 29/13). Korisnici ove mjere moraju biti upisani u Upisnik subjekata u ekološkoj poljoprivredi te posjedovati potvrđnicu o sukladnosti s temeljnim zahtjevima za ekološku proizvodnju do kraja tekuće godine.

Navedenim Zakonom definirani su i iznosi potpore za pojedine načine korištenja poljoprivrednog zemljišta u ekološkoj proizvodnji, kao i sustav nadzora i kontrole.

Od 2007. do 2013. godine zamjetan je značajan trend rasta broja korisnika potpore za ovu mjeru. U 2013. godini u ekološkoj proizvodnji registrirano je 1 609 proizvođača, a ukupna površina pod ekološkom proizvodnjom iznosila je 40 576 ha (prema podacima iz Upisnika subjekata u ekološkoj proizvodnji). U sklopu ove potpore, u 2013. godini isplaćeno je 57.715.278,24 kn za 1 042 korisnika. Nastavak rasta površina i korisnika potpore za ekološku poljoprivredu u Republici Hrvatskoj očekuje se i u idućim godinama.

Udio isplaćene potpore za ekološku proizvodnju po županijama u 2013. godini

Izvor: APPRRR; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

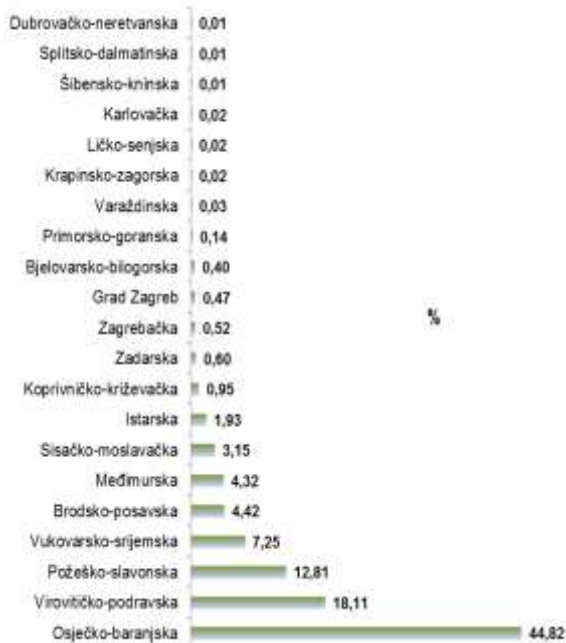
h. Potpora integriranoj proizvodnji poljoprivrednih proizvoda

Integrirana je poljoprivreda sustav poljoprivredne proizvodnje koji predstavlja uravnoteženu primjenu agrotehničkih mjera uz uvažavanje ekonomskih, ekoloških i toksikoloških čimbenika, pri čemu se kod jednakog ekonomskog učinka prednost daje ekološki i toksikološki prihvatljivim mjerama.

Integrirana proizvodnja poljoprivrednih proizvoda definirana je člankom 15. Zakona o poljoprivredi („Narodne novine“, broj 149/2009, 127/2010, 50/2012, 120/2012 i 148/2013.), Zakonom o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju („Narodne novine“, broj 120/12, i 136/12), Pravilnikom o integriranoj proizvodnji poljoprivrednih proizvoda („Narodne novine“, broj 137/12) i Pravilnikom o provedbi izravnih plaćanja i IAKS mjera ruralnog razvoja („Narodne novine“, broj 145/12 i 29/13).

Sastavni dio Pravilnika su i Tehnološke upute za četiri područja poljoprivredne proizvodnje: ratarstvo, povrćarstvo, voćarstvo i integriranu proizvodnju grožđa. Broj proizvođača u integriranoj proizvodnji je u porastu. Tijekom 2013. godine registrirano je 740 proizvođača s ukupnim površinama od 96 986 ha. U sklopu ove potpore, u 2013. godini isplaćeno je 27.962.928,16 kn za 475 korisnika.

Udio isplaćene potpore za integriranu proizvodnju po županijama u 2013. godini

Izvor: APPRRR; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

i. Potpora za očuvanje izvornih i zaštićenih vrsta i kultura poljoprivrednog bilja

U sklopu mjera potpore ruralnom razvoju u 2013. godini uvedena je nova mjera potpore za očuvanje izvornih i zaštićenih vrsta i kultura poljoprivrednog bilja koja se temelji na čl. 34. st. 9. Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju („Narodne novine“, broj 120/12 i 136/12) te je propisana Pravilnikom o provedbi izravnih plaćanja i IAKS mjera ruralnog razvoja („Narodne novine“, broj 145/12 i 29/13).

Potporom za očuvanje izvornih i zaštićenih vrsta i kultura poljoprivrednog bilja nastoji se sačuvati domaće vrste i kulture koji potječu iz domaćih biljnih genetskih izvora i koji nisu bile predmet sustavnog oplemenjivanja, a kulturno su i tradicijsko naslijeđe Republike Hrvatske. U 2013. godini prvi puta odobreni su Zahtjevi za 360 korisnika na 1.362,92 ha pri čemu će isplata biti tijekom 2014. godine.

B.2.2. Mjere u sklopu IPARD programa

IPARD program službeno je odobrila Europska komisija 25. veljače 2008. godine Odlukom EK-a C (2008.) 690 (zadnja promjena - Odluka EK-a C (2013.) 6856 od 18. listopada 2013). Programom su definirana tri strateška prioriteta djelovanja, a za svako su prioritarno područje određeni specifični ciljevi koji će se ostvariti odgovarajućim mjerama:

Prioritet 1. Poboljšanje tržišne učinkovitosti i provedbe standarda Zajednice

Mjera 101. Ulaganje u poljoprivredna gospodarstva radi restrukturiranja i dostizanja standarda Zajednice

Mjera 103. Ulaganje u preradu i trženje poljoprivrednih i ribljih proizvoda u svrhu restrukturiranja tih aktivnosti i dostizanja standarda Zajednice

Prioritet 2. Pripremne radnje za provedbu poljoprivredno-okolišnih mjera i lokalnih strategija ruralnog razvoja

Mjera 201. Radnje za poboljšanje okoliša i krajolika

Mjera 202. Priprema i provedba lokalnih strategija ruralnog razvoja

Prioritet 3. Razvoj ruralne ekonomije

Mjera 301. Poboljšanje i razvoj ruralne infrastrukture

Mjera 302. Diversifikacija i razvoj ruralnih gospodarskih aktivnosti

Na raspolaganju je i Mjera 501. Tehnička pomoć iz čijih se sredstava mogu financirati brojne aktivnosti vezane, u prvom redu, uz promidžbu programa, troškove organiziranja sjednica Odbora za praćenje i drugo.

Radi provedbe IPARD programa prema Zakonu o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Komisije Europskih zajednica o pravilima za suradnju u vezi s financijskom pomoći Europske komisije Republici Hrvatskoj i provedbe pomoći u sklopu komponente V. (IPARD) Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA) („Narodne novine“, međunarodni ugovori, broj 10/08) uspostavljena je i operativna struktura koju čine Nacionalni fond, IPARD Agencija i Upravna direkcija.

Upravna direkcija IPARD programa za Republiku Hrvatsku jest Uprava za upravljanje EU fondom za ruralni razvoj, EU i međunarodnu suradnju ministarstva nadležnog za poljoprivredu.

Operativnu provedbu IPARD programa u Republici Hrvatskoj, odnosno funkciju IPARD Agencije, obavlja Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju.

Sektor za poslove Nacionalnog fonda u Ministarstvu financija tijelo je odgovorno za upravljanje financijskim sredstvima namijenjenim provedbi IPARD programa.

U skladu s obvezama Sektorskog sporazuma, 18. prosinca 2007. godine osnovan je Odbor za praćenje provedbe IPARD programa. Članovi Odbora (s njihovim zamjenama) predstavnici su državnih institucija, nevladinih organizacija, udruga proizvođača i ostalih relevantnih partnera. Od osnutka do 31. prosinca 2013. godine Odbor se sastao trinaest puta.

Uloga je Odbora praćenje učinkovitosti i kvalitete provođenja programa, kao i napredak korištenja alociranim sredstvima, a radi ostvarivanja specifičnih ciljeva IPARD programa. Radi dostizanja ciljeva ili poboljšanja u upravljanju sredstvima javne pomoći, Odbor može predlagati izmjene IPARD programa. Prije slanja Europskoj komisiji Odbor potvrđuje,

usklađuje i prihvaća sve predložene izmjene IPARD programa.

Odlukom EK-a (2009/871/EC) od 30. studenog 2009. godine dobiven je prijenos ovlasti za Mjeru 101 i Mjeru 103. Za Mjeru 301 i Mjeru 302 dobiven je prijenos ovlasti Odlukom EK-a (2011/C 85/04), 17. ožujka 2011. godine. Za Mjeru 202 i Mjeru 501 dobiven je prijenos ovlasti Odlukom EK C(2013) 2395 od 30. travnja 2013. godine. Ukupna predviđena sredstva EU-a za IPARD od 2007. do 2013. godine iznose 144.283.680 EUR. S obzirom na predviđenu dinamiku povlačenja sredstava EU-a i obvezno sudjelovanje Republike Hrvatske u ostvarivanju programa IPA – komponenta V. – Ruralni razvoj, što je definirano Sektorskim sporazumom, Republika Hrvatska treba osigurati 25 % ukupno odobrenih sredstava Programa.

Do 31. prosinca 2013. godine APPRRR je ukupno provela 19 natječajeva, od čega devet za Mjere 101 i 103, tri za Mjeru 301, četiri natječajeva za Mjeru 302, dva natječajeva za Mjeru 202 te javni poziv za Mjeru 501 koji je otvoren 29. ožujka 2013. godine i trajao je do kraja 2013. godine. Isplaćena su javna sredstva u iznosu od 44.437.504,21 EUR, od čega sredstva EU-a iznose ukupno 33.332.647,79 EUR, i to u sklopu isplate za ukupno 184 projekta, od čega 91 iz Mjere 101, 36 projekata iz Mjere 103, 16 projekata iz Mjere 301, 14 iz Mjere 302 te 6 iz Mjere 501. Također, djelomično je isplaćen 21 projekt iz Mjere 202.

Ukupno je zaprimljeno 1 188 prijava na svih 19 natječajeva u četiri godine provedbe. Po broju zaprimljenih prijava prednjači 2012. godina u kojoj je zaprimljeno 466 prijava (146 prijava za Mjeru 302 je zaprimljeno početkom 2013. godine). Sve zaprimljene prijave u 2010. godini, tj. 76 prijava, obrađene su, a iz 2011. godine, od ukupno zaprimljenih 314 prijava u 2013. godini obrađeno je 312 prijava. Od ukupno 466 zaprimljenih prijava u 2012. godini, njih 216 je još u obradi. Na natječaje objavljene u 2013 godini pristigle su 332 prijave, od čega ih je 219 još u obradi.

Do 31.12.2013. godine iz natječajeva raspisanih u 2010. godini isplaćeno je 36 projekata s isplaćenom potporom u iznosu od 11.026.399,07 EUR. Najveći broj isplaćenih projekata (97), ali i iznos isplaćene potpore od 26.740.446,18 EUR, je iz natječajeva u 2011. godini. Iz natječajeva u 2012. godini isplaćena su 24 projekta (6.580.265,37 EUR isplaćene potpore), dok je iz natječajeva raspisanih u 2013. godini isplaćeno 27 projekata (90.393,59 EUR

isplaćene potpore). Svi projekti koji su zaprimljeni i isplaćeni u 2013. godini se odnose na Mjere 202 i 501.

Mjera 202. Priprema i provedba lokalnih strategija ruralnog razvoja – LEADER

Cilj LEADER pristupa je promicanje ruralnog razvoja putem lokalnih inicijativa i partnerstva, poboljšanje ruralnih životnih i radnih uvjeta, očuvanje i stvaranje novih radnih mjesta, diversifikacija gospodarskih aktivnosti, razvijanje integriranih lokalnih razvojnih strategija i priprema njihove provedbe.

Za Mjeru 202 dobiven je prijenos ovlasti Odlukom EK C(2013) 2395 od 30. travnja 2013. godine. Pravilnikom o provedbi mjere 202 – »Priprema i provedba lokalnih strategija ruralnog razvoja« unutar IPARD programa („Narodne novine“, broj 24/13, 36/13 i 112/13) su definirani kriteriji kojima moraju udovoljiti korisnici potpore (LAG-ovi), iznos javne potpore, prihvatljive aktivnosti i izdaci za sufinanciranje. Također su definirani i svi ostali detalji važni za provedbu mjere, od dozvoljenih izdataka do isplate sredstava.

Aktivnosti koje LAG-ovi mogu sufinancirati iz IPARD programa su:

- izrada studija za područje LAG-a,
- usavršavanje i obrazovanje zaposlenika, volontera te članova LAG-a,
- animacija, izrada promidžbenih materijala i organizacija promotivno-promidžbenih događaja za članove i stanovnike LAG-a,
- sudjelovanje zaposlenika, volontera i članova LAG-a na seminarima, radionicama, sastancima i studijskim putovanjima te
- poslovanje LAG-a (plaća, režije, oprema i dr.).

U 2013. godini Agencija za plaćanja raspisala je dva javna natječaja za odabir LAG-ova koji se sufinanciraju sredstvima IPARD programa. Prvi od 01. ožujka do 02. travnja i drugi od 16. rujna do 18. listopada 2013. Kvotom je određen najveći mogući broj LAG-ova u Republici Hrvatskoj koji se može sufinancirati sredstvima IPARD programa. Temeljem trenutne alokacije sredstva za IPARD program za Mjeru 202 i uzimajući u obzir maksimalni dozvoljeni iznos po LAG-u izračunata je kvota za LAG-ove koji se mogu financirati iz dostupnih sredstava (3.688.139 EUR, 2010.-2012.) i taj broj iznosi 30 LAG-ova za prvi natječaj. LAG-ovi potpisuju Ugovor

na razdoblje od dvije godine u ukupnom iznosu od 900.000,00 kn (450.000,00 godišnje). Navedeni iznos je gornja granica sredstava koju LAG-ovi mogu zatražiti temeljem Zahtjeva za isplatu za vrijeme trajanja Ugovora, tj. na nivou godine. Na drugom natječaju ugovoreno je 12 LAG-ova (ugovoreni u siječnju 2014. godine).

U 2013. godini u Republici Hrvatskoj bila su registrirana 54 LAG-a (sukladno nacionalnim propisima za udruge) koja pokrivaju oko 69 % (39.100 km²) od ukupne površine Republike Hrvatske i u njima se nalazi oko 42 % od ukupnog broja stanovnika (1 782 464 stanovnika). Prosječna površina po LAG-u iznosi oko 750 km², a prosječan broj stanovnika po LAG-u je 33 000. U sastav LAG-ova je uključeno 416 jedinica lokalne samouprave. Sve županije imaju u svojim granicama registriran barem jedan LAG, a županije koje imaju najveći broj LAG-ova su Sisačko-moslavačka (6 LAG-ova) te Bjelovarsko-bilogorska, Karlovačka, Koprivničko-križevačka, Krapinsko-zagorska, Primorsko-goranska, Splitsko-dalmatinska i Zadarska (svaka po 4 LAG-a). 3 LAG-a se nalaze na području koje obuhvaća 3 županije, a 6 LAG-ova se nalaze na području koje administrativno obuhvaća 2 županije.

Mreža za ruralni razvoj

Sukladno Uredbi Vijeća (EZ-a) br. 1698/2005: čl.66., st. 3.; čl. 67.; čl. 68. i Uredbi Komisije (EU) br. 1974/2006, države članice su dužne uspostaviti nacionalne mreže za ruralni razvoj. Republika Hrvatska je još u pretpristupnom razdoblju, a na temelju Strategije ruralnog razvoja Republike Hrvatske 2008. – 2013. i Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju („Narodne novine“, broj 80/13), pokrenula aktivnosti za uspostavu Mreže. Ministarstvo poljoprivrede je u studenom 2009. godine osnovalo povjerenstvo koje je izradilo Pravilnik o Mreži za ruralni razvoj („Narodne novine“, broj 86/11, 114/11 i 96/12) kako bi se stekli preduvjeti za uspostavu Mreže.

Mrežu čine članovi, jedinica za potporu Mreži (Tajništvo mreže) i Upravljački odbor.

Zadaci Mreže jesu:

- promicanje informacija o ruralnom razvoju, razmjena ideja i dobre prakse u provedbi programa ruralnog razvoja u Republici Hrvatskoj i Europskoj uniji
- promidžba mjera programa ruralnog razvoja

- promicanje partnerstva i suradnje članova Mreže
- podizanje svijesti i kapaciteta svih članova Mreže.

Jedinica za potporu Mreži (Tajništvo Mreže) djeluje u Ministarstvu pri Upravi za upravljanje EU fondom za ruralni razvoj, EU i međunarodnu suradnju.

Članovi Mreže mogu biti predstavnici tijela državne uprave, stručnih ustanova u poljoprivredi i ruralnom razvoju, jedinice lokalne i regionalne (područne) samouprave, regionalne i lokalne razvojne agencije, poljoprivredna gospodarstva, obrazovne i znanstvene institucije iz poljoprivrede i ruralnog razvoja, udruge i komore vezane uz poljoprivredu i ruralni razvoj te ostale fizičke i pravne osobe čije su aktivnosti vezane uz poljoprivredu i ruralni razvoj.

Temeljem Pravilnika ministar je Rješenjem od 15. studenog 2011. godine imenovao Upravljački odbor Mreže koji je prvu sjednicu održao 6. prosinca 2011. godine, čime je Mreža formalno započela s radom.

Sukladno zahtjevu EK-a, Ministarstvo poljoprivrede imenovalo je osobe (djelatnici Uprave za upravljanje EU fondom za ruralni razvoj, EU i međunarodnu suradnju) za kontakt i kao promatrače u ime Republike Hrvatske u Europskoj mreži za ruralni razvoj.

Tijekom 2013. godine osobe koje su sukladno zahtjevu EK-a imenovane za promatrače u Europskoj mreži za ruralni razvoj sudjelovale su u radnim tijelima Europske mreže za ruralni razvoj.

Ministarstvo poljoprivrede u kolovozu 2012. godine objavilo je javni poziv za podnošenje prijava za članstvo u Mreži, ukupno je pristiglo 196 prijava za članstvo. Drugi javni poziv za podnošenje prijava za članstvo u Mreži bio je objavljen od prosinca 2012. do svibnja 2013., a pristigla je 81 prijava za članstvo. Članovi Mreže dolaze iz svih županija i grada Zagreba. Svim fizičkim i pravnim osobama koje su u roku poslale zahtjev za članstvo u Mreži, zahtjev je i usvojen. Od 277 članova Mreže, 8 je stručnih ustanova u poljoprivredi i ruralnom razvoju, 19 razvojnih agencija/institucija, 82 udruge/društva/saveza, 15 komora/klastera vezanih uz poljoprivredu i ruralni razvoj, 9 obrazovnih i znanstvenih institucija iz područja poljoprivrede i ruralnog razvoja, 49 jedinica lokalne i regionalne (područne) samouprave, 51 poljoprivredno

gospodarstvo, 44 ostala člana, a nema predstavnika tijela državne uprave i međunarodnih organizacija.

Kako bi se sredstva za rad i aktivnosti Mreže mogla ciljano iskoristiti, izrađen je Akcijski plan Mreže (rad i aktivnosti Mreže financiraju se iz Mjere 501). Ministarstvo poljoprivrede je 30. travnja 2013. godine dobilo prijenos ovlasti za Mjeru 501 od Europske komisije te su se time stekli uvjeti za početak operativnog rada Mreže.

Tijekom srpnja 2013. godine održan je sastanak Upravljačkog odbora Mreže.

U drugoj polovici 2013. godine pristupilo se izradi načina ustrojstva i aktivnosti Mreže za programsko razdoblje 2014. – 2020.

B. 3. Mjere zemljišne politike

Raspologanje poljoprivrednim zemljištem

Poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu Republike Hrvatske raspolaže se sukladno odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“, broj 39/13), koji je stupio na snagu 11. travnja 2013. godine.

Provedbom ovoga Zakona očekuje se uvođenje veće discipline u prenamjeni poljoprivrednoga zemljišta, formiranje jezgre poljoprivrednih gospodarstava koja će imati dugoročnu perspektivu poljoprivrednih proizvođača s obzirom na zemljišne resurse. Uspostavom informacijskog sustava poboljšalo bi se upravljanje poljoprivrednim zemljištem. Ubrzavanje raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu Republike Hrvatske glavni je prioritet koji treba proisteći iz provedbe ovoga Zakona. Radom Agencije za poljoprivredno zemljište ubrzali bi se procesi okrupnjavanja kao i ukupni procesi raspolaganja poljoprivrednim zemljištem. U ukupnosti Zakon bi trebao donijeti okrupnjavanje poljoprivrednih gospodarstava, povećanje korištenih poljoprivrednih površina, te stavljanje u funkciju do sada ne korištenoga poljoprivrednoga zemljišta.

Agencija za poljoprivredno zemljište, kao specijalizirana javna ustanova, obavlja poslove zaštite, korištenja, raspolaganja, prometa i okrupnjavanja poljoprivrednog zemljišta.

Oblici raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu Republike Hrvatske prema navedenom Zakonu su zakup i zakup za ribnjake, privremeno raspolaganje, prodaja izravnom pogodbom te davanje poljoprivrednog zemljišta na korištenje bez javnog poziva.

Agencija za poljoprivredno zemljište je, u suradnji s jedinicama lokalne samouprave, tijekom travnja i svibnja 2013. godine pripremila i ugovorila privremeno korištenje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske. Ugovori o privremenom korištenju bili su neophodni korisnicima poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske čiji su ugovori istekli i onima koji su zemljište koristili na temelju jednogodišnjih potvrda o korištenju, kako bi ostvarili pravo na izravna plaćanja. Ukupno je sklopljeno 2.990 ugovora za površinu od 58.523,5564 ha.

Nakon donošenja podzakonskih akata temeljem Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“, broj 39/13) te prikupljene dokumentacije koju su dostavile jedinice lokalne samouprave, Agencija za poljoprivredno zemljište započela je s raspisivanjem javnih poziva za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske. Agencija je tijekom studenoga i prosinca 2013. godine raspisala 14 javnih poziva za dodjelu zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske u ukupnoj površini od 474,213 ha.

Osim navedenog, Agencija za poljoprivredno zemljište dovršavala je postupke prodaje i davanja u zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske za koje su javne natječaje objavile jedinice lokalne samouprave i postupke dugogodišnjeg zakupa i dugogodišnjeg zakupa za ribnjake za koje je javne natječaje objavilo Ministarstvo poljoprivrede do 31. prosinca 2011. godine, prema odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“, broj 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 39/11 – Odluka USRH i 63/11), te raspisivala javne natječaje za dugogodišnji zakup temeljem toga zakona. Na temelju javnih natječaja za zakup i prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske, koje su raspisale jedinice lokalne samouprave, Agencija za poljoprivredno zemljište dala je u 2013. godini suglasnost na Odluke o izboru najpovoljnijih ponuda na javnim natječajima za zakup i prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske za ukupno 1.937,20 ha poljoprivrednog zemljišta. Na temelju javnih natječaja za dugogodišnji zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske koje je raspisalo Ministarstvo poljoprivrede, Agencija za poljoprivredno zemljište sklopila je u 2013. godini ugovore o dugogodišnjem zakupu poljoprivrednog

zemljišta za površinu od 739,2772 ha. Agencija za poljoprivredno zemljište 2013. godine raspisala je 15 javnih natječaja za dugogodišnji zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske za ukupnu površinu od 1.576,6690 ha.

Donošenje novoga Zakona o komasaciji poljoprivrednog zemljišta

Komasacija je skup administrativnih i tehničkih postupaka kojima se male i usitnjene površine poljoprivrednog zemljišta sjedinjuju u veće i uređenije, uređuju putne i kanalske mreže te sređuju vlasnički i drugi stvarnopravni odnosi na zemljištu. Cilj komasacije je okrupnjavanje posjeda i katastarskih čestica u veće i pravilnije, radi njihovoga ekonomičnijeg iskorištavanja, stvaranja povoljnijih uvjeta za razvoj poljoprivredne proizvodnje, osnivanja i izgradnje poljoprivrednih putova, vodnih građevina za melioracije te izvođenja i drugih radova na uređenju zemljišta namijenjenog poljoprivredi.

Do 1991. godine je prema podacima Državne geodetske uprave komasirano oko 822.704 ha poljoprivrednog zemljišta, na području 11 jedinica područne (regionalne) samouprave.

Na snazi je Zakon o komasaciji koji je donesen 1979. godine, a nije se mijenjao od 1987. godine.

Novim teritorijalnim ustrojem Republike Hrvatske primjena toga Zakona praktički je onemogućena. S obzirom na navedeno te na činjenicu da u Republici Hrvatskoj prevladavaju mali i usitnjeni posjedi poljoprivrednog zemljišta, koji ne pružaju zadovoljavajuće uvjete za uspješnu i rentabilnu poljoprivrednu proizvodnju, Ministarstvo poljoprivrede je krajem 2013. godine pristupilo izradi novog Zakona o komasaciji poljoprivrednog zemljišta.

Nacrtom prijedloga Zakona o komasaciji poljoprivrednog zemljišta predlaže se da se komasacija provodi na temelju višegodišnjih programa, koje će donositi Hrvatski sabor, i godišnjih programa, koje će donositi Vlada Republike Hrvatske. Sukladno Programima, Agencija za poljoprivredno zemljište izrađivat će idejne projekte komasacije za pojedinu katastarsku općinu, kojima će se pokretati postupak komasacije.

Prema prvim pokazateljima komasacijom treba biti obuhvaćeno oko 280.000 ha poljoprivrednoga zemljišta na području Republike Hrvatske. Prioritetno u odnosu na ukupno planirane površine,

komasacijom je potrebno obuhvatiti 90.000 ha, u prvom šestogodišnjem razdoblju od 2015. do 2020. godine.

B.4. Posebna potpora poljoprivredi

Plavi dizel ili plinsko ulje obojeno plavom bojom

Sredinom 2010. godine uveden je kartični sustav za provedbu sustava potrošnje plinskog ulja obojenog plavom bojom (u daljnjem tekstu: plavi dizel) sukladno Zakonu o trošarinama. Pravo na potrošnju (tzv. kvota) plavog dizela ostvaruju korisnici koji su u prethodnoj ili tekućoj godini pravovremeno podnijeli zahtjev za izravnu potporu sukladno Zakonu o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju temeljem prijavljenih površina i/ili grla stoke ili temeljem odabira paušalnog izračuna prava po gospodarstvu (vidi Tablicu 2.).

Tablica 2. Pokazatelji prava na godišnju potrošnju plinskog ulja obojenog plavom bojom za namjene u poljoprivredi

Opis	Jedinica	Količina
Voćnjaci, vinogradi, duhan i povrće u programu izravnih potpora	litara po ha	300
Livade i pašnjaci u programu izravnih potpora	litara po ha	50
Ostale poljoprivredne površine u programu izravnih potpora	litara po ha	150
Tov goveda na osnovi referentne 2011. godine	litara po grlu	20
Rasplodne krmače u sustavu plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima	litara po grlu	40
Mliječne krave u sustavu plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima	litara po grlu	130
Krave dojilje u programu izravnih potpora	litara po grlu	90
Koze i ovce u programu izravnih potpora	litara po grlu	8
Paušalno pravo	litara po gospodarstvu	450

Osim određivanja individualnih prava na potrošnju plavog dizela, sustav omogućuje praćenje korištenja dodijeljenih prava te utvrđivanje točnog iznosa državne potpore na osnovi poreznog oslobođenja za gorivo koje je korisnik kupio.

Oslobađanje od plaćanja trošarine koju korisnici ostvaruju pri kupovini plavog dizela za namjensko korištenje u poljoprivredi, odnosno pogon poljoprivrednih strojeva i registriranih vozila za prijevoz pčela, predstavlja značajnu neizravnu potporu poljoprivrednom sektoru koja je u 2013. godini iznosila gotovo 385 milijuna kuna.

Naime, u 2013. godini trošarina na plavi dizel mijenjala se 4 puta te ponderirani prosjek iznosi 2,4812 kn/l koji uvećan za iznos PDV-a od 25% predstavlja porezno oslobođenje za korisnika u iznosu od 3,1015 kn/l.

Tablica 3. Izračun proračunskih subvencija (umanjenja poreznih prihoda) za potrošnju plavog dizela u poljoprivredi

sektor	2013	
	isporučene količine	porezno oslobođenje
	(l)	(kn)
poljoprivreda	124.065.461	384.789.026

Izvor: FINA - podaci o stvarno utrošenim količinama goriva u poljoprivredi
Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

U 2013. godini pravni temelj za ovu vrstu potpore u poljoprivredi bili su Zakon o trošarinama („Narodne novine“, broj 22/13, 32/13 i 81/13) te Pravilnik o primjeni Zakona o trošarinama koji se odnosi na plinsko ulje obojeno plavom bojom za namjene u poljoprivredi, ribolovu i akvakulturi („Narodne novine“, broj 1/10, 44/10, 65/10, 78/10, 131/10, 144/10, 4/11, 134/11 i 134/12).

C. HRVATSKA POLJOPRIVREDA

C.1. Struktura poljoprivrednih gospodarstava

C.1.1. Poljoprivredna gospodarstva

Prema podacima istraživanja o strukturi poljoprivrednih gospodarstava (u daljnjem tekstu: PG) koje je u 2010. godini proveo DZS, poljoprivredna proizvodnja u Republici Hrvatskoj odvijala se na ukupno 233.280 PG-a koja su obrađivala 1.316 tisuća ha poljoprivrednog zemljišta. Prema organizacijskom obliku, od ukupnog broja PG-a 99 % ili njih 231.070 djeluje kao obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo, dok svega 1 % ili 2.210 PG-a djeluje kao pravna osoba.

U 2010. godini poljoprivredna aktivnost odvijala se i na 141.403 malih PG-a koja su ukupno koristila 14.517 ha poljoprivrednog zemljišta. Malo poljoprivredno gospodarstvo jest svako obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo koje koristi manje od 0,4 ha poljoprivrednog zemljišta, ima manje od 0,5 stočnih jedinica (uvjetnih grla stoke) i proizvodi pretežno za vlastite potrebe.

Prema podacima istraživanja o strukturi poljoprivrednih gospodarstava u 2010. godini jedno poljoprivredno gospodarstvo u Republici Hrvatskoj u prosjeku je:

- koristilo 5,6 ha poljoprivrednog zemljišta, što je u odnosu na 2007. godinu povećanje za 0,2 ha ili iskazano relativnim pokazateljima 4,5 %,
- koristilo 4,4 uvjetna grla, što je u odnosu na 2007. godinu smanjenje za 0,5 uvjetnih grla (u daljnjem tekstu: UG) ili iskazano relativnim pokazateljima 10,2 %,
- ostvarilo vrijednost standardnog rezultata - Standardnog Output-a od 9.064,9 EUR što je u odnosu na 2007. godinu povećanje za 1.491,7 EUR ili iskazano relativnim pokazateljima 19,7 %,
- u svom radu koristilo 0,79 jedinica godišnjeg rada što je u odnosu na 2007. godinu smanjenje za 0,25 jedinica godišnjeg rada ili iskazano relativnim pokazateljima 24 %.

Prema istom istraživanju provedenom u zemljama članicama Europske unije, jedno PG u EU (za 27 zemalja članica, u daljnjem tekstu: EU-27) u prosjeku je:

- koristilo 14,5 ha poljoprivrednog zemljišta, što je u odnosu na 2007. godinu povećanje za 1,9 ha ili iskazano relativnim pokazateljima 14,8 %,
- koristilo 11,2 UG što je u odnosu na 2007. godinu povećanje za 1,2 UG ili iskazano relativnim pokazateljima 12,0 %,
- ostvarilo vrijednost standardnog rezultata - Standardnog Output-a od 25.464,3 EUR Standardnog Output-a što je u odnosu na 2007. godinu povećanje za 4.607,2 EUR ili iskazano relativnim pokazateljima 22,1 %,
- u svom radu prosječno je koristilo 0,81 jedinica godišnjeg rada što je u odnosu na 2007. godinu smanjenje za 0,04 jedinice godišnjeg rada ili iskazano relativnim pokazateljima 5,1 %.

U usporedbi s prosječnim gospodarstvom EU-27, prosječno gospodarstvo Republike Hrvatske koristi manje poljoprivrednog zemljišta (prosječan PG u Republici Hrvatskoj koristi 8,9 ha poljoprivrednog zemljišta manje od prosječnog PG-a EU-27 ili iskazano relativnim pokazateljima prosječna površina PG-a u Republici Hrvatskoj je za 61,2 % manja od prosječne površine PG-a EU-27), manje uvjetnih grla stoke (prosječan PG u Republici Hrvatskoj koristi 6,8 uvjetnih grla stoke manje od prosječnog PG-a EU-27 ili iskazano relativnim pokazateljima prosječan broj uvjetnih grla stoke PG-a u Republici Hrvatskoj je za 60,8 % manji od prosječnog broja uvjetnih grla stoke PG-a EU-27) te ostvaruje manju vrijednost standardnog rezultata (ostvarena prosječna vrijednost standardnog rezultata PG-a u Republici Hrvatskoj je za 16.399,4 EUR manja od prosječne vrijednosti ostvarenog standardnog rezultata PG-a EU-27 ili iskazano relativnim pokazateljima prosječna ostvarena vrijednost standardnog rezultata PG-a u Republici Hrvatskoj je za 64,4 % manja od prosječne

ostvarene vrijednosti standardnog rezultata PG-a EU-27).

Prema rezultatima istraživanja o strukturi poljoprivrednih gospodarstava u EU, u starim zemljama članicama (EU-15) prosječna veličina PG-a u 2010. godini bila je 24,1 ha, dok je u novim zemljama članicama (EU-12) ona bila 7,1 ha.

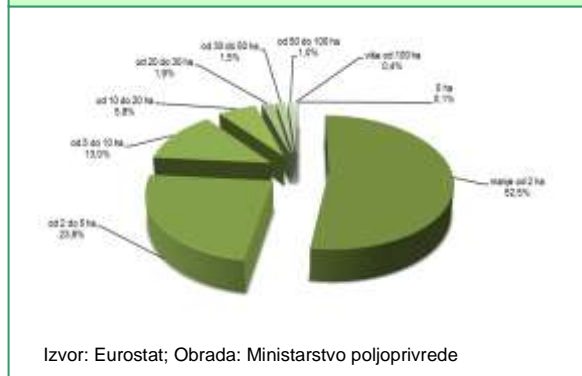
Promatrano prema prosječnom korištenju poljoprivrednog zemljišta po PG-ima najveća gospodarstva ima Češka u kojoj je prema podacima istraživanja o strukturi poljoprivrednih gospodarstava u 2010. jedno gospodarstvo prosječno koristilo 152,4 ha poljoprivrednog zemljišta. Slijede: Ujedinjena Kraljevina (prema podacima istraživanja o strukturi poljoprivrednih gospodarstava u 2010. jedno gospodarstvo prosječno je koristilo 90,4 ha), Slovačka (prema podacima istraživanja o strukturi poljoprivrednih gospodarstava u 2010. jedno gospodarstvo prosječno je koristilo 77,5 ha), Danska (prema podacima istraživanja o strukturi poljoprivrednih gospodarstava u 2010. jedno gospodarstvo prosječno je koristilo 62,9 ha), Luksemburg (prema podacima istraživanja o strukturi poljoprivrednih gospodarstava u 2010. jedno gospodarstvo prosječno je koristilo 59,6 ha), Njemačka (prema podacima istraživanja o strukturi poljoprivrednih gospodarstava u 2010. jedno gospodarstvo prosječno je koristilo 55,8 ha) i Francuska (prema podacima istraživanja o strukturi poljoprivrednih gospodarstava u 2010. jedno gospodarstvo prosječno je koristilo 53,9 ha).

Prema broju hektara korištenog poljoprivrednog zemljišta najveći broj PG-a u Republici Hrvatskoj, njih 178 tisuća, koristilo je od 0,01 do 5 ha poljoprivrednog zemljišta i u ukupnom broju PG-a čine udio od 76,3 %. Nešto više od 30 tisuća poljoprivrednih gospodarstava Republike Hrvatske koristilo je od 5 do 10 ha poljoprivrednog zemljišta i u ukupnom broju PG-a čine udio od gotovo 13 %. Ukupno 9,3 % poljoprivrednih gospodarstava Republike Hrvatske koristilo je od 10 do 50 ha korištenog poljoprivrednog zemljišta, 1 % poljoprivrednih gospodarstava Republike Hrvatske koristilo je od 50 do 100 ha poljoprivrednog zemljišta dok je svega 850 PG-a u Republici Hrvatskoj koristilo više od 100 ha poljoprivrednog zemljišta i u ukupnom broju PG-a Republike Hrvatske čine udio od 0,4 %.

Prema podacima istraživanja o strukturi poljoprivrednih gospodarstava 2010., 230

poljoprivrednih gospodarstava nije imalo poljoprivrednog zemljišta u korištenju.

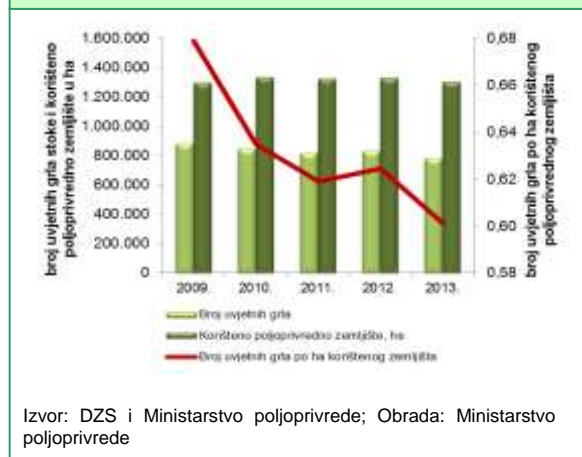
Struktura PG-a prema korištenju poljoprivrednog zemljišta u RH, Istraživanje o strukturi poljoprivrednih gospodarstava 2010.

Jedan od pokazatelja optimalnog korištenja poljoprivrednog zemljišta je omjer broja uvjetnih grla stoke po jedinici korištenoga poljoprivrednog zemljišta. Prema broju UG po jedinici korištenoga poljoprivrednog zemljišta, naša je poljoprivreda srednje intenzivnosti.

Prema broju stoke i korištenom poljoprivrednom zemljištu u Republici Hrvatskoj u 2013. godine na 1 ha korištenog poljoprivrednog zemljišta dolazi 0,6 UG. U odnosu na prethodnu 2012. godinu, intenzivnost je smanjena za 3,7 %.

Broj uvjetnih grla stoke i korišteno poljoprivredno zemljište u Republici Hrvatskoj od 2009. do 2013. godine

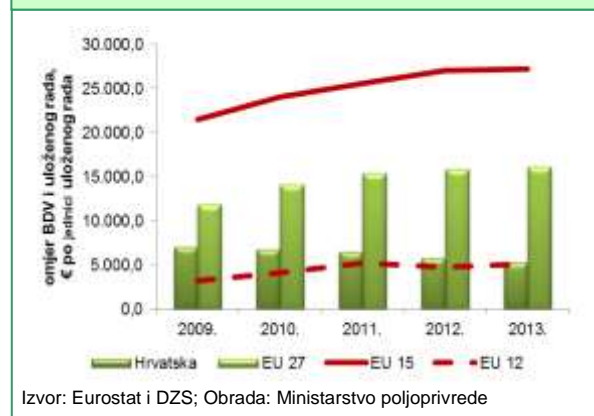

U 2013. godini, prema podacima druge procjene Ekonomskih računa u poljoprivredi, produktivnost hrvatske poljoprivrede čini trećinu produktivnosti EU-27, odnosno iskazano postotno produktivnost poljoprivrede mjerena omjerom bruto dodane

vrijednosti i uloženo rada u RH čini 32,9 % produktivnosti poljoprivrede u EU-27.

U odnosu na prosječnu produktivnost tzv. „starih zemalja članica“ EU-15, produktivnost hrvatske poljoprivrede čini svega 19,4 % njihovog prosjeka. U odnosu na prosječnu produktivnost tzv. „novih zemalja članica“ EU-12, produktivnost hrvatske poljoprivrede je nešto bolja, odnosno veća je 3,7 % od prosječne produktivnosti EU-12.

Produktivnost poljoprivrede u Republici Hrvatskoj i Europskoj uniji, razdoblje od 2008. do 2013. godine

C.1.2. Poljoprivredno zemljište

Prema podacima DZS-a, u 2013. godini u Republici Hrvatskoj korišteno je 1.301.985 ha poljoprivrednog zemljišta. Prema načinu korištenja poljoprivrednog zemljišta, najzastupljenije su oranice i vrtovi s 874 tisuća ha (oranice i vrtovi čine 67,1 % korištenoga poljoprivrednog zemljišta), slijede livade i pašnjaci s 350 tisuća ha (livade i pašnjaci čine 26,9 % korištenoga poljoprivrednog zemljišta), voćnjaci, vinogradi i maslinici sa 75 tisuća ha (voćnjaci, vinogradi i maslinici čine 5,7 % korištenoga poljoprivrednog zemljišta).

Struktura korištenoga poljoprivrednog zemljišta u 2013. godini

U odnosu na prethodnu 2012. godinu, u 2013. godini povećane su korištene površine trajnih travnjaka (livada i pašnjaka) i maslinika. Korištene površine trajnih travnjaka povećane su za 4.439 ha ili iskazano relativnim pokazateljima 1,3 %, dok su korištene površine maslinika povećane za 490 ha ili iskazano relativnim pokazateljima 2,7 %.

Kod ostalih kategorija poljoprivrednog zemljišta bilježimo smanjenje korištenih površina. Korištene površine oranica i vrtova u 2013. godini, promatrano u odnosu na prethodnu 2012. godinu, smanjene su za 29.232 ha ili iskazano relativnim pokazateljima 3,2 %, korištene površine voćnjaka smanjene su za 2.454 ha ili iskazano relativnim pokazateljima gotovo 8 %, korištene površine vinograda smanjene su za 1.376 ha ili iskazano relativnim pokazateljima 4,7 %, korištene površine košaračke vrbe smanjene su za 136 ha ili iskazano relativnim pokazateljima 25,2 %, dok su korištene površine rasadnika smanjene za 36 ha ili iskazano relativnim pokazateljima 14,5 %.

C.1.3. Ekološka poljoprivreda

Ekološka je proizvodnja sveobuhvatan sustav upravljanja PG-ima i proizvodnjom hrane koji ujedinjuje najbolju praksu zaštite okoliša i klime, visoku razinu bioraznolikosti, očuvanje prirodnih potencijala, primjenu visokih standarda dobrobiti životinja i proizvodne standarde koji su u skladu s potražnjom sve većeg broja potrošača za proizvodima proizvedenim uz primjenu prirodnih tvari i procesa. Prema tome, ekološka proizvodnja u društvu ima dvostruku ulogu, pri čemu, s jedne strane, opskrbljuje specifično tržište odgovarajući na potražnju potrošača za ekološkim proizvodima, a s druge strane, osigurava javna dobra koja doprinose zaštiti okoliša i dobrobiti životinja, kao i ruralnom razvoju.

U 2013. godini u RH bilo je registrirano 1.609 PG koja su proizvodila ekološke poljoprivredne proizvode. Za ekološku proizvodnju u 2013. godini korišteno je 40.576 ha poljoprivrednog zemljišta. Udio površina pod ekološkom proizvodnjom u ukupno korištenom poljoprivrednom zemljištu u 2013. godini iznosio je 3,12 %. U razdoblju od 2007. do 2013. godine površine pod ekološkom proizvodnjom peterostruko su povećane.

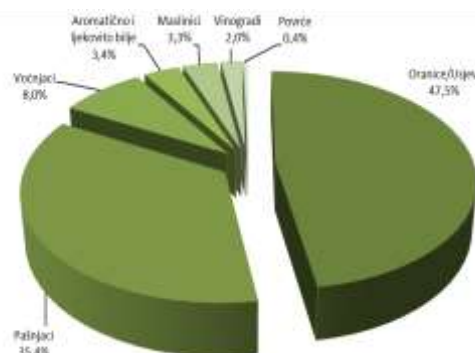
Poljoprivredna površina pod ekološkom proizvodnjom

Izvor: Ministarstvo poljoprivrede

Prema načinu korištenja poljoprivrednog zemljišta, u ekološkoj su proizvodnji najzastupljenije oranice (s udjelom od 47 % u ukupnim površinama pod ekološkom proizvodnjom), slijede livade i pašnjaci (s udjelom od 35 % u ukupnim površinama pod ekološkom proizvodnjom), voćnjaci (s udjelom od 8 % u ukupnim površinama pod ekološkom proizvodnjom), aromatično i ljekovito bilje (s udjelom od 3,4 % u ukupnim površinama pod ekološkom proizvodnjom), maslinici (s udjelom od 3,3 % u ukupnim površinama pod ekološkom proizvodnjom) i vinogradi (s udjelom od 2 % u ukupnim površinama pod ekološkom proizvodnjom).

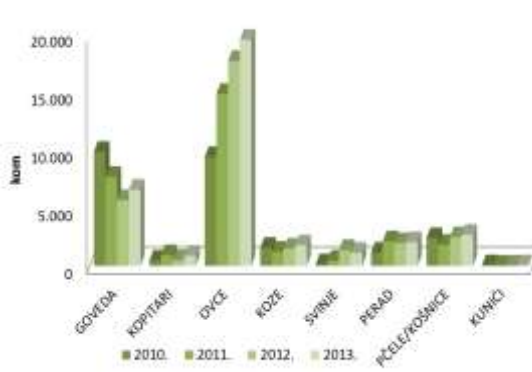
Struktura poljoprivrednih površina pod ekološkom proizvodnjom u 2013. godini.

Izvor: Ministarstvo poljoprivrede

U uzgoju stoke na ekološki način u Republici Hrvatskoj u 2013. godini rast proizvodnje bilježi se u svinjogojstvu, pčelarstvu, kozarstvu i ovčarstvu.

Broj uzgojene stoke na ekološki način

Izvor: Ministarstvo poljoprivrede

Prema podacima Eurostata, u 2012. godini u EU je pod ekološkom proizvodnjom bilo 10 milijuna ha poljoprivrednog zemljišta, što je 4,4 % više nego 2011. godine. U 2012. godini površine pod ekološkom proizvodnjom u EU-u činile su 5,6 % ukupno korištenih poljoprivrednih površina i u odnosu na prethodnu godinu udio ekoloških površina u ukupno korištenom poljoprivrednom zemljištu povećan je za 0,2 postotnih poena.

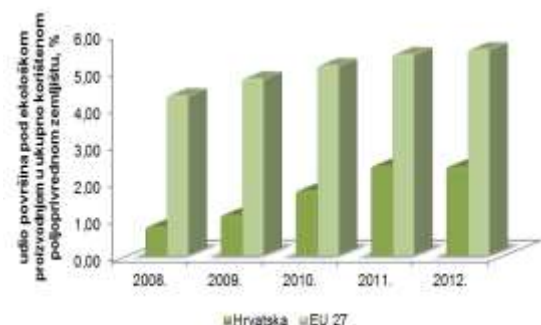
Ukupno je registrirano 253.000 ekoloških proizvođača.

Nove zemlje članice (EU-12) bilježe intenzivniji rast površina pod ekološkom proizvodnjom. U 2012. godini nove zemlje članice, promatrano u odnosu na prethodnu 2011. godinu, bilježe rast površina pod ekološkom proizvodnjom od 7,9 %, dok stare zemlje članice bilježe rast od 3,4 %.

Korištene površine pod ekološkom proizvodnjom u starim zemljama članicama (EU-15) prosječno u razdoblju od 2008. do 2012. godine čine 5,6 % ukupno korištenoga poljoprivrednog zemljišta, a u novim zemljama članicama (EU-12) površine pod ekološkom proizvodnjom u posljednjih pet godina u prosjeku čine 3,7 % korištenog poljoprivrednog zemljišta.

Najveće površine pod ekološkom proizvodnjom, prema podacima za 2012. godinu, imale su Španjolska (1,76 milijuna ha), Italija (1,17 milijuna ha), Francuska (1,03 milijuna ha), Njemačka (0,96 milijuna ha) i Poljska (0,66 milijuna ha). Promatrano u odnosu na ukupno korišteno poljoprivredno zemljište, najveći udio površina pod ekološkom proizvodnjom u ukupno korištenom poljoprivrednom zemljištu imaju Austrija (18,6 %), Švedska (15,8 %), Estonija (14,9 %), Češka (13,3 %), Grčka (11,1 %) i Letonija (10,6 %).

Udio poljoprivrednog zemljišta pod ekološkom proizvodnjom u ukupno korištenom poljoprivrednom zemljištu u Republici Hrvatskoj i Europskoj uniji od 2008. do 2012. godine

Izvor: Eurostat i DZS; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

C.2. Proizvodnja, tržište i potrošnja poljoprivrednih proizvoda

C.2.1. Proizvodnja

C.2.1.1. Biljna proizvodnja

Žitarice

Najveći udio u ukupnoj biljnoj proizvodnji ima proizvodnja žitarica.

U strukturi proizvodnje žitarica dominantno mjesto ima kukuruz. U petogodišnjem razdoblju od 2009. do 2013. godine u ukupnoj proizvodnji žitarica, iskazano količinski, kukuruz čini udio od 60,4 %, slijedi pšenica s udjelom od 29 %, ječam sa 6,9 %, zob s 2,3 %, pšenoraž s 1,2 % te raž i ostale žitarice s po 0,1 %.

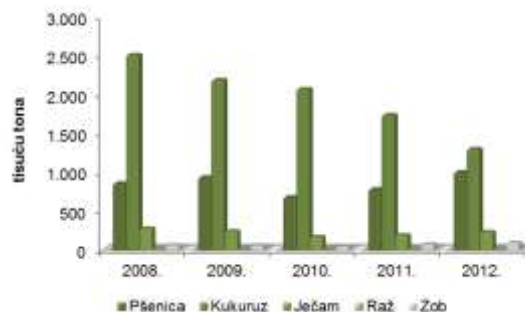
Republika Hrvatska je samodostatna proizvodnjom žitarica naročito običnom pšenicom, kukuruzom, ječmom i zobi, osim u godinama s izrazito nepovoljnim klimatskim uvjetima, međutim proizvodnjom durum pšenice te raži, suražice, prosa, sirka i ostalih žitarica ne možemo podmiriti vlastite potrebe. U 2012. godini samodostatnost u proizvodnji žitarica iznosi 114,9 %.

U 2013. godini na žetvenoj površini od 584.123 ha, proizvedeno je ukupno 3.187.877 t žitarica s prosječnim prirodom po hektaru od 5,46 t.

U 2013. godini izvezli smo žitarica u vrijednosti od 111 milijuna EUR dok smo uvezli žitarica u

vrijednosti od 40,7 milijuna EUR što je rezultiralo suficitom od 70,3 milijuna EUR.

Proizvodnja žitarica od 2009. do 2013. godine

Izvor: DZS; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Proizvodnja pšenice

U Republici Hrvatskoj je u 2013. godini požnjeveno 204.506 ha na kojima je proizvedeno 998.940 t pšenice, a prirod po hektaru bio je 4,9 t. Iako nepovoljni klimatski uvjeti tijekom vegetacije nisu pogodovali uzgoju pšenice te su smanjili prinos pšenice u 2013. godini ostvarena proizvodnja pšenice bila je neznatno manja od proizvodnje ostvarene u 2012. godini (iskazano relativnim pokazateljima proizvodnja pšenice je u 2013. godini manja za 0,1 %, a prinos pšenice smanjen je za 7,5 % od prinosa ostvarenog u 2012. godini).

U petogodišnjem razdoblju od 2009. do 2013. godine prosjek proizvodnje pšenice je 879.643 t, u odnosu na petogodišnji prosjek proizvodnja u 2013. godini je veća za 14 %.

U razdoblju od 2009. do 2013. godine proizveli smo više pšenice nego što nam je potrebno za vlastite potrebe, što se pozitivno odrazilo na bilancu vanjskotrgovinske razmjene. Znatno veći izvoz pšenice od uvoza, u promatranom razdoblju, rezultirao je suficitom. U 2013. godini izvezli smo 411.700 t pšenice u vrijednosti od 76,9 milijuna EUR, dok smo uvezli 28.113 t pšenice u vrijednosti od 5,2 milijuna EUR te je ostvaren suficit od 71,7 milijuna EUR.

Proizvodnja kukuruza

U 2013. godini proizvedeno je 1.874.372 t kukuruza na 288.365 ha, a prirod po hektaru bio je 6,5 t. Primjenom kvalitetnih agrotehničkih mjera uz povoljne klimatske prilike za uzgoj kukuruza ostvarili smo u 2013. godini rast prinosa kukuruza. Rast prinosa povećao je ukupnu proizvodnju kukuruza

koja je u 2013. godini 44 % veća od proizvodnje kukuruza ostvarene u 2012. godini.

U petogodišnjem razdoblju od 2009. do 2013. godine najveća proizvodnja kukuruza ostvarena je 2009. godine kada smo proizveli 2.182.521 t, što je 19 % više u odnosu na petogodišnji prosjek (prosječna godišnja proizvodnja kukuruza u razdoblju od 2009. do 2013. godine iznosi 1.831.192 t).

U promatranom petogodišnjem razdoblju Republika Hrvatska je proizvela više kukuruza nego što joj je potrebno za vlastite potrebe, što se pozitivno odrazilo na izvoz koji je bio puno veći nego uvoz tih godina. U 2013. godini izvezli smo 121.581 t kukuruza u vrijednosti od 31 milijun EUR, dok smo uvezli 23.710 t kukuruza u vrijednosti od 17,3 milijuna EUR te je ostvaren suficit od 13,7 milijuna EUR.

Proizvodnja ječma

U Republici Hrvatskoj je u 2013. godini poŕnjeveno 53.796 ha na kojima je proizvedeno 201.339 t ječma, a prirod po hektaru bio je 3,7 t. Uslijed suše proizvodnja ječma u 2013. godini je u odnosu na prethodnu 2012. godinu smanjena 15 %.

U petogodišnjem razdoblju od 2009. do 2013. godine najveću proizvodnju ječma biljeŕimo 2009. godine kada smo proizveli 243.609 t ječma, što je 16 % veća proizvodnja od petogodišnjeg prosjeka (prosječna godišnja proizvodnja ječma u navedenom razdoblju iznosi 209.409 t).

U promatranom petogodišnjem razdoblju razmjenom ječma ostvarujemo deficit. U 2013. godini izvezli smo 12.322 t ječma u vrijednosti od 2,5 milijuna EUR, dok smo uvezli 35.171 t ječma u vrijednosti od 8,8 milijuna EUR te je ostvaren deficit od 6,3 milijuna EUR. Najveći dio uvoza odnosi se na pivarski ječam s obzirom na nedostatnu domaću proizvodnju.

Uljarice

U petogodišnjem razdoblju od 2009. do 2013. godine u ukupnoj proizvodnji uljarica, iskazano količinski, dominantno mjesto ima soja (u promatranom razdoblju soja čini 47,1 % ukupne proizvodnje uljarica), a zatim slijede suncokret (u promatranom razdoblju suncokret čini 33,9 % ukupne proizvodnje uljarica), uljana repica (u promatranom razdoblju uljana repica čini 17,9 % ukupne proizvodnje uljarica) i ostale uljarice (u promatranom razdoblju ostale uljarice čine 1 % ukupne proizvodnje uljarica).

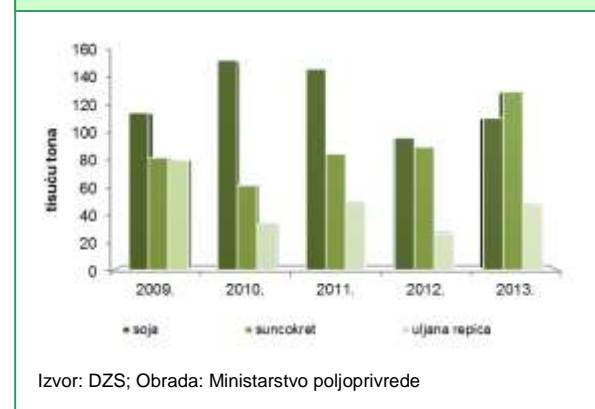
U razdoblju od 2009. godine do 2013. godine uljarice su se u Republici Hrvatskoj prosječno proizvodile na oko 104.726 ha s prosječnom proizvodnjom od 264.860 t. U proteklom razdoblju promjene u proizvodnji uglavnom su odraz potreba tržišta za ovim proizvodima, a manjim dijelom klimatskih uvjeta te cijena samih uljarica.

Republika Hrvatska je samodostatna proizvodnjom uljarica naročito suncokretom, sojom i uljanom repicom. U 2012. godini samodostatnost u proizvodnji uljarica iznosi 198 %.

U 2013. godini na ŕetvenoj površini od 109.131 ha, proizvedeno je ukupno 291.809 t uljarica s prosječnim prirodnom po hektaru od 2,67 t.

Razmjenom uljarica ostvarujemo suficit. U 2013. godini izvezli smo uljarica u vrijednosti od 63,9 milijuna EUR, dok smo uvezli uljarica u vrijednosti od 10,8 milijuna EUR, što je rezultiralo suficitom od 53,1 milijun EUR.

Proizvodnja uljarica od 2009. do 2013. godine

Proizvodnja uljane repice

ŕetvena površina za uljanu repicu u 2013. godini bila je 17.972 ha, prirod po hektaru 2,7 t, dok je ukupna proizvodnja iznosila 47.827 t. Više otkupne cijene uljane repice u 2012. godini povećale su interes poljoprivrednika za proizvodnjom ove kulture pa su u 2013. godini ŕetvene površine, promatrano u odnosu na 2012. godinu, povećane za 82 % što je rezultiralo i povećanjem proizvodnje uljane repice.

Osim značaja u ishrani stoke i proizvodnji ulja, uljana repica važna je i za proizvodnju biodizela.

U razdoblju od 2009. do 2013. godine u prosjeku smo godišnje proizvodili 47.437 t uljane repice. U navedenom razdoblju najveću proizvodnju biljeŕimo u 2009. godini kada smo proizveli 80.424 t uljane repice, što je 70 % veća proizvodnja od prosječne proizvodnje za navedeno razdoblje.

U promatranom petogodišnjem razdoblju razmjenom uljane repice ostvarili smo suficit. U 2013. godini izvezli smo 21.612 t uljane repice u vrijednosti od 8,7 milijuna EUR, dok smo uvezli 687 t uljane repice u vrijednosti od 1,2 milijuna EUR te je ostvaren suficit od 7,5 milijuna EUR.

Proizvodnja suncokreta

U 2013. godini požnjeveno je 40.805 ha suncokreta na kojima je proizvedeno 130.576 t suncokreta u zrnu s prosječnim prinosom po hektaru od 3,2 t. Zbog povoljnih otkupnih cijena u 2012. godini povećane su zasijane površine suncokretom u 2013. godini što je uz povoljne klimatske uvjete rezultiralo iznimno dobrim urodom suncokreta. Žetvene površine suncokreta u 2013. godini povećane su za 21,7 % u odnosu na 2012. godinu, uz rast prinosa povećana je ukupna proizvodnja suncokreta u 2013. godini za 45 %.

Osim za proizvodnju jestivog ulja, nusproizvod prerade suncokreta (suncokretova pogača) koristi se kao kvalitetna stočna hrana za tov junadi.

U petogodišnjem razdoblju od 2009. do 2013. godine ne bilježi se značajniji uvoz suncokreta te je razmjenom ostvaren suficit. U 2013. godini izvezli smo 87.923 t suncokreta u vrijednosti od 30,3 milijuna EUR dok smo uvezli 1.113 t suncokreta u vrijednosti od 2,8 milijuna EUR te je ostvaren suficit od 27,5 milijuna EUR.

Proizvodnja soje

Žetvena površina za soju u 2013. godini iznosila je 47.156 ha uz prirod po hektaru od 2,4 t, a ukupna je proizvodnja bila 111.316 t. Rast prinosa povećao je ukupnu proizvodnju soje koja je u 2013. godini 15 % veća od proizvodnje soje ostvarene u 2012. godini.

U razdoblju od 2009. do 2013. godine u prosjeku je godišnje proizvedeno 124.809 t soje. U navedenom razdoblju najveća proizvodnja soje ostvarena je 2010. godine kada smo proizveli 153.580 t, što je promatrano u odnosu na prosječnu godišnju proizvodnju u razdoblju od 2009. do 2013. godine veća proizvodnja za 23 %.

Značaj soje kao zrnate mahunarke prvenstveno je u proizvodnji sačme, a potom ulja.

Razmjenom soje ostvarujemo suficit. U 2013. godini izvezli smo 57.089 t soje u vrijednosti od 24,2 milijuna EUR, dok smo uvezli 7.675 t soje u vrijednosti od 4,3 milijuna EUR. Većim izvozom od uvoza ostvaren je suficit u vrijednosti od 19,9 milijuna EUR.

Povrće

Proizvodnja povrća, zahvaljujući klimatskim, pedološkim i hidrološkim potencijalima moguća je tijekom cijele godine, ali unatoč ovoj činjenici zastupljenost povrća u ukupnoj vrijednosti outputa biljne proizvodnje u 2013. godini je svega 5,9 %, što je nedovoljno u odnosu na potrebe stanovništva, turizma, prehrambene industrije, izvoza i mogućnosti zapošljavanja.

U proizvodnji povrća veći dio proizvodnje (na otvorenom, u staklenicima i plastenicima) zauzima intenzivna proizvodnja (8.137 ha), dok je manji dio proizvodnje ekstenzivna proizvodnja na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima (2.250 ha).

Prosječna veličina gospodarstva je 1,9 ha, što je za 66 % manje u odnosu na prosječnu veličinu gospodarstva na nivou Republike Hrvatske i ima izravan utjecaj na nizak prirod po hektaru od 20,77 t i nižu kvalitetu proizvoda te slabiju konkurentnost.

U 2012. godini samodostatnost u proizvodnji povrća iznosila je svega 61 % svih potreba domaćeg tržišta (niti jedna vrsta povrća nije dostatna za potrebe domaćeg tržišta).

U 2013. na površini od 10.387 ha, koliko je korišteno za proizvodnju povrća, a što čini svega 0,8 % ukupno korištenoga poljoprivrednog zemljišta, proizvedeno je ukupno 215.826 t povrća. U razdoblju od 2009. do 2013. godine smanjuju se površine koje se koriste za proizvodnju povrća. U 2013. godini površine koje se koriste za proizvodnju povrća smanjile su se u odnosu na 2009. godinu za 43,1 %. Nizak stupanj organiziranosti proizvođača u sektoru povrća (nema proizvođačkih organizacija) odražava se na slabiju konkurentnost na tržištu.

Pokazatelj slabe razvijenosti ovoga sektora je i podatak da su u 2013. godini znatno veće količine povrća uvezene nego što je izvezeno iz Republike Hrvatske, čime je ostvarena negativna vanjskotrgovinska bilanca. U ukupnoj vrijednosti uvoza poljoprivredno-prehrambenih proizvoda povrće čini 4,35 %, dok u ukupnoj vrijednosti izvoza poljoprivredno-prehrambenih proizvoda povrće čini 0,74 %.

U 2013. godini uvezli smo povrća u vrijednosti od 92,5 milijuna EUR, dok smo ga izvezli u vrijednosti od 8,9 milijuna EUR te je ostvaren deficit u vrijednosti od 83,6 milijuna EUR.

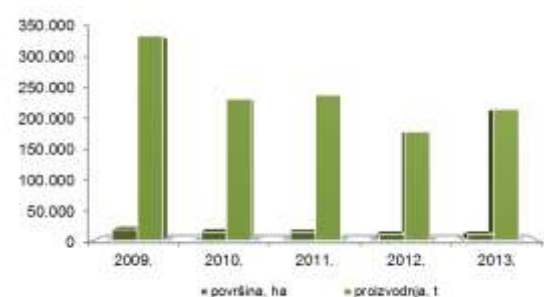
U odnosu na 2012. godinu, izvoz povrća u 2013. godini vrijednosno je smanjen za 5,5 % (vrijednost izvoza povrća u 2013. godini smanjena je za 0,5 milijuna EUR), odnosno količinski izvoz povrća smanjen je za 8,3 % (u 2013. godini izvezeno je 1.217 t povrća manje nego u 2012.).

Uvoz povrća u 2013. godini bilježi rast. Iskazano vrijednosno uvoz povrća u 2013. godini u odnosu na 2012. godinu veći je za 26,5 % (iskazano apsolutnim pokazateljima vrijednost uvoza povrća u 2013. godini veća je za 19,4 mil. EUR), odnosno iskazano količinski uvoz povrća veći je za 18,6 % (u 2013. godini uvezeno je 19.634 t povrća više nego u 2012. godini).

Proizvodnja povrća važan je temelj daljnjeg razvoja ne samo prerađivačke industrije već i turizma, a time i zapošljavanja većeg broja ljudi u poljoprivredi, industriji i turizmu, što u konačnici ima utjecaj na rast BDP-a te smanjenje deficita i negativne vanjskotrgovinske bilance.

Proizvodno vezanim potporama za proizvodnju povrća te udruživanjem i zajedničkim nastupom proizvođača na tržištu pridonijelo bi se organiziranju proizvođača i tehnološkom podizanju proizvodnje na viši stupanj te smanjenju nepovjerenja proizvođača prema udruživanju, a u isto vrijeme pridonijelo bi se smanjenju neravnoteže u stupnju organiziranosti u odnosu na druge države članice Europske unije.

Ukupna proizvodnja povrća od 2009. do 2013. godine (proizvodnja za tržište i proizvodnja iz povrtnjaka)

Izvor: DZS; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Voće

U Republici Hrvatskoj moguća je raznolikost proizvodnja voća obzirom na klimatske, pedološke i hidrološke potencijale, ali to ne znači da je ona i značajno zastupljena u ukupnoj vrijednosti outputa biljne proizvodnje te u 2013. godini vrijednost outputa voća čini svega 7,5 % ukupne vrijednosti outputa biljne proizvodnje, što je nedovoljno u odnosu na potrebe stanovništva, turizma, prehrambene industrije, izvoza i mogućnosti zapošljavanja.

U proizvodnji voća u 2013. godini veći dio proizvodnje zauzima intenzivna proizvodnja od 220.759 t na površini od 23.807 ha, dok je znatno manji dio proizvodnje ekstenzivna proizvodnja na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima (27.181 t).

Prosječna veličina gospodarstva je 2,2 ha što je relativno malo i ima izravan utjecaj na nizak prirodni po hektaru (8,7 t/ha) i nižu kvalitetu proizvoda te slabiju konkurentnost.

U 2012. godini samodostatnost u proizvodnji voća iznosila je svega 59 % svih potreba domaćeg tržišta (jedino je proizvodnja trešanja i višanja sa 188 % te mandarina sa 255 % dostatna za potrebe domaćeg tržišta).

U 2013. na površini od 28.392 ha, koliko je korišteno za proizvodnju voća, a što čini svega 2,2 % ukupno korištenoga poljoprivrednog zemljišta, proizvedeno je ukupno 247.940 t voća.

Površine koje se koriste za proizvodnju voća smanjile su se u odnosu na 2012. godinu za 2.454 ha ili iskazano relativnim pokazateljima 7,9 % dok su u odnosu na 2009. godinu smanjene 22,6 %.

Stupanj organiziranosti proizvođača u sektoru voća je nizak. Uz navedeno, Hrvatska ne raspolaže dovoljnim skladišnim kapacitetima i hladnjačama, te kapacitetima za preradu, a nema niti registriranih proizvođačkih organizacija. Udruživanjem proizvođača u proizvođačke organizacije smanjili bi se troškovi proizvodnje i time bi se pridonijelo podizanju konkurentnosti na tržištu te unaprjeđenju proizvodnje.

Pokazatelj slabe razvijenosti ovoga sektora je i podatak da su u 2013. godini znatno veće količine voća uvezene nego što je izvezeno iz Republike

Hrvatske. U ukupnoj vrijednosti uvoza poljoprivredno-prehrambenih proizvoda voće čini 6,62 % dok u ukupnoj vrijednosti izvoza poljoprivredno-prehrambenih proizvoda voće čini 1,58 %. U 2013. godini uvezli smo voća u vrijednosti od 140,9 milijuna EUR dok smo ga izvezli u vrijednosti od 19 milijuna EUR, čime je ostvarena negativna vanjskotrgovinska bilanca odnosno deficit iznosi 121,9 milijuna EUR.

U odnosu na 2012. godinu, izvoz voća u 2013. godini vrijednosno je smanjen za 6,2 milijuna EUR ili iskazano relativnim pokazateljima 24,5 %, odnosno iskazano količinski izvoz voća je smanjen za 4.944 t ili iskazano relativnim pokazateljima 10,4 %.

Promatrano u odnosu na prethodnu godinu uvoz voća u 2013. godini bilježi rast. Iskazano vrijednosno uvoz voća u 2013. godini veći je za 12,5 milijuna EUR ili iskazano relativnim pokazateljima 9,7 % odnosno iskazano količinski uvoz voća veći je za 9.302 t ili iskazano relativnim pokazateljima 5,5 %.

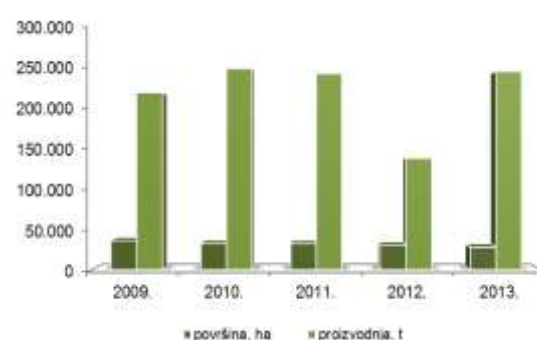
Najzastupljenije voćne vrste koje su se proizvodile u Republici Hrvatskoj tijekom 2013. godine bile su jabuke, mandarine i šljive.

Tijekom 2013. godine intenzivna proizvodnja jabuka odvijala se na površini od 5.377 ha, što je 603 ha manje nego u 2012. godini i ukupna proizvodnja jabuka iznosila je 128.211 t, što je značajno povećanje u odnosu na proizvodnju u 2012. godini kada je zbog nepovoljnih klimatskih uvjeta proizvedeno svega 44.765 t jabuka.

Intenzivna proizvodnja mandarina u 2013. godini odvijala se na ukupno 2.104 ha, što je 384 ha više nego u 2012. godini. U 2013. godini ukupno je proizvedeno 40.317 t mandarina. Promatrano u odnosu na prethodnu 2012. godinu kada je proizvedeno 51.080 t, proizvodnja mandarina u 2013. godini manja je za 10.763 t ili iskazano relativnim pokazateljima 22,3 %.

U 2013. godini intenzivna proizvodnja šljiva odvijala se na ukupno 4.403 ha i ukupno je proizvedeno 39.262 t šljiva. U odnosu na prosječnu proizvodnju razdoblja od 2009. do 2012. godine u 2013. godini proizvodnja je povećana za 19,7 %.

Ukupna proizvodnja voća od 2009. do 2013. godine (Intenzivan i Ekstenzivan nasad)

Izvor: DZS; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Proizvodnja maslina i maslinovog ulja

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, pod maslinama je u 2013. godini bilo 18.590 ha. Ukupna proizvodnja ploda maslina iznosila je 34.269 t, a u istoj godini je proizvedeno 50.000 hl maslinovog ulja. Prerada maslinovog ulja postupno se povećava, a hrvatsko maslinovo ulje sve više postaje gospodarski važan potencijal u poljoprivrednoj proizvodnji mediteranske Hrvatske, i to znatno poboljšane kakvoće.

Unatoč tome Republika Hrvatska ne proizvodi dovoljne količine maslinovog ulja čak ni za domaću potrošnju te se velike količine uvoze. U 2013. godini prema podacima Državnog zavoda za statistiku uvezeno je 2.484 t maslinovog ulja u vrijednosti 7.293.346 EUR dok je izvoz maslinovog ulja u istom razdoblju iznosio 126,5 t u vrijednosti 1.044.961 EUR te je ostvaren deficit od 6,25 milijuna EUR.

Jedan od bitnih nedostataka u poboljšanju maslinarske proizvodnje i općenito organiziranju sektora maslinarstva izostanak je poslovnog organiziranja poljoprivrednika i neuređenost sektora maslinarske proizvodnje, ali i prodaje i nastupa na tržištu. U tom smislu poželjno je poticati udruživanje maslinara, zajednički marketing i nastup na tržištu.

Vinogradarstvo i vinarstvo

Proizvodnja grožđa

Agroekološki uvjeti u Republici Hrvatskoj omogućuju uzgoj vinove loze i proizvodnju grožđa, od kojeg se proizvode vina različite kakvoće, od stolnih do vrhunskih vina, a najzastupljenija su kvalitetna vina. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, pod vinogradima je u 2013. godini bilo 27.861 ha

poljoprivrednog zemljišta. Proizvodnja grožđa u 2013. godini iznosila je 181.096 t.

Prema podacima za 2013. godinu, Državnog zavoda za statistiku, uvezli smo vinskog grožđa u vrijednosti od 143.609 EUR, dok smo ga izvezli u vrijednosti od 9.330 EUR, čime je ostvarena negativna vanjskotrgovinska bilanca odnosno deficit od 134.279 EUR.

Proizvodnja vina

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, proizvodnja vina u 2013. godini iznosila je 1.249.000 hl vina, što predstavlja pad za oko 3 % u odnosu na 2012. godinu.

Prema podacima za 2013. godinu, Državnog zavoda za statistiku, uvezli smo vina u vrijednosti od 16,5 milijuna EUR dok smo ga izvezli u vrijednosti od 10,4 milijuna EUR, čime je ostvarena negativna vanjskotrgovinska bilanca odnosno deficit od 6,1 milijuna EUR.

Duhan

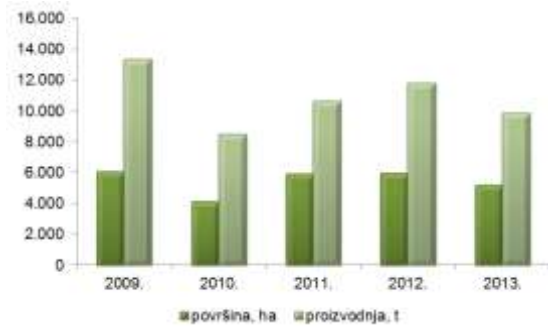
U 2013. godini proizvedeno je 9.834 t duhana na površini od 5.172 ha, što čini prinos od 1,9 t/ha.

U odnosu na prethodnu 2012. godinu, u 2013. godini zabilježen je pad proizvodnje duhana od 16,6 %. Do pada proizvodnje došlo je zbog smanjenja proizvodnih površina i smanjenja prinosa. Proizvodne površine su u 2013. godini promatrano u odnosu na prethodnu 2012. godinu manje za 13,2 % dok je prinos u istom razdoblju smanjen za 5 %. Glavni razlog slabijeg prinosa prvenstveno moramo tražiti u nepovoljnoj klimatskoj godini.

U proizvodnji najzastupljenija sorta duhana je Virginia, a u manjim količinama Burley.

Prema podacima za 2013. godinu, Državnog zavoda za statistiku, izvezli smo 5.136 t duhana u vrijednosti 14,8 milijuna EUR, dok je u istom razdoblju uvezeno 2.508 t duhana, u vrijednosti 9,4 milijuna EUR, čime je ostvarena pozitivna vanjskotrgovinska bilanca od 5,4 milijuna EUR.

Proizvodnja duhana od 2009. do 2013. godine

Izvor: DZS; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Šećerna repa

Proizvodnja šećerne repe je od iznimne važnosti kako zbog povoljnih pedološko - klimatskih uvjeta, tako i zbog lokacije prerađivačkih resursa na području Podravine i Baranje te zapadne i istočne Slavonije. Tome treba dodati i tradicionalnu proizvodnju šećerne repe, kapacitete šećerana za preradu šećerne repe u koja su uložena značajna sredstva i zapošljavanje određenog broja ljudi na tom posebno osjetljivom području.

U 2013. godini je na površini od 20.245 ha proizvedeno 1.050.715 t šećerne repe uz prinos od 51,9 t/ha.

Izvor: DZS; obrada MPRRR

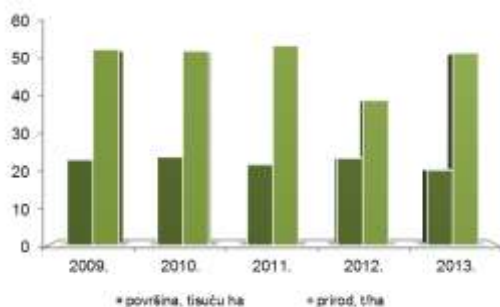
U promatranom petogodišnjem razdoblju evidentne su oscilacije u prinosu šećerne repe, prvenstveno uzrokovane nepovoljnim klimatskim uvjetima, a u 2012. godini i teškom sušom. Promatrano u odnosu na 2009. godinu, žetvene površine šećerne repe u 2013. godini su smanjene za 12,2 %, dok je proizvodnja šećerne repe u istom razdoblju smanjena za 13,7 %.

Republika Hrvatska nije samodostatna u proizvodnji šećerne repe. U 2012. godini samodostatnost šećerne repe je iznosila 88,39 % što nije dovoljno za potrebe preradbenih kapaciteta šećerana za proizvodnju šećera. To potvrđuju i podaci o vanjskotrgovinskoj razmjeni šećerne repe. U razdoblju od 2009. do 2013. godine izvoz šećerne repe ostvaren je jedino u 2010. godini. U 2013. godini uvezli smo 177.747 t pa je deficit iznosio 9,9 milijuna EUR. U promatranom petogodišnjem razdoblju, najviši deficit bilježimo u 2011. godini u iznosu od 19,4 milijuna EUR.

Evidentno je da se površine pod šećernom repom iz godine u godinu smanjuju te je prinos ove kulture ispod prosjeka Europske unije i ujedno iznimno kolebljiv uslijed osjetljivosti ove proizvodnje na

klimatske poremećaje (suša, tuča). Iz tog razloga proizvodno vezanim potporama želi se potaknuti domaćeg proizvođača i zadržati proizvodnja šećerne repe.

Proizvodnja šećerne repe od 2009. do 2013. godine

Izvor: DZS; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Suhe mahunarke

U 2013. godini na površini od 2.016 ha, koliko je korišteno za proizvodnju suhих mahunarki, proizvedeno je ukupno 3.127 t suhих mahunarki s prosječnim prirodom od 1,6 t/ha.

U 2013. godini, promatrano u odnosu na prethodnu 2012. godinu, bilježimo povećanje žetvenih površina i ukupne proizvodnje suhих mahunarki (u promatranom razdoblju žetvene površine su veće za 16 % dok je proizvodnja veća za 13 %). Međutim, ako u razmatranje uzmemo 2009. godinu, žetvene površine suhих mahunarki u 2013. su manje za 33 % dok im je proizvodnja manja za 37 %.

Najzastupljenije suhe mahunarke su stočni grašak i grah. U 2013. godini stočni grašak čini 44 % ukupne proizvodnje suhих mahunarki, dok grah čini gotovo 40 % ukupne proizvodnje suhих mahunarki.

Obzirom da se u Hrvatskoj ne proizvode značajne količine suhих mahunarki, u 2012. godini samodostatnost za suhe mahunarke ukupno iznosi 34,05 %, proizvodno vezanim potporama za proteinske usjeve (poput graha i stočnog graška) želi se potaknuti domaće proizvođače na zadržavanje ali i povećanje proizvodnje.

Proizvodnja graha za suho zrno

U 2013. godini ukupna proizvodnja graha za suho zrno odvijala se na 1.097 ha dok je za istu proizvodnju u 2009. godini korišteno 1.947 ha. U 2013. godini promatrano u odnosu na 2009. godinu bilježimo smanjenje površina za 43,6 %.

Smanjenjem površina namijenjenih proizvodnji graha za suho zrno i padom prinosa u posljednjih pet godina smanjila se i količina proizvedenog graha za suho zrno. U 2009. godini proizvedeno je 2.460 t suhog graha, dok je u 2013. godini proizvedeno 1.480 t (proizvodnja graha za suho zrno u 2013. godini manja je za 39,8 % od proizvodnje ostvarene u 2009. godini).

Proizvodnja stočnog graška

U 2013. godini ukupna proizvodnja stočnog graška odvijala se na 721 ha dok je za istu proizvodnju u 2009. godini korišteno 656 ha. U 2013. godini, promatrano u odnosu na 2009. godinu, bilježi se povećanje površina za 9,9 %.

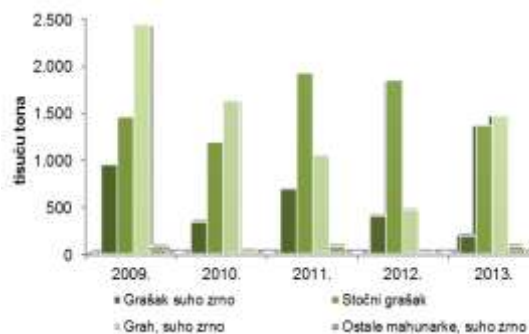
Unatoč navedenom povećanju površina, ukupna proizvodnja stočnog graška u 2013. godini u odnosu na 2009. godinu smanjena je s 1.468 t na 1.378 t, tj. utvrđeno je smanjenje prinosa s 2,2 na 1,9 t/ha.

Proizvodnja graška za suho zrno

U 2013. godini žetvene površine pod graškom za suho zrno iznosile su 154 ha, a proizvedeno je 189 t graška za suho zrno, što je u odnosu na 2012. godinu za 53,2 % manje.

Prosječni prinos po hektaru u 2013. godini najmanji je u odnosu na prinose u promatranom razdoblju od 2009. do 2013. godine (1,5-2,9 t/ha) te iznosi 1,2 t/ha. Unatoč tome, podaci o vanjskotrgovinskoj razmjeni pokazuju da je u 2013. godini uvezeno 60 tisuća tona graška, a izvezeno 718 tisuća tona, pa je suficit iznosio 100 tisuća EUR.

Proizvodnja suhих mahunarki od 2009. do 2013. godine

Izvor: DZS; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

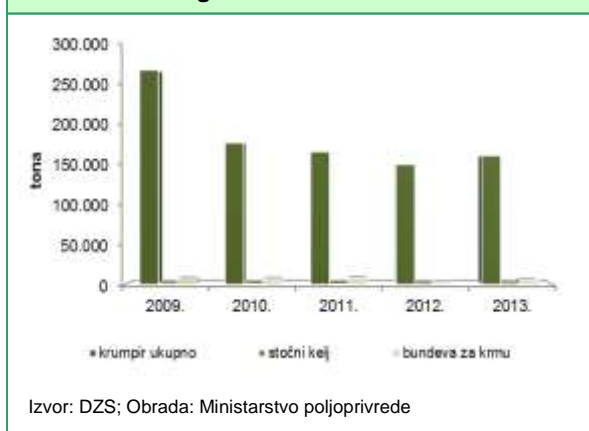
Korjenasti i gomoljasti usjevi

Od 2009. godine u proizvodnji korjenastih i gomoljastih usjeva (krumpir, stočna repa, stočni kelj i bundeva za krmu) bilježimo smanjenje zasijanih površina.

U 2013. godini za proizvodnju korjenastih i gomoljastih usjeva korišteno je 10.820 ha poljoprivrednog zemljišta i ukupno je proizvedeno 170.425 t ovih proizvoda.

Najzastupljeniji gomoljasti usjev je krumpir.

Proizvodnja korjenastih i gomoljastih usjeva od 2009. do 2013. godine

Proizvodnja krumpira

Ukupna proizvodnja krumpira u 2013. godini odvijala se na 10.234 ha s prosječnim prinosom od 15,9 t/ha i ukupnom proizvodnjom od 162.501 t. Rast prinosa u 2013. godini rezultirao je i rastom proizvodnje. Promatrano u odnosu na prethodnu 2012. godinu proizvodnja krumpira u 2013. godini je povećana za 7,4 %.

U 2013. godini bilježimo pad proizvodnje ranog krumpira. U 2013. godini proizveli smo 20.188 t ranog krumpira što u ukupnoj proizvodnji krumpira čini 12,4 %. Iako su u 2013. godini povećane površine korištene za proizvodnju ranog krumpira (promatrano u odnosu na 2012. godinu površine su povećane za 5,5 %) padom prinosa za 36,4 % smanjena je i proizvodnja ranog krumpira za 32,8 %. U 2013. godini proizveli smo 142.313 t kasnog i sjemenskog krumpira (u ukupnoj proizvodnji krumpira kasni i sjemenski krumpir čine udio od 87,6 %). U odnosu na 2012. godinu, bilježimo smanjenje proizvodnih površina za 749 ha (iskazano relativnim pokazateljima za 8,3 %), rast prinosa za 13,2 % i rast proizvodnje za 3,5 %.

Republika Hrvatska nije samodostatna u proizvodnji krumpira. U 2012. godini samodostatnost krumpira iznosila je 69,24 % što nije dovoljno za potrebe domaćeg tržišta. To potvrđuju i podaci o vanjskotrgovinskoj razmjeni krumpira. U 2013. godini uvezeno je 30,8 tisuća tona krumpira pa je deficit iznosio 14 milijuna EUR.

Krmno bilje

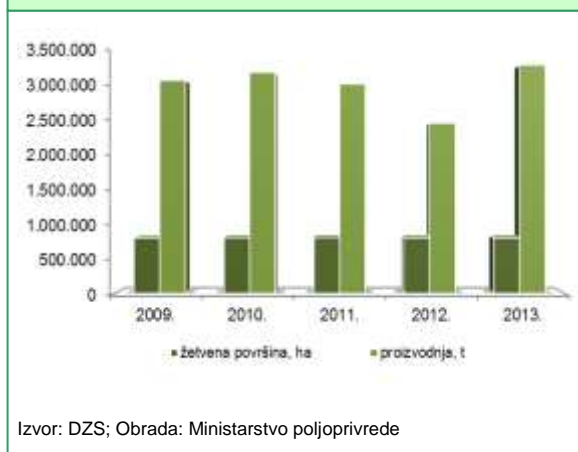
Proizvodnja krmnog bilja (silažni kukuruz, ostala jednogodišnja zelena krma, djetelina, lucerna, trave i travno – djetelinske smjese, livade i pašnjaci) u 2013. godini je iznosila 2.481.197 t na ukupno 467.106 ha s prosječnim prinosom od 5,3 t/ha.

Površine koje se koriste za proizvodnju krmnog bilja u odnosu na 2009. godinu (464.086 ha) nisu se značajno mijenjale.

U odnosu na prosječnu godišnju proizvodnju u razdoblju od 2009. do 2013. godine, proizvodnja krmnog bilja u 2013. godini povećana je za 10,1 %.

U proizvodnji krmnog bilja najzastupljeniji je silažni kukuruz. U 2013. godini u ukupnoj proizvodnji krmnog bilja proizvodnja silažnog kukuruza sudjeluje s 41,9 %.

Proizvodnja krmnog bilja od 2009. do 2013. godine

Proizvodnja silažnog kukuruza

Proizvodnja silažnog kukuruza u 2013. godini odvijala se na 29.679 ha te je ukupno proizvedeno 1.038.666 t. U odnosu na prethodnu godinu, razvidan je rast u proizvodnji od 39,1 %, odnosno povećanje proizvodnih površina za 2,5 %.

U 2013. godini zaustavljen je trend opadanja priroda silažnog kukuruza koji se bilježi od 2009. do 2012.

godine. U 2013. godini promatrano u odnosu na prethodnu 2012. godinu prirod silažnog kukuruza veći je za 35,7 %, no u usporedbi s 2009. godinom, kada je ostvaren najveći prirod u petogodišnjem razdoblju, prirod u 2013. je manji za 3 %. Prirod silažnog kukuruza u 2009. godini je iznosio 36,1 t/ha dok u 2013. godini bilježimo prirod od 35 t/ha.

U ukupnoj proizvodnji silažnog kukuruza u 2013. godini, silažni kukuruz kao glavni usjev sudjeluje s čak 99,6 %.

Kod silažnog kukuruza kao glavnog usjeva u 2013. godini, u odnosu na 2012. godinu, bilježimo malo povećanje poželjenih površina (s 28.762 na 29.461 ha), ali znatno povećanje prinosa (s 25,9 na 35,1 t/ha), pa slijedom toga i proizvodnje (s 744.063 na 1.034.886 t).

Kod silažnog kukuruza kao naknadnog usjeva u 2013. godini bilježimo povećanje poželjenih površina, kao i same proizvodnje. Proizvodnja silažnog kukuruza kao naknadnog usjeva od 3.780 t veća je u odnosu na proizvodnju u 2012. godini, ali je u odnosu na 2011. godinu, kada je bila najveća (36.324 t), višestruko pala.

Sjeme i sadni materijal

Proizvodnja deklariranog sjemena

U petogodišnjem razdoblju, razdoblje od 2009. do 2013. godine, zamjećujemo oscilacije u ukupnoj proizvodnji deklariranog sjemena najzastupljenijih sjemenskih usjeva: ozime pšenice, kukuruza, ozimog ječma i soje.

Najveća proizvodnja deklariranog sjemena pšenice zabilježena je u sezoni 2012/2013 kada je iznosila 45.872 t.

U sezoni 2013/2014 proizvedeno je 41.018 t, što je u odnosu na prethodnu sezonu 2012/2013 smanjenje proizvodnje za 10,6 %.

Proizvodnja deklariranog sjemena kukuruza svoj je maksimum postigla u sezoni 2011/2012 kada je iznosila 9.628 t. U sezoni 2013/2014 proizvedeno je 7.224 t deklariranog sjemena kukuruza, što je promatrano u odnosu na sezonu 2011/2012 smanjenje proizvodnje za 25 %.

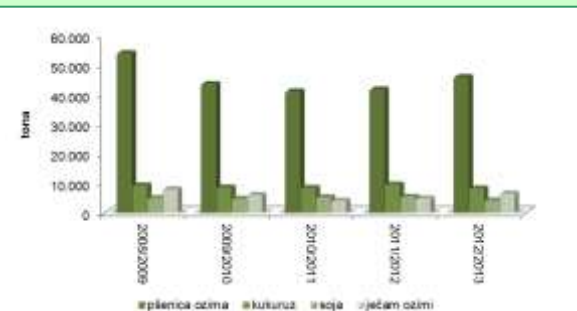
U razdoblju od 2009. do 2013. godine proizvodnja deklariranog sjemena ozimog ječma u stalnom je porastu i u sezoni 2013/2014 iznosi 6.734 t. Najveći skok u proizvodnji vidljiv je između sezone

2011/2012, kad je proizvedeno 4.888 t, i 2012/2013, kad je proizvedeno 6.515 t, što je 25 % više od proizvodnje deklariranog sjemena ozimog ječma u sezoni 2011/2012.

Proizvodnja deklariranog sjemena soje oscilira po godinama. Najviša proizvodnja zabilježena je u sezoni 2011/2012 kada je proizvedeno 5.432 t da bi u sezoni 2012/2013 pala na 4.226 t, što je smanjenje za 25 %. U sezoni 2013/2014 proizvedeno je 5.246 t sjemena soje, što je 20 % više u odnosu na prethodnu sezonu. Osnovni razlog oscilacijama u proizvodnji su nepovoljni vremenski uvjeti (suša), posebno u proizvodnoj godini 2012/2013.

Bez obzira na oscilacije, sjemenska proizvodnja u Hrvatskoj dostatna je za potrebe domaćeg tržišta.

Proizvodnja deklariranog sjemena od 2009. do 2014. godine

Izvor: Hrvatski centar za poljoprivredu, hranu i selo; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Sadni materijal u voćarstvu i vinogradarstvu

Proizvodnja deklariranih voćnih sadnica u promatranom petogodišnjem razdoblju bilježi stalni pad. Najveća proizvodnja voćnih sadnica zabilježena je u sezoni 2009/2010 i iznosi 6.258.775 kom.

U sezoni 2013/2014 proizvedeno je svega 1.491.834 kom., što je u odnosu na proizvodnju ostvarenu u sezoni 2009/2010 pad proizvodnje od čak 77 %. Promatrano u odnosu na prethodnu sezonu 2012/2013, kad je proizvedeno 2.606.582 kom. voćnih sadnica, proizvodnja deklariranog sadnog materijala u voćarstvu u sezoni 2013/2014 manja je za 43 %. Razlog padu proizvodnje kako voćnih sadnica tako i sadnica vinove loze leži u izmjenama nacionalne politike poticaja podizanja trajnih nasada kao i proizvodnje sadnog materijala. Obzirom da je Hrvatska pridruženjem Europskoj uniji preuzela i obveze europskog zakonodavstva, uključujući odredbe zajedničke poljoprivredne politike, više nije

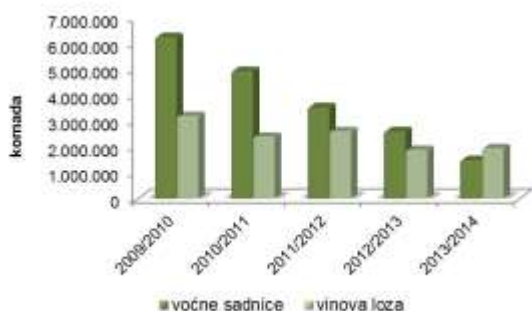
u mogućnosti davati posebne državne potpore koje nisu u skladu s politikom potpore poljoprivrednoj proizvodnji Europske unije.

U sezoni 2013/2014 od deklariranih voćnih sadnica najzastupljenije su sadnice jabuke s udjelom od 25 % u ukupnom broju proizvedenih voćnih sadnica (u sezoni 2013/2014 proizvedeno je 374.369 kom. sadnica jabuka), sadnice kruške s udjelom od oko 11 % u ukupnom broju proizvedenih voćnih sadnica (u sezoni 2013/2014 proizvedeno je 168.704 kom. sadnica krušaka) i lijeske s udjelom od oko 10 % u ukupnom broju proizvedenih voćnih sadnica (u sezoni 2013/2014 proizvedeno je 143.685 sadnica lijeske). U sezoni 2013/2014 proizvedeno je 115.475 sadnica šljive (sadnice šljive čine 7,7 % u ukupnom broju voćnih sadnica), 110.228 sadnica trešnje (sadnice trešnje čine 7,4 % u ukupnom broju voćnih sadnica) i 108.161 sadnica masline (sadnice masline čine 7 % u ukupnom broju voćnih sadnica).

U promatranom petogodišnjem razdoblju, od 2009. do 2013. godine, također se bilježi i pad u proizvodnji deklariranih sadnica vinove loze. Najveću proizvodnju deklariranih sadnica vinove loze bilježimo u sezoni 2009/2010 kada je proizvedeno 3.199.610 sadnica.

U sezoni 2013/2014 proizvedeno je 1.951.112 kom. cijepova vinove loze, što je promatrano u odnosu na proizvodnju u sezoni 2009/2010 pad proizvodnje od 39 %. Međutim, promatrano u odnosu na proizvodnju cijepova vinove loze u prethodnoj sezoni 2012/2013, kad je proizvedeno 1.884.290 kom. cijepova vinove loze u sezoni 2013/2014 bilježimo rast proizvodnje od 3 %.

Proizvodnja voćnog i loznog sadnog materijala od 2009. do 2014. godine

Izvor: Hrvatski centar za poljoprivredu, hranu i selo;
Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

C.2.1.2. Stočarska proizvodnja

Stočarska proizvodnja ima važnu ulogu u poljoprivrednoj djelatnosti Republike Hrvatske s udjelom od 31,7 % u vrijednosti ukupne poljoprivredne proizvodnje. Unatoč tome, uz stalni pad ukupne vrijednosti poljoprivredne proizvodnje i udio stočarstva u vrijednosti poljoprivredne proizvodnje kontinuirano pada.

Republika Hrvatska je veliki uvoznik hrane pa tako i proizvoda stočarstva. Intenzivnost poljoprivredne proizvodnje od 0,6 uvjetnih grla po hektaru korištene poljoprivredne površine govori o još uvijek nezadovoljavajućem stupnju razvijenosti stočarske proizvodnje i njezinoj slabijoj konkurentnosti. U strukturi stočarske proizvodnje najvažniju ulogu imaju govedarstvo, svinjogojstvo, peradarstvo te ovčarstvo i kozarstvo, dok konjogojstvo i pčelarstvo unatoč manjem apsolutnom udjelu u stočarstvu, pokazuju pozitivne trendove i značajan doprinos u svojim okvirima.

Posljednjih godina bilježi se intenzivan proces restrukturiranja u stočarskom sektoru, pri čemu se ova proizvodnja nastoji prilagoditi uvjetima otvorenog tržišta i postizanja više razine konkurentnosti proizvođača. Po ovome je 2013. godina bila prijelomna, ulaskom na otvoreno europsko tržište s jedne strane te izlaskom iz okruženja CEFTA-e došlo je do bitnih promjena tržišnih okolnosti i uobičajenih trgovinskih obrazaca, uslijed čega je nastala potreba za pronalaskom novih tržišta i uspostavljanjem novih tržišnih tokova. Gubitak tradicionalnih tržišta trećih zemalja te otvaranje domaćeg tržišta zajedničkom tržištu EU stvorilo je značajan pritisak na primarnu poljoprivrednu proizvodnju. Ova tržišna transformacija došla je u prilično nepovoljnom trenutku za stočarsku proizvodnju opterećenu novim uvjetima proizvodnje i trženja (zahtjevnijim uvjetima potrošača i okolišnim mjerama), kreditnim zaduženjima, kao i novim sustavom potpora. Uz sve navedeno nepovoljni klimatski uvjeti u 2012. godini dodatno su povećali troškove proizvodnje u 2013. godini ali su i rezultirali smanjenom proizvodnjom stočne hrane što je dovelo do povećanja cijena stočne hrane najznačajnijeg faktora u izračunu pokrivača varijabilnih troškova. Navedeno je uzrokovalo nestabilnost prihoda poljoprivrednih proizvođača, pad konkurentnosti i sposobnosti servisiranja novčanih obveza, povećanje rizika i samim time pada investicija. U ovakvim okolnostima stočarska proizvodnja nije se mogla ravnopravno

nositi s izazovima te je u 2013. godini došlo do daljnjeg smanjenja stočnog fonda pri čemu je broj uvjetnih grla prvi puta u posljednjih deset godina pao ispod 800 tisuća.

Broj uvjetnih grla stoke od 2009. do 2013. godine

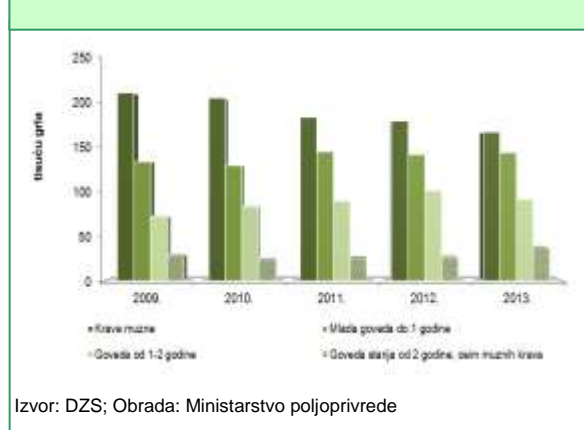

Ovakva situacija u stočarskoj proizvodnji veliki je izazov za Republiku Hrvatsku, njezine proizvođače i sve prateće službe te zahtijeva dodatne napore kako bi se postojeće stanje konsolidiralo.

Govedarstvo

Govedarska proizvodnja najznačajnija je grana stočarstva koja se u 2013. godini našla u teškom položaju obilježenom ukupnim padom proizvodnje, padom broja proizvođača i broja goveda uzrokovanih visokim troškovima proizvodnje, nepovoljnim klimatskim prilikama i kretanjima na otvorenom tržištu. Ukupan broj goveda u 2013. godini smanjen je za 2,0 % u odnosu na prethodnu godinu, dovezeno miješano 11.120 grla goveda (7,4 % manje u odnosu na 2012. godinu), a izvezeno 29.344 grla (11,2 % manje u odnosu na 2012. godinu).

Pregled broja goveda od 2009. do 2013. godine

Proizvodnja mlijeka predstavlja osnovicu govedarske proizvodnje, s udjelom od 9 % u vrijednosti ukupne poljoprivredne proizvodnje u 2013. godini, na koju je najvećim dijelom naslonjena proizvodnja goveđeg mesa.

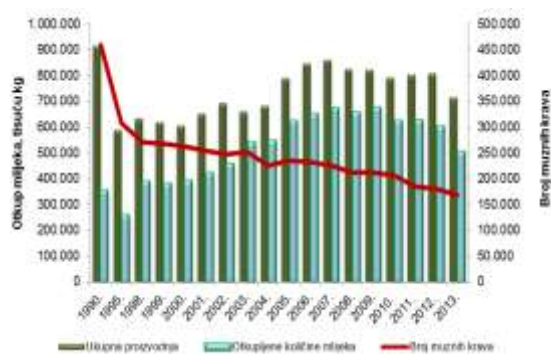
Tijekom 2013. godine proizvedeno je 696,1 milijuna l kravljeg mlijeka što u ukupnoj proizvodnji mlijeka u Republici Hrvatskoj čini 97,01 %. U isporuci mlijeka otkupljivačima sudjelovalo je tijekom 2013. godine 12.639 isporučitelja koji su isporučili 503.851.844 kg mlijeka od čega 95 % I klase. U kvotnoj godini 2013/2014 proizvođačima koji isporučuju mlijeko dodijeljeno je 562.865.545 kg od ukupno 700.000.000 kg koliko iznosi nacionalna kvota A, dok je proizvođačima koji mlijeko izravno prodaju dodijeljeno 8.374.806 kg od ukupno 65.000.000 kg koliko iznosi nacionalna kvota B.

Broj muznih krava smanjen je za 6,94 %, a ostalih krava za 5,02 %. U ukupnom broju krava simentalska pasmina zastupljena je s 65,4 %, holstein pasmina s 24,5 %, smeđa s 2,5 %, križanci s 4,3 %, a mesne i izvorne pasmine s 3,3 %.

Govedarska se proizvodnja u Republici Hrvatskoj temelji najvećim dijelom na manjim mješovitim proizvodnim jedinicama, u kojima prevladava kombinirana pasmina goveda (simentalska). Manjim dijelom se ova proizvodnja odvija u specijaliziranim sustavima, gdje se za proizvodnju mlijeka pored simentalske koriste mliječne pasmine (holstein i smeđa). Broj krava po gospodarstvu je s prosječno tri krave u 2004. porastao na 6 krava u 2013 godini. Ovaj porast je prije svega rezultat smanjenja broja gospodarstava. Tako je broj registriranih posjednika goveda u Republici Hrvatskoj smanjen s 85.000 (2003.) na približno 35.000 (2013.), dok je broj isporučitelja mlijeka smanjen s 50.000 (2004.) na 12.639 (2013.).

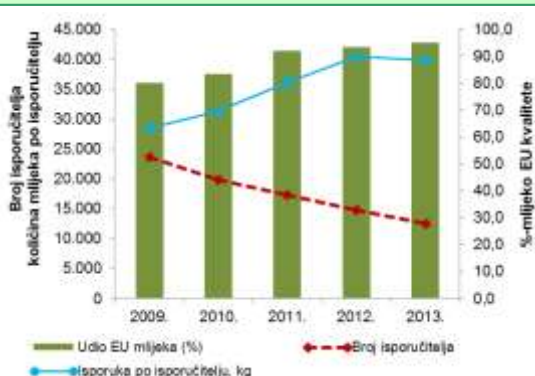
Proizvodnja mlijeka doživjela je veliki pad u 2013. godini te je tako ukupna proizvodnja mlijeka smanjena za 10,7 %, od čega je isporuka mlijeka otkupljivačima smanjena za čak 16,6 % u odnosu na prethodnu godinu te se negativno odražava i na stabilnost mliječne prerađivačke industrije. Pad isporuke mlijeka nastao je kao posljedica odustajanja dijela proizvođača od ove proizvodnje te smanjenja broja krava.

Ukupna proizvodnja kravljeg mlijeka i otkupa prema broju muznih krava od 1990. do 2013. godine

Izvor: DZS i HPA; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Broj isporučitelja i isporučenih količina po isporučitelju u odnosu prema kvaliteti isporučenog mlijeka od 2009. do 2013. godine

Izvor: HPA; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Strukturno gledano u 2013. godini proizvođači koji godišnje isporučuju do 6.000 kg mlijeka činili su 30,23 % ukupnog broja isporučitelja, pri čemu su isporučili svega 2,12 % mlijeka. Najveća isporučena količina mlijeka dolazi sa gospodarstava koja isporučuju više od 50.000 kg. Sa takvih gospodarstava isporučeno je 71,51 % od ukupno isporučenih količina. Ovu količinu mlijeka proizvelo je 14,35 % od ukupnog broja isporučitelja mlijeka u 2013. Proizvođači koji su proizveli više od 200.000 kg mlijeka činili su 2,12 % ukupnog broja isporučitelja pri čemu su isporučili 44,66 % mlijeka u 2013. godini. Treba naglasiti kako je negativno stanje u ovom sektoru jednako utjecalo na sve isporučitelje bez obzira na količinski razred kojem pripadaju.

Lošem položaju ovoga sektora doprinijeli su nepovoljni klimatski uvjeti (suša) u 2012. godini, što je dovelo do nedostatka stočne hrane i visoke cijene stočne hrane. Ovo je imalo za posljedicu povećano

klanje i smanjenje broja mliječnih krava u 2013. godini. Dodatno, kada se stanje u ovom sektoru počelo stabilizirati na njega je početkom godine vrlo nepovoljno utjecala kriza uzrokovana pojavom aflatoksina M1 u mlijeku. Kreditne obveze iz prethodnih godina, više cijene inputa te nestabilnost otkupnih cijena mlijeka, vrlo se negativno odrazilo na proizvođače zbog čega je došlo do prestanka isporuke mlijeka s oko 15 % farmi, i smanjenja broja mliječnih krava.

Pokrivenost uvoza mlijeka i mliječnih proizvoda izvozom tijekom 2013. godine iznosila je 26,11 %. Ukupan uvoz mlijeka i mliječnih proizvoda iznosio je 159,3 milijuna EUR odnosno iskazano količinski 183.835 t. U odnosu na 2012. godinu došlo je do vrijednosnog rasta uvoza od 46,3 %. Rastu uvoza mlijeka i mliječnih proizvoda znatno je doprinijelo povećanje uvoza mlijeka kao sirovine potrebne domaćim prerađivačkim kapacitetima uslijed smanjenja domaće proizvodnje mlijeka i otvaranja Hrvatske zajedničkom europskom tržištu.

Proizvodnja goveđeg i telećeg mesa najvećim dijelom naslonjena je na proizvodnju mlijeka, a samodostatnost se kreće na razini od 81,52 %. Proizvodnja goveđeg mesa porasla je u 2013. godini za 2,7 %.

Broj krava mesnih pasmina je u zadnjem desetljeću porastao, te u 2013. godini iznosi 4.261 u 231 stadu. Glavne mesne pasmine su: Charolais, Hereford, Angus i Limousin. Krave ovih pasmina se u nas uglavnom uzgajaju u sustavu krava dojilja, u kojem životinje gotovo cijele godine borave na paši, a samo ih se tijekom zimskih mjeseci drži u štali (dio simentalne populacije drži se na ovaj način), pri čemu je glavni cilj dobiti tele za tov.

Prema podacima s linije klanja u 2013. godini ukupno je razvrstano 208.214 goveđih trupova (3,88 % manje u odnosu na 2012. godinu) ukupne mase 47.748.000 kg (2,3 % više u odnosu na 2012. godinu) te prosječne težine 229 kg/trupu. Od ukupnog broja razvrstanih goveđih trupova svih kategorija, 11 % činila su grla uvezena za klanje. Najviše je razvrstano trupova A kategorije (mladi bikovi) 42,03 %, zatim V kategorije (telad) 29,85 %, D kategorije (krave) 14,51 % te E kategorije (junice) 9,68 %. U odnosu na prethodnu godinu došlo je do pada broja razvrstanih trupova E kategorije za 17,40 % i V kategorije 9,67 %.

U 2013. godini uvezli smo 7.987 t svježeg goveđeg mesa (23,8 % više nego u 2012. godini) i 2.236 t smrznutog goveđeg mesa (14,7 % manje nego u

2012. godini), dok smo izvezli 3.066 t svježeg goveđeg mesa (198,2 % više nego u 2012. godini) i 287 t smrznutog goveđeg mesa (568,4 % više nego u 2012. godini). Iako pokrivenost uvoza izvozom iznosi svega 33,8 % ovo je pozitivan pomak za 18,45 postotnih poena u odnosu na prethodnu godinu.

U tovu goveda poseban problem predstavlja nedostatak poljoprivrednog zemljišta i nedostatak teladi za tov.

Svinjogojstvo

Svinjogojska je proizvodnja organizirana najvećim dijelom na malim proizvodnim jedinicama u okviru obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, gdje u većini slučajeva čini samo dio od ukupne poljoprivredne aktivnosti gospodarstva. Važnost svinjogojske proizvodnje očituje se u opskrbi stanovništva mesom budući da je svinjsko meso tradicionalno visoko zastupljeno u prehrani stanovništva te je najvažniji izvor animalnih bjelančevina. Osim toga ova proizvodnja važna je za prerađivačku industriju, industriju stočne hrane, preradu i finalizaciju ratarskih proizvoda i preradu nusproizvoda prehrambene industrije.

Ukupni broj svinja u 2013. godini bilježi smanjenje za 6,1 %, u odnosu na 2012. godinu, od čega je najviše smanjen broj svinja u kategoriji od 20 do 50 kg i to za 41,1 %, dok je povećan broj odojaka do 20 kg za 3,7 %, broj svinja T2 kategorije za 22,15 % i krmača za 6,93 %. U 2013. godini smanjen je količinski uvoz živih svinja za 33,56 %, te izvoz za 1,75 %. Veći dio potreba za svinjama koje ulaze u tov nadoknađujemo uvozom svinja kategorije do 50 kg (360.187 kom. u 2013. godini, 34 % manje nego u 2012. godini) što objašnjava pad ove kategorije u ukupnom broju svinja. Trend kontinuiranog pada broja krmača u prethodnim godinama prekinut je u 2013. godini što se pozitivno odrazilo na povećanje broja odojaka.

Prema podacima s linije klanja, broj trupova svih kategorija smanjio se za 8,7 %, dok se broj trupova kategorije T1 i T2 smanjio za 10,6 % u odnosu na prethodnu godinu. Udio odojaka iz uvoza na liniji klanja gotovo je jednak broju domaćih odojaka.

Tijekom 2013. godine nastavljen je trend povećanja mesnatosti svinja. U odnosu na 2012. godinu prosječna mesnatost tovljenika T1 kategorije porasla je za 0,14 postotnih poena, te je u 2013. godini iznosila 58,67 %. Ovaj podatak se odnosi na ukupan broj tovljenika T1 kategorije isporučениh na liniju klanja u 2013. godini. Prosječna mesnatost

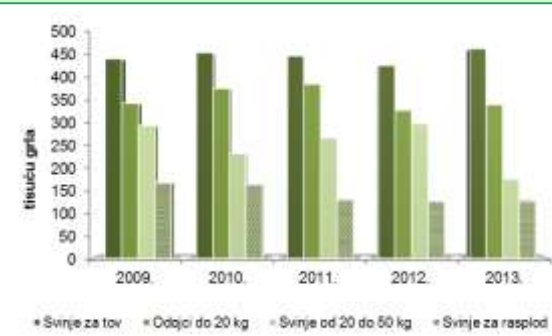
tovljenika isporučenih na liniju klanja s velikih farmi u 2013. godini iznosila je 58,90 %, što je za 0,18 postotnih poena više u odnosu na prethodnu godinu.

Potrošnja svinjskog mesa kreće se na razini od 16,5 kg/stanovniku. Proizvodnja svinjskog mesa u 2013. godini smanjena je za 13,94 % u odnosu na prethodnu godinu.

U 2013. godini uvezeno je 29.633 t svježeg svinjskog mesa (99 % više u odnosu na 2012. godinu) i 31.007 t smrznutog svinjskog mesa (3,1 % manje u odnosu na 2012. godinu), dok je izvezeno 1.278 t svježeg svinjskog mesa (71 puta više u odnosu na 2012. godinu) i 272 t smrznutog svinjskog mesa (128,3 % više u odnosu na 2012. godinu). Ovaj pozitivan trend povećanja izvoza možemo zahvaliti činjenici da je krajem 2012. godine uklonjena dugogodišnja zabrana izvoza svježeg svinjskog mesa i proizvoda od svinjskog mesa na EU tržište.

Prema kategorijama svježeg i smrznutog svinjskog mesa koje se uvozi, može se zaključiti pojačan interes tržišta za konfekcioniranim mesom svinja koje se koristi u daljnjoj preradi ili proizvodnji specifičnih proizvoda (pršut).

Pregled broja svinja od 2009. do 2013. godine

Izvor: DZS; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Ovčarstvo i kozarstvo

Uzgoj ovaca i koza posebno je osjetljiv dio poljoprivredne proizvodnje koja se pretežno odvija u područjima s težim uvjetima gospodarenja u kojima su zbog specifičnih geografskih i klimatskih uvjeta smanjene mogućnosti uzgoja drugih vrsta životinja. Glavni proizvodi ovčarstva i kozarstva su meso, mlijeko i za nas manje značajna vuna. Promatrano u odnosu na prethodnu godinu ukupan broj ovaca u 2013. godini bilježi pad od 8,75 %, dok ukupan broj

koza u navedenom razdoblju bilježi pad od 4,21 % za isto razdoblje.

Populaciju ovaca u Republici Hrvatskoj čini 16 pasmina, od kojih je 9 izvornih. Prema procjeni od sveukupnog broja uzgajanih ovaca oko 80 % pripada nekoj od izvornih pasmina, od kojih je najbrojnija dalmatinska pramenka.

Najveći broj koza uzgaja se u našim južnim županijama (Zadarska, Šibensko-kninska i Splitsko-dalmatinska) gdje je dominantan udio hrvatske šarene koze.

Značaj ovčjeg i kozjeg mlijeka nije primarno u potrošnji konzumnog mlijeka već u proizvodnji visoko kvalitetnih ovčjih i kozjih sireva. Najveći dio mlijeka prerađuje se na OPG-u, a dio se isporučuje na tržište.

Prema dostupnim podacima o ukupno proizvedenim količinama mlijeka u Republici Hrvatskoj tijekom 2013. godine, udio ovčjeg mlijeka činio je 1,24 % i kozjeg mlijeka 1,74 % od ukupno proizvedene količine.

Proizvodnja ovčjeg mlijeka odvija se prvenstveno na otocima u najvećoj mjeri na otoku Pagu i nešto manjoj Braču, Krku, Cresu i Rabu. Proizvodnja se odvija u manjoj mjeri i u kontinentalnom dijelu Republike Hrvatske korištenjem inozemnih pasmina ovaca u proizvodnji.

Tijekom 2013. godine ukupno je isporučeno 2.723.363 kg ovčjeg mlijeka čijom se isporukom bavilo 439 proizvođača. Isporuka ovčjeg mlijeka u mljekare prati varijabilnost brojnog stanja ovaca, dok ukupna proizvodnja ovčjeg mlijeka od njega značajno odstupa što ukazuje na značajnu varijabilnost proizvodnje i potrošnje ovčjeg mlijeka koje se koristi za preradu u sireve na poljoprivrednim gospodarstvima.

Proizvodnja kozjeg mlijeka uglavnom je zastupljena u sjeverozapadnom i sjevernom dijelu Republike Hrvatske, tj. u Međimurskoj, Varaždinskoj i Koprivničko-križevačkoj županiji, u kome je dobro organiziran otkup mlijeka. U ostalim predjelima nema interesa za otkupom kozjeg mlijeka te je proizvodnja vezana uz proizvodnju sireva na poljoprivrednim gospodarstvima. Tijekom 2013. godine isporukom kozjeg mlijeka bavilo se 150 proizvođača i ukupno je otkupljeno 3.613.983 kg mlijeka.

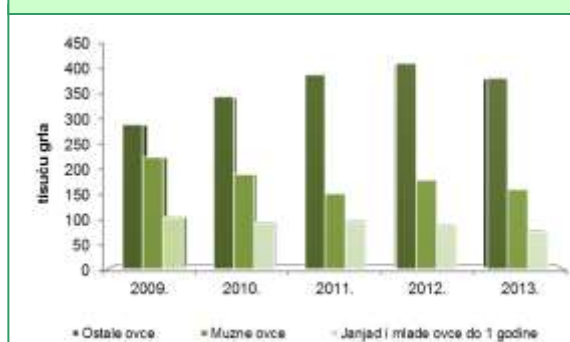
U Republici Hrvatskoj pretežno se kolje laka janjad i jarad, izvornih pasmina ovaca/koza, koja se uglavnom othranjuje na mlijeku i koja je cijenjena na

tržištu. Samodostatnost ovčjeg i kozjeg mesa kreće se na razini od 81,76 %. Podaci govore da je u 2013. godini došlo do povećanja proizvodnje ovčjeg i kozjeg mesa od 2,9 %.

U usporedbi sa ukupnim brojem ovaca, podaci o razvrstavanju ovčjih trupova na liniji klanja ukazuju na praksu da se manji dio ovaca kolje u klaonicama, a značajno veći dio na farmama za vlastite potrebe.

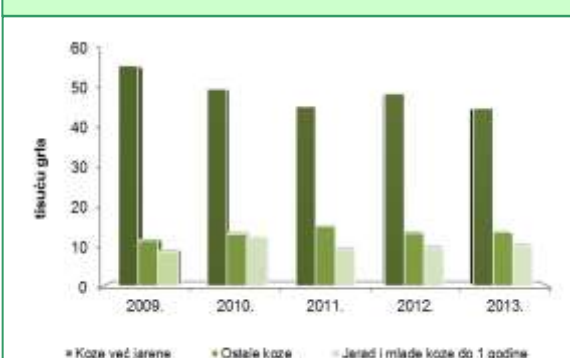
Vanjskotrgovinska bilanca kod ovaca izrazito je negativna budući da je u prethodnom petogodišnjem razdoblju zabilježen značajan uvoz svježeg te smrznutog ovčjeg mesa, dok je istovremeno izvoz bio zanemariv. U 2013. godini uvezeno je 1.517 tona svježeg i smrznutog ovčjeg mesa

Pregled broja ovaca od 2009. do 2013. godine

Izvor: DZS; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Pregled broja koza od 2009. do 2013. godine

Izvor: DZS; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

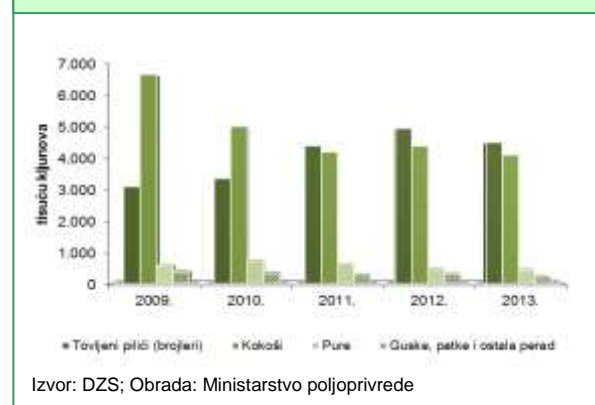
Peradarstvo

Peradarstvo je sektor koji ima solidnu perspektivu u proizvodnji peradarskog mesa i jaja, zahvaljujući tome što je dobrim dijelom uvedena visoka tehnologija proizvodnje. Peradarska proizvodnja uključuje uzgoj i držanje rasplodnih kokoši nesilica hibrida lakih pasmina, uzgoj pilenki za proizvodnju

konzumnih jaja, uzgoj i držanje kokoši nesilica hibrida teških pasmina, proizvodnju jednodnevnog podmlatka, tov pilića, purića, pačića i guščića te klaonice peradi.

Tijekom 2013. godine niz negativnih trendova u stočarskom sektoru odrazio se i na sektor peradarstva. Smanjen je ukupan broj peradi za 8,4% u odnosu na prethodnu godinu, što je ujedno i najniži broj peradi unazad pet godina.

Pregled broja peradi od 2009. do 2013. godine

Samodostatnost mesa peradi kreće se na razini od 82,84 % i niža je nego prethodnih godina. Proizvodnja mesa peradi bazira se pretežno na proizvodnji mesa pilića i purana. Ukupna bruto proizvodnja mesa peradi u 2013. godini bila je manja za 9,1 % u odnosu na prethodnu godinu i ujedno je najmanja proizvodnja mesa od 2009. godine.

Podaci o vanjskotrgovinskoj razmjeni za 2013. godinu ukazuju na povećanje uvoza svježeg i smrznutog peradskog mesa za 5,9 % i pad izvoza peradskog mesa za 16,2 % u odnosu na prethodnu godinu. Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 131,1 % za svježe i smrznuto peradsko meso.

Samodostatnost u proizvodnji jaja kreće se na razini od 94,4 %. Nakon nekoliko godina kontinuiranog pada proizvodnje jaja, tijekom 2013. godine zabilježeno je povećanje proizvodnje od 3,5 % u odnosu na prethodnu godinu, ali je proizvodnja još uvijek znatno manja od proizvodnje ostvarene u 2009. godini. Poseban problem ovog sektora je osigurati da su objekti za držanje kokoši nesilica u skladu s propisima koji se odnose na dobrobit držanja kokoši nesilica, budući da se proizvodnja jaja odvija uglavnom u kaveznom sustavu proizvodnje. Ova prilagodba zahtjeva znatna dodatna ulaganja.

Proizvodnja kokošjih jaja od 2009. do 2013. godine

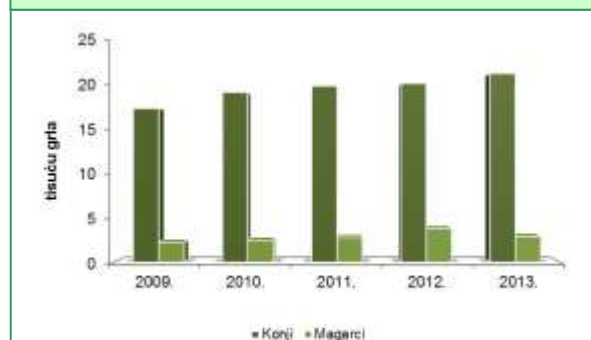
Podaci o vanjsko trgovinskoj razmjeni ukazuju da je tijekom 2013. godine došlo do smanjenja uvoza svježih jaja za 29 % i smanjenja izvoza svježih jaja za 39,6 % te je pokrivenost uvoza izvozom iznosila 71 %. Tijekom 2013. godine zabilježen je značajan rast uvoza tekućih žumanjaka jaja koji se u odnosu na prethodnu godinu povećao 7 puta. Čak 90 % posto ovog uvoza obavljeno je nakon 1. srpnja 2013. godine, odnosno nakon ulaska RH u EU.

Konjogojstvo

Ukupan broj aktivnih kopitara u Središnjem registru kopitara u 2013. godini iznosi 24.434 grla (HPA). U Republici Hrvatskoj RF se uzgajaju čiste pasmine, uzgojni tipovi konja i poniji. Pojam aktivan kopitar podrazumijeva živućeg, registriranog i u pripadajuću pasminsku matičnu knjigu upisanog kopitara. Vrste registriranih kopitara u Republici Hrvatskoj i njihovo brojno stanje je sljedeće: konji (21.467 grla), magarci (2.963 grla), mule (jedno grlo) te zebre (tri grla). Uzgoj konja u Republici Hrvatskoj iskazuje potencijal kvantitativnog i kvalitativnog rasta i razvoja što potvrđuju podaci o broju konja koji bilježi konstantan porast od 5.693 grla unazad pet godina. Konji se s obzirom na tjelesnu građu, temperament i ćud te neke druge karakteristike dijele u dva (neki autori smatraju i tri) osnovna tipa, hladnokrvni i toplokrvni konji. Broj konja prema pasminskim skupinama (osnovnim tipovima) u proteklih pet godina kontinuirano se mijenja u korist toplokrvnih pasmina konja. Odnos toplokrvnih pasmina konja naspram hladnokrvnih pasmina konja 2008. godine iznosio je 38,21 % naprema 61,79 % (HPA) u korist hladnokrvnih konja, dok danas iznosi 43,52 % naprema 56,48 % u korist hladnokrvnih konja (HPA). Ovakva situacija posljedica je sve većeg interesa građana Republike Hrvatske za držanje i korištenje

toplokrvnih konja u sportske, rekreativne i hobističke svrhe. Bez obzira na zamjetan pad u strukturi ukupnog broja kopitara prema skupinama hladnokrvne pasmine konja, među kojima prednjače izvorne pasmine konja Hrvatski posavac (5.131 grlo, HPA) i Hrvatski hladnokrvnjak (6.614 grla, HPA), bilježe kontinuiran brojčani porast koji je odraz popularizacije uzgoja i osvještavanja potrebe očuvanja izvornih pasmina ponajprije u ruralnim područjima te održivog gospodarenja pašnjačkim površinama i osjetljivim ekosustavima čiji su izvorne pasmine nezaobilazni čimbenici. Dio porasta brojnosti hladnokrvnih pasmina se nažalost odražava i u neorganiziranosti tržišta zbog nepopularnosti konzumacije konjskog mesa u Republici Hrvatskoj te se dio viškova, najčešće kao žive životinje, na malo otkupljuju i izvoze u inozemstvo. Jedini negativni trend u proteklom petogodišnjem razdoblju u ovom sektoru stočarstva zabilježen je u blagom kontinuiranom padu broja registrirane novorođene ždrjebadi (brojčani pad za 429 grla, HPA) i puladi (brojčani pad za 105 grla, HPA). Ukupan broj aktivnih magaraca registriran u Središnjem registru kopitara iznosi 2.963, a od tog se broja 26,70 % uzgaja na području Splitsko-dalmatinske županije. Izuzev dvije najbrojnije izvorne pasmine hladnokrvnih konja, lipicanac predstavlja izvornu toplokrvnu pasminu konja čiji se uzgoj zasniva na ergelskom i zemaljskom dijelu. Ergelski je, izuzev ergela u privatnom vlasništvu, organiziran u državnim ergelama Đakovo i Lipik na koji otpada 11 % ukupne populacije od 2.166 grla lipicanske pasmine konja (HPA). Najveći dio kopitara uzgaja se u kontinentalnom dijelu Republike Hrvatske: Sisačko-moslavačkoj županiji, Gradu Zagrebu i Zagrebačkoj županiji te Osječko-baranjskoj županiji. Trendovi uzgoja konja u Republici Hrvatskoj su pozitivni.

Pregled broja kopitara od 2009. do 2013. godine

Izvor: HPA; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Pčelarstvo

Pčelarstvo Republike Hrvatske ima kvalitetnu prirodnu osnovu i dobro organizirane proizvođače. Različitost i bogatstvo biljnih vrsta omogućuje proizvodnju mnogih vrsta meda, a značajna je i proizvodnja voska, peluda, propolisa, matične mliječi i pčelinjeg otrova. Gospodarenje pčelinjim pašama te način iskorištavanja pčelinjih paša provodi se sukladno katastru pčelinjih paša (katastar određuje osnovni medonosni potencijal pojedinih vrsta pčelinje paše za područje svih općina u RH).

U 2013. godini u Republici Hrvatskoj je bilo 10.260 pčelara odnosno 14,64 % više nego u 2012. godini te 545.191 pčelinjih zajednica odnosno 14,04 % više nego u 2012. godini. Stalan porast broja pčelinjih zajednica može se zahvaliti potporama ovom sektoru, dobrom organiziranosti pčelara, potrebama tržišta i prirodnim bogatstvima kojima Republika Hrvatska raspolaže, a koja se u ovom slučaju manifestiraju kroz velike mogućnosti paše.

Uvoz meda u 2013. godini povećan je za 166 % u odnosu na 2012. godinu te iznosi 330 t. Izvoz meda smanjen je za 37 % u odnosu na 2012. godinu te iznosi 162 t u 2013. godini. Pokrivenost uvoza izvozom u 2013. godini bila je 105,7 %.

U ovom sektoru provode se tržišne mjere pomoći u skladu s nacionalnim pčelarskim programom. Posljednja godina u kojoj se provodio Nacionalni pčelarski program za razdoblje od 2011. do 2013. godine, bila je 2013. godina. Predmetni Nacionalni program u potpunosti je bio financiran iz sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske (ukupni iznos potpore u 2013. godini iznosio je 18.146.989,42 kn). Od 1. rujna 2013. počela je provedba Nacionalnog pčelarskog programa za razdoblje od 2014. do 2016. godine koji je 50 % financiran iz državnog proračuna RH te 50 % iz proračuna Europske unije. Navedenim programom predviđena je provedba šest mjera (Kontrola i suzbijanje varooze, Tehnička pomoć pčelarstvu, Racionalizacija troškova selećeg pčelarstva, Obnova pčelinjeg fonda, Primijenjena istraživanja u pčelarstvu i Kontrola kvalitete meda).

C.2.2. Cijene poljoprivrednih proizvoda (TISUP)

Žive životinje i meso

Cijene stoke na domaćem tržištu u 2013. godini u odnosu na 2012. godinu na godišnjoj razini bile su niže za 2 do 13 %, osim kod krava i svinja kod kojih su zabilježene oko 1 % više cijene.

TELAD

Trend cijena teladi u 2013. godini nije odstupao od onoga proteklih godina. Kontinuirani rast cijena i potražnje teladi prisutan je sve do kraja rujna, s najvišom prosječnom cijenom od 25,45 kn/kg zabilježenom u 24. tjednu. Od listopada pa do kraja godine cijene su pale do minimalne vrijednosti od 23,22 kn/kg, što je i najniža cijena za tu godinu. Prosječna otkupna cijena teladi simentalne pasmine (mase od 80 do 160 kg) u 2013. godini iznosila je 24,48 kn/kg i u odnosu na prosječnu cijenu od 25,03 kn/kg u 2012. godini niža je za 2,20 %.

ODOJCI

Uobičajeni trend cijena odojaka koji pratimo unazad nekoliko godina svojstven je i za 2013. godinu. Porast potražnje i cijena odojaka bilježimo u proljeće s najvišom prosječnom cijenom u svibnju od 19,48 kn/kg. Tijekom prve polovice 2013. godine prosječne mjesečne cijene odojaka bile su uglavnom niže od onih u 2012. godini, dok u drugoj polovici godine bilježimo više cijene. Otkupne cijene odojaka u 2013. godini bile su u gornjoj cjenovnoj razini u zadnjih deset godina. Prosječna cijena odojaka u 2013. iznosila je 16,48 kn/kg i gotovo je jednaka cijeni iz prethodne godine.

SVINJE

Otkupne cijene živih svinja na stočnim sajmovima i u otkupu u 2013. godini bile su među najvišima u zadnjih deset godina. Prosječna godišnja cijena svinja iznosila je 11,97 kn/kg i u odnosu na 2012. godinu ostala je gotovo identična. Prosječne mjesečne cijene u prvih osam mjeseci 2013. više su u odnosu na cijene iz istog razdoblja prethodne godine, dok su od rujna 2013. pa sve do kraja godine cijene niže od onih iz 2012. godine.

Veleprodajne cijene svinjskog mesa pratile su kretanje otkupnih cijena živih svinja bilježeći rastući trend tijekom 2013. godine. U odnosu na cijene iz 2012. godine, cijene svinjskih polovica bile su više od 3,44 %, a cijene milanskog reza niže 1 %.

JUNAD

Tijekom 2013. godine nastavlja se trend stabilnih cijena junadi na našem tržištu. Prosječna cijena živih bikova simentalne pasmine (mase veće od 450 kg) u 2013. godini iznosila je 13,71 kn/kg te je niža za 7,5 % u odnosu na prethodnu godinu.

Veleprodajne cijene junećeg mesa pratile su kretanje otkupnih cijena junadi i bilježe padajući trend tijekom 2013. godine. U odnosu na cijene u 2012. godini prosječne cijene junećih polovica i junećeg milanskog reza bile su niže za 1 do 3 %.

Žitarice i uljarice s prerađevinama

Promatrano u odnosu na isto razdoblje prošle godine, cijene žitarica u prvih pet mjeseci 2013. godine bile su više, dok su cijene žitarica i uljarica od rujna, s početkom nove žetve, pa do prosinca bile značajno niže. Rezultat je to očekivanih rekordnih prinosa na svjetskom tržištu. Uslijed naglog povećanja ponude dolaskom novog roda na tržište, dolazi i do pada cijena.

U prvih pet mjeseci 2013. godine cijene pšenice bile su druge najviše zabilježene cijene u posljednjih deset godina. Više cijene pšenice, u prvih pet mjeseci u godini, zabilježene su samo 2008. godine. U lipnju i srpnju 2013. je uslijedio pad cijena. Od srpnja do rujna cijene variraju, a od rujna do prosinca 2013. godine primjetan je rast veleprodajnih cijena pšenice. U prosincu 2013. godine cijene pšenice gotovo su dosegle razinu iz 2010. i 2011. godine, no nisu dosegle razinu iz 2012. godine. Rast cijena nakon žetve zabilježen je također i 2010. i 2012. godine. Maksimalna cijena pšenice u 2013. godini zabilježena je u veljači kada je cijena iznosila 1,86 kn/kg. Godišnji prosjek cijena pšenice u 2013. godini bio je niži od prosjeka 2012. i 2011. godine i iznosio je 1,24 kn/kg.

Cijene kukuruza u prvoj polovici 2013. na visokim su razinama, a u prvom tromjesečju zabilježene su maksimalne cijene unazad pet godina. Na jači pad cijena kukuruza u srpnju utjecali su terminski ugovori na hrvatskom tržištu. Od rujna do prosinca 2013. cijene kukuruza bile su stabilne i znatno niže od cijena iz prvog dijela godine, ali ipak na nivou prosjeka uspoređujući s desetogodišnjim prosjekom. Cijene brašna u 2013. godini su u drugom dijelu godine niže od cijena zabilježenih u prvoj polovici godine. Značajnije su pale samo cijene pšeničnog krmnog brašna.

Cijene soje u prvih osam mjeseci 2013. godine bile su na rekordno visokim razinama. Od rujna su cijene značajno pale. U zadnjem tromjesečju 2013. cijene soje bile su značajno niže od istog razdoblja prošle godine, ali više nego u istom razdoblju svih godina

od 2003. godine. Cijene sojine sačme slijedile su trend primarne sirovine te su u prvom polugodištu zabilježene maksimalne vrijednosti, ali su u drugom dijelu godine bile nešto niže. Cijene suncokreta u 2013. godini bile su na najnižim razinama u zadnjih pet godina.

Voće i povrće

Na hrvatskom tržištu cijene voća i povrća u 2013. godini bile su većinom na višim cjenovnim nivoima u odnosu na 2012. godinu.

VOĆE

U prvom kvartalu 2013. godine, promatrano u odnosu na cijelo razdoblje od 2008. do 2012. godine, bilježimo više cijene citrusa osim kod mandarina i najviši nivo cijena bilježimo kod limuna. Cijena jabuka sorte Idared, Jonagold i Golden delicious rasla je tijekom 2013. godine, do sredine rujna mjeseca odnosno nove berbe. U zadnjem kvartalu 2013. cijene jabuka Idared, Jonagold i Golden delicious bile su niže u odnosu na isti kvartal prethodne godine. Jabuke sorte Granny Smith bile su skuplje tijekom cijele 2013. godine u odnosu na 2012. godinu. U 2013. godini jedino su jabuke sorte Elstar bile jeftinije.

Prosječna cijena krušaka pratila je godišnji trend cijena. Kruške su također, kao i jabuke, zabilježile više cjenovne razine do razdoblja nove berbe (8. mjesec), promatrano u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Grožđe stolno bijelo i crno u 2013. godini bilo je neznatno skuplje u odnosu na prethodnu godinu.

U 2013. godini nivo cijena koštičavih vrsta voća: bresaka, nektarina, trešanja i šljiva bio je niži u odnosu na prethodnu. Vremenske prilike toplog i vlažnog proljeća posebno su pogodovale uzgoju dinja, lubenica i jagoda kod kojih bilježimo niže cijene u sezoni dozrijevanja u odnosu na prethodnu godinu.

POVRĆE

Kod povrća u 2013. godini bilježimo najviše povećanje cijena krumpira u odnosu na prethodnu godinu i prethodno petogodišnje razdoblje. Visoke razine cijena bilježimo kod crvenog luka i češnjaka. Cijene bijelog i šarenog graha u 2013. godini također su više u odnosu na prethodnu godinu i praćeno petogodišnje razdoblje.

Od plodovitog povrća cijene rajčice, paprike (tipa rog i babura), krastavaca i patlidžana do sredine godine bile su više u odnosu na cijene zabilježene u istom razdoblju prošle godine, a zatim slijede blago rastući trend cijena iz 2012. godine, no na nižim cjenovnim razinama.

U proljetnom i ljetnom uzgoju kelj, zeleni i crveni kupus imali su znatno više cijene u odnosu na prethodnu godinu, a u jesenskom dijelu cijene su bile na nešto nižim nivoima. Cijene zelenih salata puterice i kristalke imale su svoj maksimum sredinom svibnja mjeseca, a u jesenskom razdoblju čak su bile nešto niže u odnosu na prethodnu godinu. Sličan trend cijena ima mrkva, koja u praćenom razdoblju doseže maksimum u svibnju, a tek krajem rujna njezina cijena je niža u odnosu na 2012. godinu.

Od lisnatog povrća blitva je imala veće cjenovne razine gotovo kroz cijelu proizvodnu godinu. Cijene cvjetače, špinata i šampinjona ostale na razinama cijena iz prethodne četiri godine.

Agrarni inputi

Cijene poljoprivrednih inputa u 2013. godini u prosjeku su bile gotovo jednake prošlogodišnjima (niže za 0,1 % u odnosu na 2012. godinu).

Nešto više cijene u odnosu na prethodnu godinu primjetne su kod stočne hrane (2,1 %), održavanja zgrada (1,8 %), energije i maziva (1,5 %), sredstava za zaštitu bilja (1,4 %) i održavanja opreme (0,8 %). Cijene veterinarskih usluga na godišnjoj su razini bile jednake onima iz 2012. godine.

Niže cijene inputa u odnosu na prošlu godinu zabilježene su kod gnojiva (4 %), sjemena i sadnog materijala (1,7 %) i ostalih usluga (0,2 %).

Analiza cijena po pojedinim tromjesečjima pokazuje porast cijena inputa u poljoprivredi u prva dva tromjesečja u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 5,8 % u prvom odnosno za 3,5 % u drugom tromjesečju. U drugom dijelu godine došlo je do pada cijena inputa u poljoprivredi u odnosu na isto razdoblje prošle godine (3,3 % u trećem, odnosno 5,1 % u četvrtom tromjesečju). U prva dva tromjesečja u odnosu na isto razdoblje prethodne godine značajnije su porasle cijene stočne hrane, a u četvrtom tromjesečju cijene sjemena i sadnog materijala. Značajniji pad cijena u odnosu na isto razdoblje prošle godine zabilježen je kod sjemena i sadnoga materijala u trećem tromjesečju, stočne hrane u četvrtom tromjesečju te gnojiva u drugoj polovici godine.

U odnosu na baznu 2010. godinu cijene inputa u poljoprivredi porasle su u prosjeku za 20,3 %, a značajniji porast, više od 20 %, zabilježen je kod cijena sjemena i sadnog materijala, energije i maziva, gnojiva i stočne hrane.

C.2.3. Vanjskotrgovinska razmjena poljoprivredno-prehrambenih proizvoda

Članstvo RH u EU predstavlja veliki izazov za robnu razmjenu poljoprivredno-prehrambenih proizvoda. Ulaskom u EU postali smo dio velikog jedinstvenog unutarnjeg tržišta EU te nam je omogućen slobodan pristup tržištu svih članica EU. Međutim prestali su važiti ugovori o slobodnoj trgovini sa zemljama CEFTA-e, EFTA-e i Turskom što se nepovoljno odrazilo na izvoz poljoprivredno-prehrambenih proizvoda RH na ova tržišta (poglavito na tržišta zemalja CEFTA-e) te u konačnici i na rast udjela deficita poljoprivredne razmjene u ukupnom robnom deficitu Republike Hrvatske.

U 2013. godini uvezeno je poljoprivredno-prehrambenih proizvoda u vrijednosti od 2.127,8 milijuna EUR, a izvezeno je poljoprivredno-prehrambenih proizvoda u vrijednosti od 1.205,1 milijuna EUR, čime je ostvaren deficit od 922,7 milijuna EUR.

U ukupnoj bilanci robne razmjene RH, bilanca vanjskotrgovinske razmjene poljoprivredno-prehrambenih proizvoda u 2013. godini činila je 13,3 %. Premda nije riječ o visokom udjelu poljoprivrede u ukupnoj vrijednosti robnog deficita, uočava se da je u 2013. godini nastavljen trend rasta udjela deficita razmjene poljoprivredno-prehrambenih proizvoda u deficitu ukupne robne razmjene iz prethodne godine

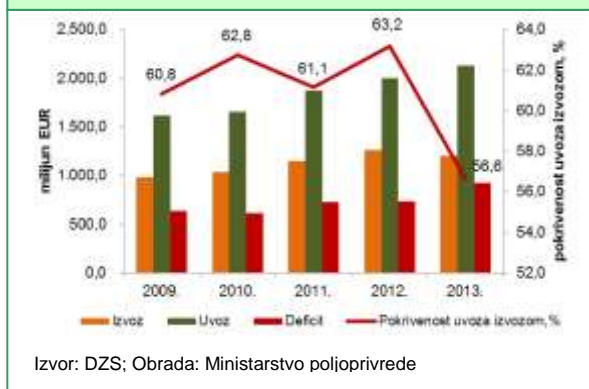
Pokrivenost uvoza izvozom poljoprivredno-prehrambenih proizvoda u 2013. godini iznosila je 56,6 % i manja je od pokrivenosti uvoza izvozom za ostale proizvode vanjskotrgovinske razmjene. Također je pokrivenost uvoza izvozom poljoprivredno-prehrambenih proizvoda u 2013. godini bila najniža u periodu od 2009. godine.

U odnosu na prethodnu 2012. godinu, u 2013. godini izvoz poljoprivredno-prehrambenih proizvoda, iskazano količinski je manji za 10 %, a vrijednosno za 5 %. Promatrano u istom razdoblju, uvoz poljoprivredno-prehrambenih proizvoda iskazano količinski i vrijednosno veći je 6 %. Deficit razmjene poljoprivredno-prehrambenih proizvoda u istom je razdoblju povećan 25 %, dok je pokrivenost uvoza izvozom smanjena za 6,5 postotnih poena.

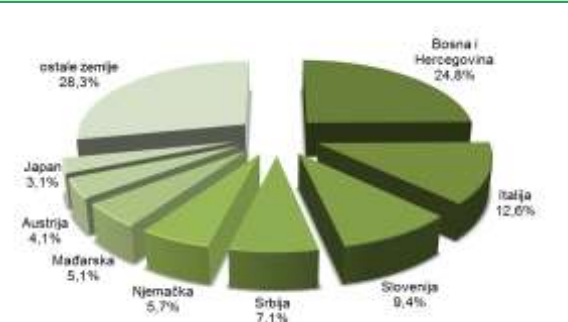
U 2013. godini u strukturi ukupne razmjene poljoprivredno-prehrambenih proizvoda najviše se trgovalo sa zemljama EU-a i CEFTA-e. Sa zemljama EU-a ostvareno je 67 % ukupne vrijednosti razmjene poljoprivredno-prehrambenih proizvoda, dok je sa zemljama CEFTA-e ostvareno 21 %. U razmjeni sa zemljama CEFTA-e ostvaren je suficit od 256,8 milijuna EUR, dok je u razmjeni sa zemljama EU-a ostvaren deficit u iznosu od 1.121,3 milijuna EUR.

U 2013. godini RH je izvozila poljoprivredno-prehrambene proizvode u 114 zemalja. Najviše poljoprivredno-prehrambenih proizvoda izvezeno je u Bosnu i Hercegovinu (vrijednost izvoza RH u Bosnu i Hercegovinu tijekom 2013. godine iznosila je 298,6 milijuna EUR i u ukupnom izvozu čini 24,8 %), Italiju (vrijednost izvoza RH u Italiju u 2013. godini iznosila je 151,4 milijuna EUR i u ukupnom izvozu čini 12,6 %), Sloveniju (vrijednost izvoza RH u Sloveniju u 2013. godini iznosila je 112,9 milijuna EUR i u ukupnom izvozu čini 9,4 %), Srbiju (vrijednost izvoza RH u Srbiju u 2013. godini iznosila je 85,1 milijuna EUR i u ukupnom izvozu čini 7,1 %) i Njemačku (vrijednost izvoza RH u Njemačku u 2013. godini iznosila je 69,1 milijuna EUR i u ukupnom izvozu čini 5,7 %). Među deset najvažnijih izvoznih tržišta Republike Hrvatske u 2013. godini bili su još Mađarska, Austrija, Japan, Makedonija i Crna Gora. Vrijednost izvoza Republike Hrvatske u deset najvažnijih izvoznih zemalja čini 76,9 % ukupne vrijednosti izvoza poljoprivredno-prehrambenih proizvoda. Također je rang prvih šest zemalja s kojima je ostvarena najveća vrijednost izvoza poljoprivredno-prehrambenih proizvoda u prosjeku prethodnog četverogodišnjeg razdoblja (razdoblje od 2009. do 2012. godine) jednak kao i 2013. godine.

Vanjskotrgovinska razmjena poljoprivredno-prehrambenih proizvoda Republike Hrvatske od 2009. do 2013. godine

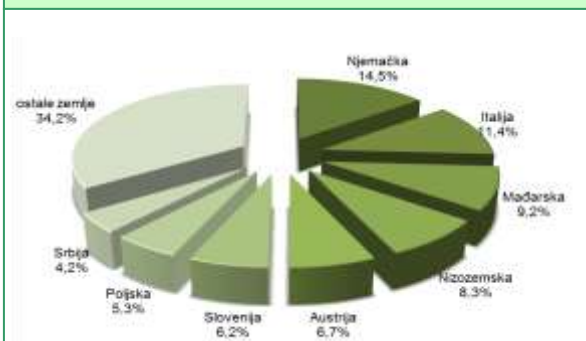
Najznačajnija izvozna tržišta poljoprivredno-prehrambenih proizvoda Republike Hrvatske u 2013. godini

Izvor: DZS; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

U 2013. godini Republika Hrvatska je uvozila poljoprivredno-prehrambene proizvode iz 125 zemalja. U toj se godini najviše poljoprivredno-prehrambenih proizvoda uvezilo iz: Njemačke (vrijednost uvoza iz Njemačke u RH u 2013. godini iznosila je 309 milijuna EUR i u ukupnom uvozu čini 14,5 %), Italije (vrijednost uvoza iz Italije u RH u 2013. godini iznosila je 243,2 milijuna EUR i u ukupnom uvozu čini 11,4 %), Mađarske (vrijednost uvoza iz Mađarske u RH u 2013. godini iznosila je 195,3 milijuna EUR i u ukupnom uvozu čini 9,2 %), Nizozemske (vrijednost uvoza iz Nizozemske u RH u 2013. godini iznosila je 176,5 milijuna EUR i u ukupnom uvozu čini 8,3 %) i Austrije (vrijednost uvoza iz Austrije u RH u 2013. godini iznosila je 143,1 milijuna EUR i u ukupnom uvozu čini 6,7 %). Među deset najvažnijih uvoznih tržišta poljoprivredno-prehrambenih proizvoda Republike Hrvatske bili su Slovenija, Poljska, Srbija, Bosna i Hercegovina i Španjolska. Vrijednost uvoza iz navedenih zemalja činila je 73,4 % ukupne vrijednosti uvoza poljoprivredno-prehrambenih proizvoda u RH.

Najvažnija uvozna tržišta Republike Hrvatske poljoprivredno-prehrambenim proizvodima u 2013. godini

Izvor: DZS; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

U 2013. godini najvažniji izvozni proizvodi RH, promatrano na razini oznake carinske tarife hs 6, jesu:

1. Pšenica i suražica (osim za sjetvu i tvrde pšenice),
2. Šećer od šećerne trske ili šećerne repe i kemijski čista saharoza, u krutom stanju (osim šećera od šećerne trske ili šećerne repe, koji sadrži dodane arome ili tvari za bojenje i sirovog šećera),
3. Prehrambeni proizvodi što nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu (osim koncentrata bjelanjčevina i teksturiranih bjelanjčevinastih tvari),
4. Pripravci za umake i pripremljeni umaci; miješani začini i začinska sredstva (osim umaka od soje, ketchupa od rajčice i drugih umaka od rajčice, gorušice, brašna od gorušice) te
5. Cigarete koje sadrže duhan.

Navedeni proizvodi čine 24,1 % vrijednosti izvoza poljoprivredno-prehrambenih proizvoda Republike Hrvatske. Među deset najvažnijih izvoznih proizvoda ulaze i svježa ili rashlađena plavoperajna tuna, proizvodi za prehranu dojenčadi i male djece, pivo dobiveno od slada, pripravci koji se koriste u prehrani životinja (osim hrane za pse i mačke, pripremljene u pakiranju za pojedinačnu prodaju) i suncokretovo sjeme, uključujući lomljeno. Deset najvažnijih izvoznih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda čini 37,5 % ukupne vrijednosti izvoza poljoprivredno-prehrambenih proizvoda iz RH.

Najvažniji izvozni poljoprivredno-prehrambeni proizvodi Republike Hrvatske u 2013. godini

Izvor: DZS; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

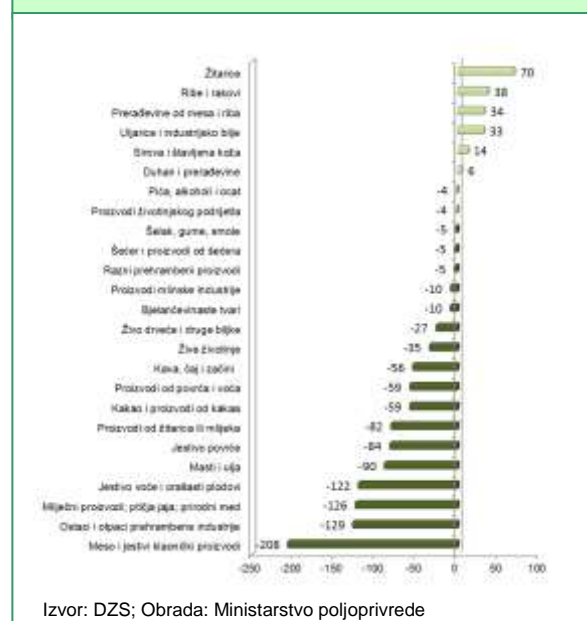
U 2013. godini najvažniji uvozni proizvodi Republike Hrvatske, promatrano na razini oznake carinske tarife hs 6, jesu:

1. Prehrambeni proizvodi nespomenuti niti uključeni na drugom mjestu (osim koncentrata bjelančevina i teksturiranih bjelančevinastih tvari),
2. Smrznuto svinjsko meso (osim trupova i polovica, šunke, plečki i komada od njih, bez kostiju),
3. Mlijeko i vrhnje, s više od 1% masti do uključno 6% masti, nekonzentrirani, bez dodanog šećera i ostalih sladila,
4. Uljane pogače i ostali kruti ostaci dobiveni pri ekstrakciji ulja od soje, nemljeveni, mljeveni ili peletirani te
5. Živa goveda (osim čistokrvnih za rasplod).

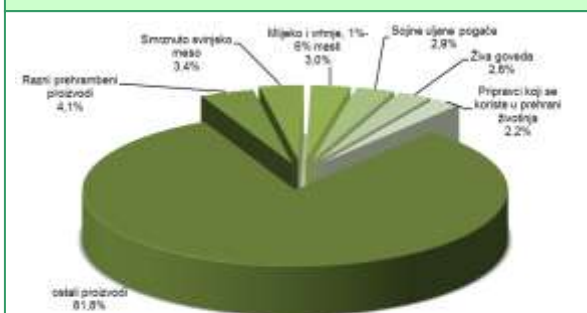
Uvoz poljoprivredno-prehrambenih proizvoda heterogeniji je od izvoza te navedeni proizvodi čine 16 % vrijednosti uvoza poljoprivredno-prehrambenih proizvoda. Među deset najvažnijih uvoznih proizvoda su i pripravci za prehranu životinja (osim hrane za pse i mačke, pripremljene u pakiranja za pojedinačnu prodaju), svježe ili rashlađeno svinjsko meso, cigarete koje sadrže duhan, kruh, kolači, torte, keksi i ostale pekarske prerađevine, te ostali sirevi (osim svježeg sira, uključno sir od surutke, nefermentirani, skuta, sir obrađeni, prošaran plavom plijesni, i ribani ili u prahu). Deset najvažnijih uvoznih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda čini 26,2 % ukupne vrijednosti uvoza poljoprivredno-prehrambenih proizvoda u Republici Hrvatskoj.

Gledano po skupinama proizvoda oznake carinske tarife hs 2, najveći je suficit u 2013. godini ostvaren izvozom žitarica (70,31 milijuna EUR), riba i rakova (38,36 milijuna EUR), prerađevina od mesa i ribe (33,51 milijuna EUR), sjemena uljarica i industrijskog bilja (33,02 milijun EUR), sirove i štavljene kože (13,73 milijuna EUR) te duhana i duhanskih prerađevina (6,36 milijuna EUR).

Trgovinska bilanca razmjene poljoprivredno-prehrambenih proizvoda po najvažnijim skupinama u 2013. godini

Najvažniji uvozni poljoprivredno-prehrambeni proizvodi Republike Hrvatske u 2013. godini

D. INSPEKCIJA U POLJOPRIVREDI

D.1. Godišnje izvješće o radu Sektora inspekcija u poljoprivredi u 2013. godini

Djelokrug rada pojedinih inspekcija u poljoprivredi

Sektor inspekcija u poljoprivredi, Uprave poljoprivrede i prehrambene industrije obavljao je u 2013. godini inspekcijske, upravne i druge poslove vezane uz nadzor nad provođenjem zakona, drugih propisa i općih akata u nadležnosti poljoprivredne inspekcije, inspekcije za kakvoću hrane, stočarske inspekcije i vinarske inspekcije. Inspekcije u poljoprivredi u 2013. godini bile su nadležne za obavljanje nadzora nad primjenom sljedećih zakona i vezanih propisa Europske unije: Zakona o poljoprivredi („Narodne novine“, broj 149/09, 127/10, 50/12 i 120/12), Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“, broj 152/08, 25/09, 153/09, 21/10, 124/10, 39/11 – odluka Ustavnog suda RH i 63/11), Zakona o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“, broj 39/2013), Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju („Narodne novine“, broj 120/12 i 136/12), Zakona o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju („Narodne novine“, broj 80/13), Zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda („Narodne novine“, broj 149/09, 22/11 i 120/12), Zakona o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda („Narodne novine“, broj 82/2013), Zakona o uskladištenju i skladišnici za žitarice i industrijsko bilje („Narodne novine“, broj 79/09 i 124/11), Zakona o hrani („Narodne novine“, broj 46/07, 84/08 i 55/11); Zakona o hrani („Narodne novine“, broj 81/13), Zakona o kontaminantima („Narodne novine“, broj 39/13), Zakona o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda („Narodne novine“, broj 139/10), Zakona o provedbi Uredbe Vijeća (EZ) br. 834/2007 o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda („Narodne novine“, broj 80/2013), Zakona o duhanu („Narodne novine“, broj 69/99 i 22/2002), Zakona o gnojivima i poboljšivačima tla („Narodne novine“, broj 163/03 i 40/07), Zakona o provedbi Uredbe (EZ) br. 2003/2003 o gnojivima („Narodne novine“, broj 81/2013), Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja

(„Narodne novine“, broj 140/05, 35/08, 25/09, 124/10 i 55/11), Zakona o sredstvima za zaštitu bilja („Narodne novine“, broj 70/05), Zakona o provedbi Uredbe (EZ) br. 1107/2009 o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja („Narodne novine“, broj 80/13), Zakona o genetski modificiranim organizmima („Narodne novine“, broj 70/05, 137/09 i 28/13), Zakona o službenim kontrolama koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja („Narodne novine“, broj 81/13), Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu („Narodne novine“, broj 81/2013), Zakona o oznakama izvornosti, oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama tradicionalnog ugleda poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda („Narodne novine“, broj 50/12), Zakona o suzbijanju zlouporabe opojnih droga („Narodne novine“, broj 107/01, 87/02, 163/03, 141/04, 40/07, 149/09 i 84/11), Zakona o stočarstvu („Narodne novine“, broj 70/97, 36/98, 151/03 i 132/06), Zakona o zaštiti životinja („Narodne novine“, broj 135/2006 i 37/2013), Zakona o vinu („Narodne novine“, broj 96/2003, 25/2009, 22/2011 i 55/2011) i Zakona o inspekcijama u poljoprivredi („Narodne novine“, broj 93/13) te propisa donesenih na temelju citiranih zakona.

Poljoprivredna inspekcija i inspekcija za kakvoću hrane

Nadzorom poljoprivredne inspekcije i inspekcije za kakvoću hrane bila je obuhvaćena:

- provedba mjera poljoprivredne politike, korištenje novčanih potpora u poljoprivredi i ribarstvu,
- zaštita, korištenje i raspolaganje poljoprivrednim zemljištem,
- kakvoća, označavanje i promet gnojiva i poboljšivača tla,
- kakvoća, promet i primjena sredstava za zaštitu bilja te sprečavanje štetnih posljedica od primjene sredstava za zaštitu bilja po zdravlje ljudi, životinja, bilja i okoliša,
- proizvodnja i promet te kakvoća sjemena i sadnog materijala,
- uređenost odnosa u proizvodnji, otkupu, obradi i prometu duhana,

- proizvodnja ekoloških poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda,
- hrana i hrana za životinje,
- kao i područje genetskih modificiranih organizama u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji.

Stočarska inspekcija

Nadzorom stočarske inspekcije bila je obuhvaćena:

- proizvodnja i trgovina uzgojno valjanih životinja,
- oplođivanje domaćih životinja,
- zoohigijenski uvjeti držanja domaćih životinja,
- zaštita okoliša u uzgoju,
- iskorištavanje domaćih životinja,
- proizvodnja hrane za životinje,
- kakvoća proizvoda životinjskog podrijetla,
- korištenje rasplodnjaka u prirodnom pripustu,
- proizvodnja sjemena, jajnih stanica i zametaka,
- zaštita izvornih i zaštićenih pasmina,
- proizvodnja novih pasmina, sojeva i hibrida te
- zaštita životinja.

Pored redovnih poslova nadzora inspektori su nadzirali provedbu propisa o uporabi bikova u prirodnom pripustu u sustavu uzgoja krava dojlja, a kroz postupke uzimanja uzoraka hrane za životinje i meda kontrolirana je kakvoća tih proizvoda u primarnoj proizvodnji i pripadajućim djelatnostima. Također je redovnim kontrolama obuhvaćeno klanje goveda, svinja, ovaca i koza.

Vinarska inspekcija

Nadzorom vinarske inspekcije bio je obuhvaćen:

- pregled nasada vinove loze glede sortnog sastava, berbe, količine i kakvoće grožđa,
- pregled prostora i sredstava za proizvodnju vina i drugih proizvoda od grožđa i vina te voćnih vina,
- pregled količine i kakvoće proizvedenog vina i drugih proizvoda od grožđa i vina, voćnih vina te drugih proizvoda od voća i voćnog vina,
- pregled poslovnih knjiga, isprava, evidencija i svih propisanih uvjeta glede proizvodnje grožđa, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina te voćnih vina,

kao i drugih proizvoda od voća i voćnog vina,

- uređenja tržišta vina, zaštićenih oznaka izvornosti, zaštićenih oznaka zemljopisnog podrijetla, tradicionalnih izraza i označavanja.

Stanje i djelovanje inspekcija u području poljoprivrede

Uvjeti rada inspekcija u poljoprivredi u posljednje četiri godine značajno su poboljšani, prvenstveno vezano za nabavku službenih automobila, uredske i informatičke opreme i druge opreme potrebne za rad inspektora.

U 2013. godini inspektori su imali osigurana sredstva za laboratorijske analize uzoraka, kao i novčana sredstva za neophodne geodetske usluge i izvršenje inspekcijskih rješenja.

Određeni je broj inspektora i u 2013. godini sudjelovao na stručnim i znanstvenim seminarima koje već tradicionalno pod pokroviteljstvom Ministarstva organizira Hrvatsko agronomsko društvo i Hrvatsko društvo biljne zaštite.

Tijekom 2013. godine inspektorice Sektora sudjelovale su na edukacijama koje su organizirane u sklopu programa "Better Training for Safer Food", a koje financira Europska Komisija, i to na treningu "Sastav hrane i informacije o hrani" i na treningu „Training course on Quality Schemes“ - "Organska poljoprivreda", i treningu vezanom uz proizvode sa zaštićenim oznakama.

Aktivnosti i mjere inspekcija u poljoprivredi u 2013. godini

S obzirom na brojne specifičnosti u pojedinim područjima inspekcijskog nadzora posebnim zakonom određeni su poslovi, način rada i postupanja inspektora, kao i uvjeti za obavljanje poslova inspektora.

Inspekcijskom nadzoru u području poljoprivrede podliježe oko 540 000 objekata u vlasništvu ili posjedu mnogobrojnih pravnih i fizičkih osoba. Objekti nadzora su:

- poljoprivredno zemljište,
- objekti na kojima se odvija subvencionirana poljoprivredna i ribarska proizvodnja,

- skladišta i prodavaonice sjemena, sadnog materijala i mineralnih gnojiva,
- poljoprivredne ljekarne,
- nasadi vinove loze,
- poslovne prostorije i sredstva za proizvodnju, preradu, doradu, njegu i punjenje te sredstva u kojima se prevozi vino i drugi proizvodi od grožđa i vina te voćna vina,
- objekti za proizvodnju, odabiranje i trgovinu uzgojno valjanih životinja, proizvodnju i promet genetskog materijala,
- objekti za proizvodnju meda te
- objekti za proizvodnju i trgovinu stočne hrane.

Aktivnosti inspekcija u području poljoprivrede, tijekom 2013. godine bile su sustavne i sveobuhvatne. Izvršeno je 14.162 inspekcijskih nadzora, pri čemu je obavljeno 15.563 inspekcijska pregleda i sastavljeno 15.055 inspekcijskih zapisnika o očevidu.

U slučajevima utvrđenih nepravilnosti inspektori su donosili rješenja kojima su naređivali otklanjanje nedostataka, povrat ostvarenih potpora te su poduzimali mjere odgovornosti.

Donijeto je 1.480 prvostupanjskih rješenja kojima je naređeno otklanjanje raznih nepravilnosti.

Inspektori su podnijeli 642 optužna prijedloga nadležnim prekršajnim sudovima i donijeli 6 prekršajnih naloga.

Prekršajni su sudovi u 2013. godini riješili 793 zahtjeva i izrekli 642 kazni.

Poslove inspektora u poljoprivredi u izvještajnom su razdoblju obavljali načelnik Sektora i 99 inspektora.

Prema svojim specijalnostima, inspektori u Ministarstvu izrađivali su nacрте rješenja o žalbama na prvostupanjska rješenja, sudjelovali u radu povjerenstava za izradu nacрта prijedloga zakona i provedbenih propisa.

Najznačajnije aktivnosti odvijale su se na usmjeravanju i usklađivanju rada inspektora koji obavljaju prvostupanjski inspekcijski nadzor, davanju stručnih mišljenja, pojašnjenja i uputa, izradi naputaka za provedbu ciljanih akcija po nalogu Ministarstva te izradi izvješća o provedbi istih.

U 2013. godini provedene su slijedeće ciljane akcije:

1. Inspekcijski nadzor nad korisnicima potpore dohotku u 2012. godini,
2. Inspekcijski nadzor sjemena poljoprivrednog bilja na tržištu radi utvrđivanja možebitnog sadržaja GMO-a, uz uzimanje uzoraka
3. Inspekcijski nadzor kakvoće sjemena stavljenog na tržište 2013. godine – ciljani nadzor, uz uzimanje 350 uzoraka sjemena,
4. Inspekcijski nadzor kakvoće i označavanja NPK mineralnih gnojiva kod proizvođača, uvoznika i u prometu – proljeće 2013. godine - ciljana kontrola uz uzimanje 35 uzoraka NPK mineralnih gnojiva,
5. Inspekcijski nadzor prema Programu postregistracijske kontrole sredstava za zaštitu bilja u 2013. godini,
6. Inspekcijski nadzor prema Inspekcijskom planu postregistracijske kontrole sredstava za zaštitu bilja u 2013. godini,
7. Inspekcijski nadzor pravilne primjene sredstava za zaštitu bilja kod korisnika sredstava za zaštitu bilja,
8. Inspekcijski nadzor udovoljavanja uvjetima za ostvarivanje potpore – izravna plaćanja u stočarstvu i potpora za očuvanje izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja po zahtjevima podnesenim u 2012. godini,
9. Inspekcijski nadzor održavanja poljoprivrednog zemljišta sposobnim za poljoprivrednu proizvodnju i obrade obradivog poljoprivrednog zemljišta te provođenja mjera osiguranja zaštite od požara u 2013. godini,
10. Inspekcijski nadzor nad korisnicima potpore kapitalnim ulaganjima kod korisnika kojima su donesene Odluke o odobrenju isplate potpore kapitalnom ulaganju u poljoprivredi u 2011. godini,
11. Inspekcijski nadzor kakvoće i označavanja NPK mineralnih gnojiva kod proizvođača, uvoznika i u prometu – jesen 2013. godine - ciljana kontrola uz uzimanje 25 uzoraka NPK mineralnih gnojiva,
12. Inspekcijski nadzor udovoljavanja uvjetima za poticaje u slatkovodnom ribarstvu i morskom ribarstvu za 2012. godinu i za I. i II. kvartal 2013. godine,
13. Inspekcijski nadzor usklađenosti voća i povrća koje se stavlja na tržište RH s propisanim tržišnim standardima,

14. Inspekcijski nadzor integrirane proizvodnje u 2013. godini,
15. Ciljani nadzor uz uzimanje uzoraka merkantilnog kukuruza u primarnoj proizvodnji radi određivanja prisutnosti plijesni roda *Aspergillus* i *Fusarium* i aflatoksina AFT B1 i ukupnih AFT,
16. Inspekcijski nadzor kod korisnika posebnih mjera pomoći za sektor pčelarstva u 2012. godini,
17. Nadzor provedbe uzgojnih Programa simentalskog i holstein goveda (nadzor rada Središnjih saveza uzgajivača),

Pregled najznačajnijih aktivnosti inspekcija u poljoprivredi temeljem pojedinih zakona u 2013. godini

Poljoprivredna inspekcija i inspekcija za kakvoću hrane

Temeljem Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju te propisa donesenih temeljem istog, poljoprivredni su inspektori obavili 3.031 inspekcijski nadzor, odnosno 3.096 inspekcijskih pregleda i donijeli 116 rješenja.

Gore navedenim inspekcijskim pregledima obuhvaćeno je 2.817 korisnika potpora pri čemu je ukupna vrijednost nadziranih potpora iznosila 238.633.110,29 kn.

S obzirom na strukturu potpora, nadzorima je obuhvaćeno:

- 1.452 korisnika mjera ruralnog razvoja (852 korisnika potpore dohotku, 439 korisnika potpore za kapitalna ulaganja u poljoprivredi i 161 korisnika potpora za integriranu poljoprivrednu proizvodnju);
- 1.322 korisnika izravnih plaćanja u biljnoj proizvodnji, stočarstvu i potpora za očuvanje izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja po zahtjevima podnesenim u 2012. godini.
- 43 korisnika poticaja u slatkovodnom i morskom ribarstvu

Kao što je naprijed navedeno, inspektori su donijeli 116 rješenja, i to:

- 63 rješenja kojima su pravnim i fizičkim osobama rješenjima utvrdili da kao korisnici potpore ne udovoljavaju uvjetima za isplatu,
- 41 rješenje kojima su pravnim i fizičkim osobama, korisnicima potpora naređivali povrat nezakonito ostvarenih novčanih

sredstava na posebni žiroračun Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju te

- 12 rješenja vezanih na isticanje načina financiranja projekta i sl.

Navedenim je rješenjima spriječena isplata i naređeno za povrat ukupno 9.355.058,32 kn (6.763.073,15 kn + 2.591.985,17 kn), što iznosi 3,9 % od ukupne vrijednosti nadziranih potpora, koja iznosi 238.633.110,29 kn.

Temeljem Zakona o poljoprivrednom zemljištu poljoprivredni su inspektori najviše nadzora obavili na okolnost održavanja poljoprivrednog zemljišta sposobnim za poljoprivrednu proizvodnju u sklopu ciljanog nadzora i po brojnim predstavkama građana o zakorovljenosti (posebice ambrozijom), kako privatnog jednako tako i poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države. Po utvrđivanju zakorovljenosti inspektori su rješenjem naređivali uništavanje korova, odnosno održavanje poljoprivrednog zemljišta sposobnim za poljoprivrednu proizvodnju. Poljoprivredna je inspekcija temeljem Zakona o poljoprivrednom zemljištu obavila 1.546 inspekcijskih nadzora, odnosno 1.992 inspekcijska pregleda te je donijela 489 prvostupanjskih rješenja i podnijela 74 optužna prijedloga.

Po predstavkama fizičkih i pravnih osoba o bespravnom posjedu i korištenju državnog poljoprivrednog zemljišta, poljoprivredni su inspektori utvrđivali činjenice na navedene okolnosti te zapisnike o utvrđenom stanju dostavljali nadležnim Općinskim državnim odvjetništvima i Agenciji za poljoprivredno zemljište poradi pokretanja postupaka zbog smetanja posjeda i nadoknade štete. Valja istaknuti da je do uzurpacija poljoprivrednog zemljišta u državnom vlasništvu i do ulaska u bespravni posjed uglavnom dolazilo zbog još uvijek nedonešenih programa raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države od pojedinih jedinica lokalne samouprave i zbog neprovođenja natječaja. Također, poljoprivredni su inspektori utvrđivali činjenice na navedene okolnosti prema traženju Državnog odvjetništva Republike Hrvatske.

Temeljem Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja u okviru provedene ciljane kontrole inspektori su uzeli 339 uzoraka sjemena za laboratorijske analize radi utvrđivanja je li sjeme koje se stavlja na tržište

udovoljava minimalnim zahtjevima kvalitete propisane citiranim Zakonom i podzakonskim propisima. Utvrđeno je da od 339 uzoraka sjemena, 22 uzorka ne udovoljava minimalnim zahtjevima kvalitete.

Nadalje, temeljem Zakona o genetski modificiranim organizmima inspektori su uzeli 51 uzorak sjemena poljoprivrednog bilja (šećerna repa, kukuruz, suncokret, soja i uljana repica) radi određivanja možebitnog sadržaja GMO-a. Rečeni uzorci poljoprivrednog sjemena uzeti su kod najznačajnijih domaćih i stranih selekcijskih tvrtki koje stavljaju u promet sjeme na tržištu Republike Hrvatske.

Uzorci su dostavljeni na analizu Hrvatskom Zavodu za javno zdravstvo iz Zagreba, koji je svaki uzorak ocijenio s konačnom ocjenom: uzorak odgovara.

Poljoprivredna inspekcija je u području pravilne primjene sredstava za zaštitu bilja provela inspekcijske nadzore temeljem Zakona o provedbi Uredbe (EZ) br. 1107/2009 o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja, Zakona o sredstvima za zaštitu bilja, Zakona o službenim kontrolama koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja i Zakona o hrani i to 1.162 inspekcijska nadzora, temeljem kojih je donijela 178 rješenja i podnijela 35 optužna prijedloga.

U okviru nadzora pravilne primjene sredstava za zaštitu bilja poljoprivredna inspekcija uzela je uzorke povrća radi određivanja prisutnosti sredstava za zaštitu bilja. Uzorci su uzimani u tehnološkoj zriobi u primarnoj proizvodnji - u polju u tijeku berbe ili neposredno nakon berbe odnosno prije plasiranja na tržište. Ukupno je uzeto 25 uzoraka: 12 uzoraka salate, 10 uzoraka kupusa, 1 uzorak kelja, 1 uzorak mrkve i 1 uzorak brokule. U 7 uzoraka salate utvrđena je prisutnost aktivnih tvari koje imaju dozvolu primjene na salati. U 3 uzorka salate utvrđena je prisutnost aktivnih tvari koje nemaju dozvolu primjene na salati. Aktivne tvari koje su nađene u uzorcima u dozvoljenim su granicama MDK.

Poljoprivredna inspekcija donijela je upravne mjere i poduzela mjere odgovornosti.

Poljoprivredni inspektori su prema Inspekcijskom planu postregistracijske kontrole sredstava za zaštitu bilja za 2013. godinu i Programu postregistracijske kontrole sredstava za zaštitu bilja u 2013. godini ukupno uzeli u prometu 83 uzorka sredstava za zaštitu bilja. Svi uzorci imaju

ispravna svojstva u skladu s rješenjima o dozvoli za promet i primjenu sredstava za zaštitu bilja izdanim od Ministarstva poljoprivrede.

Nadalje, temeljem Zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda i Zakona o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda, vezano za usklađenost voća i povrća s propisanim tržišnim standardima u 2013. godini poljoprivredna inspekcija obavila je inspekcijske nadzore kod ukupno 130 trgovaca voćem i povrćem. Podnesena su 3 optužna prijedloga za pokretanje prekršajnog postupka.

Tijekom 2013. godine poljoprivredna inspekcija obavila je 966 kontrola i izdala 966 Certifikata o usklađenosti voća i povrća s propisanim tržišnim standardima.

Inspekcija za kakvoću hrane temeljem Zakona o hrani obavila je 148 inspekcijskih nadzora, odnosno 183 pregleda te je donijela 25 rješenja za otklanjanje nepravilnosti i podnijela 17 optužnih prijedloga nadležnom prekršajnom sudu.

Također, inspekcija za kakvoću hrane uzela je 58 uzoraka hrane za analizu kakvoće (15 uzoraka sira, 13 uzoraka meda, i 10 uzoraka žitarica, mlinskih i pekarski proizvoda itd.).

U 11 slučajeva utvrđena je nesukladnost uzoraka.

Stočarska inspekcija

Temeljem Zakona o stočarstvu, Zakona o zaštiti životinja, Zakona o hrani i Zakona o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda stočarski su inspektori obavili 1.754 inspekcijskih pregleda o čemu su sastavili 1.724 zapisnika, donijeli 148 rješenja za otklanjanje uočenih povreda propisa te podnijeli 238 optužna prijedloga za pokretanje prekršajnih postupka.

Pored redovnih poslova nadzora, stočarski inspektori su temeljem Zakona o hrani obavili 97 nadzora klasiranja goveđih, svinjskih i ovčjih trupova te polovica pregledali 467,32 t mesa. U tim nadzorima nije bilo utvrđenih nepravilnosti.

Problematika neovlaštenog ulaska i korištenja tuđeg posjeda, odnosno tuđeg poljoprivrednog zemljišta, odnosno neovlašteno korištenje posjeda i zemljišta izbjeglica, kao i neovlaštenog korištenja državnog poljoprivrednog i šumskog zemljišta naročito je izražena na području Ličko-senjske, Splitsko-dalmatinske, Šibensko-kninske županije,

a manjim dijelom na području Primorsko-goranske i Istarske županije. Ovo je vrlo složena problematika, a njeno rješavanje usko je povezano s rješavanjem vlasništva odnosno posjeda poljoprivrednog zemljišta, kao i odnosa uzgajivača prema tehnološkim postupcima u uzgoju i zaštiti, odnosno dobrobiti domaćih životinja. Naime, tradicionalan uzgoj na pašnjačkim površinama pretpostavlja legalno korištenje zemljišta (vlasništvo, zakup, koncesija) na pregonskim pašnjacima, a što podrazumijeva da su životinje u ograđenom prostoru ili pod nadzorom vlasnika ili posjednika (pastira), a ne da je stoka na ispaši, odnosno u slobodnom uzgoju bez nadzora.

Pored toga, značajna aktivnost tijekom 2013. godine stočarske inspekcije bila je i u nadzoru držanja pčela temeljem Pravilnika o držanju pčela i katastru pčelinje paše („Narodne novine“, broj 18/2008, 29/2013 i 42/2013).

Tijekom inspeksijskih postupanja uzeto je 38 uzoraka meda i hrane za životinje za analizu utvrđivanja njihove kakvoće u primarnoj proizvodnji i pripadajućim djelatnostima temeljem Zakona o hrani.

Vinarska inspekcija

Tijekom 2013. godine vinarska inspekcija obavila je ukupno 1.297 inspeksijskih nadzora, obavila 1.386 inspeksijskih pregleda i sačinila 1.584 zapisnika o pregledu, donijela 107 prvostupanjskih rješenja, podnijela 70 optužnih prijedloga i izdala 5 prekršajnih naloga. Navedenim inspeksijskim nadzorima obuhvaćena je proizvodnja od ukupno 51.705.026 l vina i drugih proizvoda od grožđa i vina i voćnih vina (od toga 51.241.546 l vina). Inspektori su uzeli 99 uzorka vina od ukupno 1.880.755 l vina.

Poradi odredbe članka 36. Zakona o vinu vinarska inspekcija uzima uzorke tehnološki nedovršenih vina. Fizikalno-kemijskom analizom i senzornom procjenom od ukupno 1.880.755 l analiziranog vina neznatna količina vina morala je proći još određenu doradu, a 83.800 l nije udovoljavalo propisanim parametrima kategorije kakvoće za koju vino pretendira, obzirom da se vina tek po rješenju HCPHS-a svrstavaju u kategoriju kakvoće u kojoj mogu ići na tržište.

Prema Zakonu o vinu, inspeksijski nadzor vina u prometu provodili su inspektori Državnog inspektorata.

D.2. Godišnje izvješće o radu Sektora veterinarske inspekcije u 2013. godini

Unutar Sektora veterinarske inspekcije Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane ustrojene su Služba veterinarske inspekcije i Služba za planiranje i veterinarske inspekcije. U sklopu svojih nadležnosti tijekom 2013. godine Služba veterinarske inspekcije provodila je nadzor nad provođenjem sljedećih zakona:

- Zakona o veterinarstvu („Narodne novine“, broj 82/13 i 148/13),
- Zakona o hrani („Narodne novine“, broj 81/13 i 14/14),
- Zakona o zaštiti životinja („Narodne novine“, broj 135/06),
- Zakona o veterinarsko-medicinskim proizvodima („Narodne novine“, broj 84/08),
- Zakona o službenim kontrolama koje se provode sukladno propisima o hrani, hrani za životinje, o zdravlju i dobrobiti životinja („Narodne novine“, broj 81/13, 14/14),
- Zakona o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu („Narodne novine“, broj 81/13).

Na temelju navedenih zakona te provedbenih propisa navedenih zakona Služba veterinarske inspekcije tijekom 2013. godine provodila je inspeksijski nadzor i službene kontrole u skladu s propisima iz veterinarstva, sigurnosti hrane, zaštite životinja te drugim posebnim propisima. Službene su kontrole provodili veterinarski inspektori i drugi državni službenici koje je za to ovlastio ministar poljoprivrede. Službene kontrole podrazumijevaju svaki oblik kontrole koja se provodi u odobrenim objektima pod posebnim uvjetima i registriranim objektima u poslovanju s hranom iz djelokruga rada veterinarske inspekcije te u odobrenim i registriranim objektima u poslovanju s hranom za životinje; u odobrenim i registriranim objektima u poslovanju s nusproizvodima životinjskog podrijetla; nad proizvodnjom i prometom veterinarsko-medicinskih proizvoda i laboratorija koji provode ispitivanje i kontrolu veterinarsko-medicinskih proizvoda; nad provođenjem svih nadzora iz djelokruga rada veterinarske inspekcije, nad provedbom mjera za otkrivanje, sprečavanje, suzbijanje i iskorjenjivanje zoonoza te zaraznih i nametničkih bolesti; nad radom kontrolnih tijela i ovlaštenih veterinarskih organizacija; zaštite

životinja, prometa i označavanja životinja; nad sredstvima za prijevoz i uvjetima prijevoza te objektima, uvjetima i opremom za promet životinjama; nad dobivanjem, proizvodnjom i skladištenjem sjemena za umjetno osjemenjivanje i oplođenih jajnih stanica te reprodukcijom i farmaskim uzgojem životinja; nad uvjetima za držanje, uzgoj i proizvodnju životinja i hrane životinjskog podrijetla; nad laboratorijima koji obavljaju analize u veterinarstvu te nad svim drugim objektima, sredstvima, predmetima i opremom koji mogu biti prijenosnici zaraznih bolesti životinja ili na drugi način ugrožavati njihovo zdravlje, zdravlje ljudi i okoliš.

Godine 2013. Služba za veterinarske inspekcije imala je sveukupno 28.766 nadzora i to: 11.018 planiranih službenih kontrola i 11.725 neplaniranih inspekcijskih nadzora. Zbog uočenih nepravilnosti izdano je 7.400 rješenja, a izvršena je 6.023 kontrola izvršenja rješenja. Podneseno je 851 optužnih prijedloga i 11 kaznenih prijava, a izvršeno je 3.558 uzorkovanja. Protiv pravnih i odgovornih osoba u 2013. godini podignut je 371 optužni prijedlog, od čega ih se najviše odnosi na hranu životinjskog podrijetla, dok je kod fizičkih osoba broj optužnih prijedloga 701, a najviše ih se odnosi na držanje i uzgoj životinja, što je vidljivo iz tablice 79. „Pregled izrečenih inspekcijskih mjera od strane Uprave veterinarstva i sigurnosti hrane od 1.1.2013. do 21.12.2013. godine“. Tijekom 2013. godine inspekcijske poslove Službe veterinarske inspekcije obavljali su sljedeći Odjeli – veterinarski ured u Bjelovaru, Osijeku, Rijeci, Splitu, Šibeniku, Varaždinu, Požegi, Gradu Zagrebu, Zagrebu – zapad, Glini, Zagrebu – istok, Dubrovniku i Koprivnici. O nadzoru i radu pojedinih odjela više se može pronaći u tablici 77.: „Opći podaci nadzora i rada po odjelima od 1.1.2013. do 31.12.2013.“ i tablici 78.: „Opći podaci nadzora i rada Uprave veterinarstva i sigurnosti hrane po pojedinoj vrsti posla/kontrolnim listama u 2013. godini“.

U prvoj polovici 2013. godine viši veterinarski inspektori sa centralne razine u Odjelu za službene kontrole hrane, hrane za životinje i nusproizvoda životinjskog podrijetla i Odjelu za službene kontrole zdravlja, zaštite i reprodukcije životinja te veterinarsko-medicinskih proizvoda Sektora za planiranje i nadzor provedbe službenih kontrola, provodili su aktivnosti u okviru pojedinačnih nadležnosti uključujući nadzor nad provedbom službenih kontrola obavljenih od strane

veterinarskih inspektora i službenih veterinaru u prvom stupnju. Navedene aktivnosti bile su podijeljene prema područjima nadležnosti na sljedeći način:

- veterinarska praksa i kontrolna tijela
- meso peradi, kunića i divljači
- hrana za životinje
- meso papkara i kopitara
- mlijeko, med i jaja
- ribe i školjkaši
- nusproizvodi životinjskog podrijetla i veterinarska zaštita okoliša
- zaštita životinja
- promet i označavanje životinja
- zarazne bolesti
- veterinarsko-medicinski proizvodi, rezidue, laboratoriji i laboratorijska dijagnostika
- farmaski uzgoj i reprodukcija životinja.

Izmjenom Uredbe o unutarnjem redu i Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva poljoprivrede, viši veterinarski inspektori s centralne razine Odjela veterinarske inspekcije podijeljeni su u područja nadležnosti:

- meso papkara i kopitara,
- veterinarske organizacije i kontrolna tijela,
- meso peradi, kunića i divljači,
- hrana za životinje,
- mlijeko, med i jaja,
- ribe, rakovi i školjkaši,
- nusproizvodi životinjskog podrijetla i veterinarska zaštita okoliša,
- zaštita životinja,
- zdravlje životinja,
- farmaski uzgoj, reprodukcija životinja, promet i označavanje životinja,
- veterinarsko-medicinski proizvodi i rezidue,

te obavljaju slijedeće poslove: daju stručno mišljenje, objašnjenja i upute vezano za primjenu propisa u području inspekcijskih nadzora veterinarskim inspektorima u Odjelima – područnim jedinicama; provode kontrolno-instruktivni nadzor nad radom veterinarskih inspektora u Odjelima – područnim jedinicama s ciljem utvrđivanja kvalitete obavljenih poslova te ujednačavanja i unapređenja rada; analiziraju rad i aktivnosti veterinarske inspekcije i predlažu rješenja za poboljšanje rada i osposobljavanja veterinarskih inspektora; organiziraju i provode edukacije; sudjeluju u izradi godišnjeg plana rada i višegodišnjeg nacionalnog plana službenih

kontrola te godišnjih izvješća o radu; daju prijedloge i sudjeluju u pripremanju zakona i podzakonskih propisa; izrađuju pisane procedure i kontrolne liste za provođenje službenih kontrola; obavljaju, prema potrebi, i poslove višeg veterinarskog inspektora u postupcima prvog stupnja, uključujući i procjenu sustava samokontrole subjekata pod nadležnošću veterinarske inspekcije; pripremaju dokumentaciju za rješavanje o žalbama na rješenja veterinarskih inspektora, razmatraju navode žalbe, ispituju zakonitost i ocjenjuju svrhovitost rješenja koje se žalbom osporava, o tome sastavljaju izvješće i prijedlog odluke koju dostavljaju Povjerenstvu za žalbe pri Ministarstvu; surađuju, prema potrebi, s drugim inspekcijskim službama, upravnim i pravosudnim tijelima, stručnim ustanovama i znanstvenim institucijama te službama za informiranje, nadalje obavljaju druge poslove u skladu s posebnim propisima.

Brojčani pokazatelji provedenih aktivnosti viših veterinarskih inspektora sa centralne razine prema područjima nadležnosti prikazani su u tablici 76.

D.3. Godišnje izvješće o radu Sektora fitosanitarne inspekcije u 2013. godini

Djelokrug rada Sektora fitosanitarne inspekcije

Fitosanitarna inspekcija obavljala je tijekom 2013. godine poslove na temelju nadležnosti propisanih sljedećim zakonima:

- Zakonom o biljnom zdravlju («Narodne novine», broj 75/05 i 55/11)
- Zakonom o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja («Narodne novine», broj 140/05, 35/08 i 55/11)
- Zakonom o šumskom reprodukcijom materijalu («Narodne novine», broj 75/09 i 61/11 i 56/13)
- Zakonom o sredstvima za zaštitu bilja («Narodne novine», broj 70/05), do prestanka njegova važenja
- Zakonom o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda («Narodne novine», broj 149/09, 22/11 i 120/12) te nakon prestanka njegova važenja Zakonom o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište

poljoprivrednih proizvoda («Narodne novine», broj 82/13).

Uz poslove koji su se obavljali na temelju navedenih zakona i u skladu s provedbenim propisima donijetima na temelju tih zakona, od 1. srpnja 2013., tj. od dana pristupanja RH EU-u, obavljali su se i poslovi propisani uredbama i odlukama EU-a s izravnom primjenom u svim državama članicama.

Ustroj Sektora fitosanitarne inspekcije s pregledom broja državnih službenika koji su obavljali poslove inspekcijskog nadzora

Fitosanitarna inspekcija djelovala je u 2013. godini kao Sektor fitosanitarne inspekcije unutar Uprave kvalitete hrane i fitosanitarne politike Ministarstva poljoprivrede.

Sektor fitosanitarne inspekcije imao je u svom sastavu dvije službe: Službu fitosanitarne inspekcije, bez unutarnjih ustrojstvenih jedinica i Službu fitosanitarne inspekcije u područnim jedinicama, koja je u svom sastavu imala pet odjela – područnih jedinica fitosanitarne inspekcije: Zagreb, Varaždin, Osijek, Rijeka i Split.

Fitosanitarni inspektori u odjelima – područnim jedinicama fitosanitarne inspekcije djeluju na čitavom teritoriju RH, uključujući i propisom određena mjesta ulaska u RH za bilje, biljne proizvode i druge nadzirane predmete. Do 30. lipnja 2013., tj. prije pristupanja RH EU-u, fitosanitarni inspektori bili su raspoređeni u ukupno 23 ispostave (niže ustrojstvene jedinice), a od 1. srpnja 2013. u 18 ispostava. Smanjenje broja ispostava posljedica je ukidanja službenih kontrola na granicama s državama članicama EU-a.

Stručna osposobljenost i opremljenost Sektora fitosanitarne inspekcije

Radi jačanja učinkovitosti u obavljanju svakodnevnih poslova i zadataka, djelatnici Sektora fitosanitarne inspekcije sudjelovali su tijekom 2013. godine na devet nacionalnih i devet međunarodnih stručnih radionica i treninga iz područja biljnog zdravlja i drugih područja. Uoči pristupa RH EU-u, u središnjici Sektora fitosanitarne inspekcije održana je radionica za fitosanitarne inspektore na temu najvažnijih promjena u primjeni propisa iz djelokruga fitosanitarne inspekcije nakon pristupanja RH EU-u.

Predstavnici Europske komisije održali su dvodnevnu radionicu o korištenju baze EUROPHYT, putem koje se unutar EU-a razmjenjuju podaci o zadržavanju pošiljaka bilja koje se unose iz trećih zemalja ili premještaju na teritoriju EU-a. Nastavljena je provedba programa posebnog nadzora nad organizmima štetnima za bilje pa su s tim u vezi u travnju 2013. stručnjaci HCPHS – Zavoda za zaštitu bilja održali radionicu za fitosanitarne inspektore na kojoj je prezentiran način obavljanja posebnog nadzora za nove štetne organizme.

Radi poboljšanja uvjeta i učinkovitosti rada fitosanitarne inspekcije, a u skladu sa zahtjevima Europske unije, fitosanitarni granični prijelazi Zagreb – Zračna luka, luka Rijeka, Stara Gradiška, luka Ploče, Nova Sela (prije: Metković) i Karasovići, koji su ostali u funkciji nakon pristupanja RH u EU-u, izgrađeni su i opremljeni iz sredstava pretpristupnih fondova EU-a (IPA 2008 i IPA 2009) i nacionalnih sredstava.

Analiza rada Sektora fitosanitarne inspekcije – obavljene aktivnosti po pojedinim zakonima u 2013. godini

– Zakon o biljnom zdravlju

Obavljen je ukupno 7.321 fitosanitarni pregled pošiljaka bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta pri unošenju u RH. Uz to su obavljena i 5.002 pregleda drvenoga materijala za pakiranje radi provjere udovoljavanja Međunarodnoj normi za fitosanitarne mjere br. 15.

Pregledano je i 4.760 pošiljaka bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta namijenjenih izvozu te 512 reekspornih pošiljaka. Za sve pregledane pošiljke u izvozu i reeksporu izdani su fitosanitarni certifikati za izvoz ili reeksport – ukupno 5.272 certifikata.

Od poslova u unutrašnjosti RH fitosanitarni pregled u vezi s premještanjem obavljen je na 90 različitih mjesta proizvodnje kod 45 posjednika bilja upisanih u Fitosanitarni upisnik, od toga pregled standardnoga sadnog materijala voćaka i vinove loze na 75 mjesta proizvodnje kod 30 posjednika, a pregled sadnog materijala povrća i cvijeća na 15 mjesta proizvodnje kod 15 posjednika.

Fitosanitarna inspekcija bila je glavni nositelj provedbe programa posebnog nadzora nad pojedinim štetnim organizmima. U 2013. u RH su se provodila 23 programa posebnog nadzora, od kojih je fitosanitarna inspekcija bila provoditelj u 20 programa i pritom obavila 1.949 pregleda. Pri

provedbi programa posebnog nadzora fitosanitarna je inspekcija uzela i poslala na laboratorijsku analizu 2.052 uzorka biljnog materijala, tla, vode, štetnih organizama i drugog materijala. Usto je postavila 232 mamca ili lovke za hvatanje štetnih organizama i vektora štetnih organizama te ih u predviđenim vremenskim razmacima nadzirala i pregledavala.

Obavljeno je i 157 pregleda radi utvrđivanja pojave ili suzbijanja nekarantenskih štetnih organizama, od čega se 128 pregleda odnosi na korovsku vrstu pelinolisnu ambroziju (*Ambrosia artemisiifolia*), 24 na mediteransku voćnu muhu (*Ceratitidis capitata*), a 15 na ostale nekarantenske štetne organizme.

U okviru praćenja (monitoringa) pojedinih štetnih organizama, bilja i biljnih proizvoda obavljeno je 195 pregleda.

U 2013. godini obavljeno je i 276 fitosanitarnih pregleda bilja tijekom premještanja (tzv. »pregleda na tržištu«). Pregledima je obuhvaćeno bilje za koje je obvezna biljna putovnica (222 nadzora) te merkantilni krumpir i plodovi agruma (ukupno 54 nadzora), koje ne mora pratiti biljna putovnica.

U okviru svih vrsta nadzora koji se obavljaju na temelju Zakona o biljnom zdravlju, a radi otkrivanja štetnih organizama i praćenja njihove populacije ili rasprostranjenosti, fitosanitarna je inspekcija uzela ukupno 2.337 uzoraka za laboratorijsku analizu.

Inspeksijski nadzor kod pravnih ili fizičkih osoba koje primjenjuju postupke tretiranja i/ili označavanja drvenog materijala za pakiranje u međunarodnom prometu obavljen je kod 85 registriranih subjekata.

Na mjestima ulaska (ulaznim graničnim prijelazima) izdano je 1.580 biljnih putovnica za bilje iz uvoza koje pri premještaju u unutrašnjosti zemlje mora pratiti biljna putovnica.

– Zakon o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja

Tijekom 2013. fitosanitarna inspekcija obavila je 2.861 pregled reprodukcijskog materijala poljoprivrednog bilja pri uvozu u RH.

– Zakon o šumskom reprodukcijskom materijalu

Obavljeno je 6 pregleda šumskoga reprodukcijskog materijala pri uvozu u RH.

– Zakon o sredstvima za zaštitu bilja

Nadzor uvoza sredstava za zaštitu bilja na državnoj granici provodio se do 30. lipnja 2013. (do pristupanja RH EU-u). U tom je razdoblju fitosanitarna inspekcija obavila nadzor 410 uvoznih pošiljaka sredstava za zaštitu bilja.

– Zakon o uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda / Zakon o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda

U 2013. fitosanitarna inspekcija obavila je ukupno 6.319 inspekcijskih nadzora ili kontrola usklađenosti svježeg voća i povrća s tržišnim standardima pri uvozu u RH.

– Upravni predmeti

Fitosanitarni inspektori riješili su ukupno 281 upravni predmet, od toga 265 na temelju Zakona o biljnom zdravstvu, 12 na temelju Zakona uređenju tržišta poljoprivrednih proizvoda odnosno Zakona o zajedničkoj organizaciji tržišta poljoprivrednih

proizvoda i posebnim mjerama i pravilima vezanim za tržište poljoprivrednih proizvoda (kontrola kvalitete voća i povrća) te 4 na temelju Zakona o sjemenu, sadnom materijalu i priznavanju sorti poljoprivrednog bilja.

E PLAN MJERA POLJOPRIVREDNE POLITIKE ZA 2014. GODINU

Tri su osnovna područja mjera poljoprivredne politike u kojima se Republika Hrvatska uskladila sa Zajedničkom poljoprivrednom politikom EU. To su izravna plaćanja, mjere uređenja tržišta i mjere potpore ruralnom razvoju. Proces prilagodbe odvijao se intenzivno u sva tri područja, a jedno od najzahtjevnijih jesu izravna plaćanja.

E.1. Mjere tržišno-cjenovne politike

IZRAVNA PLAĆANJA

U 2014. godini će se nastaviti sa provedbom programa izravne potpore sukladno Uredbi Vijeća (EZ) br. 73/2009 od 19. siječnja 2009. godine i delegiranim i provedbenim aktima Europske komisije donesenim u svrhu provedbe te Uredbe. Također će se nastaviti primjena plaćanja u iznimno osjetljivim sektorima, s obzirom na to da je Republika Hrvatska dobila mogućnost da iz državnog proračuna tri godine nakon pristupanja isplaćuje ove potpore koje nisu sukladne Zajedničkoj poljoprivrednoj politici. Planira se da će mjere specifične potpore u 2014. godini, osim potpore za unaprjeđenje kvalitete mlijeka, obuhvaćati i potporu za unaprjeđenje kvalitete goveđeg mesa te potporu za unaprjeđenje kvalitete ovčjeg i kozjeg mesa.

Na razini EU je tijekom 2011. godine započela rasprava o reformi ZPP-a za programsko razdoblje 2014.-2020. koja je trajala dvije i pol godine.

Države članice EU su na Vijeću ministara poljoprivrede u lipnju 2013. godine postigle kompromisni dogovor o reformi Zajedničke poljoprivredne politike. Temeljem toga, u prosincu 2013. godine objavljena je Uredba (EU) br. 1307/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju pravila za izravna plaćanja poljoprivrednicima u programima potpore u okviru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 637/2008 i Uredbe Vijeća (EZ) br. 73/2009, koja stupa na snagu 1. siječnja 2015. godine. Promjene unutar sustava izravnih plaćanja povezane su s brojnim i važnim odlukama koje svaka država članica treba donijeti s obzirom na specifičnosti svoga sektora poljoprivrede. Sukladno tome, Republika Hrvatska,

kao i druge države članice EU, treba do 1. kolovoza 2014. godine obavijestiti Europsku komisiju o ključnim odlukama vezanim uz uspostavu i provedbu izravnih plaćanja u narednom programsko-financijskom razdoblju, u okvirima koji su zadani u osnovnoj uredbi.

U 2014. godini predviđena je u okviru organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda provedba sljedećih mjera

- na unutarnjem tržištu:
 - sustav javnih intervencija i privatnog skladištenja je spreman za aktivaciju u slučaju nepovoljnog stanja na tržištu,
 - shema školsko voće i povrće i školsko mlijeko,
 - pomoć sektoru pčelarstva (Nacionalni pčelarski program za razdoblje od 2014. do 2016. godine) i
 - proizvodna ograničenja u sektoru mlijeka i šećera.
- pravila za stavljanje proizvoda na tržište i priznavanje proizvođačkih organizacija
 - tržišni standardi i
 - proizvođačke organizacije.
- trgovina s trećim zemljama - uvozne i izvozne dozvole i naknade.

E.2. Mjere ruralnog razvoja

E.2.1. Nacionalne mjere ruralnog razvoja

Nacionalne mjere ruralnog razvoja u 2014. godini definirane su Zakonom o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju („Narodne novine“, broj 80/13 i 41/14), a to su:

- potpora za osiguranje od mogućih šteta proizvodnji u poljoprivredi
- potpora za očuvanje izvornih i zaštićenih pasmina domaćih životinja
- potpora za ekološku poljoprivrednu proizvodnju
- potpora za integriranu poljoprivrednu proizvodnju
- potpora za područja s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi
- potpora za organizaciju manifestacija

- potpora za očuvanje izvornih i zaštićenih vrsta i kultivara poljoprivrednog bilja.

Način i uvjeti provedbe mjera potpore ruralnog razvoja za 2014. godinu propisani su pravilnicima, a to su:

- Pravilnik o provedbi izravnih plaćanja i IAKS mjera ruralnog razvoja („Narodne novine“, broj 145/12 i 29/13)
- Pravilnik o ostvarivanju prava na potporu osiguranja od mogućih šteta proizvodnji u poljoprivredi („Narodne novine“, broj 33/12)
- Pravilnik o provedbi mjere potpore za organizaciju manifestacija („Narodne novine“, broj 20/13)
- Pravilnik o područjima s težim uvjetima gospodarenja u poljoprivredi („Narodne novine“, broj 44/11)

E.2.2. Mjere u sklopu IPARD programa

U 2014. godini Republika Hrvatska koristiti će sredstva pretpristupne pomoći EU-a, i to za akreditirane mjere u sklopu IPARD programa ruralnog razvoja 2007. – 2013., prema Zakonu o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Komisije europskih zajednica o pravilima za suradnju u vezi s financijskom pomoći Europske komisije Republici Hrvatskoj i provedbe pomoći u sklopu komponente V. (IPARD) instrumenta pretpristupne pomoći (IPA) („Narodne novine“, međunarodni ugovori, broj 10/08).

Pravilnicima o provedbi mjera IPARD programa te njihovim izmjenama i dopunama utvrđeni su način i postupci provedbe mjere, uključujući definiranu listu dopuštenih troškova. Aktualni su pravilnici:

- Pravilnik o provedbi Mjere 101 unutar IPARD programa („Narodne novine“, broj 36/14)
- Pravilnik o provedbi Mjere 103 unutar IPARD programa („Narodne novine“, broj 36/14)
- Pravilnik o provedbi Mjere 301 unutar IPARD programa („Narodne novine“, broj 33/12, 41/12 i 101/13)
- Pravilnik o provedbi Mjere 302 unutar IPARD programa („Narodne novine“, broj 72/12 i 93/12)
- Pravilnik o provedbi Mjere 202 unutar IPARD programa („Narodne novine“, broj 24/13, 36/13, 112/13 i 45/14)

- Pravilnik o mreži za ruralni razvoj („Narodne novine“, broj 86/11, 114/11 i 96/12)

U tranzicijskom periodu, do početka korištenja Programa ruralnog razvoja 2014-2020, Republika Hrvatska će nastaviti raspisivati natječajne za Mjeru 101 i Mjeru 103 IPARD programa.

Sadržaj – tablice

A EKONOMSKI POKAZATELJI-POLJOPRIVREDA U NACIONALNOM GOSPODARSTVU	65
Bruto domaći proizvod Republike Hrvatske i ekonomski računi u poljoprivredi, 2009.-2013.	65
Usporedba BDP-a RH i zemalja članica EU te udio u BDP-u EU, razdoblje 2009.-2013.	66
Stope rasta BDP-a u RH i zemljama članicama EU, 2009.-2013.	67
Usporedba bruto dodane vrijednosti poljoprivrede RH i zemalja članica EU, 2009.-2013.	68
Input radne snage u poljoprivredi RH i EU, 2009.-2013.	69
Produktivnost poljoprivrede RH i EU, 2009.-2013.	70
Struktura zaposlenih u poljoprivredi, prehrambenoj industriji i industriji duhana, 2009.-2013.	71
Stope anketne nezaposlenosti u RH i zemljama članicama EU, 2009.-2013.	72
Prosječne isplaćene neto plaće po zaposlenome u pravnim osobama, RH 2009.-2013.	72
Indeksi potrošačkih cijena, RH 2009.-2013.	73
Intenzivnost poljoprivredne proizvodnje u razdoblju 2009.-2013.	74
Samodostatnost odabranih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda RH, 2010. - 2012, u %	75
Otkup i prodaja proizvoda poljoprivrede, ribarstva i šumarstva u RH, 2009.-2013.	76
Otkupne cijene žive stoke u RH u kn/kg, bez PDV-a.	77
Veleprodajne cijene žitarica, uljarica i njihovih prerađevina u kn/kg na RH tržištu, bez PDV-a	77
Veleprodajne cijene voća u kn/kg na RH tržištu, bez PDV-a	77
Veleprodajne cijene povrća u kn/kg na RH tržištu, bez PDV-a	78
Veleprodajne cijene mesnih prerađevina, kn/kg, bez PDV-a	78
Pregled ukupne i poljoprivredne vanjskotrgovinske razmjene, 2004. - 2013. i petogodišnji prosjeci od 2004. - 2013.	79
Vanjskotrgovinska razmjena poljoprivredno prehrambenih proizvoda RH, 2009.-2013.	80
Pregled najznačajnijih izvoznih proizvoda iz RH, prosjek 2009.-2012. i 2013.	81
Pregled najznačajnijih uvoznih proizvoda iz RH, prosjek 2009.-2012. i 2013.	81
Pregled vanjskotrgovinske razmjene poljoprivredno prehrambenih proizvoda po zemljama, prosjek 2009.- 2012. i 2013.	82
Pregled vanjskotrgovinske razmjene poljoprivredno prehrambenih proizvoda po tržištima, prosjek 2009.-2012. i 2013.	83
Pregled izvoza poljoprivredno prehrambenih proizvoda iz RH u zemlje članice EU, 2013. godine	84
Pregled uvoza poljoprivredno prehrambenih proizvoda iz zemalja članica EU u RH, 2013. godine	85
Pregled izvoza poljoprivredno prehrambenih proizvoda iz RH u zemlje članice CEFTA-e, 2013. godine	86
Pregled uvoza poljoprivredno prehrambenih proizvoda iz zemalja članica CEFTA-e u RH, 2013. godine	87
B MJERE POLJOPRIVREDNE POLITIKE	88
B1 Izravna plaćanja	88
Obračun omotnice za izravnu potporu za proizvodnju 2013. godinu: odobrena potpora	88
B2 Mjere ruralnog razvoja	89
Sveukupno dodijeljena potpora ruralnom razvoju po županijama u RH, 2009.- 2013.	89
Isplaćena potpora dohotku poljoprivrednih gospodarstava po županijama u RH, 2009.- 2013.	90
Isplaćena potpora kapitalnim ulaganjima u poljoprivredi po županijama u RH, 2009.- 2013.	91
Isplaćena potpora očuvanju izvornih i zaštićenih pasmina, 2009.- 2013.	92
Isplaćena potpora organizatorima manifestacija po županijama u RH, 2009.- 2013.	93
Isplaćena potpora osiguranju od mogućih šteta u poljoprivredi po županijama u RH, 2009.- 2013.	94
Isplaćena potpora za ekološku proizvodnju u poljoprivredi po županijama u RH, 2013. godine	95
B3 Posebna potpora poljoprivredi	96
Izračun proračunskih subvencija (umanjenja poreznih prihoda) za potrošnju plavog dizela u poljoprivredi u razdoblju 2010.-2013	96
C POLJOPRIVREDNA PROIZVODNJA	97
Površina korištenog poljoprivrednog zemljišta, 2009.- 2013.	97
Korištena poljoprivredna površina i broj uvjetnih grla stoke u RH i zemljama članicama EU, 2010. godine	98
Struktura gospodarstava i zemljišta u posjedu iz Upisnika, stanje 31. prosinca 2013. godine	99
Poljoprivredno zemljište prema tipu vlasništva i katastarskoj kulturi prema Upisniku, stanje na dan 31. prosinca 2013.	99
Broj goveda	100
Obrt goveda	100
Broj svinja	100
Obrt svinja	101
Broj ovaca	101
Obrt ovaca	101
Broj koza	101

Obrt koza	102
Broj peradi	102
Obrt peradi	102
Broj stoke u RH i zemljama članicama EU, 2013. godine	103
Prirast stoke	103
Proizvodnja mesa	104
Proizvodnja mlijeka	104
Proizvodnja mlijeka	104
Proizvodnja i otkup kravljeg mlijeka u Republici Hrvatskoj	104
Broj isporučitelja mlijeka i udjela mlijeka EU kvalitete	105
Proizvodnja vune, jaja i meda	105
Klanje stoke i peradi u klaonicama, 2009.- 2013.	105
Površine, prirodi i proizvodnja žitarica, 2009.- 2013.	106
Površine, prirodi i proizvodnja suhih mahunarki i korjenastih usjeva, 2009.- 2013.	107
Površine, prirodi i proizvodnja industrijskog bilja, 2009.- 2013.	108
Površine, prirodi i proizvodnja krmnog bilja, 2009.- 2013.	109
Površine, prirodi i proizvodnja povrća, 2009.- 2013.	110
Površine, prirodi i proizvodnja voća, 2009.- 2013.	111
Površine, prirodi i proizvodnja grožđa te proizvodnja vina, 2009.- 2013.	112
Površine, prirodi i proizvodnja maslina te proizvodnja maslinovog ulja, 2009.- 2013.	112
Usporedba proizvodnje odabranih proizvoda u RH i EU, 2013. godina	112
Udio površina pod ekološkom poljoprivrednom proizvodnjom u ukupno korištenom poljoprivrednom zemljištu	113
Površine poljoprivrednog zemljišta certificirane za ekološku proizvodnju, usporedba RH i zemalja članica EU	113
Količina deklariranog sjemena po vrstama	114
Broj deklariranih sadnica	114
Proizvodnja odabranih proizvoda prehrambene industrije	115
INSPEKCIJA U POLJOPRIVREDI	116
Opći pregled predmeta Uprave veterinarstva i sigurnosti hrane prema dosjeima i vrstama posla u 2013. godini	116
Opći podaci nadzora i rada Uprave veterinarstva i sigurnosti hrane po Odjelima od 1.1.2013. do 31.12.2013.	116
Opći podaci nadzora i rada Uprave veterinarstva i sigurnosti hrane po pojedinoj vrsti posla/kontrolnim listama u 2013. godini	117
Pregled izrečenih inspekcijskih mjera od strane Uprave veterinarstva i sigurnosti hrane od 1.1.2013. do 21.12.2013. godine	118
Popis propisa donesenih u 2013. godini	119
Popis kratica s objašnjenjima	128

A. EKONOMSKI POKAZATELJI-POLJOPRIVREDA U NACIONALNOM GOSPODARSTVU

Tablica 1

Bruto domaći proizvod Republike Hrvatske i ekonomski računi u poljoprivredi, 2009.-2013.

milijun kuna	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
BRUTO DOMAĆI PROIZVOD RH	330.966	328.041	332.587	330.456	330.135
Udio BDV poljoprivrede u BDP RH, % *	3,19	3,04	2,90	2,67	2,58
EKONOMSKI RAČUNI U POLJOPRIVREDI					
Poljoprivredna proizvodnja	21.546	21.243	21.285	20.910	19.215
Međufazna potrošnja	10.983	11.259	11.633	12.091	10.680
Bruto dodana vrijednost	10.563	9.984	9.651	8.819	8.535
Potrošnja fiksnog kapitala	2.935	2.874	2.816	2.702	2.402
Neto dodana vrijednost	7.628	7.110	6.835	6.117	6.133
Naknada za zaposlene	823	838	836	922	887
Ostale subvencije na proizvodnju	477	334	284	158	245
Dohodak	8.105	7.444	7.119	6.275	6.378
Poslovni višak/mješoviti dohodak	7.282	6.606	6.283	5.353	5.491
Plaćene rente	306	337	303	320	312
Plaćene kamate	283	294	282	242	217
Primjene kamate	103	105	106	105	95
Poduzetnički dohodak	6.796	6.080	5.803	4.897	5.057
Uloženi rad (000 jedinica godišnjeg rada)	203	202	199	202	196
* Izvedeni podatak					
Izvor: Državni zavod za statistiku; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede					

Tablica 2

Usporedba BDP-a RH i zemalja članica EU te udio u BDP-u EU, razdoblje 2009.-2013.

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Bruto domaći proizvod, milijun EUR					
Europska unija (28 zemalja)	11.815.748	12.337.093	12.711.210	12.970.181	13.075.215
Europska unija (27 zemalja)	11.770.969	12.292.670	12.667.019	12.926.499	13.031.902
Hrvatska	44.778	44.423	44.191	43.682	43.313
Udio u BDP EU 27, %					
Hrvatska	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3
Europska unija (15 zemalja)	93	92	92	92	92
Njemačka	20,2	20,3	20,6	20,6	21,0
Francuska	16,0	15,8	15,8	15,7	15,8
Ujedinjena Kraljevina	13,5	14,1	14,0	15,0	14,6
Italija	12,9	12,6	12,5	12,1	12,0
Španjolska	8,9	8,5	8,3	8,0	7,8
Nizozemska	4,9	4,8	4,7	4,6	4,6
Švedska	2,5	2,8	3,0	3,2	3,2
Belgija	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9
Austrija	2,3	2,3	2,4	2,4	2,4
Danska	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
Finska	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Grčka	2,0	1,8	1,6	1,5	1,4
Irska	1,4	1,3	1,3	1,3	1,3
Portugal	1,4	1,4	1,4	1,3	1,3
Luksemburg	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Europska unija (12 zemalja)	7	8	8	8	8
Poljska	2,6	2,9	2,9	3,0	3,0
Češka	1,2	1,2	1,2	1,2	1,1
Rumunjska	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1
Mađarska	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Slovačka	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6
Bugarska	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Litva	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3
Slovenija	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Letonija	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2
Estonija	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Cipar	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Malta	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

Izvor: Eurostat (14.05.2014.); Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 3

Stope rasta BDP-a u RH i zemljama članicama EU, 2009.-2013.

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Hrvatska	-6,9	-2,3	-0,2	-1,9	-1,0
Europska unija (28 zemalja)	-4,5	2,0	1,6	-0,4	0,1
Europska unija (27 zemalja)	-4,5	2,0	1,7	-0,4	0,1
Letonija	-17,7	-1,3	5,3	5,2	4,1
Rumunjska	-6,6	-1,1	2,3	0,6	3,5
Litva	-14,8	1,6	6,0	3,7	3,3
Malta	-2,8	4,1	1,6	0,6	2,4
Luksemburg	-5,6	3,1	1,9	-0,2	2,1
Ujedinjena Kraljevina	-5,2	1,7	1,1	0,3	1,7
Poljska	1,6	3,9	4,5	2,0	1,6
Švedska	-5,0	6,6	2,9	0,9	1,5
Mađarska	-6,8	1,1	1,6	-1,7	1,1
Bugarska	-5,5	0,4	1,8	0,6	0,9
Slovačka	-4,9	4,4	3,0	1,8	0,9
Estonija	-14,1	2,6	9,6	3,9	0,8
Austrija	-3,8	1,8	2,8	0,9	0,4
Danska	-5,7	1,4	1,1	-0,4	0,4
Njemačka	-5,1	4,0	3,3	0,7	0,4
Belgija	-2,8	2,3	1,8	-0,1	0,2
Francuska	-3,1	1,7	2,0	0,0	0,2
Irska	-6,4	-1,1	2,2	0,2	-0,3
Nizozemska	-3,7	1,5	0,9	-1,2	-0,8
Češka	-4,5	2,5	1,8	-1,0	-0,9
Slovenija	-7,9	1,3	0,7	-2,5	-1,1
Španjolska	-3,8	-0,2	0,1	-1,6	-1,2
Portugal	-2,9	1,9	-1,3	-3,2	-1,4
Finska	-8,5	3,4	2,8	-1,0	-1,4
Italija	-5,5	1,7	0,4	-2,4	-1,9
Grčka	-3,1	-4,9	-7,1	-7,0	-3,9
Cipar	-1,9	1,3	0,4	-2,4	-5,4

Izvor: Eurostat (14.05.2014.); Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 4

Usporedba bruto dodane vrijednosti poljoprivrede RH i zemalja članica EU, 2009.-2013.

mio. EUR	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.*	Stopa promjene 2013/2012, %
Hrvatska	1.439,16	1.369,77	1.297,40	1.172,42	1.049,08	-10,52
<i>Udio RH u EU27, %</i>	1,09	0,94	0,83	0,73	0,65	
Europska unija (28 zemalja)	133.550,38	147.803,80	157.348,93	161.100,30	161.233,49	0,08
Europska unija (27 zemalja)	132.111,22	146.434,03	156.051,53	159.927,88	160.184,41	0,16
Europska unija (15 zemalja)	113.392,13	125.585,50	130.345,59	135.992,82	134.653,72	-0,98
Francuska	22.639,02	27.662,61	29.589,52	31.869,80	28.004,40	-12,13
Italija	23.607,42	23.565,68	25.489,12	25.566,13	26.831,74	4,95
Španjolska	20.953,54	22.366,06	21.248,90	21.525,89	23.311,80	8,30
Njemačka	13.163,00	14.261,00	15.379,00	16.082,00	14.644,70	-8,94
Ujedinjena Kraljevina	7.665,84	8.021,90	9.751,28	10.386,47	10.459,93	0,71
Nizozemska	7.273,13	8.741,00	8.102,71	8.426,23	9.043,05	7,32
Grčka	5.659,99	5.546,07	5.607,40	5.499,88	5.304,01	-3,56
Danska	1.780,28	2.656,22	2.731,79	3.604,04	3.928,50	9,00
Austrija	2.279,05	2.621,40	3.084,96	2.997,84	2.809,73	-6,27
Portugal	2.431,81	2.417,77	2.176,77	2.200,91	2.416,29	9,79
Belgija	2.660,78	3.260,16	1.934,41	2.404,29	2.373,40	-1,28
Irska	823,41	1.376,21	1.784,84	1.755,60	1.904,07	8,46
Švedska	1.059,69	1.575,51	1.733,46	1.864,89	1.774,51	-4,85
Finska	1.315,27	1.428,32	1.638,81	1.685,10	1.724,22	2,32
Luksemburg	79,90	85,59	92,62	123,75	123,37	-0,31
Europska unija (12 zemalja)	18.719,09	20.848,53	25.705,94	23.935,06	25.530,69	6,67
Poljska	6.657,76	7.758,52	8.862,03	9.013,30	9.231,94	2,43
Rumunjska	6.391,98	6.591,49	8.109,08	6.200,98	7.819,17	26,10
Mađarska	1.678,86	1.979,42	2.898,77	2.592,73	2.714,59	4,70
Bugarska	1.296,07	1.355,65	1.609,36	1.662,15	1.461,35	-12,08
Češka	723,74	966,45	1.441,05	1.357,95	1.333,18	-1,82
Litva	592,33	650,75	900,72	1.168,65	1.154,61	-1,20
Slovačka	290,10	361,48	534,41	578,24	528,07	-8,68
Slovenija	394,80	409,50	477,54	386,95	389,78	0,73
Cipar	305,12	314,86	325,44	332,81	349,69	5,07
Estonija	176,03	235,63	310,27	360,14	308,12	-14,44
Letonija	152,08	166,02	179,61	224,44	173,70	-22,61
Malta	60,22	58,76	57,66	56,72	66,49	17,22

* Podaci druge procjene.

Izvor: Eurostat (26.05.2014.); Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 5

Input radne snage u poljoprivredi RH i EU, 2009.-2013.

000 jedinica godišnjeg rada	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.*	Stopa promjene 2013/2012, %
Hrvatska	203,0	202,0	199,0	201,9	195,7	-3,07
<i>Udio RH u EU 27, %</i>	<i>1,83</i>	<i>1,95</i>	<i>1,97</i>	<i>2,01</i>	<i>1,99</i>	
Europska unija (28 zemalja)	11.308,4	10.539,3	10.291,6	10.263,2	10.140,5	-1,20
Europska unija (27 zemalja)	11.105,4	10.337,3	10.092,6	10.061,3	9.942,4	-1,18
Europska unija (15 zemalja)	5.281,3	5.223,6	5.099,6	5.034,2	4.944,6	-1,78
Italija	1.149,0	1.161,0	1.124,0	1.084,0	1.064,0	-1,85
Španjolska	922,0	924,2	894,1	887,3	865,3	-2,48
Francuska	827,6	809,1	792,5	791,5	775,7	-2,00
Njemačka	532,2	521,5	517,5	514,0	508,0	-1,17
Grčka	434,0	420,8	408,0	395,7	383,8	-3,01
Portugal	403,5	371,3	356,8	355,8	354,1	-0,48
Ujedinjena Kraljevina	283,3	282,6	287,8	297,3	295,0	-0,77
Nizozemska	179,7	176,7	174,7	169,5	167,6	-1,12
Irska	146,5	165,6	165,6	165,6	165,6	0,00
Austrija	131,7	129,5	127,3	125,6	123,7	-1,51
Finska	86,9	82,1	81,2	79,5	77,4	-2,64
Belgija	63,0	61,9	57,6	58,1	56,5	-2,75
Danska	55,1	54,1	52,1	52,4	52,7	0,57
Švedska	63,2	59,5	56,7	54,1	51,6	-4,62
Luksemburg	3,6	3,7	3,7	3,8	3,6	-5,26
Europska unija (12 zemalja)	5.824,1	5.113,7	4.993,0	5.027,1	4.997,8	-0,58
Poljska	2.213,8	2.101,3	2.101,3	2.101,3	2.101,3	0,00
Rumunjska	2.152,0	1.639,0	1.532,0	1.573,0	1.560,0	-0,83
Mađarska	442,3	440,0	431,8	426,3	423,5	-0,66
Bugarska	435,8	406,5	406,5	406,5	406,5	0,00
Litva	147,1	143,4	142,8	145,5	141,2	-2,96
Češka	114,6	108,8	106,2	105,8	105,8	0,00
Letonija	92,9	85,9	81,8	80,1	75,1	-6,24
Slovenija	80,2	77,0	78,0	76,7	74,9	-2,35
Slovačka	86,0	56,1	57,4	57,1	54,1	-5,25
Cipar	25,9	25,4	25,4	25,3	25,6	1,19
Estonija	29,3	25,4	24,9	24,6	24,9	1,22
Malta	4,2	4,9	4,9	4,9	4,9	0,00

* Podaci zemalja članica su podaci druge procjene.

Izvor: Državni zavod za statistiku i Eurostat (26.05.2014.); Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 6

Produktivnost poljoprivrede RH i EU, 2009.-2013.

(omjer BDV i jedinice godišnjeg rada (AWU))

€/jedinica godišnjeg rada	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.*	Stopa promjene 2013/2012, %
Hrvatska	7.089	6.781	6.520	5.807	5.296	-8,80
<i>Udio RH u EU27, %</i>	<i>59,59</i>	<i>47,87</i>	<i>42,17</i>	<i>36,53</i>	<i>32,87</i>	
Europska unija (28 zemalja)	11.810	14.024	15.289	15.697	15.900	1,29
Europska unija (27 zemalja)	11.896	14.166	15.462	15.895	16.111	1,36
Europska unija (15 zemalja)	21.470	24.042	25.560	27.014	27.232	0,81
Danska	32.310	49.098	52.434	68.779	74.545	8,38
Nizozemska	40.474	49.468	46.381	49.712	53.956	8,54
Belgija	42.235	52.668	33.584	41.382	42.007	1,51
Francuska	27.355	34.189	37.337	40.265	36.102	-10,34
Ujedinjena Kraljevina	27.059	28.386	33.882	34.936	35.457	1,49
Švedska	16.767	26.479	30.572	34.471	34.390	-0,24
Luksemburg	22.194	23.132	25.032	32.566	34.269	5,23
Njemačka	24.733	27.346	29.718	31.288	28.828	-7,86
Španjolska	22.726	24.200	23.766	24.260	26.941	11,05
Italija	20.546	20.298	22.677	23.585	25.218	6,92
Austrija	17.305	20.242	24.234	23.868	22.714	-4,84
Finska	15.135	17.397	20.182	21.196	22.277	5,10
Grčka	13.041	13.180	13.744	13.899	13.820	-0,57
Irska	5.621	8.310	10.778	10.601	11.498	8,46
Portugal	6.027	6.512	6.101	6.186	6.824	10,31
Europska unija (12 zemalja)	3.214	4.077	5.148	4.761	5.108	7,29
Cipar	11.781	12.396	12.813	13.155	13.660	3,84
Malta	14.338	11.992	11.767	11.576	13.569	17,22
Češka	6.315	8.883	13.569	12.835	12.601	-1,82
Estonija	6.008	9.277	12.461	14.640	12.374	-15,48
Slovačka	3.373	6.443	9.310	10.127	9.761	-3,61
Litva	4.027	4.538	6.308	8.032	8.177	1,81
Mađarska	3.796	4.499	6.713	6.082	6.410	5,39
Slovenija	4.923	5.318	6.122	5.045	5.204	3,15
Rumunjska	2.970	4.022	5.293	3.942	5.012	27,15
Poljska	3.007	3.692	4.217	4.289	4.393	2,43
Bugarska	2.974	3.335	3.959	4.089	3.595	-12,08
Letonija	1.637	1.933	2.196	2.802	2.313	-17,45
* Podaci druge procjene.						
Izvor: Eurostat (26.05.2014.); Obrada: Ministarstvo poljoprivrede						

Tablica 7

Struktura zaposlenih u poljoprivredi, prehrambenoj industriji i industriji duhana, 2009.-2013.

		2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Ukupan broj zaposlenih		1.498.784	1.432.454	1.411.238	1.395.116	1.364.298
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	ukupno	69.560	65.543	64.772	63.267	57.709
	Pravne osobe	25.766	24.710	24.891	25.391	23.163
	Obrtnici i slobodne profesije	8.499	8.494	8.937	9.108	9.152
	Zaposlenici osiguranici poljoprivrede	35.295	32.339	30.944	28.768	25.394
Biljna i stočarska proizvodnja, lovstvo i uslužne djelatnosti povezane s njima	ukupno	55.283	51.708	50.673	49.121	43.870
	Pravne osobe	15.112	14.460	14.421	14.880	13.001
	Obrtnici i slobodne profesije	4.876	4.909	5.308	5.473	5.475
	Zaposlenici osiguranici poljoprivrede	35.295	32.339	30.944	28.768	25.394
Šumarstvo i sječa drva	ukupno	9.378	8.948	9.274	9.318	9.101
	Pravne osobe	8.659	8.224	8.495	8.478	8.172
	Obrtnici i slobodne profesije	719	724	779	840	929
Ribarstvo	ukupno	4.899	4.887	4.825	4.828	4.738
	Pravne osobe	1.995	2.026	1.975	2.033	1.990
	Obrtnici i slobodne profesije	2.904	2.861	2.850	2.795	2.748
Prerađivačka industrija	ukupno	272.812	256.842	248.805	240.483	233.333
	Pravne osobe	232.751	219.976	214.302	207.298	201.950
	Obrtnici i slobodne profesije	40.061	36.866	34.503	33.185	31.383
Proizvodnja hrane i pića	ukupno	56.914	55.264	53.291	52.155	51.160
	Pravne osobe	44.947	43.444	42.240	41.210	40.757
	Obrtnici i slobodne profesije	11.967	11.820	11.051	10.945	10.403
Proizvodnja duhanskih proizvoda	ukupno	718	712	684	694	706
	Pravne osobe	718	711	683	694	706
	Obrtnici i slobodne profesije		1	1		

Izvor: Državni zavod za statistiku; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 8

Stope anketne nezaposlenosti u RH i zemljama članicama EU, 2009.-2013.

%	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Hrvatska	9,1	11,8	13,5	15,9	17,2
Europska unija (28 zemalja)	9,0	9,6	9,6	10,4	10,8
Europska unija (27 zemalja)	9,0	9,6	9,6	10,4	10,8
Grčka	9,5	12,6	17,7	24,3	27,3
Španjolska	17,9	19,9	21,4	24,8	26,1
Portugal	10,6	12,0	12,9	15,9	16,5
Cipar	5,4	6,3	7,9	11,9	15,9
Slovačka	12,1	14,5	13,7	14,0	14,2
Irska	12,0	13,9	14,7	14,7	13,1
Bugarska	6,8	10,3	11,3	12,3	13,0
Italija	7,8	8,4	8,4	10,7	12,2
Letonija	17,5	19,5	16,2	15,0	11,9
Litva	13,8	17,8	15,4	13,4	11,8
Francuska	9,1	9,3	9,2	9,8	10,3
Poljska	8,1	9,7	9,7	10,1	10,3
Mađarska	10,0	11,2	10,9	10,9	10,2
Slovenija	5,9	7,3	8,2	8,9	10,1
Estonija	13,5	16,7	12,3	10,0	8,6
Belgija	7,9	8,3	7,2	7,6	8,4
Finska	8,2	8,4	7,8	7,7	8,2
Švedska	8,3	8,6	7,8	8,0	8,0
Ujedinjena Kraljevina	7,6	7,8	8,0	7,9	7,5
Rumunjska	6,9	7,3	7,4	7,0	7,3
Češka	6,7	7,3	6,7	7,0	7,0
Danska	6,0	7,5	7,6	7,5	7,0
Nizozemska	3,7	4,5	4,4	5,3	6,7
Malta	6,9	6,9	6,5	6,4	6,5
Luksemburg	5,1	4,6	4,8	5,1	5,8
Njemačka	7,8	7,1	5,9	5,5	5,3
Austrija	4,8	4,4	4,2	4,3	4,9

Izvor: Eurostat (14.05.2014.); Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 9

Prosječne isplaćene neto plaće po zaposlenome u pravnim osobama, RH 2009.-2013.

NKD 2007.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
PROSJEČNA NETO PLAĆA	5.311	5.343	5.441	5.478	5.515
Poljoprivreda šumarstvo i ribarstvo	4.712	4.692	4.858	5.020	5.050
Biljna i stočarska proizvodnja, lovstvo	4.040	4.088	4.191	4.303	4.274
Šumarstvo i sječa drva	5.578	5.571	5.775	5.918	5.960
Ribarstvo	4.256	4.264	4.366	4.623	4.834
Prerađivačka industrija	4.625	4.670	4.749	4.829	4.899
Proizvodnja prehrambenih proizvoda	4.702	4.663	4.680	4.733	4.710
Proizvodnja pića	5.765	5.931	6.136	6.211	6.355
Proizvodnja duhanskih proizvoda	7.098	7.446	7.309	7.106	6.832

Izvor: Državni zavod za statistiku; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 10
Indeksi potrošačkih cijena, RH 2009.-2013.

n-1=100	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
INDEKSI POTROŠAČKIH CIJENA UKUPNO	102,4	101,1	102,3	103,4	102,2
Prehrana i bezalkoholna pića	101,6	98,5	103,5	103,7	103,7
Prehrana	101,7	98,3	103,6	103,9	104,0
Kruh i žitarice	103,2	100,2	105,4	101,6	103,4
Meso	104,3	94,3	100,5	105,9	102,3
Ribe	102,0	99,2	103,2	103,6	104,1
Mlijeko, sir i jaja	99,7	96,8	104,8	103,4	108,3
Ulja i masti	92,3	94,3	116,1	98,4	100,1
Voće	94,2	99,6	103,6	108,5	105,2
Povrće	103,5	105,3	100,8	105,5	107,7
Šećer, džem, med, čokolada i konditorski proizvodi	103,1	102,3	103,9	101,4	100,4
Ostali prehrambeni proizvodi	104,3	100,9	104,9	105,7	102,1
Bezalkoholna pića	100,5	100,3	103,1	101,8	100,2
Kava, čaj i kakao	100,9	102,5	106,5	102,1	99,8
Mineralna voda, osvježavajuća pića i sokovi	100,2	98,8	100,7	101,5	100,5
Alkoholna pića i duhan	112,9	102,6	106,8	104,1	109,6
Alkoholna pića	104,6	102,3	102,7	103,1	104,1
Žestoka pića	101,1	101,1	101,2	102,2	103,2
Vino	104,7	103,0	101,6	102,9	101,0
Pivo	105,0	101,9	103,8	103,5	106,3
Duhan	117,3	102,7	108,7	104,5	111,7
Odjeća i obuća	99,8	95,8	96,7	95,6	96,1
Stanovanje, voda, energija, plin i druga goriva	104,9	106,1	102,8	110,5	104,8
Održavanje i popravci stana	101,5	102,2	102,3	103,6	101,8
Opskrba vodom i različite komunalne usluge	103,6	104,7	103,7	103,8	102,8
Opskrba vodom	104,2	105,6	104,2	104,2	105,2
Goriva i energija	106,3	107,5	102,7	114,8	106,2
Električna energija	107,4	100,2	101,2	116,4	105,5
Plin	117,4	118,1	101,5	121,3	106,8
Pokućstvo, oprema za kuću i redovito održavanje	102,9	99,9	101,9	102,3	100,5
Zdravstvo	118,6	102,5	100,8	102,0	101,1
Promet	93,5	104,8	106,0	103,3	99,1
Prometna sredstva	97,0	96,6	98,6	101,0	95,2
Rezervni dijelovi i pribor	101,8	104,0	103,3	102,3	100,2
Goriva i maziva za osobna vozila	86,1	113,9	113,3	104,2	98,8
Održavanje i popravci osobnih vozila	102,7	102,6	100,5	102,0	101,8
Prometne usluge	102,1	98,8	103,0	102,2	104,9
Komunikacije	99,6	99,4	96,0	94,9	98,4
Rekreacija i kultura	102,4	101,6	97,9	102,4	100,7
Obrazovanje	102,5	97,3	92,7	99,3	100,2
Ugostiteljske usluge	103,8	102,0	100,8	101,2	102,0
Ostala dobra i usluge	103,8	101,8	101,7	102,3	101,7

Izvor: Državni zavod za statistiku; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 11

Intenzivnost poljoprivredne proizvodnje u razdoblju 2009.-2013.

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
INTENZIVNOST, UG/ha	0,68	0,64	0,62	0,62	0,60
Korištena poljoprivredna površina, ha	1.299.582	1.333.835	1.326.083	1.330.973	1.301.985
Površine pod krmnim biljem, ha *	463.350	471.686	475.882	468.335	467.106
Uvjetna grla, ukupno	882.414	847.191	820.817	831.486	783.070
Goveda, ukupno	339.647	336.612	327.226	330.447	322.389
Mlada goveda do 1 godine	53.807	52.118	58.364	57.046	57.905
Goveda od 1 do 2 godine	50.490	58.764	63.153	71.352	64.525
Goveda starija od 2 godine	235.350	225.730	205.710	202.049	199.960
Svinje, ukupno	314.513	298.924	290.225	290.014	265.497
Odojci težine do 20 kg	9.295	10.191	10.451	8.890	9.220
Svinje težine od 20 do 50 kg	88.423	69.799	80.228	89.687	52.814
Svinje za tov	132.971	136.957	134.859	128.454	139.641
Svinje za rasplod	83.825	81.978	64.688	62.983	63.822
Ovce, ukupno	61.904	62.944	63.861	67.931	61.985
Janjad i mlade ovce starosti do 1 godine	10.294	9.160	9.545	8.590	7.491
Janjene i prvi put pripuštene ovce	48.482	48.757	49.871	55.026	50.140
Ostale ovce (ovnovi, jalove ovce)	3.129	5.027	4.444	4.316	4.354
Koze, jarad i jarci, ukupno	7.612	7.522	7.003	7.198	6.895
Jarad i mlade koze starosti do 1 godine	877	1.202	939	975	1.028
Koze	6.350	5.801	5.453	5.594	5.410
Ostale koze (jarci, jalove koze)	385	519	611	629	456
Perad, ukupno	144.745	125.744	116.469	119.627	109.131
Tovljeni pilići (brojleri)	21.778	23.643	30.947	34.861	31.672
Kokoši	93.900	70.572	59.108	61.810	57.753
Pure	17.510	21.789	18.260	14.121	13.323
Guske	1.866	1.379	1.175	1.380	786
Patke	5.609	6.024	5.172	6.302	3.606
Ostala perad	4.082	2.337	1.807	1.153	1.989
Konji, ukupno	13.992	15.445	16.033	16.268	17.174
trajnim travnjacima					

Izvor: Državni zavod za statistiku i Hrvatska poljoprivredna agencija; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 12

Samodostatnost odabranih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda RH, 2010. - 2012, u %

Proizvod	2010.	2011.	2012.
Žitarice, ukupno	105,46	106,26	114,88
Pšenica, obična	116,28	128,22	148,42
Pšenica, durum	15,63	25,14	15,90
Pšenica ukupno	109,72	120,48	141,29
Kukuruz	105,57	104,50	103,52
Ječam	95,47	84,68	105,10
Raž i suražica	34,94	40,47	41,38
Zob	100,38	99,28	106,34
Ostala žita	86,11	85,57	86,57
Tritikale	97,63	98,01	98,28
Uljarice, ukupno	117,50	177,01	198,07
Soja	104,33	152,69	241,87
Suncokret	178,18	284,96	190,71
Uljana repica	118,33	159,97	146,33
Ostale uljarice	82,37	69,91	52,69
Ulje, ukupno	44,30	35,87	24,80
Sojino ulje	141,24	114,18	37,09
Suncokretovo ulje	31,72	26,56	38,08
Ulje uljane repice	91,73	73,54	16,00
Maslinovo ulje	72,28	73,73	66,53
Ostala ulja	8,12	4,33	2,74
Stolne masline	94,70	93,69	95,66
Voće, ukupno	73,74	68,00	58,99
Šljiva	94,12	91,19	74,08
Trešnja i višnja	120,12	122,39	187,82
Jabuka	104,97	99,68	78,99
Kruška	60,27	58,86	36,84
Breskva i nektarina	49,26	55,48	31,82
Orašasto voće	78,08	69,38	51,02
Stolno grožđe	32,37	30,29	27,42
Jagode	57,27	56,41	48,43
Naranče	0,47	0,69	0,71
Limuni	2,03	1,65	1,61
Mandarine	322,89	205,92	255,08
Citrusi ukupno	69,04	48,08	63,83
Povrće, ukupno	65,31	71,33	61,00
Rajčica, ukupno	41,80	45,18	36,92
Rajčica svježa	76,10	74,35	71,67
Rajčica prerađena	12,46	20,57	17,32
Cvjetača i brokula	59,79	47,64	54,03
Mahunarke svježe	49,04	54,63	30,45
Mahunarke suhe	38,09	36,81	34,05
Kumpir	69,56	72,99	69,24
Luk i češnjak	61,05	58,82	59,95
Kupus	90,96	98,48	83,96
Krastavci	57,02	56,71	67,16
Lubenice i dinje	70,42	75,56	68,03
Paprika	70,20	74,69	66,70
Mrkva	45,35	42,16	50,59
Salata	69,01	68,64	60,63
Poriluk	92,94	89,97	65,68
Ostalo povrće	81,05	82,50	73,39
Vino	90,88	93,55	124,29
Meso, ukupno	77,11	76,90	73,89
Peradsko	89,16	93,58	82,84
Goveđe	78,40	81,19	81,52
Svinjsko	69,60	66,56	64,88
Ovčje i kozje	73,34	78,58	81,76
Konjetina	699,63	1.378,65	4.028,12
Iznutrice	94,96	103,32	97,89
Ostalo meso	90,23	107,45	102,38
Jaja	94,47	95,27	94,40
Mliječni proizvodi	99,91	96,47	92,00
Vrhnje	91,82	85,32	98,38
Koncentrirano mlijeko	5,30	5,85	7,97
Punomasno mlijeko u prahu	8,77	10,03	10,14
Obrano mlijeko u prahu	9,84	17,90	11,94
Maslac i mliječni namazi	97,97	102,56	99,15
Sir	78,16	77,80	79,20
Prerađeni sir	87,85	86,73	100,37
Sir i prerađeni sir	78,63	78,24	80,10
Mlijeko u prahu	9,38	14,80	11,34
Šećerna repa	76,59	75,45	88,39
Šećer	129,57	136,45	79,60
Med	127,12	112,71	107,34

Izvor: Agronomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 13

Otkup i prodaja proizvoda poljoprivrede, ribarstva i šumarstva u RH, 2009.-2013.

mio.kn	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	Stopa promjene 2013/2012, %
UKUPNO, PROIZVODI POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I ŠUMARSTVA	8.063,9	7.926,7	9.391,0	9.594,5	9.472,5	-1,27
PROIZVODI POLJOPRIVREDE I RIBARSTVA	6.775,5	6.659,6	7.930,6	8.178,1	7.936,8	-2,95
Žitarice	1.036,1	1.060,4	1.534,0	1.854,2	1.488,7	-19,71
Krumpir i suho mahunasto povrće	47,9	49,8	45,7	61,0	76,6	25,50
Uljano sjemenje i plodovi	405,8	497,8	682,2	691,5	708,3	2,42
Neprerađeni duhan	115,8	88,6	103,1	99,1	80,7	-18,52
Šećerna repa i sjemenje šećerne repe	330,0	215,6	235,2	183,4	279,3	52,26
Krmni usjevi	43,2	32,6	46,3	47,3	62,5	32,26
Rezano cvijeće i cvjetni pupovi	2,2	1,0	0,5	0,4	0,4	-12,69
Bilje za uporabu u parfimeriji, farmaciji i slične svrhe	10,5	10,5	16,3	17,7	22,3	26,06
Ostalo povrće, svježe ili rashlađeno	180,6	244,0	201,1	198,7	208,3	4,83
Sadni materijal	23,8	17,8	28,1	21,3	24,3	14,10
Grožđe	151,0	114,5	64,2	43,0	75,7	75,92
Ostalo voće, orasi i slično koštuničavo voće	142,4	230,6	193,5	174,4	98,7	-43,43
Vino	346,3	388,1	417,9	425,9	483,5	13,52
Maslinovo ulje	10,8	16,2	9,3	15,9	9,3	-41,62
Goveda, živa	669,5	698,5	851,5	790,4	817,5	3,44
Sirovo kravlje mlijeko	1.235,3	1.159,5	1.426,2	1.318,2	1.186,5	-9,99
Ovce, koze, konji, živi						
Konji, magarci, mule i mazge, živi	1,4	2,6	4,1	4,6	4,2	-8,57
Ovce i koze, žive	6,0	5,1	6,7	5,4	6,1	12,66
Sirovo ovčje i kozje mlijeko	31,8	27,9	33,8	34,2	35,1	2,89
Sirova ovčja vuna						
Svinje, žive	862,0	778,5	948,2	1.101,9	1.094,1	-0,70
Perad, živa	533,1	484,9	521,8	505,0	473,4	-6,26
Kokošja jaja	240,1	232,9	227,3	265,7	304,1	14,44
Ostale životinje, žive	0,1	0,2	0,3	0,2	0,1	-75,08
Proizvodi od uzgojenih životinja	11,0	21,4	16,3	12,8	11,2	-12,40
Sirove kože s dlakom ili vunom, osim janjeće kože	0,5	1,9	1,6	0,9	2,8	198,44
Ribe svježe i rashlađene	328,7	277,3	311,7	302,0	381,5	26,32
Ljuskavci, kamenice i dr.	9,7	1,2	3,9	2,8	1,6	-43,56
Grubo obrađeno drvo	1.288,4	1.267,1	1.460,4	1.416,4	1.535,7	8,42

Izvor: Državni zavod za statistiku, Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 14

Otkupne cijene žive stoke u RH u kn/kg, bez PDV-a

kn/kg	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
tele simental (80 -160 kg)	25,23	22,72	24,74	25,03	24,48
junica simental (za klanje)	12,84	10,62	12,27	13,33	12,23
bik simental (>450kg)	14,50	11,85	13,79	14,83	13,71
krava simental (za klanje)	7,18	6,24	6,77	7,85	7,96
odojak (25 -35 kg)	17,86	13,77	13,12	16,63	16,48
svinja (80 -120 kg)	12,02	9,47	10,14	11,85	11,97
krmača (za klanje)	8,69	7,17	7,37	10,75	9,32
janjad	24,74	23,15	22,61	23,03	22,15

Izvor i obrada: Ministarstvo poljoprivrede, TISUP

Tablica 15

Veleprodajne cijene žitarica, uljarica i njihovih prerađevina u kn/kg na RH tržištu, bez PDV-a

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
pšenica (min. 74 -hL)	0,85	1,03	1,67	1,51	1,24
kukuruz (max. 14 % vlage)	0,75	0,98	1,37	1,48	1,15
ječam stočni	0,77	0,89	1,55	1,38	1,26
zob	0,98	0,92	1,58	1,38	-
suncokret zrno (min. 40 % ulja)	1,59	2,49	2,63	3,54	1,97
uljana repica	1,86	1,99	3,08	3,48	2,70
soja	2,19	2,30	2,50	4,09	3,04
brašno T-550 oštro	2,27	2,47	4,03	3,37	3,30
brašno T-550 glatko	1,80	1,78	2,68	2,33	2,24
sirovo ulje-suncokretovo	6,39	6,39	7,01	6,97	7,86
sirovo ulje-sojino	6,78	6,05	7,19	7,20	7,63
sojina sačma (44 % SB)	-	2,62	1,80	3,39	3,77
sirovo ulje uljane repice	5,33	5,97	7,00	-	5,60
pšenično krmno brašno	0,66	0,78	1,13	1,24	1,13

Izvor i obrada: Ministarstvo poljoprivrede, TISUP

Tablica 16

Veleprodajne cijene voća u kn/kg na RH tržištu, bez PDV-a

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
jabuka idared	4,99	4,03	4,85	5,07	5,73
jabuka jonagold	5,69	4,87	5,34	5,63	5,95
jabuka zlatni delišes	5,95	4,97	5,82	5,54	6,55
kruške	11,39	11,58	12,04	11,08	11,82
breskva	11,08	10,76	8,94	10,18	9,08
marelica	13,61	12,94	11,81	13,08	13,18
trešnja	16,35	15,71	13,92	17,29	15,38
lubenica	4,00	3,96	2,98	4,05	3,11
mandarina	4,87	4,79	4,97	5,75	5,00
narandža	7,54	7,81	7,09	6,94	7,37
limun	7,94	9,62	7,81	8,72	9,72
jaгода	21,48	20,89	22,39	20,75	18,96
šljiva	6,08	-	4,57	6,07	5,07

Izvor i obrada: Ministarstvo poljoprivrede, TISUP

Tablica 17

Veleprodajne cijene povrća u kn/kg na RH tržištu, bez PDV-a

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
rajčica	9,23	9,49	9,73	9,91	10,04
paprika rog	12,40	12,32	11,64	12,25	12,77
paprika babura	12,04	13,76	12,95	12,09	14,32
patlidžan	10,44	10,16	9,41	10,11	11,66
krastavci kornišon	7,76	-	5,31	7,63	8,70
luk (crveni)	3,19	3,89	4,14	3,34	4,24
kupus zeleni	2,64	2,58	2,80	3,04	3,33
kelj	4,97	5,04	4,82	5,33	5,70
mrkva	5,25	5,11	5,15	5,32	5,64
zeleni salata kristalka	8,14	7,84	7,73	7,77	9,00
zeleni salata puterica	8,23	8,50	8,24	8,96	9,64
cvjetača	7,73	7,27	7,49	7,45	7,87
grah šareni	13,76	13,72	13,89	17,10	20,52
krumpir	2,14	2,34	2,78	2,21	3,28
mładi krumpir	5,43	5,48	5,45	5,23	5,61
šampinjoni	20,75	20,22	20,21	20,40	20,40
blitva	8,26	8,23	8,05	7,65	8,56
špinat	9,88	9,72	10,86	10,19	10,41

Izvor i obrada: Ministarstvo poljoprivrede, TISUP

Tablica 18

Veleprodajne cijene mesnih prerađevina, kn/kg, bez PDV-a

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
teleća polovica	46,28	46,38	46,57	47,71	47,44
teleći milanski rez	44,60	44,60	-	-	-
juneća polovica (kompenzirana)	34,18	30,52	32,50	35,58	34,71
juneći milanski rez	38,31	33,83	35,39	38,83	38,27
goveđa polovica	23,55	22,04	20,68	23,70	23,77
goveđi milanski rez	28,62	26,70	25,03	28,87	29,78
svinjski milanski rez	29,93	26,86	27,27	29,14	29,05
svinjska polovica (komplet)	19,61	17,17	17,39	19,47	20,14
janjac	53,46	52,38	52,81	54,42	53,54
svinjski kare	32,47	27,20	28,09	28,78	28,17
svinjski but bez kostiju	34,14	30,16	30,47	32,87	32,44
svinjska vratina s kostima	29,94	26,44	26,99	28,95	28,43
hrenovke	36,57	37,80	36,90	40,06	37,65
pršut	84,65	88,97	86,61	88,71	99,58
šunka	53,71	56,40	52,02	50,69	47,83
panceta	60,41	64,32	64,01	69,13	69,80
hamburger slanina	47,98	48,28	46,72	49,69	48,60

Izvor i obrada: Ministarstvo poljoprivrede, TISUP

Robna razmjena poljoprivredno prehrambenih proizvoda Republike Hrvatske s inozemstvom

Tablica 19

Pregled ukupne i poljoprivredne vanjskotrgovinske razmjene, 2004. - 2013. i petogodišnji prosjeci od 2004. - 2013.

Godina	Ukupna robna razmjena				Poljoprivredna razmjena				Nepoljoprivredna razmjena				Udio u ukupnoj razmjeni, (%)				Stopa promjene u odnosu na prethodno razdoblje, (%)			
	(000. €)			Pokrivenost uvoza izvozom	(000. €)			Pokrivenost uvoza izvozom	(000. €)			Pokrivenost uvoza izvozom	Poljoprivredna razmjena		Nepoljoprivredna razmjena		Poljoprivredna razmjena		Nepoljoprivredna razmjena	
	Izvoz	Uvoz	Bilanca		Izvoz	Uvoz	Bilanca		Izvoz	Uvoz	Bilanca		Izvoz	Uvoz	Izvoz	Uvoz	Izvoz	Uvoz	Izvoz	Uvoz
Ø 2004.-2008.	8.072.821,18	17.011.739,35	-8.938.918	47,5	861.285,22	1.485.658,31	-624.373	58,0	7.211.535,96	15.526.081,04	-8.314.545	46,4	10,7	8,7	89,3	91,3				
Ø 2009.-2013.	9.044.449,04	15.875.868,11	-6.831.419	57,0	1.127.870,34	1.855.570,51	-727.700	60,8	7.916.578,71	14.020.297,60	-6.103.719	56,5	12,5	11,7	87,5	88,3	31,0	24,9	9,8	-9,7
Indeks Ø2009.-2013/ Ø2004.-2008.	112,0	93,3	76,4		131,0	124,9	116,5		109,8	90,3	73,4									
2004.	6.453.821,81	13.354.370,29	-6.900.548	48,3	612.918,16	1.202.430,07	-589.512	51,0	5.840.903,66	12.151.940,22	-6.311.037	48,1	9,5	9,0	90,5	91,0	-12,0	5,6	22,5	6,6
2005.	7.069.419,06	14.949.531,41	-7.880.112	47,3	769.853,69	1.333.224,46	-563.371	57,7	6.299.565,37	13.616.306,95	-7.316.742	46,3	10,9	8,9	89,1	91,1	25,6	10,9	7,9	12,1
2006.	8.251.587,66	17.104.667,41	-8.853.080	48,2	969.170,71	1.504.496,29	-535.326	64,4	7.282.416,95	15.600.171,12	-8.317.754	46,7	11,7	8,8	88,3	91,2	25,9	12,8	15,6	14,6
2007.	9.004.143,53	18.832.980,93	-9.828.837	47,8	974.507,11	1.589.677,37	-615.170	61,3	8.029.636,41	17.243.303,55	-9.213.667	46,6	10,8	8,4	89,2	91,6	0,6	5,7	10,3	10,5
2008.	9.585.133,84	20.817.146,70	-11.232.013	46,0	979.976,43	1.798.463,33	-818.487	54,5	8.605.157,41	19.018.683,37	-10.413.526	45,2	10,2	8,6	89,8	91,4	0,6	13,1	7,2	10,3
2009.	7.516.743,96	15.218.514,28	-7.701.770	49,4	984.520,46	1.618.233,08	-633.713	60,8	6.532.223,50	13.600.281,21	-7.068.058	48,0	13,1	10,6	86,9	89,4	0,5	-10,0	-24,1	-28,5
2010.	8.905.241,78	15.137.010,69	-6.231.769	58,8	1.039.237,74	1.655.759,07	-616.521	62,8	7.866.004,04	13.481.251,63	-5.615.248	58,3	11,7	10,9	88,3	89,1	5,6	2,3	20,4	-0,9
2011.	9.582.160,84	16.281.146,52	-6.698.986	58,9	1.147.559,84	1.876.865,33	-729.305	61,1	8.434.601,00	14.404.281,19	-5.969.680	58,6	12,0	11,5	88,0	88,5	10,4	13,4	7,2	6,8
2012.	9.628.650,18	16.214.395,49	-6.585.745	59,4	1.262.907,10	1.999.194,42	-736.287	63,2	8.365.743,09	14.215.201,08	-5.849.458	58,9	13,1	12,3	86,9	87,7	10,1	6,5	-0,8	-1,3
2013.	9.589.448,47	16.528.273,57	-6.938.825	58,0	1.205.126,55	2.127.800,65	-922.674	56,6	8.384.321,92	14.400.472,92	-6.016.151	58,2	12,6	12,9	87,4	87,1	-4,6	6,4	0,2	1,3
Indeks 2013./2012.	99,6	101,9	105,4		95,4	106,4	125,3		100,2	101,3	102,8									

Izvor: Državni zavod za statistiku, Obrade: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 20

Vanjskotrgovinska razmjena poljoprivredno prehrambenih proizvoda RH, 2009.-2013.

GL.CT.	Naziv skupine	2009.			2010.			2011.			2012.			2013.			Godišnja stopa promjene 2013/2012, (%)					
		Izvoz	Uvoz	Bilanca	Izvoz	Uvoz	Bilanca	Izvoz	Uvoz	Bilanca	Izvoz	Uvoz	Bilanca	Izvoz	Uvoz	Bilanca	Izvoz	Uvoz				
01	Žive životinje	7,59	113,05	-105,46	15,65	104,46	-88,81	37,61	114,38	-76,78	46,75	98,63	-51,88	3,70	4,93	46,83	82,26	-35,43	3,89	3,86	0,2	-16,6
02	Meso i jestivi kloanički proizvodi	21,99	160,47	-138,49	23,86	150,16	-126,30	24,45	164,29	-139,84	19,43	199,49	-180,06	1,54	9,98	30,86	238,64	-207,77	2,57	11,20	58,8	19,6
03	Ribe i raci (rakovi), mekušci ostali vodeni beskralješnjaci	98,09	56,99	41,09	84,66	59,94	24,72	111,83	70,32	41,51	99,20	71,24	27,96	7,85	3,56	103,91	65,54	38,36	8,64	3,08	4,7	-8,0
04	Mlječni proizvodi; ptičja jaja; prirodni med; jestivi proizvodi životinjskog podrijetla što nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu	47,62	76,72	-29,09	47,22	98,83	-51,61	51,43	116,61	-65,18	53,05	118,41	-65,36	4,20	5,92	43,58	169,24	-125,66	3,62	7,95	-17,9	42,9
05	Proizvodi životinjskog podrijetla drugdje nespomenuti i neuključeni na drugom mjestu	5,19	9,73	-4,54	5,06	9,95	-4,89	9,41	12,85	-3,44	5,86	10,71	-4,85	0,46	0,54	5,10	9,25	-4,16	0,42	0,43	-13,1	-13,6
06	Živo drveće i druge biljke, lukovice, gomolji i tome nalik; rezano cvijeće i ukrasno lišće	1,21	37,61	-36,40	0,95	34,28	-33,33	1,48	35,77	-34,29	1,36	34,04	-32,69	0,11	1,70	1,48	28,72	-27,25	0,12	1,35	8,8	-15,6
07	Jestivo povrće i određene vrste korjenja i gomolja	4,76	66,21	-61,45	5,42	73,16	-67,74	7,28	73,66	-66,38	9,46	73,09	-63,63	0,75	3,66	8,94	92,51	-83,56	0,74	4,34	-5,5	26,6
08	Jestivo voće i orašasti plodovi; kore agruma; dinja i lubenica	15,85	109,57	-93,72	26,71	110,61	-83,90	23,13	117,63	-94,50	25,20	128,43	-103,23	2,00	6,42	19,04	141,08	-122,04	1,58	6,62	-24,5	9,8
09	Kava, čaj, mate čaj i začini	5,93	46,49	-40,56	6,82	50,00	-43,17	7,57	61,76	-54,19	7,79	63,70	-55,91	0,62	3,19	7,61	63,42	-55,81	0,63	2,98	-2,4	-0,4
10	Žitarice	92,75	22,02	70,73	84,30	23,32	60,98	66,14	37,68	28,46	122,84	33,24	89,61	9,73	1,66	111,04	40,73	70,31	9,23	1,91	-9,6	22,5
11	Proizvodi minske industrije; slad, škrob, inulin i pšenični gluten	10,58	25,08	-14,50	10,74	17,61	-6,86	16,17	23,73	-7,56	18,64	22,44	-3,80	1,48	1,12	16,12	25,87	-9,75	1,34	1,21	-13,5	15,3
12	Uljano sjeme i plodovi; razno zrnje, sjeme i plodovi; industrijsko i ljekovito bilje; slama i stočna hrana	43,07	26,20	16,87	39,99	45,54	-5,54	65,06	43,49	21,58	66,33	31,81	34,52	5,25	1,59	74,71	41,69	33,02	6,21	1,96	12,6	31,1
13	Šelak, gume, smole i ostali biljni sokovi i ekstrakti	0,04	3,94	-3,90	0,06	4,18	-4,12	0,09	4,76	-4,67	0,15	4,34	-4,20	0,01	0,22	0,06	4,64	-4,58	0,01	0,22	-57,8	6,9
14	Biljni materijali za pletarstvo, biljni proizvodi drugdje nespomenuti i neuključeni	0,05	0,47	-0,42	0,03	0,42	-0,39	0,04	0,44	-0,40	0,05	0,44	-0,40	0,00	0,02	0,05	0,50	-0,46	0,00	0,02	-3,8	13,7
15	Masti i ulja životinjskog ili biljnog podrijetla i proizvodi njihove razgradnje; prerađene jestive masti; životinjski i biljni voskovi	24,79	62,20	-37,42	27,57	61,30	-33,73	29,08	86,03	-56,95	30,29	126,52	-96,23	2,40	6,33	27,54	117,94	-90,40	2,29	5,54	-9,1	-6,8
16	Prerađevine od mesa, riba, rakova, mekušaca ili drugih vodenih beskralješnjaka	61,03	43,60	17,43	58,95	44,38	14,57	64,84	45,15	19,68	76,47	44,49	31,98	6,06	2,23	77,92	44,41	33,51	6,48	2,08	1,9	-0,2
17	Šećer i proizvodi od šećera	97,10	64,26	32,84	104,78	50,15	54,63	134,22	96,25	37,96	154,70	131,07	23,62	12,25	6,56	77,94	83,11	-5,17	6,48	3,90	-49,6	-36,6
18	Kakao i proizvodi od kakaa	41,71	79,40	-37,69	43,22	87,99	-44,77	41,39	88,48	-47,08	38,25	88,62	-50,37	3,03	4,43	44,56	103,93	-59,37	3,71	4,88	16,5	17,3
19	Proizvodi na osnovi žitarica, škroba, brašna ili mlijeka; slastičarski proizvodi	66,41	133,18	-66,77	72,48	142,46	-69,98	74,30	153,10	-78,80	76,05	156,66	-80,61	6,02	7,84	88,83	171,08	-82,25	7,39	8,03	16,8	9,2
20	Proizvodi od povrća, voća, orašastih plodova i ostalih dijelova biljaka	17,91	81,58	-63,66	21,05	81,37	-60,32	25,98	79,53	-53,55	28,59	81,96	-53,37	2,26	4,10	24,04	83,26	-59,22	2,00	3,91	-15,9	1,6
21	Razni prehrambeni proizvodi	118,61	127,07	-8,46	118,94	129,79	-10,85	118,52	138,16	-19,64	130,95	141,97	-11,02	10,37	7,10	146,94	152,37	-5,43	12,22	7,15	12,2	7,3
22	Pića, alkoholi i ocat	91,16	87,83	3,33	100,35	88,66	11,70	106,43	104,08	2,35	117,62	100,20	17,42	9,31	5,01	108,95	112,88	-3,93	9,06	5,30	-7,4	12,7
23	Ostaci i otpaci prehrambene industrije, pripremljena životinjska hrana	24,45	128,86	-104,41	27,39	119,20	-91,82	37,96	139,48	-101,52	42,32	158,42	-116,09	3,35	7,92	44,40	173,35	-128,95	3,69	8,14	4,9	9,4
24	Duhan i prerađeni nadomjesci duhana	75,33	43,92	31,41	93,54	51,71	41,83	70,04	48,41	21,63	69,42	59,48	9,95	5,50	2,97	64,44	58,08	6,36	5,36	2,73	-7,2	-2,4
UKUPNO (1-24)		973,23	1.606,47	-633,24	1.019,75	1.639,46	-619,70	1.124,45	1.856,04	-731,59	1.240,77	1.979,41	-738,64	98,25	99,01	1.174,86	2.104,50	-929,64	97,69	98,80	-5,3	6,3
29	Organski kemijski proizvodi	0,01	0,37	-0,36	0,01	0,30	-0,29	0,00	0,23	-0,22	0,00857	0,24692	-0,24	0,00	0,01	0,01245	0,22316	-0,21	0,00	0,01	45,3	-9,6
33	Eterična ulja i rezinoidi	0,93	0,88	0,05	0,99	0,93	0,06	0,94	1,19	-0,25	1,23856	1,37300	-0,13	0,10	0,07	1,48546	1,78391	-0,30	0,12	0,08	19,9	29,9
35	Bjelančevinaste tvari; modificirani škrobovi; jellila, enzimi	0,59	6,69	-6,09	0,44	7,61	-7,17	0,47	8,05	-7,58	0,62933	8,79022	-8,16	0,05	0,44	0,73328	10,69256	-9,96	0,06	0,50	16,5	21,6
38	Razni proizvodi kemijske industrije	0,01	0,51	-0,50	0,01	0,90	-0,89	0,00	0,68	-0,68	0,00000	0,57496	-0,57	0,00	0,03	0,00003	0,30648	-0,31	0,00	0,01		-46,7
41	Sirova koža s dlakom ili bez dlake (osim krzna) i stavljena koža	9,74	2,84	6,90	17,97	5,81	12,16	21,55	9,47	12,08	20,05231	7,98207	12,07	1,59	0,40	25,41446	11,68721	13,73	2,11	0,55	26,7	46,4
43	Prirodno i umjetno krzno i proizvodi od krzna	0,00	0,09	-0,09	0,00	0,32	-0,32	0,00	0,31	-0,31	0,00000	0,25691	-0,26	0,00	0,01	0,00000	0,36190	-0,36	0,00	0,02		40,9
50	Svila	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00000	0,00002	0,00	0,00	0,00	0,00000	0,00000	0,00	0,00	0,00		
51	Vuna, fina ili gruba životinjska dlaka, pređa	0,01	0,00	0,01	0,04	0,00	0,04	0,13	0,00	0,13	0,18005	0,00008	0,18	0,01	0,00	0,06886	0,00904	0,06	0,01	0,00	-61,8	10920,7
52	Pamuk	0,00	0,36	-0,36	0,02	0,42	-0,39	0,02	0,89	-0,87	0,02837	0,52036	-0,49	0,00	0,03	0,00873	0,38092	-0,37	0,00	0,02	-69,2	-26,8
53	Ostala biljna tekstilna vlakna	0,00	0,03	-0,03	0,00	0,02	-0,02	0,00	0,02	-0,02	0,00161	0,03883	-0,04	0,00	0,00	0,00612	0,03237	-0,03	0,00	0,00	279,9	-16,6
UKUPNO (29-53)		11,29	11,76	-0,47	19,48	16,30	3,18	23,11	20,82	2,28	22,14	19,78	2,36	1,75	0,99	27,73	25,48	2,25	2,31	1,20	25,3	28,8
UKUPNO		984,52	1.618,23	-633,71	1.039,24	1.655,76	-616,52	1.147,56	1.876,87	-729,31	1.262,91	1.999,19	-736,29	100	100	1.202,59	2.129,98	-927,38	100	100	-4,8	6,5

Izvor: Državni zavod za statistiku, Obnova, Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 21

Pregled najznačajnijih izvoznih proizvoda iz RH, prosjek 2009.-2012. i 2013.

CT ¹⁾	Naziv	Ø 2009.-2012.				2013.			
		RB	Vrijednost EUR	Količina, t	Udio, %	RB	Vrijednost EUR	Količina, t	Udio, %
170199	Šećer od šećerne trske ili šećerne repe i kemijski čista saharoza, u krutom stanju (osim šećera od šećerne trske ili šećerne repe, koji sadrži dodane arome ili tvari za bojenje i sirovog šećera)	1.	112.601.406	186.140	10,16	2.	65.326.691	95.974	5,42
240220	Cigarete koje sadrže duhan	2.	62.745.851	7.105	5,66	5.	46.392.199	5.979	3,85
100199 ²⁾	Pšenica i suražica (osim za sjeveru i tvrde pšenice)	3.	49.805.766	270.330	4,49	1.	75.967.618	408.562	6,30
210690	Prehrambeni proizvodi što nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu (osim koncentrata bjelanjčevina i tekstuiranih bjelanjčevina i tvori)	4.	45.491.709	22.119	4,10	3.	53.033.501	23.589	4,40
210390	Prpravci za umake i pripremljeni umaci, mješani začini i začinska sredstva (osim umaka od soje, ketchupa od rajčice i drugih umaka od rajčice, gorušice, brašna od gorušice)	5.	42.580.600	17.254	3,84	4.	49.901.652	20.097	4,14
030235	Svježa ili rashlađena atlantska i pacifička plavoperajna tuna (<i>Thunnus thynnus</i> , <i>Thunnus orientalis</i>)	6.	42.397.087	2.736	3,82	6.	36.669.842	2.433	3,04
100590	Kukuruz (osim onoga za sjeveru)	7.	31.260.352	204.425	2,82	14.	20.609.127	117.979	1,71
220300	Pivo dobiveno od slada	8.	28.689.631	52.857	2,59	8.	31.293.071	57.126	2,60
220210	Vode, uključujući mineralne vode i gazirane vode, s dodanim šećerom ili drugim sladilima ili aromatizirane, za direktnu potrošnju kao pića	9.	23.028.268	72.990	2,08	12.	28.879.195	89.451	2,40
190110	Proizvodi za prehranu dojenčadi i male djece, u pakiranjima za pojedinačnu prodaju, od brašna, prekrupe, krupice, škroba ili sladnog ekstrakta, bez kakaa ili s masenim udjelom kakaa manjim od 40% računano s potpuno odmašćenom osnovom, nespomenuti niti uključeni na drugom mjestu; prehrambeni proizvodi od robe iz tarifnih brojeva 0401 do 0404, bez kakaa ili s masenim udjelom kakaa manjim od 5% računano s potpuno odmašćenom osnovom, nespomenuti niti uključeni na drugom mjestu	10.	22.807.756	6.255	2,06	7.	32.497.622	8.248	2,70
180632	Čokolada i ostali proizvodi koji sadrže kakao, u blokovima, pločama ili rebrima mase 2 kg ili manje (osim punjenih)	11.	18.564.748	4.397	1,67	16.	19.302.349	4.923	1,60
230990	Prpravci koji se koriste u prehrani životinja (osim hrane za pse i mačke, pripremljene u pakiranjima za pojedinačnu prodaju)	12.	18.140.806	30.892	1,64	9.	30.743.041	36.751	2,55
190532	Vafli i oblate	13.	17.854.150	8.187	1,61	15.	20.512.889	8.760	1,70
210410	Juhe, uključujući mesne i pripravke za njih	14.	16.634.714	4.933	1,50	18.	18.278.195	5.161	1,52
120600	Suncokretovo sjeme, uključujući lomljeno	15.	16.377.063	43.662	1,48	10.	30.299.360	87.923	2,51
080520	Mandarine, svježe ili suhe (uključujući tangerske i satsuma mandarine); klementine, wiking mandarine i slični hibridi agruma	16.	15.938.150	31.660	1,44	31.	9.911.908	21.982	0,82
160413	Srdele, velike srdele i papaline, cijele ili u komadu (osim mljevenih)	17.	15.206.751	4.408	1,37	17.	18.502.285	4.990	1,54
030563	Inčuni " <i>Engraulis</i> spp.", soljeni ili u salamuri (osim fileta)	18.	14.711.387	6.407	1,33	26.	10.799.490	3.478	0,90
160100	Kobasice i slični proizvodi, od mesa, drugih klaoničkih proizvoda ili krvi; prehrambeni proizvodi na osnovi tih proizvoda	19.	13.714.673	4.199	1,24	22.	13.626.959	3.595	1,13
240120	Duhan, djelomično ili potpuno izlijen, inače neprerađen	20.	13.675.371	4.309	1,23	23.	12.438.442	4.037	1,03
	Ostali proizvodi		486.330.048	1.878.658	43,87		580.141.116	1.868.004	48,14
	UKUPNO		1.108.556.284	2.863.923	100		1.205.126.552	2.879.043	100

1) Izmjene u Carinskoj tarifi za 2012. godinu, u odnosu na 2011. godinu, su značajne posebice u poljoprivredno-prehrambenom dijelu Carinske tarife, obzirom da su implementirani amandmani na nomenklaturu Harmoniziranog sustava, usvojeni u okviru petog revizijskog ciklusa.

2) Riječ je o CN kodu 100190 od 2009. do 2011. godine, a 100199 za 2012. i 2013. godinu.

Izvor: Državni zavod za statistiku, Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 22

Pregled najznačajnijih uvoznih proizvoda iz RH, prosjek 2009.-2012. i 2013.

CT ¹⁾	Naziv	Ø 2009.-2012.				2013.			
		RB	Vrijednost EUR	Količina, t	Udio, %	RB	Vrijednost EUR	Količina, t	Udio, %
210690	Prehrambeni proizvodi što nisu spomenuti niti uključeni na drugom mjestu (osim koncentrata bjelanjčevina i tekstuiranih bjelanjčevina i tvori)	1.	83.953.887	25.142	4,70	1.	87.585.201	27.737	4,12
020329	Smržnuto svinjsko meso (osim trupova i polovica, šunke, plečki i komada od njih, bez kostiju)	2.	63.853.178	28.992	3,57	2.	71.753.103	30.645	3,37
010229 ²⁾	Živa goveda (osim čistokrvnih za rasplod)	3.	60.591.256	23.651	3,02	5.	54.885.202	20.723	2,58
230400	Uljane pogače i ostali kruti ostaci dobiveni pri ekstrakciji ulja od soje, nemljeveni, mljeveni ili peletirani	4.	53.960.517	151.627	3,39	4.	62.093.950	131.309	2,92
170113 i 170114 ³⁾	Sirovi šećer od šećerne trske određen napomenom 2 za podbrojeve uz ovo poglavlje, bez dodanih aroma ili tvari za bojenje, u krutom stanju i Ostali sirovi šećer od šećerne trske, bez dodanih aroma ili tvari za bojenje, u krutom stanju (osim šećera od šećerne trske iz tarifnog broja 1701.13)	5.	38.768.181	91.303	2,17	662 i 115.	30.427.728	82.782	1,43
240220	Cigarete koje sadrže duhan	6.	35.602.905	2.518	1,99	8.	43.744.324	3.406	2,06
230910	Hrana za pse i mačke, pripremljena u pakiranjima za pojedinačnu prodaju	7.	35.567.473	39.132	1,99	11.	40.079.269	44.150	1,88
090111	Kava, nepržena, s kofeinom	8.	34.796.505	17.511	1,95	13.	32.345.618	16.248	1,84
010391	Žive čistokrvne svinje, mase manje od 50 kg (osim čistokrvnih za rasplod)	9.	32.671.743	15.968	1,83	24.	20.017.103	9.675	0,92
180690	Čokolada i ostali proizvodi koji sadrže kakao, u pakiranjima 2 kg ili manje (osim u blokovima, pločama ili rebrima i kakao prahu)	10.	32.003.514	8.715	1,79	12.	39.861.383	10.241	1,87
230990	Prpravci koji se koriste u prehrani životinja (osim hrane za pse i mačke, pripremljene u pakiranjima za pojedinačnu prodaju)	11.	31.677.407	32.372	1,77	6.	46.619.367	45.001	2,19
190590	Kruh, kolači, torte, keksi i ostale pekarske preradevine, sa ili bez kakaa, hostije, prazne kapsule pogodne za farmaceutsku upotrebu, oblate za pečaćenje, rižin papir i slični proizvodi (osim hruskavog kruha i medenjaka začinjjenih ingverom)	12.	30.217.685	16.149	1,69	9.	40.683.661	21.622	1,91
040690	Sir, ostali (osim svježeg sira, uključno sir od surutke, nefermentirani, skuta, sir obrađeni, prošaran plavom pljesni, i ribani ili u prahu)	13.	29.219.860	8.187	1,63	10.	40.303.135	10.102	1,89
080390 ⁴⁾	Banane, svježe ili suhe (osim banana za kuhanje)	14.	28.426.552	49.113	1,59	14.	31.449.290	54.218	1,48
190531	Slatki keksi	15.	25.244.207	12.031	1,41	16.	29.294.777	13.389	1,38
040120	Mlijeko i vrhnje, s više od 1% masti do uključno 6% masti, nekonzentrirani, bez dodanog šećera i ostalih sladila	16.	24.623.622	56.561	1,38	3.	64.005.172	143.992	3,01
151219	Ulje od sjemenki suncokreta ili šafranike i njihove frakcije, rafinirano ili nerafinirano, kemijski nemodificirano (osim sirovog)	17.	22.054.749	27.028	1,23	17.	24.741.209	25.600	1,16
020319	Svježe ili rashlađeno svinjsko meso (osim trupova i polovica, šunke, plečki i komada od njih, s kostima)	18.	21.675.180	10.251	1,21	7.	46.567.154	19.786	2,19
060290	Ostale žive biljke (uključujući i njihovo korijenje); micelij gljiva (osim lukovica, gomolja, gomoljastog korijenja, izdanaka korijenja i podanaka korijenja, uključujući biljke i korijenje cikorie, neukorijenjene reznice i cjepove, voćaka i voćaka orašastih plodova, rododendrona, azaleja i ruža)	19.	19.664.184	27.168	1,10	28.	17.267.229	24.745	0,81
190190	Ekstrakt slada; prehrambeni proizvodi od brašna, prekrupe, krupice, škroba ili sladnog ekstrakta, koji ne sadrže kakao ili koji sadrže manje od 40% kakaa, potpuno odmašćenog, drugdje nespomenuti ili navedeni; prehrambeni proizvodi od mlijeka, kiselog vrhnja, surutke, jogurta, kefir ili sličnih proizvoda iz poglavlja 0401 do 0404, bez sadržaja kakaa ili koji sadrže 5% ili manje potpuno odmašćenog kakaa (osim za dječju prehranu, pakiranih za maloprodaju i mješavina i tjestja za pripremu pekarskih proizvoda iz poglavlja 1905)	20.	18.183.670	12.620	1,02	26.	18.065.137	10.704	0,85
	Ostali proizvodi		1.064.756.699	1.465.068	59,57		1.286.011.642	1.390.980	60,44
	UKUPNO		1.787.512.972	2.121.103	100		2.127.800.654	2.137.055	100

1) Izmjene u Carinskoj tarifi za 2012. godinu, u odnosu na 2011. godinu, su značajne posebice u poljoprivredno-prehrambenom dijelu Carinske tarife, obzirom da su implementirani amandmani na nomenklaturu Harmoniziranog sustava, usvojeni u okviru petog revizijskog ciklusa.

2) Riječ je o CN kodu 010290 od 2009. do 2011. godine, a 010229 za 2012. i 2013. godinu.

Izvor: Državni zavod za statistiku, Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 23

Pregled vanjskotrgovinske razmjene poljoprivredno prehrambenih proizvoda po zemljama, prosjek 2009.-2012. i 2013.

ZEMLJA	IZVOZ					
	Ø 2009.-2012.			2013.		
	RANG	Vrijednost EUR	Udio (%)	RANG	Vrijednost EUR	Udio (%)
Bosna i Hercegovina	1.	337.101.096	30,41	1.	298.569.374	24,77
Italija	2.	119.556.428	10,78	2.	151.406.485	12,56
Slovenija	3.	107.969.923	9,74	3.	112.877.954	9,37
Srbija ¹⁾	4.	83.428.780	7,53	4.	85.146.875	7,07
Njemačka	5.	50.426.137	4,55	5.	69.054.069	5,73
Mađarska	6.	48.996.698	4,42	6.	60.998.419	5,06
Japan	7.	43.013.943	3,88	8.	36.979.241	3,07
Austrija	8.	32.997.134	2,98	7.	49.377.215	4,10
Makedonija	9.	31.706.374	2,86	9.	34.241.245	2,85
Crna gora	10.	22.307.364	2,01	10.	28.407.645	2,36
Grčka	11.	20.907.255	1,89	23.	8.956.703	0,74
Sjedinjene Američke Države	12.	15.644.985	1,41	12.	19.882.433	1,65
Rusija	13.	14.469.222	1,31	14.	15.635.012	1,30
Kosovo ¹⁾	14.	14.218.255	1,28	11.	24.869.123	2,07
Slovačka	15.	14.201.246	1,28	16.	12.378.712	1,03
Albanija	16.	11.432.052	1,03	20.	10.521.774	0,87
Poljska	17.	10.733.747	0,97	13.	16.264.882	1,35
Španjolska	18.	8.762.538	0,79	29.	5.811.667	0,48
Rumunjska	19.	8.694.113	0,78	25.	7.455.947	0,62
Ujedinjena Kraljevina	20.	8.643.458	0,78	26.	7.433.181	0,62
Ostale zemlje		103.345.539	9,32		148.858.596	12,35
UKUPNO		1.108.556.284	100		1.205.126.552	100

¹⁾ Srbija i Kosovo su se razdružili 2008. godine. Podaci za 2009. se odnose na Srbiju uključujući i Kosovo. Zasebne podatke za svaku državu imamo tek od 2010. godine.

Izvor: Državni zavod za statistiku; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 24

ZEMLJA	UVOZ					
	Ø 2009.-2012.			2013.		
	RANG	Vrijednost EUR	Udio (%)	RANG	Vrijednost EUR	Udio (%)
Njemačka	1.	239.351.267	13,39	1.	309.019.472	14,52
Italija	2.	195.663.541	10,95	2.	243.203.667	11,43
Nizozemska	3.	141.397.300	7,91	4.	176.530.511	8,30
Brazil	4.	130.349.643	7,29	11.	68.328.199	3,21
Mađarska	5.	106.435.788	5,95	3.	195.273.912	9,18
Bosna i Hercegovina	6.	93.039.212	5,20	9.	89.253.201	4,19
Poljska	7.	80.875.401	4,52	7.	112.583.526	5,29
Austrija	8.	80.561.481	4,51	5.	143.138.679	6,73
Srbija ¹⁾	9.	66.967.098	3,75	8.	89.738.881	4,22
Španjolska	10.	60.978.182	3,41	10.	71.134.829	3,34
Slovenija	11.	60.599.280	3,39	6.	131.340.509	6,17
Francuska	12.	45.650.814	2,55	12.	53.583.737	2,52
Rumunjska	13.	41.820.692	2,34	14.	44.430.028	2,09
Makedonija	14.	32.804.845	1,84	16.	40.928.330	1,92
Češka	15.	30.347.179	1,70	13.	45.779.245	2,15
Belgija	16.	26.939.366	1,51	15.	44.300.916	2,08
Ekvador	17.	26.549.958	1,49	27.	11.257.465	0,53
Sjedinjene Američke Države	18.	24.113.766	1,35	21.	15.744.851	0,74
Kina	19.	21.209.560	1,19	20.	15.862.856	0,75
Indija	20.	19.563.834	1,09	18.	24.968.318	1,17
Ostale zemlje		262.294.764	14,67		201.399.522	9,47
UKUPNO		1.787.512.972	100		2.127.800.654	100

¹⁾ Srbija i Kosovo su se razdružili 2008. godine. Podaci za 2009. se odnose na Srbiju uključujući i Kosovo. Zasebne podatke za svaku državu imamo tek od 2010. godine.

Izvor: Državni zavod za statistiku; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 25

Pregled vanjskotrgovinske razmjene poljoprivredno prehrambenih proizvoda po tržištima, prosjek 2009.-2012. i 2013.

Zemlje	Ø 2009.-2012.					2013.				
	Vrijednost EUR			Udio u ukupnoj razmjeni, %		Vrijednost EUR			Udio u ukupnoj razmjeni, %	
	Izvoz	Uvoz	Bilanca	Izvoz	Uvoz	Izvoz	Uvoz	Bilanca	Izvoz	Uvoz
Austrija	32.997.134	80.561.481	-47.564.348	2,98	4,51	49.377.215	143.138.679	-93.761.464	4,10	6,73
Belgija	4.637.185	26.939.366	-22.302.181	0,42	1,51	7.349.115	44.300.916	-36.951.801	0,61	2,08
Danska	205.507	17.811.809	-17.606.302	0,02	1,00	329.691	15.303.587	-14.973.896	0,03	0,72
Finska	27.972	177.404	-149.432	0,003	0,01	31.229	79.768	-48.539	0,003	0,004
Francuska	5.437.682	45.650.814	-40.213.132	0,49	2,55	11.766.761	53.583.737	-41.816.976	0,98	2,52
Grčka	20.907.255	13.856.535	7.050.720	1,89	0,78	8.956.703	12.818.021	-3.861.318	0,74	0,60
Irska	32.794	3.176.841	-3.144.047	0,003	0,18	15.912	2.241.603	-2.225.691	0,001	0,11
Italija	119.556.428	195.663.541	-76.107.113	10,78	10,95	151.406.485	243.203.667	-91.797.182	12,56	11,43
Luksemburg	56.288	167.674	-111.386	0,01	0,01	5.302	1.767.856	-1.762.554	0,0004	0,08
Nizozemska	2.420.136	141.397.300	-138.977.164	0,22	7,91	5.297.527	176.530.511	-171.232.984	0,44	8,30
Njemačka	50.426.137	239.351.267	-188.925.131	4,55	13,39	69.054.069	309.019.472	-239.965.403	5,73	14,52
Portugal	441.473	1.198.467	-756.994	0,04	0,07	580.614	1.561.449	-980.835	0,05	0,07
Španjolska	8.762.538	60.978.182	-52.215.644	0,79	3,41	5.811.667	71.134.829	-65.323.162	0,48	3,34
Švedska	4.348.860	8.912.736	-4.563.876	0,39	0,50	5.702.487	7.622.822	-1.920.335	0,47	0,36
Ujedinjena Kraljevina	8.643.458	14.767.780	-6.124.322	0,78	0,83	7.433.181	16.268.561	-8.835.380	0,62	0,76
EU 15	258.900.847	850.611.196	-591.710.350	23,35	47,59	323.117.958	1.098.575.478	-775.457.520	26,81	51,63
Bugarska	2.548.136	15.055.192	-12.507.056	0,23	0,84	5.544.271	11.624.871	-6.080.600	0,46	0,55
Cipar	852.212	1.539.017	-686.805	0,08	0,09	1.045.776	1.589.398	-543.622	0,09	0,07
Češka	8.261.256	30.347.179	-22.085.923	0,75	1,70	10.214.780	45.779.245	-35.564.465	0,85	2,15
Estonija	709.097	1.735.388	-1.026.292	0,06	0,10	211.682	546.159	-334.477	0,02	0,03
Latvija	1.105.411	208.751	896.660	0,10	0,01	686.272	967.892	-281.620	0,06	0,05
Litva	986.384	3.312.488	-2.326.105	0,09	0,19	874.706	2.276.289	-1.401.583	0,07	0,11
Mađarska	48.996.698	106.435.788	-57.439.090	4,42	5,95	60.998.419	195.273.912	-134.275.493	5,06	9,18
Malta	2.259.644	1.138	2.258.506	0,20	0,0001	1.831.287	2.542	1.828.745	0,15	0,0001
Poljska	10.733.747	80.875.401	-70.141.655	0,97	4,52	16.264.882	112.583.526	-96.318.644	1,35	5,29
Rumunjska	8.694.113	41.820.692	-33.126.579	0,78	2,34	7.456.882	44.430.028	-36.973.146	0,62	2,09
Slovačka	14.201.246	19.218.407	-5.017.162	1,28	1,08	12.378.712	29.789.642	-17.410.930	1,03	1,40
Slovenija	107.969.923	60.599.280	47.370.642	9,74	3,39	112.877.954	131.340.509	-18.462.555	9,37	6,17
EU 12	207.317.864	361.148.721	-153.830.858	18,70	20,20	230.385.623	576.204.013	-345.818.390	19,12	27,08
EU 27	466.218.710	1.211.759.918	-745.541.207	42,06	67,79	553.503.581	1.674.779.491	-1.121.275.910	45,93	78,71
Albanija	11.432.052	1.085.640	10.346.413	1,03	0,06	10.521.774	1.637.309	8.884.465	0,87	0,08
Bosna i Hercegovina	337.101.096	93.039.212	244.061.884	30,41	5,20	298.569.374	89.253.201	209.316.173	24,77	4,19
Crna Gora	22.307.364	1.003.699	21.303.665	2,01	0,06	28.407.645	1.238.102	27.169.543	2,36	0,06
Kosovo ¹⁾	14.218.255	1.662.784	12.555.471	1,28	0,09	24.869.123	2.072.266	22.796.857	2,06	0,10
Makedonija	31.706.374	32.804.845	-1.098.471	2,86	1,84	34.241.245	40.928.330	-6.687.085	2,84	1,92
Moldavija, Republika	47.328	177.862	-130.534	0,004	0,01	72.529	178.455	-105.926	0,01	0,01
Srbija ¹⁾	83.428.780	66.967.098	16.461.682	7,53	3,75	85.146.875	89.738.881	-4.592.006	7,07	4,22
CEFTA	500.241.248	196.741.138	303.500.111	45,13	11,01	481.828.565	225.046.544	256.782.021	39,98	10,58
EFTA	4.427.835	14.587.578	-10.159.743	0,40	0,82	4.574.456	13.468.612	-8.894.156	0,38	0,63
a Brazil	240.788	130.349.643	-130.108.856	0,02	7,29	10.335	68.328.199	-68.317.864	0,001	3,21
b Japan	43.013.943	471.660	42.542.284	3,88	0,03	36.979.241	137.278	36.841.963	3,07	0,01
c Kina	800.580	21.209.560	-20.408.981	0,07	1,19	540.983	15.862.856	-15.321.873	0,04	0,75
d SAD	15.644.985	24.113.766	-8.468.781	1,41	1,35	19.882.433	15.744.851	4.137.582	1,65	0,74
e Turska	1.843.714	18.470.207	-16.626.493	0,17	1,03	10.640.114	15.724.937	-5.084.823	0,88	0,74
UKUPNO a,b,c,d,e	61.544.009	194.614.836	-133.070.827	5,55	10,89	68.053.106	115.798.121	-47.745.015	5,65	5,44
OSTALA TRŽIŠTA	76.124.482	169.809.504	-93.685.022	6,87	9,50	97.166.844	98.707.886	-1.541.042	8,06	4,64
UKUPNA POLJOPRIVREDNO PREHRAMBENA RAZMJENA	1.108.556.284	1.787.512.972	-678.956.689	100	100	1.205.126.552	2.127.800.654	-922.674.102	100	100

1) Srbija i Kosovo su se razdružili 2008. godine. Podaci za 2009. se odnose na Srbiju uključujući i Kosovo. Zasebne podatke za svaku državu imamo tek od 2010. godine.

Izvor: Državni zavod za statistiku; Otrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 28

Pregled izvoza poljoprivredno prehrambenih proizvoda iz RH u zemlje članice CEFTA-e, 2013. godine

	vrijednost, EUR	CEFTA	Bosna i Hercegovina	Crna Gora	Kosovo	Srbija	Makedonija	Albanija	Moldavija
01	Žive životinje	20.447.965	7.645.426	928.480	1.240.802	10.228.985	34.564	369.708	0
02	Meso i jestivi klaonički proizvodi	17.112.143	10.582.746	1.747.923	980.659	1.076.303	2.724.512	0	0
03	Ribe i rakovi, mekušci i ostali vodeni beskralježnjaci	8.481.292	1.722.189	1.725.625	14.945	1.530.729	0	3.487.804	0
04	Mlijeko i mliječni proizvodi, jaja, med	33.054.864	21.550.390	2.453.512	1.189.101	4.137.016	3.098.430	626.415	0
05	Proizvodi životinjskog podrijetla	345.643	206.114	7.226	39.348	58.217	16.898	17.840	0
06	Živo drveće, lukovice, rezano cvijeće	994.957	403.348	117.328	1.601	445.512	27.168	0	0
07	Povrće	4.757.242	3.455.566	184.993	296.765	755.016	64.902	0	0
08	Voće	7.500.934	2.797.534	280.892	14.508	4.313.195	94.805	0	0
09	Kava, čaj i začini	5.332.996	3.046.648	99.532	278.478	353.423	791.883	763.032	0
10	Žitarice	23.093.710	16.862.835	107.878	637.769	1.304.704	1.751.048	2.429.476	0
11	Proizvodi mlinske industrije	11.560.048	6.904.271	1.258.182	1.282.692	102.621	478.392	1.533.890	0
12	Uljano sjemenje i plodovi, industrijsko bilje	21.326.946	14.081.626	132.664	57.766	6.741.854	265.854	47.182	0
13	Šelak, gume i smole	49.784	41.125	0	0	3.742	4.917	0	0
14	Biljni materijali za pletarstvo	5.332	2.194	379	0	2.759	0	0	0
15	Masti i ulja životinjskog ili biljnog podrijetla	10.534.657	9.227.466	395.706	126.634	500.157	284.694	0	0
16	Prerađevine od mesa i riba	46.315.395	22.946.538	4.196.929	2.935.840	13.333.694	2.787.791	114.603	0
17	Šećeri i proizvodi od šećera	8.042.467	5.309.642	583.817	232.874	1.412.007	503.919	208	0
18	Kakao i proizvodi od kakaa	30.120.481	16.522.201	2.843.083	1.778.939	4.963.023	3.980.787	32.448	0
19	Proizvodi na osnovi žitarica, brašna ili mlijeka	28.284.194	17.289.597	2.277.175	1.304.595	4.814.831	2.567.239	30.757	0
20	Proizvodi od povrća i voća	8.019.444	4.845.026	722.918	159.919	1.243.795	929.059	118.727	0
21	Razni prehrambeni proizvodi	70.131.261	33.933.819	5.254.859	8.159.103	14.345.718	7.655.486	780.117	2.159
22	Pića, alkoholi, ocat	67.099.713	57.666.478	1.919.686	787.741	3.422.789	3.283.283	17.428	2.308
23	Ostaci i otpaci prehrambene industrije, životinjska hrana	16.165.162	13.435.389	41.107	623.798	1.419.037	496.132	149.699	0
24	Duhan i prerađevine duhana	33.634.684	21.706.538	1.084.130	2.718.617	5.827.585	2.297.798	16	0
UKUPNO (1-24)		472.411.314	292.184.706	28.364.024	24.862.494	82.336.712	34.139.561	10.519.350	4.467
29	Organski kemijski proizvodi	12.092	12.092	0	0	0	0	0	0
33	Eterična ulja i rezinoidi	313.232	100.465	12.570	13	195.997	4.187	0	0
35	Bjelančevinaste tvari	645.853	378.592	31.051	6.616	220.098	7.072	2.424	0
38	Proizvodi kemijske industrije	33	33	0	0	0	0	0	0
41	Sirova i štavljena koža	8.418.447	5.886.803	0	0	2.390.933	72.649	0	68.062
43	Krznno i proizvodi od krznna	0	0	0	0	0	0	0	0
50	Svila	0	0	0	0	0	0	0	0
51	Vuna	20.904	0	0	0	3.128	17.776	0	0
52	Pamuk	566	559	0	0	7	0	0	0
53	Ostala biljna tekstilna vlakna	6.124	6.124	0	0	0	0	0	0
UKUPNO (29-53)		9.417.251	6.384.668	43.621	6.629	2.810.163	101.684	2.424	68.062
UKUPNO		481.828.565	298.569.374	28.407.645	24.869.123	85.146.875	34.241.245	10.521.774	72.529

* Potpuni nazivi poglavlja i proizvoda Carinske tarife za 2013. godinu određeni su sukladno odredbama Uredbe (EU) br. 101/2013.

Izvor: Državni zavod za statistiku, Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 29

Pregled uvoza poljoprivredno prehrambenih proizvoda iz zemalja članica CEFTA-e u RH, 2013. godine

	vrijednost, EUR	CEFTA	Bosna i Hercegovina	Crna Gora	Kosovo	Srbija	Makedonija	Albanija	Moldavija
01	Žive životinje	8.174	4.918	0	0	3.256	0	0	0
02	Meso i jestivi klaonički proizvodi	2.392.706	32.478	0	0	6.812	2.353.416	0	0
03	Ribe i rakovi, mekušci i ostali vodeni beskralježnjaci	1.742.451	1.200.737	0	0	456.673	0	85.041	0
04	Mlijeko i mliječni proizvodi, jaja, med	16.883.798	14.326.185	8.922	0	2.300.547	230.551	17.593	0
05	Proizvodi životinjskog podrijetla	36.252	10.238	0	0	0	0	26.014	0
06	Živo drveće, lukovice, rezano cvijeće	1.072.536	531.758	0	0	377.347	163.431	0	0
07	Povrće	13.409.264	4.202.953	0	0	4.034.515	5.022.988	133.404	15.404
08	Voće	11.651.683	3.925.302	955.167	0	3.243.285	3.100.961	426.968	0
09	Kava, čaj i začini	591.432	104.277	227	27	463.092	10.422	13.387	0
10	Žitarice	11.439.846	157.449	0	0	11.273.872	8.525	0	0
11	Proizvodi mlinske industrije	2.532.109	106.387	0	259	2.425.409	0	54	0
12	Uljano sjemenje i plodovi, industrijsko bilje	1.585.955	196.809	0	0	1.054.350	61.051	273.745	0
13	Šelak, gume i smole	16	0	16	0	0	0	0	0
14	Biljni materijali za pletarstvo	100.839	385	0	0	100.454	0	0	0
15	Masti i ulja životinjskog ili biljnog podrijetla	42.911.874	19.031.686	24	0	23.870.700	9.464	0	0
16	Prerađevine od mesa i riba	2.301.812	2.143.246	0	0	28.851	0	129.715	0
17	Šećeri i proizvodi od šećera	9.676.687	2.474.433	0	6.870	6.365.924	743.804	0	85.656
18	Kakao i proizvodi od kakaa	5.170.550	1.518.342	49	74.056	1.951.817	1.608.103	0	18.183
19	Proizvodi na osnovi žitarica, brašna ili mlijeka	29.732.679	13.995.327	893	13.038	7.913.299	7.760.467	49.655	0
20	Proizvodi od povrća i voća	8.997.816	2.404.101	38	80.186	1.884.079	4.629.412	0	0
21	Razni prehrambeni proizvodi	8.923.852	3.636.742	12.680	27.500	3.829.303	1.417.168	116	343
22	Pića, alkoholi, ocat	27.401.562	13.223.325	146.551	1.052.691	6.993.165	5.926.961	0	58.869
23	Ostaci i otpaci prehrambene industrije, životinjska hrana	10.327.469	1.925.841	5.097	0	8.396.531	0	0	0
24	Duhan i prerađevine duhana	9.278.296	1.012.718	0	0	1.174.535	7.091.043	0	0
UKUPNO (1-24)		218.169.658	86.165.637	1.129.664	1.254.627	88.147.816	40.137.767	1.155.692	178.455
29	Organski kemijski proizvodi	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Eterična ulja i rezinoidi	94.874	289	6.003	0	79.548	9.034	0	0
35	Bjelančevinaste tvari	64.540	23.947	0	0	40.593	0	0	0
38	Proizvodi kemijske industrije	0	0	0	0	0	0	0	0
41	Sirova i štavljena koža	6.688.373	3.063.317	102.435	817.639	1.441.836	781.529	481.617	0
43	Krznno i proizvodi od krzna	23.286	0	0	0	23.286	0	0	0
50	Svila	0	0	0	0	0	0	0	0
51	Vuna	5.802	0	0	0	5.802	0	0	0
52	Pamuk	0	0	0	0	0	0	0	0
53	Ostala biljna tekstilna vlakna	11	11	0	0	0	0	0	0
UKUPNO (29-53)		6.876.886	3.087.564	108.438	817.639	1.591.065	790.563	481.617	0
UKUPNO		225.046.544	89.253.201	1.238.102	2.072.266	89.738.881	40.928.330	1.637.309	178.455

* Potpuni nazivi poglavlja i proizvoda Carinske tarife za 2013. godinu određeni su sukladno odredbama Uredbe (EU) br. 101/2013.

Izvor: Državni zavod za statistiku; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

B. MJERE POLJOPRIVREDNE POLITIKE

B1 Izravna plaćanja

Tablica 30

Obračun omotnice za izravnu potporu za proizvodnju 2013. godinu: odobrena potpora

Stanje na dne. 23.09.2014.

1		Mjerna jedinica	Odobrena količina	Odobrena jedinična vrijednost (kn) ****	Ukupna vrijednost za isplatu	Obračunski iznosi u kunama	
						EU dio	RH dio
1	UKUPNA OMOTNICA						
2	Proizvodno vezana potpora						
	<i>Krave dojilje</i>	grlo	46.085	1.225,04	53.328.496,6	16.575.482,6	36.753.013,9
	<i>Premije za ovce i koze</i>	grlo	447.310	n/p	23.218.950,2	8.422.486,2	14.796.464,0
	ovce-meso	grlo	357.343	53,11	19.330.463,8	7.011.979,1	12.318.484,7
	ovce-mlijeko	grlo	52.877	44,09	2.295.338,5	832.610,1	1.462.728,5
	koze	grlo	37.090	44,09	1.593.147,9	577.897,1	1.015.250,9
	<i>Dodatna premija za ovce i koze</i>		129.451	18,02	2.297.810,6	851.028,1	1.446.782,3
	ovce i koze na TUG područjima	grlo	120.147	18,02	2.132.266,5	799.780,4	1.342.486,1
2	Proizvodno vezana potpora				78.845.257,4	25.848.997,1	52.996.260,3
3	Nacionalna rezerva */**						
	NR -mlijeko	kg	582.302.391	0,50	287.725.443,1	71.933.274,2	215.799.770,2
	NR - tov goveda	grlo	135.900	1.318,82	177.118.804,2	44.280.878,9	132.842.804,5
	NR- ovce i koze	grlo	453.799	61,99	27.800.004,2	6.890.185,9	20.890.352,7
	NR - duhan	kg	11.867.280	2,20	24.713.705,9	6.178.605,8	18.535.813,0
3	Nacionalna rezerva - ukupno				517.358.017,7	129.342.944,9	388.028.740,4
4	Specifična plaćanja (čl. 68)	grlo	94.509	350,00	32.811.394,6	32.811.394,6	-
5	Omotnica za regionalno plaćanje -osnovno plaćanje po površini ***						
	od čega: Livade i pašnjaci	prava	82.655,29	389,12	31.666.812,5	12.747.551,9	18.919.260,6
	od čega: Ostalo korištenje zemljišta	prava	790.496,45	1.570,70	1.234.005.672,9	496.752.254,9	737.253.418,1
5	Omotnica za regionalno plaćanje -osnovno plaćanje po površini (UKUPNO)				1.265.672.485,4	509.499.806,7	756.172.678,7
6	Omotnica za razmínirano zemljište ***						
	od čega: Livade i pašnjaci	prava	510,42	416,66	202.278,4	76.714,6	125.563,8
	od čega: Ostalo korištenje zemljišta	prava	19.789,28	1.681,70	32.577.139,0	12.506.505,4	20.470.633,6
6	Omotnica za razmínirano zemljište (UKUPNO)				33.179.417,4	12.583.220,1	20.596.197,4

* Količine iz nacionalne rezerve se odnose na referentne količine na temelju kojih je u 2013. godini izvršena inicijalna dodjela prava na plaćanja, te se ne mogu izravno koristiti za izračun visine potpora.

** Odobreni iznosi po podkomponentama nacionalne rezerve su informativnog karaktera i predstavljaju preračunati iznos uzimajući u obzir distribuciju podataka za inicijalnu dodjelu prava na plaćanja, te stoga ne predstavljaju iznose koji su odobreni. Odobreni iznos je jedinstven za potporu regionalno plaćanje, uz informaciju koji dio je isplaćivan temeljem inicijalno dodijeljenog iznosa iz nacionalne rezerve.

*** Odobrena prava se ne odnose na livade i pašnjake te ostale vrste korištenja, te je ovo samo informativni podatak o distribuciju prava na plaćanja s obzirom na uporabu površina na temelju kojih su inicijalno dodijeljena prava na plaćanja.

**** Jedinična vrijednost vezna za potporu Prava na regionalno plaćanje, uključujući nacionalnu rezervu, je informativnog karaktera jer se vrijednost prava na plaćanja ne može iskazati po podkomponentama na temelju kojih su inicijalno dodijeljena prava na plaćanja. Svi jedinični iznosi su preračunati iz EUR-a u HRK prema tečaju Europske središnje banke na dan 30.09.2013.

B Iznimno osjetljivi sektori, plaćanja iz Nacionalnog proračuna	Mjerna jedinica	Količina	Jed. Vrijednost	Odobreno 2013 (kn)	Obračunski iznosi u kunama	
					EU dio	RH dio
1. Mliječne krave	grlo	103.142	479,11 kn	47.061.777,10 kn	N/A	N/A
2. rasplodne svinje	grlo	52.245	530,00 kn	27.624.684,41 kn	N/A	N/A
3. Šećerna repa	ha	19406,63	1.395,00 kn	26.943.073,53 kn	N/A	N/A
4. Duhan	kg	9.201.260	3,35 kn	30.811.046,99 kn	N/A	N/A
5. maslinovo ulje	l	477.299	10,00 kn	4.768.304,45 kn	N/A	N/A

Izvor: APPRRR; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

B2 Mjere ruralnog razvoja

Tablica 31

Sveukupno dodijeljena potpora ruralnom razvoju po županijama u RH, 2009.- 2013.

Županija	Isplaćena dohodovna potpora 2009.-2013.	Isplaćena potpora kapitalnom ulaganju u poljoprivredi 2009.-2013.	Isplaćena potpora očuvanju izvornih i zaštićenih pasmina 2009.-2013.	Isplaćena potpora organizatorima manifestacija 2009.-2013.	Isplaćena potpora osiguranju od šteta u proizvodnji 2009.-2013.	SVEUKUPNO 2009.-2013.
Bjelovarsko-bilogorska	77.904.500,02	106.632.185,80	4.393.830,79	936.702,31	5.409.668	195.276.886,82
Brodsko-posavska	45.042.333,36	78.582.076,04	6.442.884,44	835.169,65	4.528.874	135.431.337,05
Dubrovačko-neretvanska	9.730.500,01	32.755.227,15	4.898.719,54	561.889,05	977235,5	48.923.571,25
Grad Zagreb	5.925.333,34	99.527.939,56	2.785.485,05	3.750.719,85	3451690,41	115.441.168,21
Istarska	2.655.000,00	63.407.379,28	18.410.904,47	784.086,94	7672089,66	92.929.460,35
Karlovačka	6.243.000,00	41.680.113,17	1.703.402,26	123.526,22	1.520.402	51.270.443,62
Koprivničko-križevačka	79.033.500,01	108.368.593,34	1.643.932,23	696.781,85	8.064.678	197.807.485,28
Krapinsko-zagorska	18.490.750,01	18.945.570,57	3.630.141,09	516.615,81	1832974,97	43.416.052,45
Ličko-senjska	5.566.583,33	6.075.526,77	10.553.975,59	429.659,86	693440,28	23.319.185,83
Međimurska	38.365.416,67	47.984.207,78	359.547,90	552.540,39	3.477.686	90.739.398,56
Osječko-baranjska	42.856.500,02	345.963.469,85	5.364.097,11	2.940.236,89	39.430.729	436.555.032,81
Požeško-slavonska	20.200.916,68	41.760.067,29	1.513.095,03	791.902,30	9268657,7	73.534.639,00
Primorsko-goranska	108.000,00	12.429.511,91	10.083.751,68	342.818,00	652596,74	23.616.678,33
Sisačko-moslavačka	29.166.500,02	51.354.615,16	26.783.137,02	808.837,96	5529511,9	113.642.602,06
Splitsko-dalmatinska	9.542.000,00	36.535.616,28	3.938.979,10	1.882.575,45	2104822,5	54.003.993,33
Šibensko-kninska	1.560.000,00	18.788.844,96	10.534.216,21	319.364,55	83597,32	31.286.023,04
Varaždinska	66.707.000,01	56.964.500,10	1.179.358,23	859.561,66	4.937.587	130.648.006,95
Virovitičko-podravska	54.272.500,02	75.127.914,58	1.368.486,83	647.386,20	24.085.108	155.501.395,45
Vukovarsko-srijemska	40.401.333,34	193.443.140,08	3.879.477,26	1.532.137,66	20.360.648	259.616.736,31
Zadarska	2.041.749,99	49.627.725,40	6.388.281,21	462.463,30	3796161,16	62.316.381,06
Zagrebačka	74.446.583,35	91.416.190,02	8.471.934,64	1.154.190,35	10.057.555	185.546.453,54
UKUPNO	630.260.000,18	1.577.370.415,09	134.327.637,68	20.929.166,25	157.935.712	2.520.822.931,30

Izv or: APPRRR; Obrada: Ministarstv o poljopriv rede

Tablica 32

Isplaćena potpora dohotku poljoprivrednih gospodarstava po županijama u RH, 2009.- 2013.

Županija	2009.		2010.		2011.		2012.		2013.		2009.-2013.
	Ukupno		Ukupno		Ukupno		Ukupno		Ukupno		SVEUKUPNO
	korisnika	iznos, kn	korisnika	iznos, kn	korisnika	iznos, kn	korisnika	iznos, kn	korisnika	iznos, kn	iznos, kn
Bjelovarsko-bilogorska	3.093	20.353.000,00	2.714	17.632.000,00	2.079	16.352.000,00	1.673	13.461.750,01	1.512	10.105.750,01	77.904.500,02
Brodsko-posavska	1.857	11.394.000,00	1.681	9.946.000,00	1.161	9.326.000,00	1.011	8.009.333,36	924	6.367.000,00	45.042.333,36
Dubrovačko-neretvanska	389	2.777.000,00	260	1.944.000,00	221	1.877.000,00	119	1.682.916,67	215	1.449.583,34	9.730.500,01
Grad Zagreb	238	1.673.000,00	200	1.399.000,00	118	1.072.000,00	111	958.000,00	110	823.333,34	5.925.333,34
Istarska	110	775.000,00	91	625.000,00	74	536.000,00	53	388.000,00	52	331.000,00	2.655.000,00
Karlovačka	178	1.844.000,00	136	1.415.000,00	110	1.258.000,00	99	1.135.000,00	83	591.000,00	6.243.000,00
Koprivničko-križevačka	2.771	20.677.000,00	2.599	18.385.000,00	1.866	16.947.000,00	1.447	13.798.500,02	1.270	9.225.999,99	79.033.500,01
Krapinsko-zagorska	839	5.633.000,00	545	3.880.000,00	470	3.716.000,00	390	3.015.916,67	360	2.245.833,34	18.490.750,01
Ličko-senjska	162	1.613.000,00	141	1.405.000,00	135	1.193.000,00	94	876.583,33	79	479.000,00	5.566.583,33
Međimurska	1.579	10.808.000,00	1.331	8.733.000,00	1.038	7.684.000,00	800	6.248.000,00	777	4.892.416,67	38.365.416,67
Osječko-baranjska	1.525	11.035.000,00	1.314	9.344.000,00	980	8.879.000,00	863	7.936.750,00	796	5.661.750,02	42.856.500,02
Požeško-slavonska	847	5.008.000,00	762	4.391.000,00	569	4.164.000,00	476	3.559.333,34	447	3.078.583,34	20.200.916,68
Primorsko-goranska	2	24.000,00	2	24.000,00	1	24.000,00	1	24.000,00	1	12.000,00	108.000,00
Sisačko-moslavačka	1.231	8.462.000,00	902	6.463.000,00	754	6.053.000,00	558	4.786.583,34	536	3.401.916,68	29.166.500,02
Splitsko-dalmatinska	265	2.473.000,00	268	2.326.000,00	220	1.959.000,00	180	1.726.000,00	171	1.058.000,00	9.542.000,00
Šibensko-kninska	44	402.000,00	31	316.000,00	32	317.000,00	34	331.000,00	31	194.000,00	1.560.000,00
Varaždinska	3.117	20.303.000,00	2.090	14.216.000,00	1.622	13.065.000,00	1.381	11.051.000,00	1.210	8.072.000,01	66.707.000,01
Virovitičko-podravska	1.748	13.128.000,00	1.692	12.474.000,00	1.214	11.239.000,00	1.082	10.224.916,68	1.032	7.206.583,34	54.272.500,02
Vukovarsko-srijemska	1.378	11.500.000,00	1.160	9.237.000,00	941	8.165.000,00	752	6.840.416,67	692	4.658.916,67	40.401.333,34
Zadarska	128	773.000,00	60	384.000,00	44	342.000,00	39	291.666,66	41	251.083,33	2.041.749,99
Zagrebačka	2.984	19.377.000,00	2.754	16.967.000,00	2.098	15.816.000,00	1.610	12.568.916,67	1.486	9.717.666,68	74.446.583,35
UKUPNO	24.485	170.032.000,00	20.733	141.506.000,00	15.747	129.984.000,00	12.773	108.914.583,42	11.825	79.823.416,76	630.260.000,18

Izvor: APPRRR, Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 33

Isplaćena potpora kapitalnim ulaganjima u poljoprivredi po županijama u RH, 2009.- 2013.

Županija	2009.		2010.		2011.		2012.		2013.		2009.-2013.
	Ukupno		Ukupno		Ukupno		Ukupno		Ukupno		SVEUKUPNO
	korisnika	iznos, kn	korisnika	iznos, kn	korisnika	iznos, kn	korisnika	iznos, kn	korisnika	iznos, kn	iznos, kn
Bjelovarsko-bilogorska	171	17.945.373,36	365	41.180.885,14	126	18.945.932,62	265	23.465.379,60	23	5.094.615,08	106.632.186
Brodsko-posavska	83	17.431.057,66	160	28.718.220,70	66	17.812.270,02	97	13.120.549,32	16	1.499.978,34	78.582.076
Dubrovačko-neretvanska	18	2.784.428,17	53	11.310.504,97	35	7.514.069,64	32	6.118.066,06	10	5.028.158,31	32.755.227
Grad Zagreb	31	4.403.895,42	112	31.991.316,55	67	21.057.113,75	93	27.929.603,02	29	14.146.010,82	99.527.940
Istarska	71	6.439.498,23	203	22.358.776,78	100	14.928.501,32	139	13.913.925,67	30	5.766.677,28	63.407.379
Karlovačka	39	3.764.432,65	87	14.888.968,14	39	10.512.848,05	76	9.105.274,73	12	3.408.589,60	41.680.113
Koprivničko-križevačka	148	21.752.538,68	324	38.063.892,60	105	20.602.108,48	219	23.405.643,67	28	4.544.409,91	108.368.593
Krapinsko-zagorska	50	3.778.212,34	96	6.781.063,65	48	4.135.115,05	57	3.437.864,00	6	813.315,53	18.945.571
Ličko-senjska	5	1.202.672,42	18	1.626.618,54	9	882.477,41	10	479.034,00	3	1.884.724,40	6.075.527
Međimurska	82	11.235.156,28	173	16.806.168,47	60	5.921.609,32	145	13.496.426,23	12	524.847,48	47.984.208
Osječko-baranjska	278	48.626.105,91	608	139.072.236,80	246	65.165.124,91	377	68.070.605,36	49	25.029.396,87	345.963.470
Požeško-slavonska	82	7.200.030,90	160	16.809.281,14	49	7.427.724,37	104	9.731.558,50	11	591.472,38	41.760.067
Primorsko-goranska	11	2.116.712,81	40	5.144.834,89	20	2.802.329,47	19	1.755.023,56	8	610.611,18	12.429.512
Sisačko-moslavačka	88	12.353.683,82	133	15.567.350,09	57	8.257.774,63	102	10.679.564,82	16	4.496.241,80	51.354.615
Šplitsko-dalmatinska	31	3.699.933,93	60	11.710.667,21	33	9.476.704,58	30	8.061.644,04	7	3.586.666,52	36.535.616
Šibensko-kninska	7	915.585,24	21	6.529.003,32	11	4.604.407,03	27	5.750.383,69	4	989.465,68	18.788.845
Varaždinska	67	10.928.698,59	126	20.341.101,00	44	7.842.357,07	84	5.891.010,87	16	11.961.332,57	56.964.500
Virovitičko-podravska	136	18.516.062,34	194	26.768.317,52	64	10.153.004,80	134	13.548.567,37	12	6.141.962,55	75.127.915
Vukovarsko-srijemska	225	32.263.737,55	516	75.843.399,96	199	32.915.487,10	356	41.465.251,71	32	10.955.263,76	193.443.140
Zadarska	18	3.881.603,11	81	18.323.136,69	47	13.350.543,74	36	5.627.038,47	10	8.445.403,39	49.627.725
Zagrebačka	108	15.520.348,55	216	33.801.209,68	88	18.162.838,86	136	15.697.127,24	29	8.234.665,69	91.416.190
UKUPNO	1.749	246.759.767,96	3.746	583.636.953,84	1.513	302.470.342,22	2.538	320.749.541,93	363	123.753.809,14	1.577.370.415,09

Izvor: APPRRR, Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 34

Isplaćena potpora očuvanju izvornih i zaštićenih pasmina, 2009.- 2013.

Županija	2009.		2010.		2011.		2012.		2013.		2009.-2013.
	Ukupno		Ukupno		Ukupno		Ukupno		Ukupno		SVEUKUPNO
	korisnika	iznos, kn	korisnika	iznos, kn	korisnika	iznos, kn	korisnika	iznos, kn	korisnika	iznos, kn	iznos, kn
Bjelovarsko-bilogorska	112	1.025.000,00	125	1.299.650,00	111	871.228,50	99	688.257,43	99	509.694,86	4.393.831
Brodsko-posavska	134	1.446.970,00	158	1.753.800,00	141	1.205.982,00	130	1.199.544,11	144	836.588,33	6.442.884
Dubrovačko-neretvanska	90	1.197.775,00	99	1.442.330,00	76	987.617,70	36	691.197,28	43	579.799,56	4.898.720
Grad Zagreb	39	642.690,00	48	742.450,00	36	498.490,50	19	491.805,85	31	410.048,70	2.785.485
Istarska	267	4.607.700,00	285	5.181.000,00	246	3.549.705,00	205	3.034.891,39	202	2.037.608,08	18.410.904
Karlovačka	22	366.400,00	25	430.950,00	24	297.355,50	22	324.809,65	23	283.887,11	1.703.402
Koprivničko-križevačka	51	385.480,00	51	473.740,00	47	319.980,60	51	286.780,97	46	177.950,66	1.643.932
Krapinsko-zagorska	235	923.800,00	222	948.400,00	219	628.635,00	168	545.480,49	203	583.825,60	3.630.141
Ličko-senjska	73	2.336.150,00	88	2.583.880,00	85	1.771.269,54	75	1.925.097,30	92	1.937.578,75	10.553.976
Međimurska	23	95.000,00	21	103.000,00	17	64.170,00	20	59.710,14	18	37.667,76	359.548
Osječko-baranjska	121	1.336.210,00	136	1.493.400,00	130	860.016,00	124	816.171,70	130	858.299,41	5.364.097
Požeško-slavonska	40	229.800,00	52	334.100,00	48	400.269,00	36	409.522,31	45	139.403,72	1.513.095
Primorsko-goranska	95	2.683.500,00	89	2.629.200,00	88	1.801.312,54	76	1.778.804,75	74	1.190.934,39	10.083.752
Sisačko-moslavačka	337	6.546.750,00	361	7.197.300,00	321	4.912.317,00	273	4.834.703,12	325	3.292.066,90	26.783.137
Splitsko-dalmatinska	286	982.100,00	253	979.500,00	240	643.575,00	71	479.396,86	90	854.407,24	3.938.979
Šibensko-kninska	231	2.482.650,00	217	2.637.000,00	198	1.809.870,00	148	1.821.930,58	131	1.782.765,63	10.534.216
Varaždinska	142	281.160,00	151	338.130,00	137	216.611,70	103	158.617,15	99	184.839,38	1.179.358
Virovitičko-podravska	42	343.600,00	42	323.150,00	41	222.973,50	48	256.642,27	57	222.121,06	1.368.487
Vukovarsko-srijemska	133	1.150.080,00	132	952.300,00	130	630.080,40	104	628.019,72	117	518.997,14	3.879.477
Zadarska	117	1.563.500,00	116	1.471.800,00	114	1.032.826,50	78	1.069.674,26	76	1.250.480,45	6.388.281
Zagrebačka	150	2.145.450,00	163	2.410.540,00	142	1.594.962,60	99	1.317.077,15	130	1.003.904,89	8.471.935
SVEUKUPNO	2.740	32.771.765,00	2.834	35.725.620,00	2.591	24.319.248,58	1.985	22.818.134,48	2.175	18.692.869,62	134.327.637,68

Izvor: APPRRR, Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 35

Isplaćena potpora organizatorima manifestacija po županijama u RH, 2009.- 2013.

Županija	2009.		2010.		2011.		2012.		2013.		2009.-2013.
	Ukupno		Ukupno		Ukupno		Ukupno		Ukupno		SVEUKUPNO
	broj odobrenih projekata	Iznos odobrenih sredstava (kn)	broj odobrenih projekata	Iznos odobrenih sredstava (kn)	broj odobrenih projekata	Iznos odobrenih sredstava (kn)	broj odobrenih projekata	Iznos odobrenih sredstava (kn)	broj odobrenih projekata	Iznos odobrenih sredstava (kn)	Iznos odobrenih sredstava (kn)
Bjelovarsko-bilogorska	11	350.702,31	7	132.900,00	8	107.900,00	11	136.100,00	15	209.100,00	936.702
Brodsko-posavska	15	414.069,65	6	79.200,00	9	80.700,00	8	127.100,00	10	134.100,00	835.170
Dubrovačko-neretvanska	10	280.689,05	3	78.900,00	4	65.000,00	4	56.500,00	5	80.800,00	561.889
Grad Zagreb	29	1.424.069,85	22	587.150,00	23	476.650,00	26	621.250,00	30	641.600,00	3.750.720
Istarska	8	242.586,94	8	130.100,00	8	112.400,00	6	125.900,00	10	173.100,00	784.087
Karlovačka	6	93.526,22	1	5.000,00	1	5.000,00	1	5.000,00	3	15.000,00	123.526
Koprivničko-križevačka	13	343.031,85	8	169.650,00	4	93.500,00	4	62.800,00	5	27.800,00	696.782
Krapinsko-zagorska	8	179.015,81	4	38.800,00	7	54.500,00	6	74.500,00	13	169.800,00	516.616
Ličko-senjska	5	132.409,86	7	97.100,00	8	120.350,00	2	52.200,00	4	27.600,00	429.660
Međimurska	3	132.040,39	6	141.050,00	5	99.200,00	3	80.400,00	8	99.850,00	552.540
Osječko-baranjska	27	947.686,89	27	484.200,00	26	504.000,00	32	504.900,00	29	499.450,00	2.940.237
Požeško-slavonska	9	290.952,30	7	122.600,00	7	125.500,00	6	114.700,00	8	138.150,00	791.902
Primorsko-goranska	8	150.318,00	6	34.500,00	9	53.700,00	5	46.650,00	9	57.650,00	342.818
Sisačko-moslavačka	18	449.937,96	4	64.300,00	8	47.000,00	9	115.700,00	13	131.900,00	808.838
Splitško-dalmatinska	17	548.375,45	15	213.750,00	15	277.450,00	11	274.700,00	23	568.300,00	1.882.575
Šibensko-kninska	5	82.764,55	3	47.400,00	3	35.200,00	4	79.400,00	4	74.600,00	319.365
Varaždinska županija	11	367.861,66	8	89.600,00	9	117.200,00	8	114.900,00	12	170.000,00	859.562
Virovitičko-podravska	7	262.286,20	4	80.900,00	4	85.900,00	4	101.800,00	8	116.500,00	647.386
Vukovarsko-srijemska	21	628.587,66	18	211.450,00	16	355.850,00	6	158.750,00	11	177.500,00	1.532.138
Zadarska	6	181.313,30	6	75.400,00	9	121.850,00	1	5.000,00	8	78.900,00	462.463
Zagrebačka	13	437.590,35	7	101.900,00	8	77.500,00	17	297.500,00	14	239.700,00	1.154.190
Sveukupno	250	7.939.816,27	177	2.985.850,00	191	3.016.350,00	174	3.155.750,00	242	3.831.400,00	20.929.166,25

Izvor: A P P R R R, Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 36

Isplaćena potpora osiguranju od mogućih šteta u poljoprivredi po županijama u RH, 2009.- 2013.

Županija	2009.		2010.		2011.		2012.		2013.		2009.-2013.
	Ukupno		Ukupno		Ukupno		Ukupno		Ukupno		SVEUKUPNO
	korisnika	iznos, kn	korisnika	iznos, kn	korisnika	iznos, kn	korisnika	iznos, kn	korisnika	iznos, kn	iznos, kn
Bjelovarsko-bilogorska	1175	1.401.552,32	1076	1.349.097,83	879	1.082.519,60	898	853.988,74	846	722.509,41	5.409.668
Brodsko-posavska	201	1.199.717,26	199	984.222,08	132	836.697,19	139	832.208,02	141	676.029,01	4.528.874
Dubrovačko-neretvanska	82	143.809,89	81	139.244,53	97	222.838,49	121	257.593,15	130	213.749,44	977.236
Grad Zagreb	86	882.633,55	101	692.647,85	67	768.634,17	82	595.159,38	73	512.615,46	3.451.690
Istarska	93	2.239.388,97	114	2.149.469,93	77	1.256.834,36	68	1.072.802,16	79	953.594,24	7.672.090
Karlovačka	50	782.588,86	50	77.901,47	52	303.086,62	42	161.255,50	43	195.569,52	1.520.402
Koprivničko-križevačka	329	1.374.073,07	338	2.077.520,69	267	1.903.176,56	241	1.352.928,73	204	1.356.978,80	8.064.678
Krapinsko-zagorska	87	139.365,02	103	185.709,19	78	599.273,33	77	393.725,21	74	514.902,22	1.832.975
Ličko-senjska	401	266.789,02	281	189.595,48	158	128.126,91	140	76.216,11	46	32.712,76	693.440
Međimurska	91	771.207,71	135	985.005,98	125	424.487,66	85	1.005.901,44	106	291.083,03	3.477.686
Osječko-baranjska	668	8.531.055,76	716	7.803.055,67	617	8.894.786,52	698	7.088.852,32	905	7.112.978,67	39.430.729
Požeško-slavonska	691	1.883.703,02	644	2.010.021,58	542	2.091.007,82	532	1.637.869,82	518	1.646.055,46	9.268.658
Primorsko-goranska	4	79.073,36	8	10.044,84	4	97.374,13	7	327.314,04	5	138.790,37	652.597
Sisačko-moslavačka	311	1.343.978,72	264	1.192.919,48	215	1.176.818,90	236	854.127,61	241	961.667,19	5.529.512
Splitsko-dalmatinska	78	1.258.067,79	78	186.151,54	61	354.083,21	41	166.640,46	22	139.879,50	2.104.823
Šibensko-kninska	11	24.480,25	8	8.165,34	5	13.648,84	5	12.651,55	9	24.651,34	83.597
Varaždinska	150	881.939,08	504	1.187.375,82	385	1.542.350,79	326	887.908,00	262	438.013,26	4.937.587
Virovitičko-podravska	999	5.237.013,18	988	5.828.647,50	809	4.868.037,67	869	3.836.152,89	972	4.315.256,58	24.085.108
Vukovarsko-srijemska	546	4.243.868,47	556	4.001.460,95	472	3.983.441,06	555	4.064.929,60	501	4.066.947,89	20.360.648
Zadarska	23	1.391.183,27	31	458.901,69	20	868.068,22	26	539.725,85	30	538.282,13	3.796.161
Zagrebačka	601	2.337.651,93	782	2.733.556,42	542	2.136.831,74	553	1.543.855,86	509	1.305.659,23	10.057.555
UKUPNO	6.677	36.413.140,49	7.057	34.250.715,86	5.604	33.552.123,79	5.741	27.561.806,44	5.716	26.157.925,51	157.935.712,10

Izvor: APPRRR, Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 37

Ispačena potpora za ekološku proizvodnju u poljoprivredi po županijama u RH, 2013. godine

Županija	Broj korisnika	Iznos isplaćenih sredstava u 2013. godini
Osječko-baranjska	206	14.705.412,58
Virovitičko-podravska	65	8.493.981,33
Sisačko-moslavačka	104	4.483.663,00
Brodsko-posavska	74	4.053.828,03
Grad Zagreb	68	3.948.603,73
Požeško-slavonska	49	2.579.773,42
Zadarska	45	2.414.764,83
Bjelovarsko-bilogorska	59	2.291.453,40
Primorsko-goranska	40	2.147.773,20
Vukovarsko-srijemska	36	2.022.767,13
Karlovačka	50	1.876.444,61
Međimurska	22	1.791.958,56
Zagrebačka	39	1.745.417,11
Ličko-senjska	5	1.220.433,07
Splitsko-dalmatinska	66	979.283,01
Istarska	35	876.503,10
Šibensko-kninska	14	733.080,32
Dubrovačko-neretvanska	22	525.855,90
Koprivničko-križevačka	15	389.231,59
Varaždinska	16	267.530,77
Krapinsko-zagorska	12	167.519,55
UKUPNO:	1.042	57.715.278,24

Izvor: APPRRR, Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

B3 Posebna potpora poljoprivredi

Tablica 38

Izračun proračunskih subvencija (umanjenja poreznih prihoda) za potrošnju plavog dizela u poljoprivredi u razdoblju 2010.-2013

sektor	2010.		2011.		2012.		2013.	
	isporučene količine	porezno oslobođenje	isporučene količine	porezno oslobođenje	isporučene količine	porezno oslobođenje	isporučene količine	porezno oslobođenje
	(l)	(kn)	(l)	(kn)	(l)	(kn)	(l)	(kn)
poljoprivreda	115.541.663	312.655.739	132.550.804	334.226.852	124.098.759	318.003.069	124.065.461	384.789.026
Izvor: FINA - podaci o stvarno utrošenim količinama goriva u poljoprivredi; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede								

C. POLJOPRIVREDNA PROIZVODNJA

Tablica 39

Površina korištenog poljoprivrednog zemljišta, 2009.- 2013.

ha	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Korištena poljoprivredna površina	1.299.582	1.333.835	1.326.083	1.330.973	1.301.985
Oranice i vrtovi	863.023	899.594	892.221	903.508	874.276
Žitarice	563.132	584.663	575.938	611.212	589.290
Mahunarke za suho zrno	3.016	2.889	2.534	2.759	2.427
Korjenasti i gomoljasti usjevi	38.105	38.260	35.299	35.062	31.011
Industrijsko bilje	111.310	125.209	127.343	112.048	120.499
Povrće	12.965	9.374	9.132	7.433	8.137
Zelena krma s oranica i vrtova	120.044	126.297	129.479	122.774	117.106
Ostali usjevi na oranicama i vrtovima	168	220	158	221	289
Ugari	13.074	11.633	11.200	11.152	4.889
Cvijeće i ukrasno bilje	300	300	409	300	300
Sjemenski usjevi i presadnice	909	749	729	547	328
Povrtnjaci	5.315	4.902	4.233	2.933	2.250
Trajni travnjaci	343.262	345.389	346.403	345.561	350.000
Livade	160.089	162.464	163.733	162.891	169.623
Pašnjaci	183.173	182.925	182.670	182.670	180.377
Voćnjaci, vinogradi i maslinici	86.343	82.694	82.245	78.183	74.843
Voćnjaci	36.659	32.889	32.560	30.846	28.392
Vinogradi	34.380	32.709	32.485	29.237	27.861
Maslinici	15.304	17.096	17.200	18.100	18.590
Rasadnici	579	429	389	248	212
Košaračka vrba	1.016	827	592	540	404

Izvor: Državni zavod za statistiku; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 40

Korištena poljoprivredna površina i broj uvjetnih grla stoke u RH i zemljama članicama EU, 2010. godine

	Korištena poljoprivredna površina prema podacima FSS, .000 ha	Korištena poljoprivredna površina po gospodarstvu prema podacima FSS, ha	Broj stoke, .000 uvjetnih grla
Hrvatska	1.316	5,6	1.020
Europska unija (27 zemalja)	174.499	14,5	134.192
Europska unija (15 zemalja)	126.113	24,1	109.905
Ujedinjena Kraljevina	16.882	90,4	13.308
Danska	2.647	62,9	4.919
Luksemburg	131	59,6	168
Njemačka	16.704	55,8	17.793
Francuska	27.837	53,9	22.674
Švedska	3.066	43,1	1.752
Finska	2.291	35,9	1.121
Irska	4.991	35,7	5.787
Belgija	1.358	31,7	3.799
Nizozemska	1.872	25,9	6.712
Španjolska	23.753	24,0	14.831
Austrija	2.878	19,2	2.517
Portugal	3.668	12,0	2.206
Italija	12.856	7,9	9.912
Grčka	5.178	7,2	2.407
Europska unija (12 zemalja)	48.387	7,1	24.287
Češka	3.484	152,4	1.722
Slovačka	1.896	77,5	668
Estonija	941	48,0	306
Letonija	1.796	21,5	475
Litva	2.743	13,7	900
Bugarska	4.476	12,1	1.149
Poljska	14.447	9,6	10.377
Mađarska	4.686	8,1	2.484
Slovenija	483	6,5	518
Rumunjska	13.306	3,4	5.444
Cipar	118	3,0	201
Malta	11	0,9	42

FSS Farm structure survey - Istraživanje o strukturi gospodarstava

Izvor: Eurostat i DZS; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 41

Struktura gospodarstava i zemljišta u posjedu iz Upisnika, stanje 31. prosinca 2013. godine

Županija	bez zemlje	do 1		1 do 3 ha		3 do 10 ha		10 do 20 ha		20 do 50 ha		50 do 100 ha		Više od 100 ha		Ukupno		
	broj PG	broj PG	površina,ha	broj PG	površina,ha	broj PG	površina,ha	broj PG	površina,ha	broj PG	površina,ha	broj PG	površina,ha	broj PG	površina,ha	broj PG s posjedom	broj PG sa i bez posjeda	površina,ha
Bjelovarsko-bilogorska	1.059	1.698	762	2.760	5.501	5.747	32.385	1.467	20.012	629	18.594	136	8.967	58	10.254	12.495	13.554	96.476
Brodsko-posavska	766	1.358	587	2.132	4.170	2.963	15.313	458	6.264	317	10.080	137	9.672	76	14.728	7.441	8.207	60.813
Dubrovačko-neretvanska	594	5.277	2.188	2.454	4.079	316	1.406	30	415	19	599	1	56	1	100	8.098	8.692	8.843
Grad Zagreb	735	2.381	862	1.523	2.817	1.133	5.712	130	1.822	56	1.723	12	820	19	5.287	5.254	5.989	19.046
Istarska	1.094	2.036	935	1.869	3.433	1.590	8.346	305	4.133	95	2.740	24	1.624	7	2.456	5.926	7.020	23.666
Karlovačka	1.252	668	305	1.319	2.629	2.457	13.545	416	5.438	79	2.361	20	1.381	8	1.735	4.967	6.219	27.394
Koprivničko-križevačka	557	1.412	655	2.390	4.764	5.655	32.019	1.215	16.363	423	12.839	82	5.374	29	5.798	11.206	11.763	77.811
Krapinsko-zagorska	875	1.280	619	4.224	8.407	2.662	11.718	84	1.087	7	176	6	363	1	145	8.264	9.139	22.515
Ličko-senjska	1.294	345	177	889	1.832	2.133	12.114	456	5.965	50	1.362	15	969	7	2.159	3.895	5.189	24.577
Međimurska	711	1.643	783	2.078	3.904	1.741	8.644	272	3.721	156	4.736	44	2.914	15	5.383	5.949	6.660	30.085
Osječko-baranjska	2.765	4.049	1.487	2.817	5.237	3.564	19.667	964	13.375	842	27.462	432	29.665	306	104.852	12.974	15.739	201.744
Požeško-slavonska	520	912	456	1.518	2.918	2.052	10.876	411	5.606	219	6.715	63	4.286	29	11.711	5.204	5.724	42.567
Primorsko-goranska	845	1.725	556	627	1.122	511	2.822	136	1.895	74	2.161	22	1.647	7	3.521	3.102	3.947	13.725
Sisačko-moslavačka	1.510	1.454	660	2.382	4.704	4.067	21.866	558	7.490	211	6.609	103	7.377	49	11.867	8.824	10.334	60.573
Šplitsko-dalmatinska	3.297	8.343	3.015	2.870	4.785	838	3.968	84	1.140	25	735	6	405	11	1.907	12.177	15.474	15.956
Šibensko-kninska	2.102	2.885	1.296	1.306	2.142	322	1.454	27	349	13	368	13	861	1	224	4.567	6.669	6.695
Varaždinska	558	1.665	805	3.830	7.593	3.164	15.315	256	3.455	114	3.339	20	1.426	7	2.277	9.056	9.614	34.211
Virovitičko-podravska	1.563	1.438	626	1.767	3.393	2.374	12.910	582	8.069	580	18.593	199	13.705	97	27.519	7.037	8.600	84.815
Vukovarsko-srijemska	2.355	1.621	662	1.292	2.425	2.305	13.518	884	12.309	828	26.915	358	24.497	143	42.125	7.431	9.786	122.451
Zadarska	902	3.245	1.469	2.194	3.831	983	4.957	187	2.594	77	2.146	10	647	7	4.267	6.703	7.605	19.911
Zagrebačka	1.207	2.686	1.165	4.805	9.608	6.855	36.040	840	10.956	207	6.022	69	4.687	35	7.896	15.497	16.704	76.375
Ukupno	26.561	48.121	20.071	47.046	89.294	53.432	284.595	9.762	132.459	5.021	156.274	1.772	121.344	913	266.211	166.067	192.628	1.070.248

Izvor: APPRRR; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 42

Poljoprivredno zemljište prema tipu vlasništva i katastarskoj kulturi prema Upisniku, stanje na dan 31. prosinca 2013.

katastarska kultura	površina, ha										Ukupno
	koncesija	korištenje bez naknade	ostalo	plodouživanje	potvrda JLS	ugovor o privremenom zakupu državnog zemljišta	vlasništvo	zakup	zakup državnog zemljišta		
Oranica	56.432	14.553	1.601	2.279	354	38.010	389.038	197.785	101.950		802.001
Livade	859	2.314	119	782	14	1.728	79.981	16.928	5.896		108.620
Pašnjaci	1.206	1.900	901	1.152	3	1.762	41.733	7.271	8.046		63.976
Šuma	596	533	762	263	1	153	31.046	4.123	1.118		35.894
Vinograd	1.407	545	150	87	1	619	15.388	2.199	2.220		22.616
Voćnjak	995	388	73	90	0	353	15.951	2.911	777		21.539
Ostalo zemljište	11	144	24	30	0	39	7.412	980	894		9.535
Maslinik	0	89	39	49		34	2.042	96	268		2.617
Trstik	129	6	18		2	170	463	164	1.028		1.981
Neplodno		687	37	12		31	376	55	94		1.293
Vrt		7	0	2		8	141	9	16		183
Ukupno	61.635	21.165	3.726	4.746	375	42.907	583.570	229.821	122.308		1.070.255

Izvor: APPRRR; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 43
Broj goveda

		2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	
Goveda, ukupno		447.151	444.313	446.555	451.517	442.432	
Mlada goveda do 1 godine, ukupno		134.518	130.294	145.909	142.615	144.762	
Mlada goveda do 1 godine	Telad za klanje	20.147	15.297	21.685	24.453	19.267	
	Ostala ženska	46.567	45.802	45.469	43.607	51.689	
	Ostala muška	67.804	69.195	78.755	74.555	73.806	
Goveda od 1 do 2 godine, ukupno		72.129	83.949	90.218	101.932	92.178	
Goveda od 1 do 2 godine	Junice ostale	30.784	40.476	37.385	41.190	37.771	
	Junice za klanje	7.996	5.996	6.079	7.395	7.450	
	Muška goveda	33.349	37.477	46.754	53.347	46.957	
Goveda starija od 2 godine, ukupno		240.504	230.070	210.428	206.970	205.492	
Goveda starija od 2 godine	Junice	Junice ostale	14.200	9.334	11.174	9.791	12.197
		Junice za klanje	1.023	857	1.249	642	2.004
	Krave	Krave muzne	212.220	206.536	184.745	180.555	168.025
		Ostale krave	10.549	11.510	11.166	14.172	13.460
	Ostalo (bikovi, volovi)	2.512	1.833	2.094	1.810	9.806	

Izvor: Državni zavod za statistiku; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 44
Obrt goveda

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Broj grla početkom godine	453.555	447.151	444.313	446.555	451.517
Priplodeno tijekom godine	194.193	188.158	163.594	159.040	147.179
Uvoz	138.672	140.123	151.900	120.056	96.969
Izvoz	4.545	9.496	28.562	33.055	29.311
Zaklano	314.503	298.265	262.789	220.411	206.919
Uginulo	20.221	23.358	21.901	20.668	17.003
Broj grla na kraju godine	447.151	444.313	446.555	451.517	442.432

Izvor: Državni zavod za statistiku; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 45
Broj svinja

		2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Svinje, ukupno		1.249.874	1.230.575	1.233.406	1.182.347	1.110.650
Odojci do 20 kg		344.245	377.434	387.076	329.243	341.490
Svinje od 20 do 50 kg		294.742	232.663	267.426	298.957	176.047
Svinje za tov, ukupno		443.238	456.522	449.529	428.181	465.470
Svinje za tov	50 do 80 kg	241.304	200.183	168.798	220.011	195.765
	80 do 110 kg	91.414	107.032	160.473	94.342	130.661
	preko 110 kg	110.520	149.307	120.258	113.828	139.044
Svinje za rasplod, ukupno		167.649	163.956	129.375	125.966	127.643
Svinje za rasplod	Nazimice	17.440	17.125	9.807	12.998	11.938
	Suprasne nazimice	11.466	8.623	7.414	9.028	5.859
	Krmače	95.620	92.824	77.045	74.915	76.714
	Suprasne krmače	38.677	41.100	32.275	25.195	30.343
	Nerasti	4.446	4.284	2.834	3.830	2.789

Izvor: Državni zavod za statistiku; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 46
Obrt svinja

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Broj grla početkom godine	1.103.882	1.249.874	1.230.575	1.233.406	1.182.347
Priplodeno tijekom godine	2.022.528	1.784.246	1.418.142	1.340.181	1.267.677
Uvoz	656.067	626.126	610.886	557.680	370.478
Izvoz	13.783	23.818	49.029	74.105	72.804
Zaklano	2.288.561	2.158.609	1.775.277	1.684.035	1.476.971
Uginulo	230.258	247.244	201.891	190.780	160.077
Broj grla na kraju godine	1.249.874	1.230.575	1.233.406	1.182.347	1.110.650

Izvor: Državni zavod za statistiku; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 47
Broj ovaca

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Ovce, ukupno	619.044	629.437	638.608	679.313	619.852
Janjad i mlade ovce do 1 godine	102.936	91.602	95.454	85.896	74.912
Janjene i prvi put pripuštene ovce, ukupno	484.817	487.569	498.713	550.261	501.399
Janjene i prvi put pripuštene ovce					
Muzne	225.283	190.807	151.851	179.266	160.460
Ostale	259.534	296.762	346.862	370.995	340.939
Ostale ovce (ovnovi, jalove ovce)	31.291	50.266	44.441	43.156	43.541

Izvor: Državni zavod za statistiku; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 48
Obrt ovaca

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Broj grla početkom godine	643.384	619.044	629.437	638.609	679.313
Priplodeno tijekom godine	473.983	488.225	455.932	525.533	456.796
Uvoz	76.480	55.796	18.155	6.974	12.567
Izvoz	5	510	348	1.428	2.667
Zaklano	537.440	481.668	422.083	441.537	489.378
Uginulo	37.358	51.450	42.484	48.838	36.779
Broj grla na kraju godine	619.044	629.437	638.609	679.313	619.852

Izvor: Državni zavod za statistiku; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 49
Broj koza

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Koze, jarad i jarci, ukupno	76.119	75.216	70.030	71.978	68.948
Jarad i mlade koze do 1 godine	8.767	12.019	9.389	9.745	10.284
Koze, ukupno	63.503	58.010	54.530	55.939	54.104
Koze					
već jarene	55.890	49.972	45.561	48.827	45.085
pripuštene prvi put	7.613	8.038	8.969	7.112	9.019
Ostale koze (jarci, jalove koze)	3.850	5.187	6.111	6.293	4.560

Izvor: Državni zavod za statistiku; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 50
Obrt koza

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Broj grla početkom godine	83.877	76.119	75.216	70.031	71.978
Priplodeno tijekom godine	65.547	66.140	70.630	70.432	64.925
Uvoz	280	452	217		
Izvoz	227	0		233	92
Zaklano	70.353	63.138	71.872	61.435	63.256
Uginulo	3.004	4.357	4.160	6.817	4.607
Broj grla na kraju godine	76.119	75.216	70.031	71.978	68.948

Izvor: Državni zavod za statistiku; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 51
Broj peradi

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Perad, ukupno	10.787.196	9.469.442	9.523.432	10.160.379	9.306.690
Tovljeni pilići (brojleri)	3.111.132	3.377.605	4.420.993	4.980.156	4.524.637
Kokoši	6.707.153	5.040.867	4.221.971	4.415.025	4.125.215
Pure	583.657	726.301	608.666	470.701	444.116
Guske	62.203	45.972	39.176	45.994	26.213
Patke	186.976	200.785	172.387	210.080	120.215
Ostala perad	136.075	77.912	60.239	38.423	66.294

Izvor: Državni zavod za statistiku; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 52
Obrt peradi

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Broj grla početkom godine	10.014.601	10.787.196	9.469.442	9.523.433	10.160.379
Priplodeno tijekom godine	52.398.354	47.259.402	47.236.723	48.104.581	45.342.470
Uvoz	1.105.232	1.180.118	1.495.063	2.670.895	2.423.669
Izvoz	2.456.735	2.036.030	3.026.671	5.708.683	6.005.442
Zaklano	48.104.269	45.813.414	43.738.045	42.631.140	41.188.604
Uginulo	2.169.986	1.907.830	1.913.079	1.798.707	1.425.783
Broj grla na kraju godine	10.787.196	9.469.442	9.523.433	10.160.379	9.306.689

Izvor: Državni zavod za statistiku; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 53

Broj stoke u RH i zemljama članicama EU, 2013. godine

.000 grla	Goveda	Svinje	Ovce	Koze
Hrvatska	442	1.110	620	69
Udio Hrvatske u EU 27, %	0,5	0,8	0,8	0,6
Europska unija (27 zemalja)	87.114	145.019	80.869	12.094
Europska unija (15 zemalja)	74.519	120.961	68.302	10.129
Francuska	19.129	13.428	7.193	1.283
Njemačka	12.686	28.046	1.574	130
Ujedinjena Kraljevina	9.682	4.383	22.624	0
Irska	6.309	1.468		0
Italija	6.249	8.561	7.182	976
Španjolska	5.697	25.495	16.119	2.610
Nizozemska	4.090	12.013	1.074	409
Belgija	2.441	6.351		
Austrija	1.958	2.896	357	72
Danska	1.583	12.402		
Portugal	1.471	2.014	2.074	398
Švedska	1.444	1.478	585	0
Finska	903	1.258		
Grčka	679	1.077	9.520	4.250
Luksemburg	198	90		
Europska unija (12 zemalja)	12.595	24.057	12.567	1.965
Poljska	5.500	10.994		
Rumunjska	2.022	5.180	9.136	1.313
Češka	1.332	1.548		
Mađarska	772	2.935	1.238	66
Litva	714	755	100	14
Bugarska	586	586	1.370	289
Slovačka	468	637	400	35
Slovenija	461	288		
Letonija	406	368		
Estonija	261	359		
Cipar	57	358	313	243
Malta	15	49	11	5

: podaci nisu dostupni

Izvor: Eurostat i Državni zavod za statistiku; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 54

Prirast stoke

.000 t	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Ukupan prirast	418	387	389	357	321
Goveda	87	82	98	86	78
Svinje	197	178	172	150	138
Ovce	11	13	11	14	9
Koze	1	1	2	2	1
Perad	122	113	105	105	94

Izvor: DZS; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 59
Broj isporučitelja mlijeka i udjela mlijeka EU kvalitete

Godina	Otkupljene količine mlijeka (kg)	Broj isporučitelja	Isporuka po isporučitelju, kg	Udio EU mlijeka (%)
2003.	540.798.806	58.815	9.195	22,7
2004.	548.827.100	50.814	10.801	37,2
2005.	623.913.775	44.566	14.000	49,3
2006.	650.503.424	38.145	17.053	57,5
2007.	673.466.516	31.959	21.073	62,9
2008.	657.777.094	27.449	23.964	72,1
2009.	675.289.053	23.690	28.505	79,9
2010.	623.881.162	19.937	31.293	83,2
2011.	626.407.108	17.366	36.071	91,9
2012.	602.356.733	14.874	40.497	93,4
2013.	503.851.844	12.639	39.865	95,0

Izvor: Hrvatska poljoprivredna agencija; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 60
Proizvodnja vune, jaja i meda

	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Vuna, t	659	849	1.000	1.067	1.026
Jaja **, .000 kom	805.166	704.119	691.791	584.957	605.553
Med, t	2.858	2.088	2.832	:	:
** Kokošja jaja : podaci nisu dostupni					

Izvor: DZS; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 61
Klanje stoke i peradi u klaonicama, 2009.- 2013.

	GOVEDA		SVINJE		OVCE		KOZE		PERAD	
	broj grla	težina, t	broj grla	težina, t	broj grla	težina, t	broj grla	težina, t	broj grla	težina, t
2009.	232.251	49.243	1.083.007	79.926	88.127	1.017	z	z	35.779.923	61.867
2010.	241.160	55.035	1.192.764	88.430	71.325	820	z	z	35.031.465	60.183
2011.	245.944	53.800	1.253.660	88.182	48.992	578	z	z	35.348.892	60.878
2012.	216.641	46.674	1.208.215	85.708	39.361	461	z	z	35.608.514	61.337
2013.	206.919	47.443	1.102.963	79.501	59.567	697	z	z	35.376.991	57.587

z podatak zaštićen

Izvor: DZS; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 62

Površine, prirodni i proizvodnja žitarica, 2009.- 2013.

		2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Pšenica	Žetvena površina, ha	180.376	168.507	149.797	186.949	204.506
	Prirod po ha, t	5,2	4,0	5,2	5,3	4,9
	Proizvodnja, t	936.076	681.017	782.499	999.681	998.940
Kukuruz	Žetvena površina, ha	296.910	296.768	305.130	299.161	288.365
	Prirod po ha, t	7,4	7,0	5,7	4,3	6,5
	Proizvodnja, t	2.182.521	2.067.815	1.733.664	1.297.590	1.874.372
Ječam	Žetvena površina, ha	59.584	52.524	48.318	56.905	53.796
	Prirod po ha, t	4,1	3,3	4,0	4,1	3,7
	Proizvodnja, t	243.609	172.359	193.961	235.778	201.339
Raž	Žetvena površina, ha	998	1.035	871	846	1.019
	Prirod po ha, t	2,9	2,4	3,4	2,9	2,9
	Proizvodnja, t	2.860	2.507	2.949	2.426	2.955
Zob	Žetvena površina, ha	20.901	19.280	25.344	28.514	21.656
	Prirod po ha, t	3,0	2,5	3,0	3,3	2,8
	Proizvodnja, t	62.297	48.190	77.223	94.542	60.178
Pšenoraž	Žetvena površina, ha	3.087	10.853	9.951	13.039	14.087
	Prirod po ha, t	4,1	3,1	3,5	4,2	3,4
	Proizvodnja, t	12.585	33.563	35.149	54.356	47.855
Ostale žitarice	Žetvena površina, ha	795	684	760	732	694
	Prirod po ha, t	2,3	2,5	2,7	3,0	3,2
	Proizvodnja, t	1.809	1.729	2.052	2.172	2.238

Izvor: Državni zavod za statistiku; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 63

Površine, prirodi i proizvodnja suhih mahunarki i korjenastih usjeva, 2009.- 2013.

		2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Suhe mahunarke						
Grašak, suho zrno	Žetvena površina, ha	372	221	252	139	154
	Prirod po ha, t	2,6	1,5	2,8	2,9	1,2
	Proizvodnja, t	955	340	696	404	189
Stočni grašak	Žetvena površina, ha	656	577	614	798	721
	Prirod po ha, t	2,2	2,1	3,2	2,3	1,9
	Proizvodnja, t	1.468	1.197	1.939	1.863	1.378
Grah, suho zrno	Žetvena površina, ha	1.947	1.276	1.232	788	1.097
	Prirod po ha, t	1,3	1,3	0,9	0,6	1,3
	Proizvodnja, t	2.460	1.641	1.059	472	1.480
Ostale mahunarke, suho zrno	Žetvena površina, ha	41	16	56	11	44
	Prirod po ha, t	1,8	1,8	1,5	2,0	1,8
	Proizvodnja, t	74	29	82	22	80
Korjenasti usjevi						
Krumpir, rani	Žetvena površina, ha	2.292	1.931	1.858	1.397	1.960
	Prirod po ha, t	14,4	15,4	16,2	13,1	10,3
	Proizvodnja, t	33.101	29.755	30.060	18.369	20.188
Krumpir, kasni i sjemenski	Žetvena površina, ha	11.708	9.019	9.023	8.835	8.274
	Prirod po ha, t	20,3	16,5	15,2	15,0	17,2
	Proizvodnja, t	237.150	148.856	137.464	132.909	142.313
<i>Krumpir, ukupno</i>	Žetvena površina, ha	14.000	10.950	10.881	10.232	10.234
	Prirod po ha, t	19,3	16,3	15,4	14,8	15,9
	Proizvodnja, t	270.251	178.611	167.524	151.278	162.501
Šećerna repa	Žetvena površina, ha	23.066	23.832	21.723	23.502	20.245
	Prirod po ha, t	52,8	52,4	53,8	39,1	51,9
	Proizvodnja, t	1.217.041	1.249.151	1.168.015	919.230	1.050.715
Stočna repa	Žetvena površina, ha	322	393	322	210	212
	Prirod po ha, t	16,4	17,6	19,0	18,0	11,9
	Proizvodnja, t	5.279	6.919	6.106	3.779	2.514
Stočni kelj	Žetvena površina, ha	58	31	43	10	:
	Prirod po ha, t	9,3	23,4	18,2	22,5	:
	Proizvodnja, t	541	724	783	225	:
Bundeve za krmu	Žetvena površina, ha	572	787	549	508	374
	Prirod po ha, t	12,6	8,7	14,3	5,6	14,5
	Proizvodnja, t	7.215	6.825	7.867	2.820	5.410

Izvor: Državni zavod za statistiku; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 64

Površine, prirodi i proizvodnja industrijskog bilja, 2009.- 2013.

		2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Soja	Žetvena površina, ha	44.292	56.456	58.896	54.109	47.156
	Prirod po ha, t	2,6	2,7	2,5	1,8	2,4
	Proizvodnja, t	115.159	153.580	147.271	96.718	111.316
Suncokret	Žetvena površina, ha	27.366	26.412	30.041	33.534	40.805
	Prirod po ha, t	3,0	2,3	2,8	2,7	3,2
	Proizvodnja, t	82.098	61.789	84.960	90.019	130.576
Uljana repica	Žetvena površina, ha	28.723	16.339	17.563	9.893	17.972
	Prirod po ha, t	2,8	2,0	2,8	2,7	2,7
	Proizvodnja, t	80.424	33.047	49.483	26.406	47.827
Ostale uljarice	Žetvena površina, ha	1.642	3.479	3.492	2.263	3.198
	Prirod po ha, t	2,0	1,3	0,6	0,7	0,7
	Proizvodnja, t	3.349	4.421	2.256	1.509	2.090
Duhan	Žetvena površina, ha	6.062	4.119	5.905	5.958	5.172
	Prirod po ha, t	2,2	2,1	1,8	2,0	1,9
	Proizvodnja, t	13.348	8.491	10.643	11.787	9.834
Aromatsko, začinsko i ljekovito bilje	Žetvena površina, ha	2.773	2.508	3.157	3.201	2.822
	Prirod po ha, t	0,6	0,5	0,8	0,6	0,6
	Proizvodnja, t	1.605	1.344	2.617	1.923	1.583
Uljana repica za bio-diesel	Žetvena površina, ha					
	Prirod po ha, t					
	Proizvodnja, t					
Ostalo industrijsko bilje	Žetvena površina, ha	449	97	104	72	99
	Prirod po ha, t	4,9	3,5	1,9	4,1	1,4
	Proizvodnja, t	2.191	343	202	297	136

Ostalo industrijsko bilje: uljana repica za bio diesel, cikorija i hmelj

Izvor: Državni zavod za statistiku; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 65

Površine, prirodi i proizvodnja krmnog bilja, 2009.- 2013.

		2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Silažni kukuruz, glavni usjev	Žetvena površina, ha	26.520	28.263	31.358	28.762	29.461
	Prirod po ha, t	37,0	32,7	29,7	25,9	35,1
	Proizvodnja, t	980.096	923.541	932.225	744.063	1.034.886
Silažni kukuruz, naknadni usjev	Žetvena površina, ha	1.607	1.882	1.683	183	218
	Prirod po ha, t	21,7	18,3	21,6	15,0	17,3
	Proizvodnja, t	34.820	34.511	36.324	2.744	3.780
<i>Silažni kukuruz, ukupno</i>	Žetvena površina, ha	28.127	30.145	33.041	28.945	29.679
	Prirod po ha, t	36,1	31,8	29,3	25,8	35,0
	Proizvodnja, t	1.014.916	958.052	968.549	746.807	1.038.666
Ostala jednogodišnja zelena krma	Žetvena površina, ha	4.060	6.061	5.755	6.536	10.922
	Prirod po ha, t	14,0	13,2	9,3	13,7	16,7
	Proizvodnja, t	56.802	80.279	53.732	89.578	182.719
Djetelina	Žetvena površina, ha	23.347	20.472	21.176	20.270	16.783
	Prirod po ha, t	6,3	5,9	5,0	4,1	4,9
	Proizvodnja, t	147.763	119.968	105.075	83.817	82.844
Lucerna	Žetvena površina, ha	26.544	27.207	25.126	24.803	25.694
	Prirod po ha, t	6,6	6,5	6,1	5,0	6,9
	Proizvodnja, t	174.274	177.652	153.240	124.055	177.857
Trave i travno djetelinske smjese	Žetvena površina, ha	38.746	38.691	37.929	38.698	27.433
	Prirod po ha, t	5,0	5,6	3,9	3,3	5,8
	Proizvodnja, t	193.731	217.424	147.683	128.545	159.111
Trajni travnjaci	Žetvena površina, ha	343.262	345.389	346.403	345.561	350.000
	Prirod po ha, t	2,2	2,4	2,3	1,9	2,4
	Proizvodnja, t	755.024	829.958	807.791	651.601	840.000
Livade	Žetvena površina, ha	160.089	162.464	163.733	162.891	169.623
	Prirod po ha, t	3,4	3,9	3,7	2,9	3,6
	Proizvodnja, t	541.659	628.740	612.840	466.208	612.807
Pašnjaci	Žetvena površina, ha	183.173	182.925	182.670	182.670	180.377
	Prirod po ha, t	1,2	1,1	1,1	1,0	1,3
	Proizvodnja, t	213.365	201.218	194.951	185.393	227.193

Izvor: Državni zavod za statistiku; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 66

Površine, prirodi i proizvodnja povrća, 2009.- 2013.

			2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Cvjetača i brokula	za tržište	Površina, ha	212	146	152	145	205
		Prirod po ha, t	16,2	13,5	12,6	13,2	8,5
		Proizvodnja, t	3.427	1.977	1.914	1.908	1.741
		Proizvodnja s povrtnjaka, t	1.225	1.023	846	648	613
		Ukupna proizvodnja, t	4.652	3.000	2.760	2.556	2.354
Kupus bijeli *	za tržište	Površina, ha	2.963	1.406	1.664	1.066	1.402
		Prirod po ha, t	18,9	21,6	19,7	18,0	21,1
		Proizvodnja, t	56.807	30.307	32.777	19.261	30.286
		Proizvodnja s povrtnjaka, t	10.026	6.290	6.094	3.832	4.256
		Ukupna proizvodnja, t	66.833	36.597	38.871	23.093	34.542
Salata	za tržište	Površina, ha	229	193	270	143	199
		Prirod po ha, t	14,8	19,4	18,1	22,4	20,0
		Proizvodnja, t	3.392	3.747	4.882	3.200	3.973
		Proizvodnja s povrtnjaka, t	4.462	4.505	4.233	2.017	2.001
		Ukupna proizvodnja, t	7.854	8.252	9.115	5.217	5.974
Rajčica	za tržište	Površina, ha	690	499	595	448	583
		Prirod po ha, t	32,0	44,6	39,6	41,2	44,6
		Proizvodnja, t	22.082	22.279	23.585	18.438	26.026
		Proizvodnja s povrtnjaka, t	15.337	11.369	12.213	6.980	7.761
		Ukupna proizvodnja, t	37.419	33.648	35.798	25.418	33.787
Krastavci i kornišoni	za tržište	Površina, ha	383	245	184	127	204
		Prirod po ha, t	21,5	25,3	34,9	31,7	43,9
		Proizvodnja, t	8.247	6.203	6.414	4.028	8.959
		Proizvodnja s povrtnjaka, t	6.269	4.691	4.653	2.686	3.117
		Ukupna proizvodnja, t	14.516	10.894	11.067	6.714	12.076
Dinje i lubenice	za tržište	Površina, ha	1.556	849	727	685	818
		Prirod po ha, t	27,2	25,5	27,4	29,6	37,1
		Proizvodnja, t	42.280	21.679	19.902	20.226	30.327
		Proizvodnja s povrtnjaka, t	1.895	1.634	1.179	526	628
		Ukupna proizvodnja, t	44.175	23.313	21.081	20.752	30.955
Paprika	za tržište	Površina, ha	2.548	1.203	1.200	997	771
		Prirod po ha, t	11,3	10,6	12,3	11,7	17,9
		Proizvodnja, t	28.804	12.718	14.760	11.621	13.783
		Proizvodnja s povrtnjaka, t	7.187	5.903	5.262	2.932	3.594
		Ukupna proizvodnja, t	35.991	18.621	20.022	14.553	17.377
Mrkva	za tržište	Površina, ha	412	387	297	402	297
		Prirod po ha, t	17,1	24,5	25,2	33,7	15,6
		Proizvodnja, t	7.056	9.472	7.496	13.534	4.624
		Proizvodnja s povrtnjaka, t	3.898	3.527	3.271	1.760	1.261
		Ukupna proizvodnja, t	10.954	12.999	10.767	15.294	5.885
Luk i češnjak	za tržište	Površina, ha	1.060	839	1.249	844	1.380
		Prirod po ha, t	24,1	27,2	17,9	27,2	17,5
		Proizvodnja, t	25.559	22.792	22.297	22.933	24.099
		Proizvodnja s povrtnjaka, t	10.075	7.571	7.334	4.568	4.177
		Ukupna proizvodnja, t	35.634	30.363	29.631	27.501	28.276
Cikla	za tržište	Površina, ha	192	127	154	88	97
		Prirod po ha, t	18,4	22,5	16,1	20,8	22,6
		Proizvodnja, t	3.538	2.858	2.480	1.834	2.192
		Proizvodnja s povrtnjaka, t	3.257	2.458	2.176	1.294	1.496
		Ukupna proizvodnja, t	6.795	5.316	4.656	3.128	3.688
Grašak	za tržište	Površina, ha	507	519	685	453	491
		Prirod po ha, t	4,2	2,9	5,4	5,2	5,0
		Proizvodnja, t	2.154	1.483	3.709	2.358	2.432
		Proizvodnja s povrtnjaka, t	2.517	2.220	2.351	1.170	1.163
		Ukupna proizvodnja, t	4.671	3.703	6.060	3.528	3.595
Grah	za tržište	Površina, ha	470	316	401	289	333
		Prirod po ha, t	9,4	4,4	2,9	4,3	4,2
		Proizvodnja, t	4.430	1.401	1.160	1.236	1.386
		Proizvodnja s povrtnjaka, t	4.899	3.876	3.609	1.615	2.030
		Ukupna proizvodnja, t	9.329	5.277	4.769	2.851	3.416
Poriluk	za tržište	Površina, ha	147	112	85	31	40
		Prirod po ha, t	17,0	20,3	14,1	18,6	18,8
		Proizvodnja, t	2.498	2.279	1.198	577	751
		Proizvodnja s povrtnjaka, t	677	550	561	309	328
		Ukupna proizvodnja, t	3.175	2.829	1.759	886	1.079
Ostalo lisnato povrće	za tržište	Površina, ha	209	156	180	97	143
		Prirod po ha, t	16,3	15,4	12,6	15,1	8,6
		Proizvodnja, t	3.405	2.406	2.267	1.462	1.234
		Proizvodnja s povrtnjaka, t	1.634	1.940	2.148	1.196	967
		Ukupna proizvodnja, t	5.039	4.346	4.415	2.658	2.201
Ostalo plodovito povrće	za tržište	Površina, ha	188	168	176	144	508
		Prirod po ha, t	20,5	20,4	15,5	23,7	18,2
		Proizvodnja, t	3.857	3.421	2.733	3.419	9.235
		Proizvodnja s povrtnjaka, t	1.749	1.880	1.864	1.143	1.257
		Ukupna proizvodnja, t	5.606	5.301	4.597	4.562	10.492
Ostalo korjenasto povrće	za tržište	Površina, ha	162	192	92	135	47
		Prirod po ha, t	7,5	9,0	7,6	7,9	9,0
		Proizvodnja, t	1.210	1.724	699	1.060	421
		Proizvodnja s povrtnjaka, t	670	563	546	415	484
		Ukupna proizvodnja, t	1.880	2.287	1.245	1.475	905
Ostale kupusnjače	za tržište	Površina, ha	160	165	142	121	321
		Prirod po ha, t	15,0	21,4	15,4	15,2	14,8
		Proizvodnja, t	2.401	3.532	2.186	1.845	4.747
		Proizvodnja s povrtnjaka, t	2.577	1.801	1.816	1.110	1.026
		Ukupna proizvodnja, t	4.978	5.333	4.002	2.955	5.773
Ostalo povrće	za tržište	Površina, ha	866	413	879	611	266
		Prirod po ha, t	12,8	9,1	5,0	7,3	4,8
		Proizvodnja, t	11.118	3.775	4.433	4.468	1.281
		Proizvodnja s povrtnjaka, t	26.040	16.981	24.381	11.245	12.170
		Ukupna proizvodnja, t	37.158	20.756	28.814	15.713	13.451

* Podaci za kupus u razdoblju 2000.-2007. odnose se na kupus i kelj dok se od 2008. godine odnose na kupus bijeli

Izvor: Državni zavod za statistiku, Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 67

Površine, prirodi i proizvodnja voća, 2009.- 2013.

			2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Jabuke	intenzivni nasad	Površina, ha	6.515	6.599	6.553	5.980	5.377
		Prirod po ha, t	11,3	13,5	15,2	6,3	22,6
		Proizvodnja, t	73.924	89.124	99.676	37.414	121.738
	Proizvodnja ekstenzivnih nasada, t	19.431	17.741	13.255	7.351	6.473	
	Ukupna proizvodnja, t	93.355	106.865	112.931	44.765	128.211	
Kruške	intenzivni nasad	Površina, ha	1.504	1.414	1.372	1.060	769
		Prirod po ha, t	2,4	2,3	3,7	1,2	5,4
		Proizvodnja, t	3.570	3.308	5.083	1.230	4.124
	Proizvodnja ekstenzivnih nasada, t	6.380	5.407	3.846	2.224	2.169	
	Ukupna proizvodnja, t	9.950	8.715	8.929	3.454	6.293	
Breskve i nektarine	intenzivni nasad	Površina, ha	1.291	1.749	1.660	1.615	1.238
		Prirod po ha, t	6,0	3,6	5,4	2,9	4,0
		Proizvodnja, t	7.806	6.356	8.940	4.618	4.998
	Proizvodnja ekstenzivnih nasada, t	2.304	2.558	2.884	1.512	946	
	Ukupna proizvodnja, t	10.110	8.914	11.824	6.130	5.944	
Marelice	intenzivni nasad	Površina, ha	335	338	320	258	289
		Prirod po ha, t	1,4	1,2	2,1	0,9	2,2
		Proizvodnja, t	464	408	675	244	629
	Proizvodnja ekstenzivnih nasada, t	1.119	762	980	549	461	
	Ukupna proizvodnja, t	1.583	1.170	1.655	793	1.090	
Višnje	intenzivni nasad	Površina, ha	2.655	3.011	3.223	2.691	2.300
		Prirod po ha, t	1,2	1,3	2,2	1,5	3,6
		Proizvodnja, t	3.127	3.879	6.961	4.127	8.300
	Proizvodnja ekstenzivnih nasada, t	3.850	2.902	3.778	1.844	1.418	
	Ukupna proizvodnja, t	6.977	6.781	10.739	5.971	9.718	
Trešnje	intenzivni nasad	Površina, ha	847	899	599	826	884
		Prirod po ha, t	2,5	1,2	3,5	2,8	4,4
		Proizvodnja, t	2.126	1.115	2.120	2.342	3.927
	Proizvodnja ekstenzivnih nasada, t	5.022	4.168	4.121	2.512	2.119	
	Ukupna proizvodnja, t	7.148	5.283	6.241	4.854	6.046	
Šljive	intenzivni nasad	Površina, ha	4.882	5.887	5.522	5.542	4.403
		Prirod po ha, t	2,8	3,5	4,5	1,8	6,7
		Proizvodnja, t	13.579	20.403	24.849	9.936	29.349
	Proizvodnja ekstenzivnih nasada, t	24.790	20.498	12.070	5.111	9.913	
	Ukupna proizvodnja, t	38.369	40.901	36.919	15.047	39.262	
Orasi	intenzivni nasad	Površina, ha	7.062	4.034	4.402	3.749	2.978
		Prirod po ha, t	0,3	1,1	0,6	0,2	0,3
		Proizvodnja, t	1.964	4.279	2.641	861	902
	Proizvodnja ekstenzivnih nasada, t	5.262	4.372	3.156	1.278	1.672	
	Ukupna proizvodnja, t	7.226	8.651	5.797	2.139	2.574	
Lješnjaci	intenzivni nasad	Površina, ha	1.918	2.389	2.400	2.776	2.649
		Prirod po ha, t	0,5	1,2	0,6	0,1	0,6
		Proizvodnja, t	1.016	2.964	1.548	344	1.561
	Proizvodnja ekstenzivnih nasada, t	368	369	312	106	121	
	Ukupna proizvodnja, t	1.384	3.333	1.860	450	1.682	
Smokve	intenzivni nasad	Površina, ha	389	342	330	376	237
		Prirod po ha, t	3,1	2,7	3,9	3,4	3,8
		Proizvodnja, t	1.221	908	1.287	1.266	908
	Proizvodnja ekstenzivnih nasada, t	1.269	1.215	750	239	695	
	Ukupna proizvodnja, t	2.490	2.123	2.037	1.505	1.603	
Jagode	intenzivni nasad	Površina, ha	166	201	158	221	289
		Prirod po ha, t	8,8	8,8	12,4	5,8	13,5
		Proizvodnja, t	1.463	1.776	1.962	1.281	3.914
	Proizvodnja ekstenzivnih nasada, t	1.085	796	809	1.012	886	
	Ukupna proizvodnja, t	2.548	2.572	2.771	2.293	4.800	
Naranče	intenzivni nasad	Površina, ha	160	51	50	43	59
		Prirod po ha, t	3,3	4,0	6,3	6,3	2,5
		Proizvodnja, t	524	202	315	269	145
	Proizvodnja ekstenzivnih nasada, t	35	14	18	15	10	
	Ukupna proizvodnja, t	559	216	333	284	155	
Mandarine	intenzivni nasad	Površina, ha	1.223	1.792	1.760	1.720	2.104
		Prirod po ha, t	29,4	30,7	23,8	29,5	19,0
		Proizvodnja, t	35.907	55.000	41.870	50.786	40.024
	Proizvodnja ekstenzivnih nasada, t	1.593	486	505	294	293	
	Ukupna proizvodnja, t	37.500	55.486	42.375	51.080	40.317	
Limuni	intenzivni nasad	Površina, ha	109	47	40	29	11
		Prirod po ha, t	2,2	2,9	5,0	6,7	21,8
		Proizvodnja, t	236	138	200	195	240
	Proizvodnja ekstenzivnih nasada, t	13	88	8	5	5	
	Ukupna proizvodnja, t	249	226	208	200	245	

Tablica 68

Površine, prirodi i proizvodnja grožđa te proizvodnja vina, 2009.- 2013.

		2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Grožđe	Površina, tis.ha	34	33	32	29	28
	Prirod po ha, t	6,0	6,4	6,3	6,4	6,5
	Proizvodnja, t	206.437	207.743	204.373	187.550	181.096
	Broj rodnih trseva, mil.	133	145	133	124	
	Prirod po trsu, kg	1,5	1,4	1,5	1,5	1,5
Vino	Proizvodnja, tis.hl ¹⁾	1.424	1.433	1.409	1.293	1.249

¹⁾ Podaci obuhvaćaju industrijsku proizvodnju i proizvodnju na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima.
Izvor: Državni zavod za statistiku; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 69

Površine, prirodi i proizvodnja maslina te proizvodnja maslinovog ulja, 2009.- 2013.

		2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Masline	Površina, ha	15.304	17.096	17.200	18.100	18.590
	Prirod po ha, t	2,1	2,2	1,8	2,8	1,8
	Proizvodnja, t	32.592	38.001	31.423	50.945	34.269
Maslinovo ulje	Proizvodnja, hl ¹⁾	53.735	52.055	50.000	55.000	50.000

¹⁾ Podaci obuhvaćaju industrijsku proizvodnju i proizvodnju na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima.
Izvor: Državni zavod za statistiku; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 70

Usporedba proizvodnje odabranih proizvoda u RH i EU, 2013. godina

	.000 t	Žitarice, ukupno	Pšenica	Raž	Ječam	Kukuruz	Krumpir	Šećerna repa	Soja	Uljana repa
Hrvatska	3.187,9	998,9	3,0	201,3	1.874,4	162,5	1.050,7	111,3	47,8	
Udio Hrvatske u EU 27, %	1,1	0,8	0,03	0,3	3,0	0,3	1,0	11,7	0,2	
Europska unija (27 zemalja)	280.158,7	126.979,2	10.681,0	59.752,6	63.326,9	49.721,6	104.546,4	955,0	20.805,3	
Europska unija (15 zemalja)	189.895,6	90.274,6	6.283,0	49.786,2	36.658,4	37.919,1	86.154,4	666,9	13.822,3	
Francuska	67.257,7	38.613,9	142,9	10.315,9	15.053,0	6.975,0	33.613,8	110,0	4.369,4	
Njemačka	47.757,2	25.019,1	4.689,1	10.343,6	4.387,3	9.669,7	22.828,7	:	5.784,3	
Ujedinjena Kraljevina	:	:	35,0	7.092,0	27,0	5.580,0	8.000,0	:	2.128,0	
Španjolska	24.297,2	7.597,9	382,5	10.057,6	4.853,6	89,2	2.663,7	1,4	107,7	
Danska	9.117,0	4.139,0	535,0	3.979,0	75,0	1.592,0	2.300,0	:	686,0	
Italija	14.932,7	7.009,9	13,0	772,0	6.503,2	:	:	472,4	:	
Švedska	4.994,2	1.867,3	141,7	1.936,9	10,6	805,5	2.300,0	0,0	330,3	
Belgija	3.099,5	:	2,8	387,7	827,0	3.479,6	4.429,3	:	60,9	
Nizozemska	1.810,3	1.331,4	6,6	205,6	246,6	6.801,0	5.727,0	:	10,0	
Austrija	4.590,1	1.597,7	248,9	734,1	1.639,0	604,1	3.465,8	82,8	196,8	
Finska	4.148,2	887,8	27,0	1.941,3	0,0	621,7	480,4	:	80,3	
Irska	2.345,8	533,9	:	1.624,6	:	373,6	0,0	0,0	48,3	
Grčka	4.319,7	1.585,6	33,1	353,4	2.185,0	829,4	335,8	0,3	5,0	
Luksemburg	173,3	91,1	5,4	42,5	2,2	17,5	:	:	15,3	
Portugal	1.052,7	:	20,0	:	848,9	480,8	9,9	0,0	:	
Europska unija (12 zemalja)	90.263,1	36.704,6	4.398,0	9.966,4	26.668,5	11.802,5	18.392,0	288,1	6.983,0	
Poljska	28.376,8	9.469,5	3.790,3	2.920,4	4.041,9	6.334,2	10.591,3	0,0	2.581,9	
Rumunjska	21.302,9	7.463,9	25,8	1.651,6	11.434,9	3.234,5	995,5	151,4	684,7	
Bugarska	8.288,0	5.097,0	18,0	819,0	2.300,0	170,0	0,0	0,0	335,0	
Mađarska	13.611,3	5.095,8	106,1	1.071,1	6.724,8	443,1	949,7	82,1	527,4	
Češka	7.512,6	4.700,7	177,1	1.593,8	675,4	536,5	3.743,8	13,5	1.443,2	
Litva	4.459,3	2.862,3	95,8	681,8	120,7	420,3	967,1	1,5	548,7	
Letonija	1.948,7	1.435,0	75,6	232,6	:	226,8	:	:	299,1	
Slovačka	3.358,7	:	82,7	445,5	1.133,6	164,5	1.144,6	39,6	374,0	
Estonija	876,2	406,3	21,7	439,0	:	90,8	0,0	:	173,9	
Slovenija	467,7	138,9	4,9	68,8	237,2	62,2	0,0	0,0	15,1	
Cipar	60,9	35,2	:	42,8	:	107,0	:	:	:	
Malta	:	:	:	:	:	12,6	:	:	:	

: podaci nisu dostupni
Izvor: Eurostat i Državni zavod za statistiku; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Ekološka poljoprivreda

Tablica 71

Udio površina pod ekološkom poljoprivrednom proizvodnjom u ukupno korištenom poljoprivrednom zemljištu

GODINA	Korišteno poljoprivredno zemljište	Površine pod ekološkom proizvodnjom	udio površina pod ekološkom proizvodnjom u ukupno korištenim poljoprivrednim površinama, %
	ha	ha	
2009.	1.299.582	14.193	1,09
2010.	1.333.835	23.282	1,75
2011.	1.326.083	32.036	2,42
2012.	1.330.973	31.904	2,40
2013.	1.301.985	40.576	3,12

Izvor: Državni zavod za statistiku, Ministarstvo poljoprivrede; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 72

Površine poljoprivrednog zemljišta certificirane za ekološku proizvodnju, usporedba RH i zemalja članica EU

	2008.		2009.		2010.		2011.		2012.	
	površine, ha	udio u ukupno korištenim poljoprivrednim površinama, %	površine, ha	udio u ukupno korištenim poljoprivrednim površinama, %	površine, ha	udio u ukupno korištenim poljoprivrednim površinama, %	površine, ha	udio u ukupno korištenim poljoprivrednim površinama, %	površine, ha	udio u ukupno korištenim poljoprivrednim površinama, %
Republika Hrvatska	10.010	0,78	14.193	1,09	23.282	1,75	32.036	2,42	31.904	2,40
Udio RH u EU-27, % *	0,13		0,17		0,25		0,33		0,32	
Europska Unija (27 zemalja)	7.789.836,0	4,3	8.548.416,0	4,8	9.174.505,0	5,1	9.607.824	5,4	10.025.949	5,6
Španjolska	1.317.539,0	5,3	1.602.871,0	6,6	1.615.047,0	6,3	1.803.661	7,5	1.756.548	7,5
Italija	1.002.414,0	7,5	1.106.683,0	8,3	1.113.742,0	8,6	1.096.889	8,4	1.167.362	6,8
Francuska	583.799,0	2,0	677.513,0	2,3	845.442	2,9	977.234	3,4	1.032.939	3,6
Njemačka	907.786,0	5,4	947.115,0	5,6	990.702,0	5,9	1.015.626	6,1	960.200	5,8
Poljska	313.944,0	2,0	367.062,0	2,3	521.970	3,6	609.412	4,1	661.956	4,6
Ujedinjena Kraljevina	726.381,0	4,1	721.726,0	4,2	699.638	4,1	638.528	3,7	590.011	3,4
Austrija	491.825,0	15,5	518.172,0	16,4	538.210	17,0	536.877	18,7	533.230	18,6
Švedska	336.439,0	10,9	391.524,0	12,8	438.693	14,3	480.185	15,7	477.685	15,8
Češka	320.311,0	9,0	376.923,0	10,6	435.610,0	12,4	460.498	13,1	468.670	13,3
Grčka	317.824	7,8	326.252,0	8,5	309.823	8,3	213.276	5,2	462.618	11,1
Rumunjska	140.132,0	1,0	168.288,0	1,2	182.706,0	1,3	229.946	1,6	288.261	2,1
Portugal	214.442,0	5,7	157.179,0	4,3	210.981,0	5,8	219.683	6,1	219.683	6,1
Finska	150.374,0	6,5	166.172,0	7,2	169.168,0	7,4	188.189	8,2	197.751	8,7
Letonija	161.624,0	8,9	160.175,0	8,7	166.320,0	9,2	184.096	10,1	195.658	10,6
Danska	150.104,0	5,6	156.433	5,9	162.903	6,1	162.173	6,1	175.113	6,6
Slovačka	140.755,0	7,3	145.490,0	7,5	174.471,0	9,1	166.700	8,6	166.700	8,6
Litva	122.200,0	4,6	129.055,0	4,8	143.644,0	5,2	152.305	5,4	156.539	5,5
Estonija	87.346,0	9,6	102.305,0	11,0	121.569,0	12,8	133.779	14,1	142.065	14,9
Mađarska	122.817,0	2,1	140.292,0	2,4	127.605,0	2,4	124.402	2,3	130.608	2,4
Belgija	36.153,0	2,6	41.459,0	3,0	49.005,0	3,6	55.304	4,1	59.718	4,5
Irska	42.816,0	1,0	47.864,0	1,1	47.864,0	1,0	47.864	1,1	52.793	1,2
Nizozemska	50.434,0	2,6	49.330,0	2,6	46.233	2,5	47.205	2,5	48.038	2,6
Bugarska	16.663,0	0,3	12.321,0	0,2	25.648,0	0,5	25.022	0,5	39.138	0,8
Slovenija	29.836,0	6,1	29.388,0	6,3	30.689,0	6,4	32.149	7,0	35.101	7,3
Cipar	2.323,0	1,6	3.184,0	2,6	3.184,0	2,7	3.184	2,7	3.923	3,4
Luksemburg	3.535,0	2,7	3.614,0	2,8	3.614,0	2,8	3.614	2,8	3.614	2,7
Malta	20,0	0,2	26,0	0,3	24	0,2	23	0,2	27	0,2

Izvor: Eurostat i Ministarstvo poljoprivrede; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 73

Količina deklariranog sjemena po vrstama

Sezona	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Biljna vrsta	Deklarirane količine (t)	Deklarirane količine (t)	Deklarirane količine (t)	Deklarirane količine (t)	Deklarirane količine (t)
Pšenica ozima	43.528	41.027	41.738	45.872	41.018
Ječam ozimi	6.059	4.101	4.888	6.515	6.734
Raž ozima	87	50	34	55	42
Tritikale	1.004	893	466	634	1.184
Ječam jari	1.093	1.165	1.423	1.225	1.162
Zob jara	565	919	743	582	540
Uljana repica	127	256	113	58	16
Kukuruz	8.606	8.484	9.628	8.252	7.224
Soja	4.762	5.273	5.432	4.226	5.246
Suncokret	199	212	278	380	1.135
Šećerna repa	33.033 s.j.	31.279 s.j.	30.083 s.j.	30.685 s.j.	0
Krumpir	8.666	6.739	5.758	6.000	693
Lučica luka	1.040	764	983	1.200	0
Ostalo povrće	484	335	402	500	20

Izvor: Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo Osijek; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 74

Broj deklariranih sadnica

Sezona	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Biljna vrsta	Deklarirane količine (kom)	Deklarirane količine (kom)	Deklarirane količine (kom)	Deklarirane količine (kom)	Deklarirane količine (kom)
Voćne sadnice	6.258.775	4.946.299	3.539.101	2.606.582	1.491.834
Vinova loza	3.199.610	2.397.120	2.612.977	1.884.290	1.951.112

Izvor: Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo Osijek; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 75

Proizvodnja odabranih proizvoda prehrambene industrije

Naziv proizvoda	Mjerna jedinica	2009.	2010.	2011.	2012.
Govedina, svježa ili hladena	000 t	30	31	32	29
Svinjetina, svježa ili hladena	000 t	58	65	64	63
Svježe meso peradi	000 t	52	49	52	52
Kobasice	000 t	57	57	58	59
Mesne konzerve	000 t	16	16	17	17
Ribljí proizvodi (zamrznuti i sušeni)	000 t	12	10	18	15
Riblje konzerve	000 t	13	10	10	9
Sokovi od voća i povrća	000 hl	905	945	918	1.014
Konzervirano povrće	000 t	13	11	18	11
Konzervirano povrće i voće u octu	000 t	16	14	17	9
Jestivo ulje	000 t	94	85	82	64
Margarin	000 t	17	16	18	16
Maslac	000 t	5	4	5	4
Sirevi	000 t	30	30	32	33
Brašno od pšenice i suražice	000 t	354	357	367	358
Svježi kruh	000 t	191	193	192	193
Keksi i srodni proizvodi	000 t	29	29	29	28
Tjestenina	000 t	17	17	17	19
Šećer	000 t	256	262	329	297
Bomboni, čokolade i kakao proizvodi	000 t	28	27	27	25
Kava	000 t	16	14	15	14
Dodaci jelima - umaci, pripravci umaka i začini	000 t	28	26	26	27
Dječja hrana	000 t	10	10	9	9
Koncentrirane juhe	000 t	7	6	6	6
Pekarski kvasac	000 t	11	15	14	13
Stočna hrana	000 t	602	600	654	657
Destilirana alkoholna pića ¹⁾	000 hl	49	56	51	42
Vina	000 hl	601	463	429	373
Pivo	000 hl	3.674	3.439	3.738	3.625
Osvježavajuća bazalkoholna pića	000 hl	3.055	3.172	2.965	2.878
Cigarete koje sadrže duhan	mil. kom.	11.382	13.365	11.828	11.202

¹⁾ Podaci se odnose na .000 hl 100 % alkohola

Izvor: Državni zavod za statistiku; Obrada: Ministarstvo poljoprivrede

D. INSPEKCIJA U POLJOPRIVREDI

Tablica 76

Opći pregled predmeta Uprave veterinarstva i sigurnosti hrane prema dosjeima i vrstama posla u 2013. godini

Dosje / vrsta posla	Inspekcijskih predmeta	Inspekcijskih nadzora	Nadzora sa nepravilnostima	Uočenih nepravilnosti	Naloženih mjera	Zapisnika	Rješenja	Optužnih prijedloga	Zapisnika o kontroli izvršenja	Kaznenih prijava	Službenih zabilješki	Certifikata	Potvrda	Naloženih kazni, kn
Certificirani veterinarski pregledi	1.009	209	0	0	0	194	0	0	0	0	32	1.165	12	0
Držanje i uzgoj životinja	8.623	8.505	4.144	11.722	10.287	8.540	4.021	854	3.431	10	935	0	20	5.129.000
Hrana životinjskog podrijetla	4.765	4.646	1.482	11.048	8.466	4.727	1.479	46	1.317	0	572	0	8	2.826.000
Nusproizvodi	210	209	47	99	81	217	42	2	31	0	14	0	0	0
Promet VMP i hrana životinja	2.512	2.338	646	3.277	3.176	2.490	645	16	575	0	99	0	15	2.135.000
Promet životinjama	1.100	1.006	155	438	358	1.055	146	26	103	2	46	0	32	194.000
Provedba veterinarske djelatnosti	1.196	1.187	232	719	656	1.230	210	39	174	1	38	0	7	800.000
Reprodukcija	10	10	0	0	0	11	0	0	0	0	0	0	0	0
Veterinarska inspekcija - općenito, godišnji planovi rada, izvješća	8.436	5.368	1.039	1.053	835	4.313	1.056	270	740	4	2.197	0	111	271.500
Zarazne i nametničke bolesti	2.203	2.187	1.745	2.124	1.822	2.221	2.165	66	1.888	2	277	0	3	208.000
Ukupno	30.064	25.665	9.490	30.480	25.681	24.998	9.764	1.319	8.259	19	4.210	1.165	488	11.563.500

Izvor i obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 77

Opći podaci nadzora i rada Uprave veterinarstva i sigurnosti hrane po Odjelima od 1.1.2013. do 31.12.2013.

OJ / inspektor	Inspekcijskih predmeta	Inspekcijskih nadzora	Surješavanja	Nadzora sa nepravilnostima	Uočenih nepravilnosti	Naloženih mjera	Zapisnika	Rješenja	Optužnih prijedloga	Zapisnika o kontroli izvršenja	Kaznenih prijava	Zapisnika o uzorkovanju	Službenih zabilješki	Certifikata	Potvrda	Naloženih kazni
SLUŽBA VETERINARSKJE INSPEKCIJE	240	188	7	102	338	220	196	80	11	56	0	38	56	10	8	10.000
ODJEL – VETERINARSKI URED BJELOVAR	4.867	4.469	52	1.865	5.460	4.997	4.475	1.893	228	1.679	9	472	388	60	35	2.035.000
ODJEL – VETERINARSKI URED OSIJEK	4.439	4.130	82	1.405	4.229	3.432	4.079	1.463	144	1.418	1	274	491	0	57	720.000
ODJEL – VETERINARSKI URED RJEKA	2.420	2.082	116	656	2.644	2.187	1.983	668	80	551	1	323	483	2	73	231.000
ODJEL – VETERINARSKI URED SLAVONSKI BROD	1.798	1.389	5	662	1.530	1.102	1.270	696	86	381	0	122	351	75	27	116.000
ODJEL – VETERINARSKI URED SPLIT	1.978	1.705	141	777	3.725	3.122	1.723	785	130	521	3	270	693	9	59	663.000
ODJEL – VETERINARSKI URED ŠIBENIK	1.933	1.506	58	505	2.272	1.731	1.431	481	168	433	1	206	238	4	29	2.795.500
ODJEL – VETERINARSKI URED VARAŽDIN	3.232	2.722	36	837	2.425	2.211	2.581	870	44	754	0	519	396	278	26	2.529.000
ODJEL – VETERINARSKI URED ZA GREB	6.793	6.015	102	2.121	5.579	4.777	5.788	2.214	324	2.000	4	553	961	26	31	2.277.000
ODJEL – VETERINARSKI URED GRADA ZA GREBA	2.364	1.459	113	560	2.278	1.902	1.472	614	104	466	0	158	153	701	143	187.000
Ukupno	30.064	25.665	712	9.490	30.480	25.681	24.998	9.764	1.319	8.259	19	3	4	1.165	488	11.563.500

Izvor i obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 78

Opći podaci nadzora i rada Uprave veterinarstva i sigurnosti hrane po pojedinoj vrsti posla/kontrolnim listama u 2013. godini

Vrsta posla	Uvjerenja	Službenih zabilješki	Certifikata	Zapisnika	Rješenja	Zaključaka	Zapisnika o kontroli izvršenja	Zapisnika o uzorkovanju	Kaznenih prijava	Žalbi na rješenje	Optužnih prijedloga	Dopisa strankama	Potvrda
Certificirani veterinarski pregledi*		32	1.164	194								10	8
Distribucija hrane za životinje		34		1.214	357	1	317	51		2	7	42	13
Djelatnost DDD*		4		90	18		9				1	23	5
DPWR		89		113	16		28	2.179			2	435	84
Držanje kućnih ljubimaca*		146		367	133		98		2	3	81	276	27
Farme - govoda		7		208	42		61	1	1	2	18	40	1
Farme - kokoši nesilice		2		117	27		22	1			3	10	4
Farme - mizna govoda		99		998	707	23	534	38			5	74	43
Farme - opći uvjeti		7		301	58		59		3		19	45	1
Farme - svinje		24		663	279	1	419		1	1	36	59	5
Karantenski objekti	1	3		199	61		38				1	49	2
Klaonice bijelog mesa				77	28		26				2	5	
Klaonice crvenog mesa		285		1.523	207	1	212				23	92	4
Manifestacije životinjama		13		279	3	12	7				8	55	18
Mjere prema naredbi - OVO		23		727	77		66			1	31	61	2
Mjere prema naredbi - posljednici životinja		158		2.088	1.250	1	1.191		1	1	315	436	52
Objekti akvakulture*		1		32	16		9					8	1
Objekti pod nadzorom granične veterinarske inspekcije		2		1	1		1					94	
Objekti za maloprodaju VMP		8		149	42		46				5	20	2
Objekti za obradu trupova odstranjene divljači		2		32	7		3				1	6	
Objekti za preradu jestivih nusproizvoda				14	5		9					7	
Objekti za preradu mlijeka		8		178	104		99	2			1	16	2
Objekti za preradu mlijeka na gospodarstvu		16		638	325	1	331	1			1	92	1
Objekti za preradu proizvoda ribarstva		7		137	28		30	1			2	15	2
Objekti za proizvodnju mesnih proizvoda na gospodarstvu podrijetla		1		66	27		23					9	
Objekti za proizvodnju u sklopu maloprodaje ili za potrebe vlastitog maloprodajnog objekta		2		291	121		105				2	16	
Objekti za rasijecanje i preradu mesa		23		438	130		139				3	76	1
Objekti za uskladištenje hrane u uvjetima kontrolirane temperature		43		585	174	3	160	26			2	73	1
Objekti za veletgovinu VMP		2		22	6	1	4					6	
Odobrena plovila		4		8									
Otpremni centri/centri za pročišćavanje školjki		4		36	6		4					6	1
Pakirni centri i objekti za preradu jaja		5		91	20		28				1	33	3
Područna veterinarska ambulanta		1		74	33		31				1	5	
Preduvjetni programi i HACCP		3		90	20		32				2	14	
Prerada NŽP		1		53	15		11					2	
Prijevozna sredstva		13		287	69	3	64				15	29	8
Primarna proizvodnja meda				4									
Proizvodna područja živih školjkaša		81		215	162	1	32	2				3	29
Proizvodnja hrane za životinje		29		1.105	239		200	277			2	43	134
Proizvodnja sjemena govoda				4									
Registrirane farme					1		17				3		
Reprodukcija životinja*				4			1					2	
Ribarnice		6		300	101		88				4	60	
Sabirališta mlijeka				16	4								
Sabiranje i skladištenje NŽP		2		53	11		11					11	1
Sabirni centar				130	7		2		2		4	8	
Sakupljanje prijevoz NŽP		1		95	12		10				2	14	1
Sirovine i hrana u prijevozu i tranzitu kroz RH				13	3		4						
Skladištenje sjemena govoda				3									
Skloništa za životinje*		5		35	16		16			4	2	9	1
Spalionica NŽP		1		5	2		2						
Stavljanje na tržište NŽP		2		9	2		1					1	
Stočni sajam		13		161	6		6					20	
Uzorkovanje*		44		34	20	1	19	258				23	28
Veterinarska ambulanta		1		110	26		27			1	2	8	
Veterinarska ambulanta u središtu stanice				56	13		17				1	2	1
Veterinarska bolnica				1	1								
Veterinarska inspekcija (općenito)		1.980		4.174	1.034	119	808	84	4	4	286	2.647	212
Veterinarska klinika				2	1		1						
Veterinarska praksa		1		84	28	1	22				2	10	
Veterinarska služba				86	10		19				1	5	
Veterinarske organizacije*												3	
Veterinarske službe*							1						
Veterinarski pregled gospodarstva		208		3.738	1.521	14	1.694		4	1	442	1.078	109
Zarazne bolesti opća		109		2.227	2.203	52	2.247	4	2	10	71	1.622	234
Zoološki vrtovi				8	2		2						
Ukupno:	1	3.551	1.164	25.052	9.837	235	9.463	2.925	20	30	1.410	7.808	1.041

Izvor i obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Tablica 79

Pregled izrečenih inspekcijskih mjera od strane Uprave veterinarstva i sigurnosti hrane od 1.1.2013. do 21.12.2013. godine

TIP INSPEKCIJSKIH MJERA		KAZNA (kn)	BROJ IZREČENIH MJERA
Rješenje		0	24.189
Rješenje - HRŽIVP	Hrana životinjskog podrijetla	0	8.614
Rješenje - DUŽIV	Držanje i uzgoj životinja	0	7.245
Rješenje - PVHŽ	Promet VMP, Hrana za životinje	0	2.882
Rješenje - SPVET	Sustav provedbe veterinarske djelatnosti	0	2.508
Rješenje - ZNB	Zarazne i nametničke bolesti	0	1.783
Rješenje - VINSNP	Veterinarska inspekcija	0	735
Rješenje - PŽ	Promet životinjama	0	341
Rješenje - NUŽIV	Nusproizvodi životinjskog podrijetla i kože	0	81
Optužni prijedlog (fizička)		5.016.500	1.247
Optužni prijedlog (fizička) - DUŽIV	Držanje i uzgoj životinja	1.967.000	785
Optužni prijedlog (fizička) - SPVET	Sustav provedbe veterinarske djelatnosti	2.553.000	284
Optužni prijedlog (fizička) - VINSNP	Veterinarska inspekcija	109.500	73
Optužni prijedlog (fizička) - ZNB	Zarazne i nametničke bolesti	166.000	40
Optužni prijedlog (fizička) - HRŽIVP	Hrana životinjskog podrijetla	35.000	28
Optužni prijedlog (fizička) - PVHŽ	Promet VMP, Hrana za životinje	130.000	27
Optužni prijedlog (fizička) - PŽ	Promet životinjama	56.000	10
Optužni prijedlog (odgovorna)		764.000	191
Optužni prijedlog (odgovorna) - HRŽIVP	Hrana životinjskog podrijetla	366.000	79
Optužni prijedlog (odgovorna) - DUŽIV	Držanje i uzgoj životinja	140.000	57
Optužni prijedlog (odgovorna) - SPVET	Sustav provedbe veterinarske djelatnosti	156.000	26
Optužni prijedlog (odgovorna) - PVHŽ	Promet VMP, Hrana za životinje	50.000	12
Optužni prijedlog (odgovorna) - VINSNP	Veterinarska inspekcija	22.000	10
Optužni prijedlog (odgovorna) - ZNB	Zarazne i nametničke bolesti	12.000	4
Optužni prijedlog (odgovorna) - PŽ	Promet životinjama	18.000	3
Optužni prijedlog (pravna)		5.783.000	178
Optužni prijedlog (pravna) - HRŽIVP	Hrana životinjskog podrijetla	3.780.000	83
Optužni prijedlog (pravna) - DUŽIV	Držanje i uzgoj životinja	403.000	42
Optužni prijedlog (pravna) - SPVET	Sustav provedbe veterinarske djelatnosti	710.000	24
Optužni prijedlog (pravna) - PVHŽ	Promet VMP, Hrana za životinje	600.000	13
Optužni prijedlog (pravna) - VINSNP	Veterinarska inspekcija	140.000	8
Optužni prijedlog (pravna) - PŽ	Promet životinjama	120.000	4
Optužni prijedlog (pravna) - ZNB	Zarazne i nametničke bolesti	30.000	4
Ukupno:		11.563.500	25.805

Izvor i obrada: Ministarstvo poljoprivrede

Popis propisa donesenih u 2013. godini

Broj NN	Zakonski akt	Broj zakona
1/13	Pravilnik o ekološkoj proizvodnji bilja i životinja	31
1/13	Pravilnik o sadržaju, obliku i načinu vođenja očevidnika veterinarskih inspektora i službenih veterinarara	32
3/13	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o izvješćivanju u sektoru šećera	55
4/13	Pravilnik o izmjeni Pravilnika o tržišnim standardima za voće i povrće	62
5/13	Pravilnik o postupku prikupljanja podataka tijekom inspekcija na farmama	75
5/13	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o registraciji gospodarstava na kojima se drže kokoši nesilice	76
6/13	Pravilnik o tržišnim standardima za jaja za valenje i pomladak domaće peradi	93
7/13	Naredba o poduzimanju mjera za sprječavanje širenja i suzbijanje zlatne žutice vinove loze, koju prouzrokuje štetni organizam <i>Grapevine flavescence doree</i> MLO	122
13/13	Naredba o stavljanju cigareta na tržište	188
13/13	Pravilnik o posebnim uvjetima za uvoz hrane i hrane za životinje podrijetlom ili isporučene iz Japana nakon incidenta u nuklearnoj elektrani Fukushima	189
13/13	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o posebnim uvjetima za uvoz određene hrane iz određenih zemalja zbog rizika od kontaminiranosti aflatoksinima	190
14/13	Objava registrirane oznake i naziva proizvoda »Virovitička paprika«	233
16/13	Pravilnik o uvjetima za prekrcaj na graničnoj veterinarskoj postaji pošiljaka proizvoda namijenjenih uvozu ili za treće zemlje	278
16/13	Pravilnik o načinu prijavljivanja i prikupljanja podataka o postojećim mjerama lokalne potpore te načinu vođenja i sadržaju registra državnih potpora poljoprivredi i ruralnom razvoju	279
18/13	Pravilnik o dopunama Pravilnika o popisu postojećih aktivnih tvari koje nisu dopuštene u biocidnim pripravcima	312
20/13	Pravilnik o uvjetima i načinu provedbe posebnih mjera pomoći za sektor pčelarstva u 2013. godini prema Nacionalnom pčelarskom programu za razdoblje od 2011. do 2013. godine	341
20/13	Pravilnik o provedbi mjere potpore za organizaciju manifestacija	342
20/13	Pravilnik o dopunskim djelatnostima na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima	343
20/13	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena uljarica i predivog bilja	345
22/13	Pravilnik o provedbi Sheme školskog voća	371
22/13	Pravilnik o dopuni Pravilnika o izvješćivanju u sektoru šećera	372
22/13	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o provedbi sustava proizvodnih ograničenja u sektoru šećera	373
24/13	Pravilnik o provedbi mjere 101 »Ulaganja u poljoprivredna gospodarstva u svrhu restrukturiranja i dostizanja standarda Zajednice« unutar IPARD programa	397
24/13	Pravilnik o provedbi mjere 103 »Ulaganja u preradu i trženje poljoprivrednih i ribljih proizvoda u svrhu restrukturiranja tih aktivnosti i dostizanja standarda Zajednice« unutar IPARD programa	398
24/13	Pravilnik o provedbi mjere 202 – »Priprema i provedba lokalnih strategija ruralnog razvoja« unutar IPARD programa	399

24/13	Pravilnik o sustavu proizvodnih ograničenja u sektoru mlijeka	400
24/13	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o evidenciji uporabe poljoprivrednog zemljišta	401
25/13	Zakon o materijalima i predmetima koji dolaze u neposredan dodir s hranom	404
26/13	Pravilnik o oznakama ili znakovima koji određuju seriju ili lot kojem hrana pripada	442
26/13	Pravilnik o dopunama Pravilnika o popisu postojećih aktivnih tvari dopuštenih u biocidnim pripravcima	446
28/13	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o genetski modificiranim organizmima	476
29/13	Pravilnik o dopuni Pravilnika o držanju pčela i katastru pčelinje paše	513
29/13	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o provedbi izravnih plaćanja i IAKS mjera ruralnog razvoja	514
29/13	Pravilnik o sadržaju prijave i tehničke dokumentacije za stavljanje na tržište genetski modificiranih organizama ili proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od genetski modificiranih organizama te o uvjetima označavanja i pakiranja genetski modificiranih organizama ili proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od genetski modificiranih organizama	519
29/13	Ispravak Pravilnika o uvjetima i načinu provedbe posebnih mjera pomoći za sektor pčelarstva u 2013. godini prema Nacionalnom pčelarskom programu za razdoblje od 2011. do 2013. godine	522
30/13	Uredba o izmjeni Uredbe o tržišnom redu za žitarice	523
31/13	Pravilnik o mjerama za sprječavanje unošenja i širenja štetnog organizma – Anoplophora chinensis (Forster)	546
31/13	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena krmnog bilja	547
31/13	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena žitarica	548
31/13	Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o sadržaju i opsegu procjene rizika za stavljanje na tržište genetski modificiranih organizama ili proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od genetski modificiranih organizama, metodologiji za izradu procjene i uvjetima koje mora ispunjavati pravna osoba za izradu procjene rizika	550
31/13	Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o uvjetima monitoringa utjecaja genetski modificiranih organizama ili proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje ili potječu od genetski modificiranih organizama i njihove uporabe	551
32/13	Pravilnik o izmjeni Pravilnika o veterinarskim uvjetima za uvoz i provoz određenih živih papkara i kopitara	566
33/13	Pravilnik o izmjenama Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja, produljivanja i oduzimanja odobrenja za rad veterinaru	598
34/13	Pravilnik o mjerama za suzbijanje i iskorjenjivanje tuberkuloze goveda	618
36/13	Pravilnik o kategorijama krmiva koje se koriste za označavanje hrane za kućne ljubimce	661
36/13	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o provedbi Mjere 202 – »Priprema i provedba lokalnih strategija ruralnog razvoja« unutar IPARD programa	662
36/13	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o registraciji gospodarstva na kojima se drže kokoši nesilice	663
37/13	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti životinja	669
39/13	Zakon o poljoprivrednom zemljištu	718
39/13	Zakon o prehranbenim i zdravstvenim tvrdnjama te hrani obogaćenoj nutrijentima	722

39/13	Zakon o hrani za posebne prehrambene potrebe	723
39/13	Zakon o uvozu hrane i hrane za životinje iz trećih zemalja	724
39/13	Zakon o prehrambenim aditivima, aromama i prehrambenim enzimima	725
39/13	Naredba o privremenim mjerama u odnosu na sadržaj aflatoksina M1 u mliječnim proizvodima	732
40/13	Pravilnik o izmjeni Pravilnika o izmjenama odobrenja za stavljanje veterinarsko-medicinskih proizvoda u promet	764
41/13	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o dodacima prehrani	777
42/13	Pravilnik o načinu praćenja zoonoza i uzročnika zoonoza	797
42/13	Pravilnik o mjerama suzbijanja i iskorjenjivanja infektivne anemije kopitara	798
42/13	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o Upisniku poljoprivrednih gospodarstava	799
42/13	Pravilnik o izmjenama Pravilnika o uvjetima zdravlja životinja pri stavljanju u promet na području Europske unije te uvozu iz trećih zemalja peradi i jaja za valenje	800
42/13	Pravilnik o izmjeni Pravilnika o držanju pčela i katastru pčelinje paše	801
42/13	Pravilnik o izmjeni Pravilnika o informiranju potrošača o hrani	802
42/13	Metodološke osnove za prikupljanje podataka u statistici mlijeka i mliječnih proizvoda	805
43/13	Pravilnik o stavljanju na tržište sjemena čuvanih sorti	822
43/13	Pravilnik o odobravanju za uzgoj uzgojno valjanih svinja čistih pasmina	823
43/13	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima zdravlja životinja koji se primjenjuju na životinje akvakulture i njihove proizvode te sprječavanju i suzbijanju određenih bolesti akvatičnih životinja	824
43/13	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o stavljanju na tržište sjemena povrća	825
44/13	Pravilnik o izmjenama Pravilnika o veterinarsko-zdravstvenim uvjetima za stavljanje u promet ovaca i koza	839
44/13	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o mjerama za kontrolu i iskorjenjivanje bolesti plavog jezika	840
45/13	Pravilnik o mjerama kontrole newcastleske bolesti	873
45/13	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o kontroli određenih bolesti životinja i posebnim mjerama koje se odnose na vezikularnu enterovirusnu bolest svinja	874
46/13	Obavijest o zaprimljenom zahtjevu za izmjenu i dopunu specifikacije proizvoda »Baranjski kulen« registriranog oznakom zemljopisnog podrijetla	889
48/13	Pravilnik o voćnim sokovima i njima sličnim proizvodima namijenjenim za konzumaciju	941
48/13	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o registru vinograda, obveznim izjavama, pratećim dokumentima i podrumskoj evidenciji	942
48/13	Pravilnik o izmjeni i dopuni Pravilnika o zemljopisnim područjima uzgoja vinove loze	943

48/13	Pravilnik o izmjenama Pravilnika o provedbi Sheme školskog voća	944
50/13	Pravilnik o mjerama za suzbijanje i iskorjenjivanje slinavke i šapa	994
51/13	Uredba o izmjeni Uredbe o uvjetima davanja koncesija za gospodarsko korištenje voda	1018
51/13	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o monitoringu određenih tvari i njihovih rezidua u živim životinjama i proizvodima životinjskog podrijetla	1024
55/13	Pravilnik o zaštiti životinja koje se koriste u znanstvene svrhe	1129
56/13	Zakon o informiranju potrošača o hrani	1137
56/13	Zakon o vodi za ljudsku potrošnju	1138
56/13	Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o osnivanju Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju	1149
56/13	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o veterinarsko-medicinskim proizvodima	1151
58/13	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima i načinu provedbe posebnih mjera pomoći za sektor pčelarstva u 2013. godini prema Nacionalnom pčelarskom programu za razdoblje od 2011. do 2013. godine	1197
58/13	Obavijest o podnesenom zahtjevu za registraciju oznake izvornosti naziva »Dalmatinska Maraska/Dalmatinska Maraška«	1198
59/13	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o voćnim vinima	1215
62/13	Pravilnik o smanjenoj učestalosti provjera zdravstvenog stanja bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta	1245
62/13	Popis biocidnih pripravaka kojima je dano odobrenje za stavljanje na tržište	1254
65/13	Pravilnik o dobrim poljoprivrednim i okolišnim uvjetima	1288
66/13	Uredba o obrascu i načinu vrednovanja Gospodarskog programa korištenja poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske	1299
66/13	Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o osnivanju Agencije za poljoprivredno zemljište	1301
67/13	Pravilnik o priznavanju proizvođačkih i međusektorskih organizacija te o uređenju ugovornih odnosa u sektoru mlijeka i mliječnih proizvoda	1321
67/13	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o veterinarsko-medicinskim proizvodima	1322
70/13	Pravilnik o sustavu poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka	1385
70/13	Pravilnik o izmjeni Pravilnika o jestivim uljima i mastima	1386
70/13	Pravilnik o izmjenama Pravilnika o posebnim uvjetima za uvoz određene hrane iz određenih trećih zemalja zbog rizika od kontaminiranosti aflatoksinima	1387
72/13	Zakon o državnim potporama	1434
72/13	Obavijest o zaprimljenom zahtjevu za izmjenu i dopunu specifikacije proizvoda »Varaždinsko zelje« registriranog oznakom izvornosti	1449
74/13	Pravilnik o prestanku važenja Pravilnika o uvjetima pod kojima se dopuštaju odstupanja od određenih fitosanitarnih zahtjeva pri unošenju drva četinjača toplinski tretiranog, podrijetlom iz Kanade, i utvrđivanju pojedinosti indikatorskog sustava koji se primjenjuje na toplinski tretirano drvo	1491
74/13	Pravilnik o prestanku važenja Pravilnika o uvjetima pod kojima se dopuštaju odstupanja od određenih fitosanitarnih zahtjeva pri unošenju drva četinjača sušenog u komori,	1492

	podrijetlom iz Kanade, i utvrđivanju pojedinosti indikatorskog sustava koji se primjenjuje na drvo sušeno u komori	
74/13	Pravilnik o prestanku važenja Pravilnika o uvjetima pod kojima se dopuštaju odstupanja od određenih fitosanitarnih zahtjeva pri unošenju drva četinjača sušenog u komori, podrijetlom iz Sjedinjenih Američkih Država, i utvrđivanju pojedinosti indikatorskog sustava koji se primjenjuje na drvo sušeno u komori	1493
74/13	Pravilnik o prestanku važenja Pravilnika o uvjetima pod kojima se dopušta odstupanje od određenih odredaba u vezi s unošenjem bilja roda <i>Vitis L.</i> , isključujući plodove, podrijetlom iz Republike Makedonije	1494
74/13	Pravilnik o prestanku važenja Pravilnika o uvjetima pod kojima se dopuštaju odstupanja od određenih fitosanitarnih zahtjeva pri unošenju drva roda <i>Thuja L.</i> , podrijetlom iz Kanade	1495
74/13	Pravilnik o prestanku važenja Pravilnika o uvjetima pod kojima se dopuštaju odstupanja od određenih fitosanitarnih zahtjeva pri unošenju drva roda <i>Thuja L.</i> , podrijetlom iz Sjedinjenih Američkih Država	1496
74/13	Pravilnik o prestanku važenja Pravilnika o privremenih hitnim mjerama u vezi s unošenjem u Republiku Hrvatsku određenih plodova agruma podrijetlom iz Brazila	1497
74/13	Naredba o prestanku važenja Naredbe o potvrđivanju Australije kao zemlje u kojoj nije zabilježena pojava štetnog organizma <i>Erwinia amylovora (Burr.) winkl.et.al</i>	1498
74/13	Naredba o prestanku važenja Naredbe o potvrđivanju određenih trećih zemalja i određenih područja u trećim zemljama kao nezaraženih štetnim organizmima <i>Xanthomonas campestris (svim sojevima patogenim za rod Citrus)</i> , <i>Cercospora angolensis Carv. et Mendes</i> i <i>Guignardia citricarpa Kiely (svim sojevima patogenim za rod Citrus)</i>	1499
74/13	Naredba o prestanku važenja Naredbe o mjerama za sprječavanje unošenja i širenja štetnog organizma – <i>Thrips palmi Karny</i> iz Tajlanda	1500
75/13	Izmjena Liste tradicionalnih izraza za vino	1513
77/13	Uredba o mjerama i naknadama za prekomjerne i špekulativne zalihe poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i proizvoda iz sektora šećera	1551
77/13	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o stavljanju na tržište materijala za vegetativno umnažanje loze	1555
77/13	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o upisu sorti u Popis sorti voćnih vrsta	1557
77/13	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o priznavanju sorti poljoprivrednog bilja (1558
79/13	Pravilnik o prestanku važenja Pravilnika o mjerama za sprječavanje unošenja i širenja borove nematode <i>Bursaphelenchus xylophilus (Steiner et Buhrer) Nickle et al.</i>	1644
79/13	Pravilnik o prestanku važenja Pravilnika o mjerama za sprječavanje unošenja i širenja štetnog organizma – <i>Anoplophora chinensis (Forster)</i>	1645
80/13	Zakon o potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju	1660
80/13	Zakon o zaštićenim oznakama izvornosti, zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnim specijalitetima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda	1661
80/13	Pravilnik o utvrđivanju zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda povezanih s energijom	1680
80/13	Pravilnik o dodatnim zahtjevima koji moraju biti ispunjeni pri unošenju gomolja krumpira podrijetlom iz Egipta	1682
80/13	Pravilnik o izmjenama Pravilnika o tržišnim standardima za voće i povrće	1683
80/13	Pravilnik o prestanku važenja Pravilnika o popisu djelatnih tvari neophodnih za liječenje kopitara	1684
80/13	Pravilnik o dopuni Pravilnika o oznakama zdravstvene ispravnosti i identifikacijskim oznakama hrane životinjskog podrijetla	1685
80/13	Pravilnik o prestanku važenja Pravilnika o farmakovigilanciji za veterinarsko-medicinske proizvode	1686

80/13	Naredba o poduzimanju mjera za sprečavanje širenja i iskorjenjivanja smrdljive snijeti – <i>Tilletia</i> spp.	1687
81/13	Zakon o hrani	1699
81/13	Zakon o higijeni hrane i mikrobiološkim kriterijima za hranu	1700
81/13	Zakon o morskom ribarstvu	1702
81/13	Pravilnik o uvjetima i načinu unošenja određenog bilja i biljnih proizvoda iz susjednih trećih zemalja u pogranično područje Republike Hrvatske	1722
82/13	Zakon o veterinarstvu	1734
83/13	Pravilnik o načinu i uvjetima primjene zahtjeva održivosti u proizvodnji i korištenju biogoriva	1791
83/13	Pravilnik o uvjetima za uvrštavanje u program monitoringa i provođenje programa monitoringa dodataka prehrani, hrane kojoj su dodani vitamini, minerali i druge tvari i hrane s prehrambenim i zdravstvenim tvrdnjama	1804
83/13	Naputak o stavljanju na tržište Republike Hrvatske genetski modificirane hrane i genetski modificirane hrane za životinje odobrene na tržištu Europske unije	1805
86/13	Pravilnik o zaštićenim oznakama izvornosti, zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnim specijalitetima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda	1928
86/13	Pravilnik o ekološkoj proizvodnji	1929
86/13	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o stavljanju na tržište reprodukcijskog sadnog materijala i sadnica namijenjenih za proizvodnju voća	1930
88/13	Pravilnik o provedbi sheme školskog voća	1949
90/13	Pravilnik o mjestima ulaska za pošiljke bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta koji podliježu fitosanitarnom pregledu pri unošenju iz trećih zemalja	1999
90/13	Pravilnik o izmjenama Pravilnika o označavanju, reklamiranju i prezentiranju hrane	2000
91/13	Odluka o određivanju tijela u kojem će se osnovati Kontrolna točka za proizvode	2019
93/13	Zakon o inspekcijama u poljoprivredi	2073
93/13	Zakon o izmjenama Zakona o posebnim uvjetima za stavljanje brašna na tržište	2074
93/13	Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati pčelarska vozila	2104
96/13	Pravilnik o izmjenama i dopuni Pravilnika o akreditaciji Agencije za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju	2157
99/13	Pravilnik o izmjenama Pravilnika o provedbi Sheme školskog voća	2242
99/13	Naredba o poduzimanju mjera za sprečavanje širenja i suzbijanje palminog drvotoča <i>Paysandisia archon</i> (Burmeister, 1880)	2243
99/13	Pravilnik o načinu izražavanja alkoholne jakosti s obzirom na obujam i masu	2249
101/13	Pravilnik o državnim potporama poljoprivredi i ruralnom razvoju	2286
101/13	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o provedbi mjere 301 »Poboljšanje i razvoj ruralne infrastrukture« unutar IPARD programa	2287

103/13	Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati veterinarske organizacije, veterinarska praksa i veterinarska služba u sustavu provedbe veterinarske djelatnosti	2321
153/13	Pravilnik o prestanku važenja Pravilnika o pošiljkama za koje nije potrebno rješenje o veterinarskim uvjetima za uvoz	2339
106/13	Pravilnik o visini naknade za sakupljanje, preradu i spaljivanje nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu za prehranu ljudi	2380
106/13	Pravilnik o uvjetima i načinu provedbe posebnih mjera pomoći za sektor pčelarstva u 2014. godini prema Nacionalnom pčelarskom programu za razdoblje od 2014. od 2016. godine	2381
107/13	Pravilnik o početnoj zakupnini poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske za zakup i zakup za ribnjake te naknadi za vodu za ribnjake	2392
107/13	Pravilnik o prestanku važenja Pravilnika o primjeni Pravilnika o higijeni hrane životinjskog podrijetla vezano za dodatna jamstva u odnosu na salmonelu za pošiljke mesa i jaja podrijetlom iz Republike Hrvatske namijenjene stavljanju na tržište Republike Finske i Kraljevine Švedske	2396
107/13	Pravilnik o prestanku važenja Pravilnika o smanjenju prevalencije Salmonella Enteritidis i Salmonella Typhimorium u purana	2397
107/13	Pravilnik o prestanku važenja Pravilnika o modelu certifikata za životinje akvakulture i njihove proizvode	2398
107/13	Pravilnik o prestanku važenja Pravilnika o uvjetima zdravlja životinja i uvjetima za izdavanje certifikata za uvoz pčela (Apis mellifera i Bombus spp.) iz određenih trećih zemalja	2399
108/13	Pravilnik o provođenju obveznog označavanja i registracije goveda	2414
112/13	Pravilnik o mjerama za suzbijanje i iskorjenjivanje bruceloze goveda	2451
112/13	Pravilnik o izmjenama Pravilnika o provedbi mjere 202 – »Priprema i provedba lokalnih strategija ruralnog razvoja« unutar IPARD programa	2452
113/13	Pravilnik o načinu obavljanja veterinarskih pregleda i kontrola proizvoda životinjskog podrijetla iz trećih zemalja u prometu preko granice Republike Hrvatske	2464
120/13	Pravilnik o postupku javnog nadmetanja za utvrđivanje najpovoljnijeg ponuditelja na javnom pozivu za dodjelu poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske u zakup i zakup za ribnjake	2583
122/13	Pravilnik o potpori pri opskrbi redovnih polaznika odgojnoobrazovnih ustanova mlijekom i određenim mliječnim proizvodima	2616
122/13	Pravilnik o početnoj i prijelaznoj hrani za dojenčad	2618
123/13	Odluka o donošenju Nacionalnog strateškog plana razvoja ribarstva	2655
126/13	Uredba o ekološkoj mreži	2664
125/13	Zakon o provedbi uredbi Europske unije o zaštiti životinja	2676
126/13	Pravilnik o prestanku važenja Pravilnika o načinu obavljanja veterinarskih pregleda i kontrola proizvoda životinjskog podrijetla u prometu preko granice Republike Hrvatske	2738
126/13	Pravilnik o dodacima prehrani	2740
126/13	Pravilnik o prerađenoj hrani na bazi žitarica i dječjoj hrani za dojenčad i malu djecu	2741

127/13	Pravilnik o provedbi mjere Restrukturiranje i konverzija vinograda iz Nacionalnog programa pomoći sektoru vina 2014. – 2018.	2769
127/13	Pravilnik o provedbi mjere Investicija u vinarije i marketing vina iz Nacionalnog programa pomoći sektoru vina 2014. – 2018.	2770
127/13	Pravilnik o provedbi mjere Promidžba na tržištima trećih zemalja iz Nacionalnog programa pomoći sektoru vina 2014. – 2018.	2771
128/13	Odluka o određivanju demarkiranih područja u kojima se provode mjere iskorjenjivanja štetnog organizma palminog drvotoča <i>Paysadisia archon</i> (Burmeister, 1880)	2790
128/13	Odluka o određivanju demarkiranih područja u kojima se provode mjere iskorjenjivanja štetnog organizma crvene palmine pipe <i>Rhynchophorus ferrugineus</i> (Oliver)	2791
133/13	Pravilnik o hrani za životinje za posebne hranidbene namjere	2891
134/13	Pravilnik o veterinarsko-zdravstvenim uvjetima koji se primjenjuju u prometu i uvozu sjemena svinja domaćih vrsta	2903
137/13	Pravilnik o oralnom cijepjenju lisica	2951
137/13	Pravilnik o veterinarsko-zdravstvenim zahtjevima za stavljanje u promet i uvoz životinja, sjemena, jajnih stanica i zametka koji ne podliježu zahtjevima propisa iz Dodatka A Dijela I. Pravilnika o veterinarskim i zootehničkim pregledima određenih životinja i proizvoda u prometu s državama članicama Europske unije	2952
138/13	Izmjena Liste tradicionalnih izraza za vino	2959
140/13	Pravilnik o ustroju i organizaciji Središnjeg informacijskog sustava malog gospodarstva	3002
140/13	Pravilnik o dopuni Pravilnika o mjestima ulaska za pošiljke bilja, biljnih proizvoda i drugih nadziranih predmeta koji podliježu fitosanitarnom pregledu pri unošenju iz trećih zemalja	3005
141/13	Zakon o izmjeni i dopunama Zakona o državnim potporama	3014
141/13	Uredba o financijskoj strukturi omotnice za mjere iz Programa izravne potpore za 2013. godinu	3016
141/13	Uredba o izmjenama Uredbe o osnivanju Agencije za poljoprivredno zemljište	3017
141/13	Odluka o jediničnom iznosu novčanog poticaja za proizvodnju biogoriva u 2014. godinu	3018
141/13	Pravilnik o metodologiji utvrđivanja tržišne cijene za prodaju poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske izravnom pogodbom	3019
141/13	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima i načinu unošenja određenog bilja i biljnih proizvoda iz susjednih trećih zemalja u pogranično područje Republike Hrvatske	3020
141/13	Pravilnik o izmjeni Pravilnika o pivu	3021
141/13	Pravilnik o izmjeni Pravilnika o jestivim uljima i mastima	3023
141/13	Pravilnik o izmjeni Pravilnika o kakvoći unifornog meda	3024
141/13	Pravilnik o izmjeni Pravilnika o sirevima i proizvodima od sireva	3025
141/13	Pravilnik o izmjeni Pravilnika o smrznutim desertima	3026
141/13	Pravilnik o izmjeni Pravilnika o keksima i keksima srodnim proizvodima	3027
141/13	Pravilnik o izmjeni Pravilnika o proizvodima sličnim čokoladi, krem-proizvodima i bombonskim proizvodima	3028
142/13	Pravilnik o proizvodnji brašna i pekarskih proizvoda	3049

142/13	Pravilnik o stavljanju u promet vina i vina sa zaštićenom oznakom izvornosti	3050
142/13	Pravilnik o agrotehničkim mjerama	3051
142/13	Pravilnik o dopunama Pravilnika o organoleptičkom (senzornom) ocjenjivanju vina i voćnih vina	3052
142/13	Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o uvjetima i načinu provedbe posebnih mjera pomoći za sektor pčelarstva u 2014. godini prema Nacionalnom pčelarskom programu za razdoblje od 2014. do 2016. godine	3053
146/13	Pravilnik o provedbi mjere Investicija u vinarije i marketing vina iz Nacionalnog programa pomoći sektoru vina 2014. – 2018.	3114
146/13	Pravilnik o provedbi mjere Restrukturiranje i konverzija vinograda iz Nacionalnog programa pomoći sektoru vina 2014. – 2018.	3115
146/13	Pravilnik o provedbi mjere Promidžba na tržištima trećih zemalja iz Nacionalnog programa pomoći sektoru vina 2014. – 2018.	3116
147/13	Odluka o visini udjela iz prihoda od trošarina koji se izdvaja za proizvodnju biogoriva u 2014. godini	3122
148/13	Zakon o izmjeni Zakona o brdsko-planinskim područjima	3143
148/13	Zakon o izmjenama Zakona o poljoprivrednoj savjetodavnoj službi	3150
148/13	Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o veterinarstvu	3151
149/13	Pravilnik o načinu vođenja evidencije o promjeni namjene poljoprivrednog zemljišta	3160
151/13	Pravilnik o mjerilima za utvrđivanje osobito vrijednog obradivog (P1) i vrijednog obradivog (P2) poljoprivrednog zemljišta	3201
155/13	Pravilnik o sustavu brzog uzbunjivanja za hranu i hranu za životinje	3261
157/13	Pravilnik o tržišnim standardima za voće i povrće	3298
158/13	Pravilnik o uvjetima za uvoz i stavljanje na tržište hrane za životinje neživotinjskog podrijetla iz trećih zemalja	3318
159/13	Pravilnik o izmjeni i dopuni Pravilnika o zemljopisnim područjima uzgoja vinove loze	3345
160/13	Pravilnik o tvarima koje se mogu dodavati hrani i koristiti u proizvodnji hrane te tvarima čije je korištenje u hrani zabranjeno ili ograničeno	3359

Popis kratica s objašnjenjima

APRRR	Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
BDP	Bruto domaći proizvod Bruto domaći proizvod je makroekonomski indikator koji pokazuje vrijednost finalnih dobara i usluga proizvedenih u zemlji tijekom dane godine, izraženo u novčanim jedinicama.
BDV	Bruto dodana vrijednost Bruto dodana vrijednost kao povećanje vrijednosti proizvodnje jednaka je razlici između bruto vrijednosti proizvodnje i međufazne potrošnje.
BIP	Border Inspection Post Granični prijelaz s veterinarskom i fitosanitarnom inspekcijom
CEFTA	Central European Free Trade Agreement Srednjoeuropski ugovor o slobodnoj trgovini
DZS	Državni zavod za statistiku
EPJF	Europski poljoprivredni jamstveni fond
EBRD	European Bank for Reconstruction and Development Europska banka za obnovu i razvoj
EC	European Commission
EK	Europska komisija
EEZ	Europska ekonomska zajednica
EU	Europska unija
EUR	Euro - jedinstvena europska valuta
EZ	Europska zajednica
FAO	Food and Agriculture Organization Organizacija za hranu i poljoprivredu Ujedinjenih naroda
FISIM	Financial Intermediation Services Indirectly Measured Usluge financijskog posredovanja indirektno mjerene
FSS	Farm Structure Survey Istraživanje o strukturi poljoprivrednih gospodarstava
GMO	Genetski modificirani organizmi
HCPHS	Hrvatski centar za poljoprivredu, hranu i selo
HPA	Hrvatska poljoprivredna agencija
IAKS	Integrirani administrativni i kontrolni sustav Integrirani administrativni i kontrolni sustav je sustav pomoću kojeg se odobravaju, prate i kontroliraju plaćanja poljoprivrednicima.
IPA	Instrument for Pre Accession Assistance Program IPA je integrirani predpristupni fond Europske unije za Hrvatsku za razdoblje 2007-2013. godine. Utemeljen je Uredbom Vijeća Europe br. 1085/2006, a predstavlja svojevrsan nastavak prve generacije EU fondova: CARDS, PHARE, ISPA i SAPARD. Osnovni ciljevi programa IPA su pomoć državama kandidatkinjama i državama potencijalnim kandidatkinjama u njihovom usklađivanju i provedbi pravne stečevine EU te priprema za korištenje Kohezijskog fonda i strukturnih fondova.
IPARD	Instrument for Preaccession Assistance IPARD je predpristupni program Europske unije za razdoblje 2007. – 2013. godine. Sastavni je dio IPA-e (Instrument predpristupne pomoći, eng. Instrument for Preaccession Assistance), čiji su osnovni ciljevi pomoć državama kandidatima i državama potencijalnim kandidatkinjama u njihovom usklađivanju i provedbi pravne stečevine EU te priprema za korištenje budućih EU fondova.
JRDŽ	Jedinstveni registar domaćih životinja
LAG	Lokalna akcijska grupa.
LEADER	Liaison Entre Actions de Developpement de l'Economie Rurale Priprema i provedba lokalnih strategija ruralnog razvoja
MDK	Maksimalna razina ostataka pesticida
NPUSK	Neprofitne ustanove koje služe kućanstvima
OPG	Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo
PG	Poljoprivredno gospodarstvo
SL L	Službeni list
SO	Standard Output Standardni rezultat (vrijednost bruto proizvodnje) poljoprivrednog gospodarstva.
UG	Uvjetno grlo Uvjetno grlo stoke je životinja ili skupina istovrsnih životinja težine 500 kg.
UN	Ujedinjeni narodi

ZPP

Zajednička poljoprivredna politika